

DOSSIER No.

NAAM:

1

Abt. van Post 6-1-47
B VIII

2

5-8-47

3

A.C.D. namen op kaart brengen 6-8-47 B III

4

~~B III~~ 10/12-47 waarom moet dit toezien? t/

t/ Doe mij niet opgevoerd

B III 10/12

5

D III H. 16-1-48

6

5/1/48

7

~~B IX~~ 27-5-48

8

Namen genoemd B III 20/4/48

9

Gerien

Hoovermethode instructie overzocht

~~B III~~
11/11

Inversien n.a.v. d. So. van Vessel, when published in het bestuur der V.V.I. dit

10

Retour A.C.D.

B VIII

~~B VI~~ 1-12-48

11

1/4e helft 26/11 20 B III 5054
B III 20/11 1948

12

B III 1/4e Hk van deze stukken v.a.gemaakt
gebruik geane tevens ontzagen

Gerien B III 11/11 1948

~~B III~~
15/11

~~10/11~~

14

ACD Pers-aanleggen PD "Comité
 "Hulp aan Indonesië" en daarin opgelegd
 de door mij met lood gemaakte stukken
 1 t/m 6. Verder op kaart alle namen
 van de ondertekenaars van de oproep als
 bijlage gevoegd bij brief 11/12/40, 245/1150
 (1 rood) en de namen voorkomend in 5 (rood).

15

B VIII
 18/12

ACD

Nie mijn aantekening hierover. Sedert zij
 mij enkele stukken naar ACD gezonden
 van de bundel "Comité Hulp aan Indonesië"
 met aant: Sped

B VIII
 20/12

- 16 Bovenvermelde instructie opgevolgd.
ACD 4 31.1.49
- 17. Ingezien. n.a.v. PD 260. Max Wessel, wiens stiefmoeder in het bestuur
der V.N/I. zit. C II 12/2/49
- 18 Ingezien i.v.m. onderzoek d. dancu prof. 8 d.b. 15/3-49 w.
Gezien i.v.m. J.H. Burgers. B IX. 29/2.
- 19. Ingezien in verband met CO 59001. Opleggen. C VIII 11.5.49
- 20-Gezien en terug aan ACD
- 21. Gezien i.v.m. ACD 6255 D 4 27.49
- 22. Gezien i.v.m. CO 71938 c.s. 29/11/49.
- 23. Ingezien i.v.m. Co 97731. Opleggen. C 8. 30.11.50
- 24. Ingezien i.v.m. P.R. Mulder 1059 - Dros 24/11/53

Redactie De Wending. Den Haag

Redactie "Indonesia"

w.van Hoeven - Barendtstraat 20. - Den Haag.

Vrije Volk - Prinsegracht 51-49 - Den Haag.

De waarheid - Prinsegracht - Den Haag.

Het parool - Heerengracht 51 - Den Haag.

Het Haags Dagblad - Riviervischmarkt - Den Haag.

De Groebe Amsterdam.

Vrije Katheder Amsterdam.

Vrij Nederland Amsterdam.

De waarheid Amsterdam.

Openbare Leenzaal en Bibliotheek

Bilderdijkstraat 7, Den Haag.

13

S. MEYERLINGEN.

M. Beckhuizen

Jacob Bronckstraat 9.

ab J. Koning

Wieringsestraat 40F

ab Ir. C.C.J. de l'Espinasse

Leuvensestraat 41a —

ab Mevr. F.S. Hidding-Roppeveen

Gevers Deynocoer 142

ab Heretling, J.B.

Zwalsestraat 219

Meyr. J. de Vries - Barneveld

Kontrijnsestraat 17

10
1e vervolg LEDENLIJST HAARLEM.

~~ab J.H. Visee,
Schouwtjeslaan 32 rood -~~

ab J.H. Visee,
Schouwtjeslaan 32 rood, -

ab C.M.M. Hissing,
Wilhelminastraat 56,

~~J. Spijckenburg~~
~~Botterstr. 1~~

~~J. van Spijckenburg - Van 't Hof~~
~~Ge. Evertsenstr. 15~~

~~S. Spijckenburg~~
~~Ge. Evertsenstr. 15~~

J. Tolck
Elzenlaan 56 -

~~J. Vos~~
~~Vandenbr.~~

~~Mevr. de Vries~~
~~Lorenzweg 7c~~

Mevr. N.T. van Roentee
Oude Engweg 50 -

~~Deventer~~
~~Hoofdstr. 15~~

~~Ge. Wijland~~
~~Kapelstr. 10~~

26. Prof. dr. J. H. de Haas
burg Gulcherlaan 1 -

~~Geintuurbaan~~
~~Geintuurbaan~~

Dr. A.L. Vrind,
Geintuurbaan 14,
Hilversum.

- ab. Leidingsschool (B.Arps), -
- ab. M. Inoe Radjar,
Dr. Hendriklaan 20, -
- ab. A.B.Smelik,
de Kempenaerstraat 15, -
- ab. Prof. Dr. de Jong de Josselin,
Dorpstraat 31, -
- ab. H.P.Wolvekamp,
Regentesselaan 45, -
- ab. Mej. G.B.Rijnders,
Granjelaan 7, -
- ab. Mr. M.K. W. Tamboenan,
Koninginnelaan 11, -
- ab. ~~Maria,~~
~~de Kempenaerstraat 30, -~~

- ab. O.Manus,
Leidschestraatweg 11,
- ab. J.W.Filippo,
Endegeesterweg 9,
- ab. B.Ompi,
Emmalaan 9,
- ab. W.Gerungan,
Leidschestraatweg 11,
- ab. Ismeth,
Emmalaan 4,

LEDENLIJST DEN HELDER.

~~N.H. Biersteker
Middenweg 147~~

~~J. v. d. Linde
Noordstr. 35~~

~~S. de Bock
Soembstraat 38~~

ab Mevr. N. de Boer-Brouwer
Singel 140 -

~~C.W. Dornelien
Boernaavestraat 21~~

ab J. Molenaar
v. Galenstr. 6 -

~~Mej. S. van Es
Binnenhaven 150~~

~~D. Harder
Hertzogstraat 20~~

~~Mej. E. S. Heerd
Singel 53~~

~~J. Henriks
Langewiet 58
Julianadorp~~

~~C. Jonker
Kruisstraat 10~~

ab ~~Mej. A. Kock
Ruyghweg 70 -~~

~~M. Kuitert
Zandvloedstraat 23~~

~~H. J. Lapidus
Ruyghweg 21~~

~~J. A. M. J. van
Lavastraat 154~~

~~B. Ouwering
Ruyghweg 36~~

~~J. Schensel
Hector Treubstraat 50~~

~~J. H. Smith
Soembstr. 16~~

~~C. Steenbeek
Fazantenstr. 4~~

~~W. Stoll
Hoggenstr. 1~~

~~I. S. v. d. Hart
Fazantenstr. 6~~

~~J. de Vries
Singel 52~~

~~H. T. Aarnink
Station Julianadorp 10~~

~~D. v. Zandvloed
Willem Beukelsweg 21~~

LEDENLIJST FURMERLAND.

~~A. v. Keulen
Haringsgracht 17~~

~~A. Blokdijsk
Hoogstr. 3~~

~~J. Mauszes
Barnarsteerweg 9 - Kerkestraat 20.23~~

~~J. C. S. Nieuwenhuisen
Barnarsteerweg 26~~

~~Dr. E. H. ...
Barnarsteerweg 21~~

~~D. de Vries
Furnerweg 32 -~~

~~S. de Vries
Barnarweg 28~~

~~Dr. F. Barmann
Vanedien 7~~

~~F. Schagen
Kamveldijk 4~~

~~H. Bouthuis
Vooruitstr. 57~~

~~Mej. T. Broersma
Gouw 1~~

~~Mej. C. Baakelma
Gouw 1~~

~~Mej. J. S. Kereloot
Gouw 1~~

~~J. Klijting
Keemarkt 29~~

~~Mej. T. Butter
Bierkade 8 -~~

~~Mej. F. L. Jansen
Hoogstraat -~~

~~C. L. Kramer
Neckerstr. 143~~

~~F. Moenbeek
Achterdijk 38~~

~~M. de Haan
Furnerland~~

~~H. Bloor
21 Furnerland~~

~~S. Duijck
105 Furnerland~~

~~N. Kuipers
Hoofd der school
Wijde Kermer~~

J. Ott
Neckerweg 68
Z. O. Beemster

~~A. Veltro
Neckerweg 49
Z. O. Beemster
KOENIGSDIJK~~

~~M. v. A. Pavert
Neckerweg 48
Z. O. Beemster~~

~~C. Mantel
Zuiderweg
Z. O. Beemster~~

~~C. J. Bart
Kolkpad 3
Z. O. Beemster~~

~~Dr. J. C. de Boer
Jac. Boumanlaan
Z. O. Beemster~~

~~H. Heijn
Furnerlandweg 141
Z. O. Beemster~~

~~F. S. Visser
Oostdijk 34
Z. O. Beemster~~

~~S. Schagen
Volgerweg 21
Beemster~~

* J. Hazelhof
Iljendam -

~~D. de Hoop
Koninkweg 17
Iljendam~~

~~G. S. Visser
Koninkendamervrijweg 3a
Beemster~~

~~P. Biggelaar
Beemster~~

~~K. de Vries
De Iljendam
Post landmeer~~

~~Hielke de Boer
De Iljendam
Post landmeer~~

~~N. Vlegelaar
Voorhaven 49
Beemster~~

Divergen

ab

Winkelaar
Dijkgraafstr. 29
Alkmaar

P. J. Lange
Lelencordijk 573
Alkmaar

J. H. H. v. Brees
Lelencordijk 573
Alkmaar

Maj. J. J. van Stenochter
Stationstr. 51
Alkmaar

B. Berpstra
Buisdorp 63
Alkmaar

J. B. v. d. Vliet
Prins van Oranjestr. 40
Alkmaar

N. W. Lindeman
Mach-Fontstr. 2
Alkmaar

J. P. van Nijmegen
Buisdorp 5
Alkmaar

J. P. van Nijmegen
Buisdorp 11
Alkmaar

J. P. van Nijmegen
Buisdorp 11
Alkmaar

J. P. van Nijmegen
Buisdorp 11
Alkmaar

J. P. van Nijmegen
Buisdorp 11
Alkmaar

T. Bennen-Oest
Borschestr. 110
Alkmaar

H. G. Boon
Tijhofbeilank 1
Alkmaar

H. v. d. Ham
Grootestr. 94a
Alkmaar

Maj. B. v. d. Berg
Borschestr. 117
Alkmaar

Maj. B. Tideman-Sijers
Borschestr. 116
Alkmaar

J. H. Hoogenbos
Lelencordijk 573
Alkmaar (7. n.)

J. H. v. Hoffenmoltz
Lelencordijk 573
Alkmaar

C. v. Bok
Agestr. 2
Ter Ael (Gr.)

J. v. Rooden
Cuisstr. 4
Alkmaar

J. H. S. S. S. S.
Javastraat 1
Alphen a. d. Rijn

J. v. R. v. R.
Alphen a. d. Rijn
Alphen

C. v. Berg
C. A. van Nijmegenstr. 10
Arnhem

M. v. J. C. de Wit-alberg
v. Nijmegenstr. 10
Arnhem

J. v. B. v. B.
Alphen
Arnhem

J. v. B. v. B.
Alphen
Arnhem

J. v. B. v. B.
Alphen
Arnhem

G. v. B. v. B.
Alphen
Arnhem

J. v. B. v. B.
Alphen
Arnhem

J. v. B. v. B.
Alphen
Arnhem

J. v. B. v. B.
Vendellaan 1
Arnhem

G. van Nelsun
Jacob Marislaan 39
Arnhem

~~...~~
Creutzberglaan 7a
Beverwijk

G. J. Roterink
Averlo 11 A
Post-Schallhaar

J. J. Rijken
Stuiphuizenstraat 224
Beverwijk

G. J. Roterink-dani
Averlo 11 A
Post-Schallhaar

C. Grootenboer
Eenheidschoolweg 146
Boven- (Dv)

D. Luntjens
Avenhorn 0. - 10
(K.Hr)

XOXOXOXOX
XOXOXOXOXOX
XOXOXOXOXOX

F. J. Jennings Jr.
Ned. Herv. 100 orie
Axel (Zl.) -

XOXOXOXOX
XOXOXOXOXOX
XOXOXOXOX

Mev. M. Naantje
Cornelia 10
Beesterlaan -

at Ir. J. H. C. Sorber
Amstelalolaan 11 -
Breda. -

Mev. ~~...~~
~~...~~
Beesterlaan

~~...~~
~~...~~
~~...~~

XOXOXOXOXOXOX
XOXOXOXOXOXOX
XOXOXOXOXOXOX
Bernekom

at ~~...~~
~~...~~
Breda

Dr. G. v. R. B. B. B.
Haberweg 10
Bellegom

at B. J. J. J. J. J.
Herv. 100 orie
Oostrijck -

M. Schouten
Grindweg 10
Post-Bernekom (G.)

XOXOXOXOXOXOX
XOXOXOXOXOXOX

Mevr. P. G. G. G. G. G. G.
Bekkerlaan 10
Bonnekom (G.)

at ~~...~~
~~...~~
Breda

Mevr. B. B. B. B. B. B.
Remon 100 orie
Breda, Vrijen B.

at ~~...~~
~~...~~
Breda

B. Schuil
Buerweg 10
Bergen -

at ~~...~~
~~...~~
Deventer

Mev. G. Z. Z. Z. Z. Z.
Hoflaan 10
Bergen-Pieter

at ~~...~~
~~...~~
Breda

R. Deze
Wijk 4-35

at ~~...~~
~~...~~
Breda

XOXOXOXOXOXOX
XOXOXOXOXOXOX
XOXOXOXOXOXOX
Beverwijk

at ~~...~~
~~...~~
Breda

10

G.J. Planting D
Gieten (Dr.) *A. 174, Leek, Gr.*

E.J. Pöll
Rijksstraatweg 13
Glikmen (Gr.)

~~Dr. S.F. de Roos
's H.H. Kinderen
den Goos~~

~~Dr. G. de Ormai,
Casthuisstraat 5
Gorinchem~~

~~Mej. A.A. Ruffer
Stationsweg 11
Gorredijk (Fr.)~~

C.J. Berker
Winterdijk
Gouda

S.L. Cats
Kalkgerlaan 87
Gouda

~~Dr. J. v. d. Ende
A.G. de Rijksstraat
Gouda~~

ab Ds. W.v.d. Ende
Herv. pastorie
Grevenbicht (L.)

ab M. Hulst
Vijverlaan 26
Groenekan

J.H. Hartman jr.
Herv. pastorie
Halla (Gld.)

J.M. van Blommestein
Tanderts
Harderwijk

ab J. Storm-Hendriks *Herv.*
Oranjelaan 15
Harderwijk

~~Baron Schmitt
L. v. d. Ende
Kamp-Kroonboom 2018
Harderwijk~~

~~Bev. v. d. Ende
Camp 9
Heestede~~

~~L. Vaden
Bateweg 15
Baanweg~~

~~C. H. Blok
Hoebergstr. 24
Heerlen~~

~~W. B. Buis
Kettingstraat 6
Hengelo~~

ab G.J. Wolters
Iruische Veldweg 234
Hengelo

ab Mej. A.G. Zanen
Schalkburgerstraat 16
Hengelo

ab Krv. Strijd *de*
~~Vogelweg~~ *de Koningweg 8.*
den Bosch

ab J.J.C. van Heykoop
Koningweg 6
den Bosch

~~Kap. J. M. Sijm
Lindendijk 6
Gorredijk~~

~~W. v. d. Ende
Hallen (Ov.)~~

ab Hoesstr.
Vogelstraat 163
Hekker

ab *de* J. v. d. Ende
Stationsstraat 120
Hekker

~~W. v. d. Ende
Lindendijk 51
Hekker~~

~~W. v. d. Ende
Lindendijk 51
Hekker~~

~~W. v. d. Ende
Lindendijk 51
Hekker~~

~~W. v. d. Ende
Lindendijk 51
Hekker~~

ab J.C. Geel
Rijksweg 325
Louthem (L.)

~~W. v. d. Ende
Lindendijk 51
Hekker~~

~~J. de Groot~~
~~Langenstraat 59~~
~~Loosdrecht (N.H.)~~

~~Robt. Dhomo Isword~~
~~Kooperdijk 18e~~
~~Yaselsstein~~

~~Wim. Burger~~
~~Wijk~~
~~Yaselsstein~~

~~Wim. van der Meer~~
~~Kinderdijk, D. 27~~
~~Yaselsstein~~

~~H. Dijkster~~
~~Voorstraat 193~~
~~Kollum~~

~~H. van der Meer~~
~~Oudestraat~~
~~Kollum~~

~~W.F.J.v. d. G. - de man~~
~~Kinderdijk, D. 27~~
~~Kollum~~

~~Wim. de Vries, v. d. V. v. d. V.~~
~~De Reykeweg~~
~~Kollum~~

~~H. de Vries~~
~~Industrieweg~~
~~Kollum~~

~~B. de Vries~~
~~Kollum~~
~~1~~

~~K. de Wit~~
~~Eendrachtstraat 15~~
~~Kollum~~

~~M. de Vries~~
~~Kollum~~
~~11~~

~~Z. J. Salomé, jr.~~
~~Kollum~~
~~(21.)~~

~~G. de Schut~~
~~Kollum~~
~~1~~

~~H. de Schut~~
~~Kollum~~
~~165~~

~~A. de Schut~~
~~Kollum~~
~~1~~

~~W. de Groot~~
~~reijkaansstraat 3~~
~~Loosdrecht~~

~~W. de Groot~~
~~Wijk~~
~~Kollum~~

~~H. de Groot~~
~~Vinc. v. Goghstraat 35~~
~~Loosdrecht~~

~~G. de Groot~~
~~Kollum~~
~~58~~

~~H. de Groot~~
~~Kollum~~
~~58~~

~~J. de Groot~~
~~Kollum~~
~~58~~

~~J. de Groot~~
~~Kollum~~
~~58~~

~~H. de Groot~~
~~Kollum~~
~~58~~

~~H. de Groot~~
~~Kollum~~
~~58~~

~~H. de Groot~~
~~Kollum~~
~~58~~

~~H. de Groot~~
~~Kollum~~
~~58~~

~~H. de Groot~~
~~Kollum~~
~~58~~

~~H. de Groot~~
~~Kollum~~
~~58~~

~~H. de Groot~~
~~Kollum~~
~~58~~

~~H. de Groot~~
~~Kollum~~
~~58~~

~~H. de Groot~~
~~Kollum~~
~~58~~

6e vervolg diversen.

~~Mej. C. v.d. Ven Sauveur~~

~~R. 1
Patten~~

~~H. Wellerdieck
Kunstschilder
Patten~~

~~H. J. Bolle
Fleegste G 100
Raalte~~

~~D. J. Bolle
Fleegste G 100
Raalte~~

~~H. Timmer Anonds
Fleegste G 91
Raalte~~

~~W. Reinalda
H. G. D. straat 15
Roosendaal~~

~~H. de Vries
118
Rotstergaast
Bij Cudeschoot (Fr.)~~

~~R. Abdoelmoehnie
Beukelsweg 6a
Rotterdam~~

~~E. van Albada
Lijsterbeslaan 79
Rotterdam A.~~

~~E. F. v. Ameynen
Kon. Smaarplein 2
Rotterdam~~

~~N. Bakker
Kas Lagedijk 107
Rotterdam - Z.~~

~~Dr. W. de Bruin
Burg. Meinsz. laan 47 a
R-dam.~~

~~K. C. Coenraete
le H. van der Str. 20b
R-dam~~

~~J. B. Egelle
Diamantweg 14
R-dam.~~

~~B. Eggina
Baldewstr. 15a
R-dam~~

~~Jac. v. Blauw
Burg. 243a
R-dam~~

~~Mevr. wed. Gillies
Emmauis Schiekade 35
R-dam~~

~~J. P. Groenewegen
Gordelweg 228
R-dam C~~

~~J. S. Gazan
Nolanstr. 85c
R-dam~~

~~O. J. de Haan
Roehussenstr. 343a
R-dam~~

~~Mej. L. Havelaar
Kralingsche Plaslaan 170
R-dam O~~

ab ~~H. Hofstrey-d-Bergh
Bereelstraat 53
R-dam~~

~~J. W. de Hoer
V. van der Laan 122b
R-dam.~~

~~Mevr. wed. Dr. R. M. A. Hidajat
Talmestraat 678
R-dam.~~

~~W. G. Jansen
Boreelstr. 11c
R-dam~~

~~J. C. de Jong
Burg. van de Montignylaan 21
Hillegersberg~~

~~Mevr. K. van v.d. Hoop
Stationssingel 99c
R-dam~~

~~Mevr. Kruis-Balsing
v. Reusdenstraat 9
R-dam~~

~~G. Maronier
L. Meemstraat 31b
R-dam (Hillegersberg)~~

~~M. van der Meer
Burg. 216
R-dam~~

~~M. A. de Costastraat 9 ??
R-dam~~

~~M. A. de Costa
H. de Raaverstraat 66c
R-dam-C.~~

~~L. E. Nijhuys
De Savorin Lomanlaan 123
R-dam~~

~~Niel R. van
Russischestraat 16a
R-dam~~

~~Drs. v. d. Ploeg
van Houtenstr. 27
R-dam C~~

~~Mevr. A. J. Schetterburg
Ermahuis Schiedamsedijk 35
R-dam~~

~~Mevr. J. R. R.
Dijkstr. 42
R-dam~~

~~H. v. Kietschoten
v. Benningstr. 13
R-dam C~~

~~Mevr. v. Poy
Doutzestr. 111
R-dam C~~

~~J. Rotman
Weinstra. 3
R-dam 7~~

~~W. H. v. Saven
Houtstr. 570
R-dam a~~

~~Sjarir ed.
Aelbrackstr. 10
R-dam~~

~~F. Schetter
Schiedamsedijk 17
R-dam~~

~~M. Bernil
Houtstr. 11
R-dam~~

~~M. G. v. d. V.
Houtstr. 11
R-dam~~

~~Mevr. A. S.
v. d. V.
R-dam~~

~~Swaz
Schiedamsedijk 11
R-dam~~

~~D. S. van
Doutzestr. 11
R-dam C~~

~~J. A. v. S.
v. d. V.
R-dam~~

~~A. J. van
Houtstr. 11
R-dam~~

~~V. H. J.
Kraaijndijkstr. 13
R-dam~~

~~A. A. Verkerke
Kraaijndijkstr. 13
R-dam~~

~~H. A. van
Kraaijndijkstr. 13
R-dam~~

~~A. Rajon
Schiedamsedijk 46a
R-dam~~

~~H. J. van
Oudestr. 33
R-dam~~

~~J. C. J. v. O.
Kl. St. Albit. Holler 5
v. d. Cert~~

~~Gandascbr.
v. d. V.
Schiedamsedijk (L.)~~

~~MCACASRKB~~

~~H. Schouten
Torenstr. 10
Schiedamsedijk~~

~~v. A. J.
Ligtstr. 77
Schiedamsedijk~~

~~Dr. J. A. de
XX A. Canalstr. 240
Schiedamsedijk~~

~~J. v. P.
v. d. V. 115 b
Schiedamsedijk~~

~~Mevr. G. G. van
St. Maartenstr. 93 a
Schiedamsedijk~~

~~J. J. van
Wapen
Schiedamsedijk~~

~~Peter van
Doutzestr. 11
Schiedamsedijk~~

~~Post Groot
J. J. van
R-dam - I~~

~~ab
S. J. van
Schiedamsedijk~~

~~ab
v. d. V. 115
Schiedamsedijk~~

~~ab
D. A. v. S.
v. d. V. 115
Schiedamsedijk~~

~~ab
G. J. van
Schiedamsedijk~~

~~ab
XX J. van
Schiedamsedijk~~

~~ab
v. d. V. van
Kraaijndijkstr. 13
Schiedamsedijk~~

~~ab
H. J. van
Opheimschedijkstr. 11, Tiel~~

~~ab
A. v. Maurik
D' Kuyperstr. 10
Tiel~~

7

ab H. J. Kl. Witvoet
Voor de Kijkuit 2 a
Fiel

~~NS6018~~
~~NS6018~~

~~L. Broere~~
~~"Luctor et Emerit"~~
~~der Burg~~
~~Daxel~~

~~J. D. J. J. J.~~
~~"Willemsheut"~~
~~De Kerk~~
~~Daxel~~

~~J. J. J. J.~~
~~Roscheweg~~
~~Tilburg~~

~~E. de Krom~~
~~Tilburg~~
~~Frisland~~

~~M. J. J. J. J.~~
~~Tilburg 130~~
~~Frisland~~

~~L. J. J. J.~~
~~Tilburg~~
~~Frisland~~

~~M. J. J. J.~~
~~Condorweg~~
~~Daxel~~

ab R. M. C. Soetadi
~~0-72~~ *Deuwelstraat 13*
~~Bachst~~ *(... Bongen (N.B.))*

~~J. J. J. J.~~
~~Vaanweg~~

~~J. J. J. J.~~
~~Vaanweg~~

~~J. J. J. J.~~
~~Vaanweg~~

~~J. J. J. J.~~
~~Vaanweg~~

~~J. J. J. J.~~
~~Vaanweg~~

~~J. J. J. J.~~
~~Vaanweg~~

~~J. J. J. J.~~
~~Vaanweg~~

ab H. Sander
Bathuiststraat 11 bov.
Vlissingen

ab fam. F. Kelder-Dalder
Charenberglaan 2
Vollenhoven

~~Duisburg~~
~~Willemsweg 101~~
~~Vaanweg~~

~~G. J. J. J.~~
~~Willemsweg 36~~
~~Vaanweg~~

~~A. J. J. J.~~
~~Willemsweg~~
~~Vaanweg~~

~~J. J. J. J.~~
~~Vaanweg~~

~~A. J. J. J.~~
~~Vaanweg~~

ab H. J. J. J.
Willemsweg 18
Vaanweg

~~J. J. J. J.~~
~~Vaanweg~~

~~J. J. J. J.~~
~~Vaanweg~~

~~J. J. J. J.~~
~~Vaanweg~~

~~J. J. J. J.~~
~~Vaanweg~~

~~J. J. J. J.~~
~~Vaanweg~~

ab J. J. J. J.
Willemsweg
Vaanweg

~~J. J. J. J.~~
~~Vaanweg~~

~~J. J. J. J.~~
~~Vaanweg~~

ab J. J. J. J.
Willemsweg
Vaanweg

~~J. J. J. J.~~
~~Vaanweg~~

ab J. J. J. J.
Willemsweg 114
Vaanweg

~~J. J. J. J.~~
~~Vaanweg~~

~~J. J. J. J.~~
~~Vaanweg~~

~~Wijk 1~~
~~Wijk 1~~
~~Wijk 1~~

~~P. Oly~~
~~Wijk 16~~
~~Wormerveer~~

~~Th. J. de Wit 1'~~
~~Wormerveer~~
~~Stadionweg 5~~

~~J. Muys~~
~~Lindenlaan 35~~
~~Zaandijk~~

~~K. Reichardt~~
~~Guisweg 14~~
~~Zaandijk~~

~~G. Timmer-Kat~~
~~P. G. Visstraat 23~~
~~Zaandijk~~

~~W. Hobbe~~
~~v. Bontkade 30~~
~~Zullen~~

~~L. G. de Vries-Oude Tanke~~
~~Jed. v. Bodensteynstraat 47~~
~~Zullen~~

~~M. Henriette Roland Holst~~
~~Buischeneide~~
~~Zandert~~

~~H. P. Aster~~
~~Vondelkade 9~~
~~Zwolle~~

~~J. Gerritsen~~
~~De Genestetstraat 1.~~
~~Zwolle~~

~~H. L. Leemans~~
~~Broederstraat 11,~~
~~Zwolle~~

~~H. J. Boorda~~
~~Vondelkade 23~~
~~Zwolle~~

~~J. G. v. d. Stelt~~
~~Hoofstraat 41~~
~~Zwolle~~

~~ab~~ ~~Bouvierière Th. M. Boren v. Boelzelaar~~
~~Aenhemische Straatweg 66~~
~~North-Rheden post Veip (Gld.)~~

~~ab~~ ~~Mej. H. Ch. Meijrink~~
~~Brinkstr. 8~~
~~Oosterwalde (Fr.)~~

~~Dr. F. Hogenwind~~
~~Stationsstraat 12 c~~
~~Hoogeveen,~~

~~J. B. Bronsma~~
~~Wijk (Gr.)~~

~~M. Drijverman~~
~~Frinsenlaan 13~~
~~BENNEKOM.~~

~~Flora Meijer~~
~~Heutsingel 31~~
~~Soevorden.~~

~~L. Nieuwpoort~~
~~Herv. Pastorie~~
~~Gubaard.~~

~~J. Hallen~~
~~A 2~~
~~Nwe Pekela.~~

~~ab~~ ~~Hérgst van Reef~~
~~Hogestraat 84~~
~~Alten.~~

~~W. H. H. H.~~
~~Groningen.~~

~~Dr. W. G. H. Tans~~
~~Leugenerweg 57~~
~~Maastricht.~~

~~L. A. Went~~
~~Jayalaan 6.~~
~~Baarn.~~

~~ab~~ ~~G. Mol~~
~~W. de Zwijgerlaan 36~~
~~Voorschoten.~~

~~ab~~ ~~A. Mol~~
~~Narcisstraat 2~~
~~Voorschoten.~~

~~ab~~ ~~H. Middendorp,~~
~~Lindenlaan 4,~~
~~Renkum.~~

~~ab~~ ~~Mevr. J. Verbeek-v. Wulfften-Palthe,~~
~~Veldweg 250,~~
~~Hattem.~~

~~ab~~ ~~Vrouwengroep van P.v.d.A.,~~
~~p/a Mevr. Tornstra,~~
~~Hattem.~~

~~F. A. E. Kookbakker,~~
~~Louijsche Allee 46,~~
~~Wageningen.~~

~~ab~~ ~~Mevr. W. Pané-Jansen,~~
~~Talmastraat 67c,~~
~~Rotterdam.~~

~~ab~~ ~~J. C. Brusse~~
~~Bankerweg 96c~~
~~R'dam~~

~~ab~~ ~~H. H. Brusse~~
~~Prof. Bolklaan 9~~
~~R'dam / post Overschie~~

1

INMUIDEN.

~~Mevr. A. A. ... Smit~~
~~Veldendijk~~

ab A. Langbroek
Schoelstraat

~~...~~
~~Oosterdijk~~

~~J. Schrammer~~
~~Veldendijk~~

~~D. Verbeek~~
~~Havenweg~~

~~C. Visser~~
~~River-Hariblaas~~

...

~~Mevr. ...~~
~~...~~

~~...~~
Ant

ab Dr. ...
Oronideen

~~M. H. Jun~~
~~Jac~~

~~...~~
~~Erad~~

~~...~~
~~K. Schmitt~~

~~...~~
~~Jan Steendam~~

~~Dames ...~~
~~Rosy ...~~

~~...~~
~~...~~

~~...~~
~~...~~

~~...~~
~~...~~

~~...~~
~~...~~

KROMMENIE.

ab J. J. van Stralen,
Weverstraat 7,

ZEIST.

ab J. Foort,
Fr. v. d. Futtelaan 6,

ab Mej. Chr. Slotemaker de Bruine,

ab Dr. ir. A. Thorenaar,

DRIEBERGEN.

ab Dr. H. P. B. Plomp,
Meenkschelaan 17,

ab ir. G. H. Morhaus,
Roeklaan 23,

SOMSTERBERG.

ab Dr. S. F. Frets,
Verlengde schoolweg 36,--

BILTHOVEN.

ab R. B. Hartsveld-Schröder v. d. Kolk,
Soestdijkscheweg 245,

ab E. F. Hamer,
Julianaalaan 133,

ab J. Vinkenborg,
de Genestetlaan 31,

ab H. J. Scheurman,
Costerlaan 49,
Driebergen.

ab Mej. J. N. Claus,
Oranjelaan 49,
Driebergen.

ab W. Jonkman
Dr. Julius Röntgenlaan 36
Bilthoven.

~~Hoolscheweg 15~~

~~J. Dooser~~

~~Melkweg 31~~

~~von Eugen in echtgenote~~

~~Ned. Loenzeulderweg 14~~

~~C.W. Fischer~~

~~Verlengde Engweg 10~~

~~N.J. de Graaf,~~

~~Oude Kerkweg 2~~

~~H.v.d. Glas~~

~~Tafelbergweg 9~~

~~Ir. J. de Haan~~

~~Favijsdijkweg 1~~

~~J. de Koster~~

~~Bekkerweg 31a~~

~~Mevr. J. de Koster~~

~~Louise de Vries~~

~~Rijksweg 16~~

~~Voort-Laren~~

ab

~~J.D.M. Lefebvre~~

~~Hoolscheweg 14~~

~~J. de Leeuw~~

~~Berkendijkweg 1~~

ab

~~Megt. A.M. van der~~

~~L.C. v.d. Binkhof 17~~

~~J. de Leeuw~~

~~Tafelbergweg 9~~

~~J. de Koster~~

~~Berkendijkweg~~

~~Mevr. K. Rogiers~~

~~Yskertweg 2~~

~~Chr. de Vries~~

~~Kalendijkweg~~

~~Mevr. de Vries~~

~~Carlekerke 17~~

Handwritten signature

Overvall,
Magersstraat 44, -

Mej. G. Linker,
Zwanenburgwal 78 III, -

J. Portier- de Vries,
Churchill-laan 91 I, -

F. Palar,
Naverstraat 62 III, -

J. Moyer,
Binnenkant 13, -

M. A. A. Lauwinger,
Edammerstraat 60 (post Nieuwendam.)

Mej. A. Bulder,
Waringvlietstraat 69, -

J. Liefertinck,
Michel Angelostraat 58 huis, -

Mevr. Päch-Hartogh,
Maaschaerstraat 12, -

Mej. M. v. Oppenraay,
Keizersgracht 67-69, -

M. Cohen Stuart Franken,
~~Valeriusstraat 69, -~~ *van Bree about 194 II*

G. J. Destrée- ter Meulen,
Fr. van Mierisstraat 28 b,

Zr. H. A. Melk,
Valeriusstraat 43 huis, -

Zr. K. Cosman,
Valeriusstraat 43 huis, -

P. Hegeman,
Stadionkade 93, -

Dr. F. J. Meertens,
Prinsengracht 1101,

Ir. J. A. Borggreve,
~~Anstiel 70,~~ *Joh. Vermeest. 75 boven*

W. E. Neven,
Meerhuizenstraat 16,

Fr. Koperberg,
Stadionweg 99, -

M. A. L. Oppenheimer,
Bloedgracht 122,

P. A. Postma,
Joh. Verhulststraat 169,

Mej. J. C. Brink,
le Helmerstraat 269,

H. den Hartog,
van Hogendorpstraat 163 III,

A. v. Ruiten,
Jasonstraat 17, -

Mevr. Knetsch,
Saenredamstraat 12 II -

Mevr. de Jong-Giselen,
~~I. de Hooghstraat 1,~~

B. Stam, *Keizersgracht 824*
Willem Beukelsz. straat 2, -

Mevr. Scherpenhuysen,
le Weteringdwarstraat 50, -

Oei Tong Sit,
3e Weteringdwarstraat 16 II,

Mevr. G. v. d. Land,
Kerkstraat 118, -

Mej. H. Mulder,
Schoffelstraat 9, -

Mej. M. F. Lemans,
Slaakstraat 9 II, -

Mej. S. C. Klein,
Scheldestraat 181, -

H. v. Marle,
Okeghenstraat 6 II

Mevr. Scheele,
Wodanstraat 22, huis,

Mej. de Vries, II
Stalinlaan 16 -

Mevr. R. Marsman,
Hieter de Hooghstraat 1, -

Louis van Gasteren,
Amstelkade 136, -

ab. J. W. Havermans,
Oude Pastorie,
Sloterdijk, -

ab. Mevr. Havermans,
Oude Pastorie,
Sloterdijk, -

811

~~Dr. H. van der~~
~~Wijkstr. 75~~

ab Ir. J. Schut
O. Purlaan 72

ab Mej. J.A.C. Baas
Trom, str. 96

ab Mej. F. Smit W.L.
Vermeerstr. 119

~~R. Boes~~
~~Stort 7012 37~~

~~Stort 7012 37~~

~~J. Bouché~~
~~Loosbekestr. 5~~

~~Stort 7012 37~~

ab Dr. F.H. de Vries
Korte Korte 2

ab Dr. F.H. de Vries
Korte Korte 2

~~Hr. Kevr. van der~~
~~Bochtstr. 15~~

ab Kevr. van der
Bochtstr. 15

~~Hr. Kevr. van der~~
~~Bochtstr. 15~~

ab I. J. van der
Bochtstr. 15

~~Hr. Kevr. van der~~
~~Bochtstr. 15~~

ab H.M.J. Lammesink
Vondelplein 2

~~Hr. Kevr. van der~~
~~Bochtstr. 15~~

~~Hr. Kevr. van der~~
~~Bochtstr. 15~~

ab Mej. J. van der
Jac. Catslaan 1

~~Hr. Kevr. van der~~
~~Bochtstr. 15~~

~~Hr. Kevr. van der~~
~~Bochtstr. 15~~

~~Hr. Kevr. van der~~
~~Bochtstr. 15~~

~~Hr. Kevr. van der~~
~~Bochtstr. 15~~

~~Hr. Kevr. van der~~
~~Bochtstr. 15~~

ab Drs. J. van der
Jac. Catslaan 1

~~Hr. Kevr. van der~~
~~Bochtstr. 15~~

~~Hr. Kevr. van der~~
~~Bochtstr. 15~~

~~Hr. Kevr. van der~~
~~Bochtstr. 15~~

~~Hr. Kevr. van der~~
~~Bochtstr. 15~~

~~J. Jansen
Duivendijk 347 II~~

~~A. Perwenda
Geleensstraat 43~~

~~C. Ploegman
Dassiastraat 28 boven~~

~~H. van Weren
Singel 135~~

~~H. J. Terwogt
Chambringraat 190 III~~

~~G. H. B. B. B.
Kruisstraat 305 II~~

~~H. H. Kroon
Medionweg 133~~

~~F. Adnin
P.C. Hoofdstraat 152 C~~

~~Van H. B. B.
Wateringstraat~~

~~Afd. B' d' d' m
P/a W. Philipos
Glemotystraat~~

LEIDEN.

abonnen

- ~~ab~~ ~~XXXXXXXXX~~ T. Banan,
Marlennerstraat 102, -
- ~~ab~~ S. Hofker,
Roedenburgstraat 22, -
- ~~ab~~ Mevr. M.Th. J. Kist-Bok,
Beisotkade 9, -
- ~~ab~~ Dr. A.Th. v. Leeuwen,
Witte Singel 28, - 2X
- ~~ab~~ Mej. M.L.W. Baron,
Rapenburg 122, -
- ~~ab~~ L.H.P.S. Makaling, -
Groenhovenstraat 2,
- ~~ab~~ J.A. Riedel,
Rijn- en Schiekade 44, -
- ~~ab~~ P.E. Kraemer,
Rapenburg 28, -
- ~~ab~~ ~~E. J. Lely,~~
~~Groenhovenstraat 23, -~~
- ~~ab~~ Dr. E.H. Lindeyer,
Groenhovenstraat 14, -
- ~~ab~~ J. Djajadiningrat,
de Sitterlaan 91, -
- ~~ab~~ Mevr. C. Renes-Bink,
Jan v. Houtkade 42, -
- ~~ab~~ H.M. Ruitenbeek,
Witte Rozenstraat 52a, -
- ~~ab~~ Mevr. C.M.A.E. Wessel-Gregory,
Mersweg 18, -
- ~~ab~~ Mej. Th.H. Nieuwhof,
Merelstraat 46, -
- ~~ab~~ E. Gebéé,
Witte Singel 20, -
- ~~ab~~ B.G. Hoff,
Hugo de Vriesstraat 3, -
- ~~ab~~ L. Guley,
Witte Singel 11, -
- ~~ab~~ ~~Dr. I. Gansbergen,~~
~~Rijnsburgerweg 13, -~~
- ~~ab~~ Dr. H.J. Goslings,
Rijnsburgerweg 42, -
- ~~ab~~ ~~Dr. G.W. Lecher,~~
~~Schelpenkade 50, -~~
- ~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX,~~
~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~

- ~~ab~~ Dr. C.W. Nortiers,
Rapenburg 49, -
- ~~ab~~ J. Piry,
Aalmarkt 20, -
- ab. Mej. E. Coster,
Jan van Goyenkade 40
- ab. Ch. A. Mochtar,
Rijnsburgerweg 58,
- Mej. Mr. A.P. Schilthuis,
Groenhovenstraat 13,

ab

ab A. Blommers
L.v.N.Oosteinde 289 -

ab F.J. Groenhuizen
Park Vronestein 9 -

ab C.v. Liere
v.Druivenvoordelaan 105 -

~~Dr. J. H. A. Schalksma~~
~~Buithoflaan 18~~

~~M. Vijlbrief~~
~~Broekslootkade 3~~

ab F.P.J. Wanrooy
v.Halewijnlaan 143 -

ab Drs. Chr.N.van Wijngaarden
Veenkade 20

ab L.F.van Woerden
v.Halewijnlaan 407 -

~~J. Curvelink~~
~~Parkweg 193~~

ab. Mevr. Schortemeyer,
Schellingplein 17,

ab. Elk,
Rembrandtlaan 12,

ab. M.Vlietstra,
Oosteinde 196,

~~ab. Mevr. M. Gordijn,~~
~~Groen van Pinketererlaan 12,~~

*drs J. Oudegeest
Jonkerlaan 33, Wassenaar*

WASSENAAR.

ab Dr. H.L.M. Boonacker
Schouwweg 57 -

~~Mevr. Brandts Buys v.d. Bijl~~
~~Schouwlaan 13~~

~~C.H. Burgemeester~~
~~Molenplein 15~~

ab Alb. de la Court
Lange Kerkdam 74 -

ab L.J.A. v.Dijk
Buurtweg 147 -

ab Dr. C.C. van Doorn
Duinvoetlaan 3 -

ab Mej.W.Huisman
Duinvoetlaan 8 -

~~Mej. G.A.M. Hulleman~~
~~Papeelaan 14~~

~~G.Hulleman~~
~~Papeelaan 17~~

~~Wm. H. Brilwisk~~
~~Konijnlaan 99~~

ab G.G. Melchior
Groot-Haagbroekseweg 45 -

ab Mej. E. Raphaël
Storm v. 's Gravensandeweg 114

~~Is. Th. H. Reekink~~
~~Hezelan 2~~

ab Mr. Luc. Schenderling
Burchtlaan 2 -

ab Mej. W.I. Sonneveld
Zijllaan 53 -

~~Mej. G. L. Steller~~
~~Hofflaan 35~~

ab Mevr. M.A. Tumbelaka - Ditaars
Santhorstlaan 44 -

ab Mevr. Vroede-Broese v. Groenou
Storm v. 's-Gravensandeweg 84 -

~~Is. G. Vries~~
~~Duinvoetweg 25~~

ab F.J. Vermeer
v. Zuyler v. Nijveltsstraat 73 -

~~Is. B. van den~~
~~Lindelaan~~

ab Mej. F. Verkaade
v. Zuylen v. Nijveltsstraat 38 -

ab. Mej. Mr J.M. Tumbelaka,
Santhorstlaan 44,

ab. D.A. Damen,
Crocusstraat 4,

ab. A. Bontenbal,
Hoger Beetsstraat 32,

~~ab. Mej. Posthumus,~~
~~van Oudebarnveldweg 30,~~

ab. Ds E.L. Nauta,
Molenplein 9,

ab. Mevr. M.A. Tumbelaka,
Santhorstlaan 44,

20 stuks

*Mej. G. J. Hermans Posthuma
v. Oudebarnveldweg 30.*

*H. Hulleman
Papeweg 17
Wassenaar*

UTRECHT.

ab Mej. G.J.B. Muller,
Rembrandtkade 64 II, -
ab G.L. de Roy,
Frans Halstraat 22b, -
ab Mej. E. de Clercq,
Willem de Zwijgerstraat 5, -
ab Mr. S.H. Tajibnapi,
Dr. J.P.Thijsselaan, 29, -
ab Zr. A.F.G.Hulman,
Rebenastraat 3 bis, -
ab J.G.C.v.Eijden,
Amsterdamschestraatweg 18 bis, -
ab A.J.v.Ham,
Verlengde Hoogweg 280, -
ab Jkvr. J.A.Wittewaal v. Stoetwegen,
Pieper Saenredamstraat 11 bis, -
ab F.Schanhardt,
Willem Arntszkade 51, -
ab Mr. D.Fleischer,
Fr. Hendriklaan 44, 2x. -
ab Gh. v. Akkeren,
Jansveld 51, -
ab F.v.d. Berkhof,
Weerdsingel O.Z. 80, -
ab Mr. Alb. Blom,
Adr. v. Ostadelaan 149, -
ab C. de Jager,
Kanaalweg 120, -

Dr. J.v.Vucht-Tijssen,
Jac. Ruysdaalstraat 71, - *ab*

Mevr. M.S.G.v.d.Vliet-
Nieuwenhuisen,
Vijverlaan 43, *ab*
(Groenekan), -

ab Dr. Sjamsoedin,
Fr. Halsstraat 20,

ab Boekh. de Vroede
Trans 6

UTRECHT $\frac{1}{2}$

Prof. dr. M.Minnaert, *ab*
Zonnenburg 1, -

Ir. H.J.v.Steenis,
Fr. Schubertstraat 47, - *ab*

A.Schulden,
Marnixlaan 92 bis. - *ab*

L.W.G.Schulden
Jan Wilhelm Frieze~~l~~str. 3. - *ab*

H.Spekkels
Verl.Hoogravenseweg 278. - *ab*

J.Smit
Rijnlaan 102 bis. - *ab*

GRONINGEN.

~~HERE~~

- ab Prof. Dr. D. Coster,
Quintuslaan 17, —
- ab Mevr. L.M. Coster- Wiltmar,
Quintuslaan 17, —
- ab Mej. C.F.L. Lee,
Mutua Fidesstraat 70,
- ab H. Boerhave,
Wasserbergstraat 8,
- ab M. Kraaijenka,
Hiebbanuweg 19,
- ab H. Bitter,
Wolukkenstraat 13a,
- ab Mej. A.L.V. de V.,
... de Bitterstraat 24,
- ~~A. de V. de V. de V.~~
~~A. de V. de V. de V.~~
- ab A. Heekstra,
v. Steckenboeschstraat II 199,
- ab J. v. d. Schaaf.
Noorderbinnensingel 76.

NAARDEN.

~~H. J. Blijzou~~

~~Prinses-Beek, Hendrikslaan 23~~

~~Gezondheids...~~

~~H. v. Sykenhuis...~~

BUZZE.

~~G. A. Sevink~~

~~Bosveldweg 74~~

~~M. H. de Ketter~~

~~Patrijsslaan 1~~

SOEST.

~~F. A. H. Höveler~~

~~Sanatorium "Zonnebloem"~~

~~Soest.~~

~~Chr. v. Kaerlin~~

~~Hartmanlaan 78~~

~~D. Koster~~

~~Karl Koloniasweg 3~~

~~Th. H. Wolters~~

~~D. A. Smeets~~

~~Nieuweweg 70~~

DE OERFONTE.

~~M. v. Vierbergen~~

~~Kroonweg D-C~~

GRANLAND.

~~A. Buschker~~

~~Wilgenhoop~~

LEDENLIJST APELDOORN.

- * ab J.M. Briet v. Tricht
1e Beukerslaan 3
- * ab B. v. Cruyssen
Agentschap Ned. Handelsmaatsch. N.V.
Balmond (h. Br.)
- * ab Meij. ~~A. A. H.~~ v. Dam
~~Boschdijkstr. 16~~
- * ab ~~B. v. H. v. H.~~
~~Huygenslaan 3~~
- * ab J.H. de Lijs
Orderparkweg 20
~~Meyn Oosterbaan~~
~~Sumatrastraat 112~~
- * ab ~~de Heer Oosterbaan~~
~~Sumatrastraat 116~~
- * ab H. G. G. Ruttink,
~~Koninklaan 15~~
- * ab G. H. Timmerman J. A. de Kock Eijbergen
Deventerstr. 89
~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~
D
- * ab J. O. Visser
~~v. Hasseltlaan 17~~
- * ab G. Dysie Kubbe
v. d. Heijdenlaan 55

BALKEBERGEL.

- * ab G. Albers
Arnh. weg 433
- * ab Meij. J. Jager
Lageberg 68

APELDOORN

- * ab A. M. Kroes
Billitonlaan 48
- * ab J. Quast
Bandalaan 19

1e vervolg Amsterdam.

- ab F.W. Michels,
Fr. Hendrikkade 178, - ^{alinea?}
- ab Prof. Mr. M. Levenbach,
Olympiaplein 4, -
- ab P. Loefer,
Weteringstraat 27 2x, -
- ab Mevr. A. Stokking-v.d. Toorren,
Jasonstraat 24, -
- ab M. Wibout Berdenis-v. Berlekom,
P.C. Hoofdstraat 144 bis, -
- ab G.W. Tuynman,
Amstel 172 II, -
- ab H.W. Philips,
Hemonystraat 56, -
- ab G. de Wilde,
Linnaeushof 60, -
- ab C.v. Couwelaar,
Corn. Crusemanstraat 46, -
- ab Mevr. Th. F. Kramer,
Nieuwe Keizersgracht 28, -
- ab H. Teunissen v. Manen-Zanen,
Keizersgracht 60, -
- ab Wed. H.H. Hensen v. Heeswijk,
Nieuwe Keizersgracht 56 I, -
- ab Mevr. W.v.d. Muijzenberg-Willemsse,
Prinsengracht 1109, -
- ab F.v. Sandwijk,
Titiaanstraat 23 II, -
- ab Prof. Mr. W.F. Wertheim,
Stadionkade 12 II, -
- ab Mr. S.H. Slotemaker de Bruine,
Rooseveltlaan 40 II, -
- ab W. Klinkenberg,
Adm. de Ruyterweg 547, -
- ab C. Thomasse,
Achillesstraat 63 III, -
- ab Dr. J. Kunst,
Linnaeusstraat 25, -
- ab A. Edwerd - v.d. Laar,
Ploegstraat 137, -
- ab N.F.G. ten Grotenhuis,
Waalstraat 170 II, -
- ab F.J. Burgerhout,
Argerantenstraat 60, -
- ab D. Veenstra,
Adm. de Ruyterweg 366, -
- ab J.S. Geerling,
Amstelkade 142 III, -
- ab S.v.d. Stuijs,
Ferd. Bolstraat 133 III, -
- ab F.G. Buijzer,
v. Mussenbroekstraat 9, -
- ab J. Chr. Stephan,
Willaertstraat 14 III, -
- ab Mej. J.J.v.d. Linde,
H. Jacobszstraat 29 II -
- ab Drs. J. Bartels,
Bakereitstraat 11 I, -
- ab H.G. Koning,
G.v. Heemskercklaan 15, -
- ab Mevr. E. de Jong-Keezing,
~~Greenstraat 12, (Hamm-gracht 22)~~
Valeriuslaan 22
- ab A.B. Pfann,
Ceintuurbaan 215 II, -
- ab H.H.v. Gelderen,
Deltastraat 8, -
- ab ~~B. Baggerink,~~
~~v. Braastraat 276, -~~
- ab ~~R. Bergman,~~
~~Olympiaplein 16 III, -~~
- ab ~~J.W.P. Meulenhoff,~~
~~Spololaan 77, -~~
- ab ~~Drs. G. Schipper jr.,~~
~~Weesperrijde 27, -~~
- ab Quakerscentrum,
Raphaëlplein 2, -
- ab ~~Redactie "Het Apollo",~~
~~N. v. Voerboerewel 225, -~~
- ab ~~Abt. V.A. Technische Commissie,~~
~~Janhuysstraat 3, -~~
- ab ~~Noordpoth,~~
~~Amstelwijk 31 I, -~~
- ab Soeparte, R.
2e Const. Huygensstraat 48 II, -
- ab P. Oppenheimer,
Bloemgracht 182 III, -
- ab F.A. de l'orme,
Cabralstraat 42 II, -

LEDENLIJST BLARICUM.

~~H. de Bruyn
Buisseweg 85~~

~~Mevr. Bvers-Godefroy
Torenlaan 21~~

~~Kon. de Jong P.S. van Poelstein,
Kon. Willem III laan 14~~

~~B. Janema
Schapendrift 1~~

~~Pr. Jansen
Duanlaan 16~~

Mej. A.S.G. Jansen
Torenlaan 7

~~John. de Groot
Kelensteepad 4~~

F.S. van der Laken
Kon. Willem III laan 14

B.G. van der Laken
Kon. Willem III laan 14

~~Gr. F. Pieters
Bang, an Dal~~

~~B. de
Matthysenhoutweg 19~~

~~J. J. W. Scholten
Torenlaan 26~~

~~van Trier
Noordlaan 26~~

~~J. B. H. Waterhoff
Erg. v. Reestlaan 10~~

~~Gr. Dolman
Bikenlaan 1~~

~~W. de
Noordlaan 37~~

Blad.

G.H. Jansen
Torenlaan 17

~~Mevr. J. G. van
Perd. Huycklaan 15~~

L.N. Went
Javalan 6

F. Bianchi
Vossiuslaan 13

J. P. J. J. J.
Vrij. Lorenzweg

L. N. J. J.
Custerstr.

Mevr. A. J. J. J.
Kroonstr.

J. v. d. B.
Adelheidsstr.

J. G. B. J.
Brinklaan

A. C. D. J.
Irisstraat

G. P. J. J.
Spijrenstr.

C. v. J. J.
Haverstr.

H. G. J. J.
Brinklaan

F. v. J. J. J.
Oude G. - Gravel. weg

de H. J. J.
Oude G. - Gravel. weg

Mevr. C. v. J. J. J.
Oude G. - Gravel. weg

J. J. J. J.
Hilfstr.

F. A. J. J.
Lotharstr.

H. J. J. J.
Mevr. J. J. J.

H. J. J. J.
Cruyffstr.

~~.....~~

M. J. J. J.
Re. enten.

~~.....~~

~~.....~~

~~.....~~

~~.....~~

~~.....~~

~~.....~~

~~.....~~

~~.....~~

~~.....~~

G. van J. J.
.....

J. G. v. J. J.
.....

M. B. J. J.
Graf H. J. J.

M. J. J. J.
Hilfstr.

J. J. J. J.
Oude G. - Gravel. weg II

r. de W. J.
Ged. J. J.

J. V. J. J.
Mevr. J. J.

J. J. J. J.
Mevr. J. J.

Mevr. J. A. H. J. J.
Brediusweg 70

LIJST AFD. DELFT.

~~W. Akkerman~~
 Kamp ~~Vliedder~~ Kamerl
 Vliedder Drecht. -

~~I. Burger~~
 Paerdenmarkt 6

ab Mevr. A. Eras-de vol concert
 Speersingel 63 -

~~Mej. D. C. Godea~~
 Speersingel 68

~~J. Heyligers~~
 Oude Delft 131

ab G.H. te Kronnie
 Hof van Delftlaan 40 -

ab A. Bezeker jr
 van Kenschoustraat 9 -

~~Mej. C. van Lengen~~
 Maerten Trompstraat 11 -

~~A. Gohor~~
 Weimbeckstraat 11

ab Ds. G. van Heerde
 Goerman Boringsstraat 4 -

ab Mevr. C.J. van Lengen-Diamant
 Maerten Trompstraat 15 -

ab Dr. A.A.W. Ode
 Phoenixstraat 31 -

ab Ds. J.F. Mierman
 Speersingel 100 -

ab F.J. Brantenburg
 Oude Langenlief 4 -

~~A. van de ...~~
 Boerestraat 11

ab W. Bol
 Adriaan Trompstraat 4 -

~~J. Bilstaryeld~~
 Boerestraat 15

ab J.H. van Dijk
 Maerten Trompstraat 17 -

~~B. Rock~~
 t Raantje 16 -

ab H. Rubingh
 Kanalweg 1 -

ab I.C.W. de Fock
 Nassaulaan 1 -

~~Ip. Kro. Dicht~~
 Julianalaan

ab C. Vermeider
 Julianalaan 1 -

~~H. J. Choufour~~
 Cornelis Boersstraat 63

~~Dr. ...~~

~~Dr. ...~~
~~De ...~~

ab J.D. van der Meulen
 West landsoen 69 -

~~...~~
 ... 15

ab Mej. A. ...
 rug de Grootstraat 79 -

ab Prof. Dr. F.M. Heertjes
 Rotterdamseweg 175a -

ab H.A. Manintveld
 van Speykstraat 4 -

ab Prof. J. van Thierstra
 west landsoen 50 -

ab A. ...
 Thorbeckestraat 36 -

ab The Kian O'jiang
 Hof van Delftlaan 40 -

~~...~~
 ... 91

ab ... van Lecu
 west landsoen 34 -

ab J.H. van Beusekom
 Oude Grootstraat 71 -

~~...~~
 ... 15

ab A. ...
 Deilgauweeg 108 -

ab Dr. H.A. Schut
 Ternatestraat 26 -

~~...~~
 ... 1

~~...~~
 ... 5

~~...~~
 ...

~~...~~
 ... 1

ab E.C. ...
 Oosterstraat 31 -

~~S. Juenees~~
 J. Fockstraat 100

~~Van Dijk en ...~~
 ...

~~...~~
 ...

~~...~~
 ...

ab J. Beckhuizen
 Kanalweg 1 -

~~G. Schenk~~
~~Kloosterlaan 60 a~~
~~H. M. van der Meer~~
~~Stadhouderslaan 6~~
 * G. Bocker
 Bosschastraat 70 -
~~A. van der Velden~~
~~Nassaustraat 65~~
~~J. van der Meer~~
~~Kloosterlaan 41~~
~~H. Kroon~~
~~de Schiedamschedijk 100~~
~~J. van der Meer~~
~~Oudestraat 1~~
~~G. van der Meer~~
~~Koninklijkestraat 10~~
~~J. van der Meer~~
~~Nieuwstraat 10~~
~~A. van der Meer~~
~~Kloosterlaan 94~~
~~J. van der Meer~~
~~Binnenstraat 3~~
~~H. van der Meer~~
~~Tuinstraat 10~~
~~J. van der Meer~~
~~Molstraat 10~~
 * L. Mulhuyzen
 Billitonstraat 16 -
~~W. J. van der Meer~~
~~Taanstraat 3~~
 * Mevr. T. A. Geever - v. der Wijngaard
 Buitenvaerthoek 100 -
~~C. Kromhout~~
~~Geerstraat 4~~
~~H. van der Meer~~
~~Rietstraat 10~~
~~F. van der Meer~~
~~Doelenstraat 91~~
~~M. van der Meer~~
~~Vloer 5~~
~~G. van der Meer~~
~~Wandermarkt 11~~
~~J. van der Meer~~
~~Celebesstraat 1~~
 * Mevr. M. A. Linderburg
 Raanstraat 4.

* Ir. J. B. Schijf
 Jaagpad 55 -
~~A. van der Meer~~
~~Koninklijkestraat 4~~
 * Prof. Dr. J. B. Burgers
 van Houtenstraat 1 -
 * Mevr. J. v. Es
 Rotterdamseweg 19 -
~~J. van der Meer~~
~~Geerstraat 55~~
 * E. L. Dats
 Kennelstraat 8 -
~~J. van der Meer~~
~~Kloosterlaan 6~~
~~J. van der Meer~~
~~Wandermarkt 19~~
~~J. van der Meer~~
~~Wandermarkt 15~~
~~J. van der Meer~~
~~Wandermarkt 65~~
 * A. P. A. van der Meer
 Molstraat 110 -
 * J. Pinchelli
 St. Alexanderstr. 26 -
 * Techn. Boekh. Wallman
 Binnenvalerij -
 * M. P. Kerkstra
 Bosschestraat 55 -

~~_____~~
~~_____~~
 A. Hoesintalib
 Paul Gabrielstraat 91. —

R. J. Limburg
 Celebesstraat 65. —

Dr. W. Aalbers
 v. Boetselaerlaan 18. —

Dr. M. W. Hennig
 Dr. Hendriklaan 25. Leidschendam. —

A. Harten
 Riouwstraat 29. —

J. de Leve
 v. d. Woertstraat 43. —

~~_____~~
~~_____~~

Ned. Ver. v. Ex. Pol. Gev. uit de bezettingstijd.
~~_____~~ A. Paulownastraat 96,

De Vlam H. Kozijn
 Postbus 96.

M. R. Nikyuluw,
 Sneeuwbalstraat 120.

Zr. A. Hulleman,
 Bronovolaan, —

~~H. Hulleman,~~
~~_____~~
~~_____~~

Boekh. H. v. Kleef, 1 X
 d Spui 28,

Mevr. J. de Waart,
~~Drenkwaertstraat 12,~~

Mevr. E. D. Wäkerlin-v. Boven,
 d Waalsdorperweg 145,

Dr. J. Zonnenberg,
 Karel Reinierskade 171, —

Mevr. M. Imments,
 Elsstraat 4, —

G. Schurink,
 Thorbeckelaan 335, —

Mej. E. E. Alsem,
~~_____~~ Joh. Camphuyzenstraat 191, —

~~_____~~ J. Oudengeest,
~~_____~~ Jonkerlaan 33, ~~_____~~

Voorlichtingsdienst Overzeese gebiedsdelen,
 afd. publiek contact,
 Plein 1,

Regeringsvoorlichtingsdienst,
 Wassenaarseweg 40,

ab H. Lulofs,
 Bilthovensekaan 33, —

ab Th. de Gruyter,
 Nieuwe Schoolstraat 55, —

ab A. W. Ligtvoet,
 Populierstraat 8,

ab D. Slikker,
 Acaciastraat 46,

ab J. H. Baas,
 van Inhofstraat 41,

ab Mev. C. de Neef,
 de Ruyterstraat 34,

ab G. A. de Vries,
 van Swietenstraat 11,

ab J. N. Knijsten,
 Kauwlaan 8,

ab V. J. Lely,
 van Blankenburgstraat 17,

ab S. v. d. Kwast,
 Jan Hendrikstraat 76,

ab Mevr. O. F. C. Ruys-Kroh,
 Copernicusplein 15,

ab ~~Westerkamp,~~
~~Bankstraat 11,~~

ab R. F. Hoffman,
 Pijnboomstraat 22,

ab Mevr. van Weel,
 Jan van Nassaustraat 117,

Lab Sairin
Cronjéstraat 42 -

Lab A. Vermaas
Veenendaalkade 371 -

~~Lab Koopman
Volvestraat 113~~

Lab Ir. S. M. van
Wolthezenstraat 33 -

Lab A. S. Makatita
Groothertoginnenlaan 140 -

Lab Mej. C. van der
Paul Gabriëlsstraat 76 -

Lab Mej. J. M. Schelle
J. d. A. van der Lein 70 -

~~Lab J. van der
Lange 705~~

Lab P. Frank
Elastraat 32 -

Lab Mr J. H. H. Schippers
v. Aerssenstr. 31 -

~~Lab D. van der
Lange~~

Lab Mej. J. M. Kolopitz
Bronovolaan 5 -

Lab R. F. F. van der
Luiselandsloot 27 -

Lab J. L. A. Schoonheydt
Ged. Burgwal (Ziekenh. Inrichting) -

Lab Mr H. J. Spanjaard
Liesboomstr. 357 -

Lab J. Steitman
Noordeinde 42^a -

Lab J. Zoorn
Kwartellaan 33 -

~~Lab J. van der
Riet 5~~

Lab H. C. Schipper
Jan Maetsuykerstr. 49 -

Lab J. H. Schutt
Burnierstr. 9 -

DE WED. J. J.

Lab A. Hogenkamp
Wilhelminastr. 106 -

~~Lab J. van der
Lange~~

Lab J. A. J. P. v. der Burg
Scheveningslaan 111 -

DE WED. J. J.

~~Lab J. van der
Lange~~

~~Lab J. van der
Lange~~

~~Lab J. van der
Lange~~

~~Lab J. van der
Lange~~

Lab A. Velthof
Lindelaan 111 -

Lab Dr. J. A. Verheij
Irene Hendriksstr. 111 -

~~Lab J. van der
Lange~~

LEDELIJST

HILVERSUM.

ab Prof. Dr. P. Boendermaker
Ministerpark 17 -

~~Mevr. de Boer~~
~~Geentumstr. 6~~

~~A. de Boer~~
~~Str. 2~~

~~A. de Boer~~
~~Rijksweg 123~~

~~J. de Boer~~
~~Mereistr. 28~~

ab B. Coster
Eizenlaan 42 -

~~de Groot~~
~~Scheutstr. 19~~

ab J.C.W. Carziggelt
van Oetadelaan 1 -

~~de V. D. M.~~
~~Neuweg 22~~

~~Marn. de Groot~~
~~Neuweg 22~~

ab Mej. G.H.C. Guring
Hoge Raadweg 8 -

ab Mej. H. de Groot
Busker Huisweg 4 -

~~de Groot~~
~~Simon Hoopwerfstr. 10~~

~~de Groot~~
~~Koninginweg 48~~

~~Mevr. de Groot~~
~~Gedreacht van Amstelstr. 36~~

~~de Groot~~
~~Erasmusstr. 67~~

~~de Groot~~
~~Floerstr.~~

~~de Groot~~
~~Kamerlingh Str. 48 (48)~~

~~de Groot~~
~~Gedreacht van Amstelstr.~~

ab Mej. J.A. de Groot
Eshuislaan 1 -

~~de Groot~~
~~Rijksweg 123~~

~~de Groot~~
~~Str. 2~~

Mr. G.J. Ketel
~~de Groot~~ Kastanjelaan 50

Chr. Keuker
Lorenzweg 118

H. Kröber
Stationstr. 4a

J. P. Kool
Hermelijnsaan 1a

H. Labore
Lorenzweg 53a

M. G. de Leeuw
Soesterijkerstr. 53

Mr. P. J. Meyboom
Gedreacht v. Amstelstr. 39

H. Meijer
Mozartlaan 16

B. Meijer-v-Doorn
Gerantstr. 27

~~de Meijer~~
~~Str. 55a~~

~~de Meijer~~
~~Str. 62~~

H. Meijer
Langestr. 55a

~~de Meijer-v-Doorn~~
~~Gerantstr. 15~~

~~de Meijer~~
~~Str. 27~~

E. J. Meijer
Gedreacht v. Amstelstr. 12

J. Meijer
Sterckstr. 25

J. Meijer
Rijksweg 123

Dr. E. J. Meijer
Gedreacht v. Amstelstr. 39

~~de Meijer~~
~~Str. 12~~

~~de Meijer~~
~~Gerantstr. 25~~

Mevr. J. L. Sprong
Ericastr. 34

Abonnementen

Amsterdam.

- ab H. Damen
Prinsengracht 739
- ab J.B. Meyer,
Stadionweg 60,-
- ab Mej. L. Kooyman,
Michel Angelostraat 39,-
- ab J.B. Mollée,
Bestevaerstraat 231,-
- ab M. Rosidi, III
~~de Oudekerkplein 170~~
de Oudekerkplein 270 III
- ab ~~de Oudekerkplein 170~~
~~de Oudekerkplein 170~~
- ab Eldman-Barendregt Mevr.,
Da Costaplein 14,-
- ab Mej. Hetty van Klaveren,
G.v.d. Veenstraat 120I,-
- ab Mevr. v. Klaveren-v. Randwijk,
Stadionkade 88 III,-
- ab ~~J. de Vries~~
- ab R. Kijlstra,
Keizersgracht 742,-
- ab Dr. J. Schultsz, 2 *
Willemsparkweg 27,-
- ab Dr. C.J. Vos, 2x
Churchillaan 238 III,-
- ab Mej. Dr. H. Vos,
Churchillaan 238 III,-
- ab N. J. Huperus,
Achillesstraat 14,-
- ab F.A. Goddekot,
Leidsekade 51,-
- ab W.G. Degenhardt,
Sassenheimstraat 80 III,-
- ab ~~L.A. Degenhardt,~~
~~Sassenheimstraat 80 III,~~

- ab J.I. Sanders, *Marmixkade 106*
~~de Oudekerkplein 170~~, -
- ab Mej. S.E. Kuipers,
J.M. Coenenstraat 33 III, -
- ab ~~W.P. Bergerink,~~
Archimedesplantsoen 12,-
- ab S.M. Stibbe,
Geulstraat 22,-
- ab E. de Jong, *de Lairesse*
de Lairessestraat 137,-
- ab Prof. Dr. C. Hooykaas,
Koninginnenweg 52 b, -
- ab Mej. C. Meuring,
Ceramplein 31 I -
- ab Jkvr. H.C.D. de Jonge v. Ellemeet
de Lairessestraat 40 II -
- ab A. J. Koens,
Elckerlijkstraat 30 I,-
- ab B. Oetomo,
v. Halstraat 134 II,-
- ab ~~J. de Vries~~
~~de Oudekerkplein 170~~
- ab J.H. Horstmansrof,
Deurloostraat 10,-
- ab J. Kijkeboer,
T.v. Gerooskerkenweg 7,-
- ab Mej. A. Wesself
~~de Oudekerkplein 170~~ Achtergracht 29 I,-
- ab Drs. S.v.d. Linden,
Koninginnenweg 54 boven,-
- ab Ir. S.J. Rutgers, III
~~de Oudekerkplein 170~~ (Jod's Banckersweg 17)
- ab Dem. Stnd. Org. "Pericles",
p/a K. Lundan,
~~de Oudekerkplein 170~~ Willaertstraat 7 III,-

~~M. v. Aken~~
~~Draepenbroekstr. 25~~

ab J.W. Albers,
Lorentzskade 368 -

~~MEERSCHEDE~~
~~MEERSCHEDE~~

~~Mevr. d'Andonne~~
~~Koninginneveg 65~~

~~Mej. A. Baantje~~
~~Parvilljoenslaan 3~~

ab Mevr. H. Balk
Brouwerskade 179 -

~~R. J. v. Berven~~
~~Kieverparkweg 70~~

ab Mej. H. Bolt,
Anna v. Eudenslaan 40 -

~~Mevr. A. de Blij~~
~~Westerhoopstr. 12~~

~~S. v. Doo~~
~~Samatracstr. 31~~

ab H. Das
Iejenstr. 19 -

ab Mr. W.A. v. Eck
Westerhoopstr. 1 *Parklaan*

~~Mej. S.A. F. v. O.~~
~~v. O. de Kruidstr. 11~~

~~M.K. Febr~~
~~L. de Colinglaan 1~~

~~Mevr. L. Geijten~~
~~L. v. Hart 134~~

ab Mevr. P. Gersdorf - K.
Velsersstr. 30 -

~~Ir. E. J. H. v. B.~~
~~Middenlaan 9~~

ab Hr. Mevr. Hoff-van den
Kruisweg 30 rd. -

~~Mej. C.A. Jansen~~
~~Westerhoopstr. 6~~
Flat F

~~MEERSCHEDE~~
~~MEERSCHEDE~~

~~Dr. A. R.~~
~~Westerhoopstr. 14~~

ab L. de Jong
Jan Gijzenlaan 103 -

ab Mej. H. Joubert
Zaunenlaan 103 -

~~A. Koci~~
~~Schouwtjes, lein 16~~

~~F.~~
~~Westerhoopstr. 12~~

~~Dr. Vierson~~
~~Westerhoopstr. 15~~

~~J. J. K.~~
~~Broekstr. 13c~~

ab Mej. R. de Lange
Lorentzskade 572 *Crayennestlaan 10 -*

~~J. J. Landine~~
~~Kruisstr. 4 rd~~

~~Ir. J.~~
~~Westerhoopstr. 6~~

ab Mevr. H. Mulder - van Huppen
Lorentzskade 51 -

ab A. B. Nresburg
Gaerstr. 44 -

~~Ir. J. v. B.~~
~~Westerhoopstr. 46~~

~~Dr. J. v. B.~~
~~Westerhoopstr. 33~~

ab Hr. Mevr. Trommel
Westerhoopstr. 10 -

ab Hr. S. v. Tijn,
Theisenlaan 30 -

~~Dr. J. v. B.~~
~~Jan van Oudenlaan 27~~

~~J. S.~~
~~v. Rieboecklaan 24~~

~~Mej. Dr. J. v. B.~~
~~Westerhoopstr. 25~~

~~Mevr. Ir. J. v. B.~~
~~Westerhoopstr. 26~~

~~Hr. Mevr. J. v. B.~~
~~Westerhoopstr. 18~~

~~Dr. J. v. B.~~
~~Lorentzskade 514~~

~~Dr. J. v. B.~~
~~Westerhoopstr. 13~~

~~Dr. J. v. B.~~
~~Westerhoopstr. 13~~

ab C. J. v. B.
Westerhoopstr. 30 -

~~Dr. J. v. B.~~
~~Westerhoopstr. 13~~

ab Mr. A. Stokvis
Westerhoopstr. 1 -

ab Directeur Stads bibliotheek en Leeszaal
Prinsenhof -

ab O. J. v. B.
Dirval 103 -

ab ~~J. v. B.~~
~~Westerhoopstr. 12~~

OVERVEEN.

Mej. G. Baarbé
Gronje Nassaulaan 2

ab B. Duitendijk
Fr. Hendriklaan 106 -

ab Ir. Ch. G. Cramer
Fr. Hendriklaan 144 -

ab Dr. W. Fijn van draat,
Meesterstr. 39 *Comp. met Ar. 37*

ab Drs. J. v. d. Raa,
Fr. Hendriklaan 154 -

Dames v. Vliet
Gronje Nassaulaan 102

ab. B. Mulder,
P.C. Hoofdstraat 26,
Arnhem.

ab. F. J. Bosman,
Binnenweg 44,
Maarssen.

BLOEMENDAAL

ab Drs. A. G. H. Bachrach
Ign. Bispincklaan 42

~~S. H. H. H.~~
Binn en Daalscheweg 28

ab. J. de Kadt,
Plantaanlaan 37, - *Bloemendaal*

AERDENHOUT

ab Dr. W. Doshoff,
Roekroodeweg 7

ab Dr. J. Lodder
V. Lottenhovenlaan 16a

ab Dr. B. C. Ouwerhand,
Prinses Julianalaan 5,
Katwijk a/d Rijn.

ab Dr. J. H. Goedhart,
Hazegrietjes 15,
Arnhem.

ab G. J. Glasstra,
P 331,
Epse (~~EXX~~ Gorssel)

ab Dr. H. Jonker,
Marinus Haufflaan 36,
Lochem.

ab ~~Fr. H. H.~~
Fr. D. M. Teding- van Berkhout,
Herv. Pastorie,
Silvoorde (Geld.)

BENTVELD.

ab L. Bakker
Hoplaan 5 -

ab Dr. A. v. Bienen
Bentveldsweg 3

ab Mej. E. C. Knappert
Bentveldsweg 3 -

ab Hr. ~~Fr. H.~~ Kesseldijk - v. d. Berg
Fr. Nutscherlaan 13

SANTFOORT

ab Tj. de Boer
van Dalenlaan 7 -

ab W. Klijzer
Laurillardlaan 14

ZANDVOORT

ab Hr. ~~Fr. H.~~ Ibrahim
Bosweg 2

ab R. de Jong
Haarlemmerstr- 24 -

ab Y. de Jong
Achterweg 1

ab S. Sijtsma
Stationsplein 35 -

~~ZANDVOORT.~~

ab ~~Fr. H.~~ I. H. van Nijl, ~~Bijvoeging 3b~~

296

GEHEIM.

's-Gravenhage, 9 November 1948.

TITIE:

DR: ACD.
N: B.VIII.
Bl.: 2.

B

Ontvangen van B.IX twee circulaires van de vereniging
"Nederland-Indonesië" van ..October en 31 Oct.1948.
Verzoeke te agenderen en aan mij terug.

B.VIII.

Volgno.
10 NOV. 1948
ACD/ 49304

49 30 4

~~SECRET~~
B VIII

VERENIGING "NEDERLAND-INDONESIË"
O.Z.Achterburgwal 185, kamer 83.
Tel: 31921 - t.24 - AMSTERDAM-C.

Amsterdam, October 1948.

In verband met de tegenwoordige ontwikkeling in de Republiek Indonesië acht het Landelijk Bestuur van de Vereniging "Nederland-Indonesië" het nodig nogmaals zijn standpunt uiteen te zetten.

Het recht van het Indonesische volk op zelfstandigheid en zelfbeschikking is het leidende beginsel van de Vereniging "Nederland-Indonesië". Dit betekent: politieke, economische en culturele vrijheid voor de bevolking van geheel Indonesië volgens principes en in organisatie-vormen, die zij zelf bepaalt. De Vereniging stelt vertrouwen in de eigen krachten van het Indonesische volk om zijn moeilijkheden tot een oplossing te brengen.

Zij eist begrip voor de inwendige moeilijkheden en spanningen binnen de Republiek Indonesië, die kenmerkend zijn voor nieuwe staten en die ook de Republiek der Verenigde Nederlanden in haar beginstadiums heeft gekend.

Uitgaande van dit standpunt moet de Vereniging als zodanig zich om principiële redenen van partij-kiezen in interne Indonesische aangelegenheden en dus ook in het huidige conflict binnen de Republiek onthouden, hoewel zij begrijpt en aanvaardt dat haar leden individueel, met name de Indonesiërs onder hen, hierin niet afzijdig kunnen en willen blijven.

Uitgaande van dit zelfde anti-koloniale beginsel verzet de Vereniging zich tegen iedere vreemde inmenging in binnenlandse Indonesische aangelegenheden door pressie op welke wijze dan ook. En zeker zal zij blijven strijden tegen elke inmenging in de vorm van militair of "politieel" ingrijpen in Indonesië door niet-Indonesische machten. In verband met het bovenstaande ziet de Vereniging haar naastliggende taak als volgt:

1. Zij roept het Nederlandse volk op tot grote waakzaamheid om te verhinderen dat Nederlandse troepen worden gebruikt voor inmenging in de binnenlandse aangelegenheden van de Indonesische vrijheidsstrijders.
2. Zij richt zich met een ernstig protest tot de Nederlandse regering inzake o.e.:
 - a. Het platbranden "uit militaire noodzaak" van kampongs op Java en het uitdelen van strenge en ontterende straffen aan Nederlandse militairen die geweigerd hebben zich hiertoe te lenen;
 - b. Het voor het rechtsgevoel beledigende vonnis aan de Zeekrijgsraad te Soerabaja inzake de Bontowoso-tragedie;

- c. Het uitblijven van bekendmaking van het rapport over de ongerechtigheden in Zuid-Celebes in begin 1947;
 - d. Het schieten door Nederlandse politie op de met de voorbereiding van de viering van de Indonesische vrijheidsdag in het officiële gebouw van de Republikeinse regering te Batavia, bezige schooljeugd;
 - e. Het ontwijken van het geven van een duidelijke toelichting inzake de kwestie van de geïnterneerden in de Republiek en in door Nederland bezet gebied.
3. Van oordeel, dat Indonesische en Nederlandse slachtoffers van onrecht, begaan in naam van het Nederlandse volk, recht hebben op schadevergoeding en reïhabilitatie, stelt zij zich voor in samen werking met andere personen en organisaties, hiervoor gelden bijeen te brengen als een bijdrage in de vervulling van een morele plicht.

Het Landelijk Bestuur der Vereniging "Nederland-Indonesië":

Prof. Dr. W.F. Wertheim, Voorzitter
 Soenito, Vice-Voorzitter
 Wim Klinkenberg, Secretaris
 Go Gien Twan, 2e Secretaris
 A. Blommers, Penningmeester
 Prof. Dr. C. C. Berg
 Mevr. C. van Bergen-Diamant
 B. Coster
 J.F.A.H. de la Court
 E. Gotee
 Ds. A. van Leeuwen
 Dr. C. H. Lenshoek
 Noegroho
 H.M. van Randwijk
 Ir. S. J. Rutgers
 Mevr. H. van Traa-V.d. Burg
 Mevr. M.A. Tumbelaka-Ditmars.

VERENIGING "NEDERLAND-INDONESIË"
O.Z. Achterburgwal 185, kamer 83.
Tel: 31921 - t.24 - AMSTERDAM-C.

31 October 1948.

Geachte medestander,

De recente gebeurtenissen in Indonesië en in de Republiek in het bijzonder, hebben ongetwijfeld ook in onze kringen veel vragen doen opkomen, die lang niet alle een antwoord en zeker niet een juist en volledig antwoord hebben gekregen. Het is daarom, dat het Landelijk Bestuur van onze Vereniging heeft besloten om

een STUDIECONFERENTIE te beleggen, en wel op 20 en 21 NOVEMBER a.s. in de INTERNATIONALE SCHOOL VOOR WIJS-BEGEERTE, Dodenweg P 20 te AMERSFOORT, het zelfde conferentieoord, dat onze Vereniging in September 1947 herbergde.

Gedurende dit weekend zal de Heer Go Gien Tjwan de huidige toestand in de Republiek Indonesië inleiden terwijl andere Indonesiërs o.a. de Heer Noegroho zich bereid verklaard hebben om hun zienswijze in het debat als aanvulling te geven.

De Heer Alb. de la Court (gevraagd) zal een beschouwing geven over de positie van de Nederlandse vrienden der Republiek temidden van de huidige verwickelingen. Bij deze inleidingen zal het zwaartepunt geheel op de discussies komen te liggen.

RIJS: De basisprijs voor het weekend bedraagt f.8.-- per deelnemer, waarbij tevens de kosten van overnachtingen, warme maaltijd, lunch en ontbijt zijn inbegrepen. Wij stellen echter de mogelijkheid open om f.6.-- te betalen, waarbij wij er gelijktijdig op vertrouwen, dat alle deelnemers die meer dan f.8.-- kunnen missen, ons f. 10.-- zullen overmaken.

Men zal begrijpen, dat de Vereniging hier geen enkele risico bij mag lopen, gezien haar toch al zo ernstige geldelijke moeilijkheden. Zij die allen besprekingen wensen mee te maken en zelf voor huisvesting en maaltijden zorgen, betalen f. 2.-- per persoon.

OPGAVE: Men geeft zich door onderstaand opgaveformulier op aan de Secretaris van de Vereniging "Nederland-Indonesië", Oude Zijds Achterburgwal 185 te Amsterdam-C., onder gelijktijdige storting van het verschuldigde deelnemersgeld op postgiro 321221 t.n.v. de penningmeester van "Nederland-Indonesië" te Voorburg, met vermelding "Weekend".

AANVANG: Zaterdagmiddag 20 November om 4.30 uur.

EINDE: Zondagmiddag om 5 uur.

OPMERKINGEN: Zaterdagavond om 6.30 uur wordt warm gegeten en de lunch valt op Zondagmiddag 1 uur. -Bij voldoende belangstelling wordt een busdienst georganiseerd tussen Station Amersfoort en de School, waarover de bijzonderheden aan hen, die zich ervoor hebben opgegeven nog nader zullen worden medegedeeld. - De school is uitstekend verwarmd. Introductie van belangstellenden wordt graag toegestaan.

En nu dus zo snel mogelijk onderstaand opgaveformulier ingevuld naar de Secretaris der Vereniging te Amsterdam gezonden! Haast! want de belangstelling zal zeer groot zijn en de accommodatie is beperkt. Opgaven, die na 10 November binnen komen, zullen als regel ter zijde worden gelegd. Wij vertrouwen op Uw aller medewerking om onze plannen zo goed mogelijk te doen slagen!

Met vriendelijke groet,

Z. O. Z.

Wim Klinkenberg, Secretaris.

.....
OPGAVEFORMULIER Voor 10 Nov. inzenden aan de Secretaris der Vereniging
"Nederland-Indonesië", O.Z. Achterburgwal 185, A'dam-C.

Ondergetekende: Adres:

Geeft zich op voor de STUDIECONFERENTIE op 20/21 Nov. te Amersfoort. Hij/Zij neemt niet/wel deel aan de drie maaltijden en slaapt niet/wel in de School. Hij/Zij neemt niet/wel deel aan de speciale busdienst en is bereid de daarvoor verschuldigde vergoeding (ang. 25 ct.) te betalen. Hij/Zij verklaart gelijktijdig met deze opgave f.10.-/f.8.-/f.6.-/f.2.- op de postrekening van de Penn.m. der Vereniging te hebben overgemaakt.

Doornalen wat niet gewenst wordt.

ONDERTEKENING.

Z.O.Z.

Vc	
4 NOV 1948	
A	48092

GEHEIM

Verslag van de besloten vergadering, welke op 28 October 1948 te 20.00 uur door de Vereniging Nederland-Indonesië, afdeling Amsterdam, in de kleine zaal van het Minerva-paviljoen, alhier, werd gehouden, bijgewoond door ongeveer 55 personen, waaronder enige vrouwen en vier Indonesiërs. De zaalcapaciteit bedraagt 120 plaatsen. Er werden geen militairen opgemerkt. Voor deze bijeenkomst was een convocatie aan de leden gezonden, welke hierbij is gevoegd.

Bij afwezigheid van de aftredende voorzitter Mr. G.H. Slotemaker de Bruine, werd de vergadering geopend door de secretaris van het landelijk bestuur der vereniging W. KLINKENBERG, die er zijn teleurstelling uitsprak over de geringe opkomst. Verder deelde hij mede, dat op 20 en 21 November a.s. door de vereniging in de Internationale School voor Wijsbergeerte te Amersfoort een landelijk week-end (studie-conferentie) zal worden gehouden, waarop door twee Indonesiërs en één Nederlander betogen zullen worden gehouden en aan visie zullen geven over de gang van zaken in de republiek en de houding, welke door Nederland-Indonesië ten opzichte hiervan dient te worden aangenomen. De prijs van het week-end zal f.8.-. per persoon zijn, welke prijs eventueel tot f.6.-. zal kunnen worden gereduceerd.

Daar geen tegen-candidaten zijn gesteld, wordt Dr. C.H. LENSHOEK tot voorzitter der afdeling Amsterdam van Nederland-Indonesië gekozen en nam hij de leiding der vergadering van KLINKENBERG over. Hij merkte op, uit eigen ervaring te weten, dat de vereniging in republikeinse kringen in Indonesië een goede naam heeft en spoorde aan, deze goede naam hoog te houden. Mede spoorde hij aan, te zorgen, dat de medicamenten-actie der vereniging een succes zal blijven en verzocht hij deze actie vooral financieel te steunen.

Bij punt 3 der agenda werd medegedeeld, dat de heren W. ROMIJN en H.W. VEENSTRA uit het bestuur wensen te treden en laatstgenoemde vermoedelijk naat het buitenland zal vertrekken. Voorts werd medegedeeld, dat P. SPICHT, die zich aanvankelijk kandidaat had gesteld, hierop is teruggekomen. In zijn plaats werd kandidaat gesteld

1- Mevrouw JELGERTSMA, die met de heer H. van MARLE respectievelijk als penningmeesteresse en secretaris werd gekozen.

Bij punt 4 werd door de voorzitter enige mededelingen gedaan over de minder gunstige financiële toestand van de vereniging. In dit verband noemde hij de onlangs ingestelde vijf-gulden-actie. Hierbij merkte hij op, dat gezien de grote activiteit, welke door de vereniging sedert haar oprichting aan de dag werd gelegd, een schuld van een

kleine f.10.000 niet groot genoemd kan worden. Professor Mr. Dr. W.F. WERTHEIM zeide, dat met deze vijf-gulden-actie in andere steden reeds beduidende bedragen werden bijeen gebracht, zodat de schuldenlast reeds met enige duizenden guldens zou zijn verminderd. Verder deelde de voorzitter Dr. LENSHOEK mede, dat in Januari, Februari en Maart 1949 te Amsterdam door Prof. WERTHEIM een cursus zal worden gegeven voor de leden, betreffende Indonesische geschiedenis, zoals deze wordt gezien door de Indonesiërs. Niet duidelijk was of er per maand één dan wel drie cursus-avonden zullen worden gegeven.

Het voornemen zou bestaan zogenaamde wijk-avonden te organiseren, ter versterking van het onderling contact der leden, terwijl op deze bijeenkomsten de meest recente gebeurtenissen met betrekking tot Indonesië en de gevoerde politiek in het algemeen zullen worden besproken. Ten slotte werd nog medegedeeld, dat het voornemen zou bestaan in de nabije toekomst een grote ledenvergadering te houden, waarop Indonesische gasten zullen worden uitgenodigd, welke dan het artistieke gedeelte van deze avond voor hun rekening zullen nemen.

Bij punt 5 der agenda werd door Prof. WERTHEIM, aan de hand van het artikel: "De ontwikkeling in Indonesië en onze Vereniging" opgenomen in het Indonesisch Bulletin van November 1948, een uiteenzetting gegeven van de ontwikkeling in Indonesië gedurende de laatste maanden en de houding, welke door het landelijk bestuur der vereniging ten aanzien hiervan werd aangenomen. Hij begon met de mededeling, dat zijn uiteenzetting als vertrouwelijk moest worden beschouwd, daar hij de zienswijze van het landelijk bestuur ter kennis van de leden zou brengen. Mocht echter de vergadering van mening zijn, dat een gedeelte van hetgeen hij zou mededelen, wel voor publicatie geschikt was, dan zou dit z. i. toch zeer beknopt in de vorm van een motie moeten geschieden.

Tot voor kort, aldus spreker tot zijn betoog komende, vormde Indonesië en de republiek voor het landelijk bestuur der vereniging het beeld van de geïncorporeerde vrijheid. Moelijker werd het voor het bestuur, om zich het juiste beeld van Indonesië voor te stellen en een juist oordeel omtrent de gang van zaken te vormen, toen als gevolg van de Malino-politiek van Dr. van MOOK, in verschillende streken van Indonesië, zich negara's vormden. Aanvankelijk en in principe beschouwde de vereniging de op deze wijze tot stand gekomen negara's als marionetten, om de verfoeilijke Nederlandse koloniale politiek te kunnen voortzetten. Toen echter tussen de republiek en deze negara's goed-will-missies werden uitgewisseld, waardoor de verstandhouding tussen republiek en negara's werd bevorderd en redelijk kon worden genoemd, meende het landelijk bestuur in het vormen van deze negara's een uiting te moeten zien van het nationale leven, dat bezig was baan te breken. Als gevolg hiervan werd door het bestuur een meer sympathiek standpunt ingenomen ten opzichte van deze negara's, doch desalnietemin bleef haar houding met betrekking tot het vormen van deze negara's zeer gereserveerd. Overgaande tot de bespreking van de huidige situatie en strijd in de republiek Indonesië merkte hij op, dat de hele situatie dusdanig vertroebeld is, dat het met de wei-

nige gegevens, waarover hij en het bestuur thans kan beschikken, wel haast niet mogelijk is zich een juist beeld te vormen van de onderlinge verhoudingen in de republiek. Nadat hij had medegedeeld, dat men ook in de kringen van de Perhimpoean Indonesië over weinig of geen betrouwbare gegevens zou kunnen beschikken, zinspeelde hij er op, dat het zeer wel mogelijk moest worden geacht, dat bij dit alles internationale invloeden werkzaam zouden zijn. Zonder daarbij tot een positieve uitspraak te willen komen, besprak hij een tweetal mogelijkheden, welke de oorzaak zouden kunnen zijn van de huidige verwarde situatie. Bij het bespreken van de eerste mogelijkheid merkte hij op: Er is een republiek, met al zijn moeilijkheden, zoals economische, de blokkade, vijandige soldaten en verder alle kinderziekten, een jongen staat eigen. Deze republiek wil, ondanks de huidige internationale éénheidsstromingen, vormen een nationale éénheid. Boze linker partijen en groeperingen trachten deze moeizaam opgebouwde nationale eenheid af te breken. Evident is daarbij de Russische invloed te onderkennen in deze splitsing. In dit verband memoreerde spreker het verdrag, zoals dit door SOERIPNO met Rusland werd gesloten. De reis van SOERIPNO en MOESO, vrijwel gelijktijdig naar Indonesië. Het uitbreken van de onlusten in de republiek, nadat MOESO vanuit Rusland daar is teruggekeerd. Het evidente belang van Rusland in dit soort troebelen.

Het laat zich echter aanzien, aldus spreker, dat de republikeinse regering de opstand zal kunnen onderdrukken. Het is echter te betreuren, zo vervolgde hij, dat door deze strubbelingen de groepen van de reactionairen in de republiek zijn versterkt.

Overgaande tot de bespreking van de tweede mogelijkheid merkte hij op, dat er in het Oosten nimmer een zo'n scherpe scheiding is geweest tussen sociaal-democraten en communisten, als we die in het Westen kennen. Aanvankelijk meenden de Indonesiërs vertrouwen te kunnen hebben in een sterke derde macht (de Labour-regering in Engeland) en de Partij van de Arbeid in Nederland. Noch Engeland noch de Partij van de Arbeid bleken voldoende sterk te zijn en het daarin gestelde vertrouwen onwaardig. Toen had men te kiezen tussen Amerika en Rusland. De Mohammedanen en liberalen verenigd in de Masjoemi waren voor Amerika, de linkse partijen en groepen voor Rusland. Deze laatsten wilden mogelijk het Chinese communisme, dat in wezen veel verschilt van het Russische communisme.

In 1948 werden de linkse partijen en groeperingen klaarblijkelijk onder Amerikaanse invloed uit de republikeinse regering verdreven en heeft Sjahrir zich van deze linkse partijen afgescheiden. Het gevolg hiervan was, dat deze linkse partijen tezamen met de communisten en de vakverenigingen zijn gaan streven naar éénheid. Een uitgebreid programma werd door deze nieuwe linkse groeperingen - door hem genoemd het "democratische front" - ontworpen, maar door de rechtse republikeinse regering verworpen, terwijl geen linkse vertegenwoordigers in de regering werden opgenomen. Het gevolg hiervan was een boerenopstand, gericht tegen de economische blokkade en de ellendige sociale toestanden, waarvan de Nederlanders de uitgesproken hoofdschuldigen zijn. Hoewel deze opstand tegen de wil van

de leiders der linkse partijen tot stand kwam, hebben zij daarvan toch de leiding op zich genomen. Dit te meer, omdat dit uiteindelijk geen opstand is van Indonesiërs tegen Indonesiërs, doch de ondergrond van het verzet is gelegen tegen het dreigende Nederlandse feodale kapitalisme. Betreffende de houding, welke het landelijk bestuur van de vereniging ten opzichte van de huidige situatie van de republiek Indonesia dient aan te nemen, merkte hij op, dat het wel haast niet mogelijk was, daar, zo men partij zou kiezen, dit gelijk zou staan met het zich inlaten met uitgesproken inwendige Indonesische zaken. Dit zou gemakkelijk van koloniale belangstelling tot koloniale politiek kunnen voeren. Het is juist dit laatste, wat de progressieve vereniging Nederland-Indonesië niet wil, doch de vereniging heeft er steeds op aan gedrongen, dat niet getracht zal worden op welke wijze ook splitsing in Indonesië te bewerkstelligen of te bevorderen. Ook, aldus besloot spreker, heeft de vereniging zich altijd op de meest heftige wijze verzet tegen het inzetten van militairen, omdat hierdoor zoveel sociale ellende en opstanden werden veroorzaakt.

(Bij het laatste gedeelte van dit betoog kon men - al werd dit niet met zoveel woorden gezegd - herhaaldelijk merken, dat geen partij werd gekozen, omdat men de overtuiging is toegedaan, dat, wanneer de zijde van de communisten zou worden gekozen, de belangrijke niet-communistische groepen als leden zouden bedanken, terwijl, wanneer men de niet-communistische zijde zou kiezen, men de communistisch-georiënteerde leden zou verliezen, waardoor de vereniging de meest stuwende kracht zou missen.)

De vraag werd gesteld, in hoeverre de Amerikaanse invloeden reeds in Indonesië waren door-gedrongen. Prof. WERTHEIM deelde naar aanleiding hiervan mede, dat de Amerikaanse invloeden reeds verder zouden zijn door-gedrongen dan men oppervlakkig zou vermoeden. Hiervan gaf hij meerdere voorbeelden, welke een dusdanige indruk maakten op meerdere der aanwezigen, dat deze hierdoor kennelijk "geschokt en verontrust" waren.

Bij punt 6 werd door een zekere ^{Manda?} SMIT (een lid van de studenten-vereniging Pericles) een kort betoog gehouden. Hierbij spoorde hij aan, dat ieder in zijn eigen vereniging propaganda zou voeren, teneinde de progressieve gedachten te verbreiden en ingang te doen vinden. Hij deelde mede, dat door de Universiteiten of universitaire groeperingen op 17 November a.s. een grote herdenking zou worden gehouden voor de gevallen studenten, die streden voor de vrijheid. Uit zijn verward betoog viel op te merken, dat deze herdenking betrekking zou hebben op de Praagse studenten, welke bij strijd voor de vrijheid zouden zijn gevallen. Bij wijze van contra-actie tegen deze herdenking opperde hij de idee, dat door Pericles ook op 17 November a.s. een herdenking zou worden gehouden van de in de strijd gevallen progressieve studenten, waarbij de Indonesische zaak zou kunnen worden betrokken. Spreker eindigde met de mededeling, dat de vereniging Pericles in zijn geheel (collectief) lid zou zijn van Nederland-Indonesië.

Tenslotte werd het woord gevoerd door een zekere Roelofs. Deze stelde voor een motie aan te nemen, waarin de walging werd uitgesproken over de militaire rechtspleging in het algemeen, en die in Indonesië in het bijzonder. Prof. WERTHEIM deelde hierop mede, dat door de afdeling Den Haag van Nederland-Indonesië onlangs een motie was aangenomen en aan de regering was verzonden, zodat het geen nut of zij had, dat ook door de afdeling Amsterdam nog eens een dergelijke motie zou worden aangenomen. Door ROELOFS werd hierop nog gezegd: "Ja, maar het gaat er maar om, dat het ook het laatstetrestje respect afgeknabbeld wordt, dat er nog bestaat voor de rechtspleging in Nederland." Prof. WERTHEIM liet deze zin nog even herhalen en glimlachte. Zonder hier verder aandacht aan te schenken werd de bijeenkomst vrijwel onmiddellijk nadien gesloten.

Hoewel op deze vergadering meerdere malen hatelijkheden werden gedebiteerd aan het adres van de Overheid en de tegenwoordige regering, terwijl herhaaldelijk nog hatelijker op bepaalde zaken werd gezinspeeld, had de vergadering een rustig verloop.

Het geheel kan worden aangemerkt als te zijn, van een, zij het ook, zeer eenzijdig, informatief karakter. Een exemplaar van de gratisverspreide brochure "20 Juli 1917 (moet zijn 1947) Het GEWETEN" wordt hierbij gevoegd.

04 296 Bzgl. 48892

[Handwritten signature]

1947
20 Juli 1947

Het **GEWETEN**

UITG. VER. NED.-INDONESIË
O.Z. ACHTERBURGWAL 185,
KAMER 83, AMSTERDAM.
POSTREKENING 321221.

VOORWOORD

Teneinde het hare er toe bij te dragen, dat de ware aard, de werkelijke aanleiding en de diepere oorzaak van het Indonesische conflict aan ons volk duidelijk worden en dat bekend wordt wie de politiek van de 20e Juli 1947 veroordelen, geeft de vereniging Nederland—Indonesië o.m. twee pamfletten uit getiteld:

20 Juli 1947: De Feiten.
Het Geweten.

Deze pamfletten geven een verzameling dagblad- en weekblad-artikelen, die geschreven werden door vooraanstaande personen in hoofdzaak uit de sfeer van deze organisatie.

Zij deden dit vanuit de instelling tegenover het Indonesische vraagstuk, die de onze is. Dit betekent, dat wij het in hoofdlijnen met de argumentatie eens zijn, het betekent uit de aard der zaak niet, dat wij ieder woord of iedere zin onderschrijven.

Het Bestuur van de Vereniging
„Nederland—Indonesië”.

OMDAT IK NEDERLANDER BEN

De schrijver van het volgende artikel, de heer H. M. VAN RANDWIJK, werd opgeleid voor het onderwijs. Voor de oorlog was hij hoofd van een inrichting voor haveloze kinderen in de Jordaan te Amsterdam. Tijdens de oorlog nam hij actief deel aan het organiseren van het schoolverzet en het kerkelijk verzet. In September 1941 trad hij toe tot de redactionele en organisatorische leiding van Vrij Nederland, van welk blad hij na de oorlog hoofdredacteur is gebleven. Hij publiceerde enige romans, een reisbeschrijving, een verzenbundel en het oorlogsgedicht „celdroom” in 1943.

Toen op Zondag, 20 Juli, Nederland de oorlog begon tegen de volken van Java en Sumatra (een „politieele actie” met tanks en vliegtuigen IS een oorlog! Waarom dit schijnheilig getwist over een woord, als de zaak duidelijk is?) kwam, na de woorden van de minister-president, het Wilhelmus door de radio.

Toen drong onweerstaanbaar in mijn herinnering die even zonnige morgen van de tiende Mei 1940, toen Schiphol reeds brandde en tussen alarmerende berichten van landende parachutisten de stem van onze Koningin klonk, gevolgd door het Wilhelmus.

Ik stond toen alleen in een oud gebouw in de binnenstad van Amsterdam. Toen het volkslied uitgespeeld was, ontdekte ik, hoe ik blootshoofd en met natte ogen had meegezongen.

Van dat ogenblik af was het Wilhelmus voor mij een nieuw lied geworden, of liever, het had zijn oude betekenis herkregeen. Niet de natie zonder meer, maar de natie „op gerechtigheid gegrondvest” was in het geding, niet de vrijheid, maar de vrijheid „als een vroom Christenman te leven” werd belaagd. Wanneer ooit in de donkere jaren die volgden de twijfel het hart besloop, gaf deze wetenschap nieuwe kracht, als ooit daarna de hartstocht van de strijd en de haat tegen de vijand ons overmeesterden, drong deze wetenschap ons terug binnen de heldere lichtkring, waar het recht méér is dan de natie en het geweten luider spreekt dan het bloed. Dat was niet altijd gemakkelijk, maar het is het risico van een volk als het onze, dat een zo edel en vroom lied tot zijn volkslied heeft verklaard.

En daarom klonk op 20 Juli, de dag waarop Nederland met tanks en bommen een ander volk te lijf ging, het Wilhelmus als een vloek!

Geen natie gebruikt zijn leuzen vrijblijvend. Toen de strijdende democratieën vrijheid en recht voor alle volken als hun oorlogsdoel verklaarden, drong deze blijde tijding ook tot Indonesië door. Een nieuwe hoop ging leven. Mannen, die om dezelfde vrijheid als wij streden, plantten in Augustus 1945 hun eigen vrijheidsboom, toen hier te lande de jubel nog niet was verstomd.

Wie heeft er zich in Nederland over verheugd? Wie heeft in Nederland de eigen vrijheid zuiver genoeg begrepen om blij te zijn om de vrijheid van anderen?! De enige mogelijkheid immers, om de medemens waardig te ontmoeten, is de ontmoeting met een vrij mens.

Tussen de jonge staat Indonesië en Nederland zijn twee jaar van moeizaam onderhandelen gevolgd. Wij zullen de geschiedenis er

van hier niet in details ophalen. In die twee jaren hebben wij niet nagelaten ons woord te spreken en critiek te leveren, waar dit noodzakelijk was.

Maar dit willen wij wel zeggen: Er was in Nederland een grote groep, die geen enkele verstandhouding met de Republiek wenste. Een groep, voor wie bedachtzaamheid, vriendschap, begrip als die van Republikeinse zijde werden getoond, geen reden tot verheugenis, maar een belemmering en een gevaar betekenden, omdat het hun niet om een goede verstandhouding tussen twee vrije volken te doen was, maar om een herstel van de Nederlandse overmacht. Een zwakke Nederlandse regeringscoalitie, die door de heterogene samenstelling noch tot een duidelijke politiek in oude stijl, noch tot een even duidelijke politiek in nieuwe stijl kon besluiten, heeft zich ten langen leste in de positie laten dringen, waarin de oorlogshitsers aan beide zijden haar hebben wilden. Haar schuld is niet haar kwade bedoeling, maar dat ze twee jaar lang geen duidelijk goed doel heeft gehad.

De geschiedenis van de afgelopen twee jaren is een aaneenschakeling van aarzelingen, prijsgegeven en hernomen standpunten en verwarring, waarin tenslotte een duizendmaal doelbewuster en wilskrachtiger oppositie haar zin gekregen heeft. En nu nog, op het moment waarop reeds de kanonnen spreken, wil men ons, Nederlands volk, in deze het geweten en de daadkracht dodende atmosfeer dringen: Een politionele actie, geen oorlog; een beperkt doel, geen volledige bezetting van de Republiek; wapengeweld ter uitvoering van het vriendschapsaccord; de oorlogsdrijvers hun zin gegeven om hun heerschappij te voorkomen!

En dat zeggen zij, die door de oppositie gedwongen werden het werk van Schermerhorn (het gearafeerde Linggadjadi van November 1946) vier maanden lang te ondermijnen en te beknibbelen, die niet in staat bleken onder tienmaal gunstiger omstandigheden het leger en het ambtenarencorps in Indonesië in de hand te houden. Toen de Republiek 90% van de ultimatieve eisen van de Nederlandse nota van 27 Mei j.l. had aanvaard, antwoordde de Nederlandse regering met een verklaring van 10 Juli, waarin geen woord van erkenning doorklonk, een kil en hooghartig staatsstuk; waarbij de oppositie applaudiseerde en Romme de pas markeerde, en een aarzelende critiek van de banken van de regeringspartij kwam.

Zouden wij geen oog hebben voor de uitermate moeilijke positie, waarin de eerlijke beminnens van de vrede, ook in het kabinet, verkeren? Natuurlijk wel. En niets kan ons aan de eerlijkheid van hun gezindheid doen twijfelen. Maar onderwijl spreekt het kanon en sterven onschuldigen! Onderwijl wordt de mogelijkheid tot een blijvende vriendschap tussen de volken van Nederland en Indonesië vernietigd en groeit de haat. Lankmoedigheid kan ophouden een deugd te zijn, zei Beel. Smart en schaamte verliezen hun morele glans, als ze niet meer bij machte zijn de daad te beïnvloeden, zeggen wij.

De oppositie heeft gewonnen, heeft gewonnen in dubbele zin, omdat het gelukt is progressief Nederland als haar uitvoerders te charteren. Dat, wat in al zijn naaktheid voor ons en voor

de wereld had moeten verschijnen, zien wij thans in het waas van morele tegenzin en vage goede bedoelingen. Alleen de Indonesiërs, die onder ons wapengeweld kreperen, zien het zoals het is. Wij weten dat het niet zonder risico is deze waarheid zo onverbloemd in het Nederland van vandaag te zeggen.

Nadat in bepaalde kringen in ons land twee jaren lang de gevaarlijke breuk (pro en contra Linggadjadi) werd uitgebuit en verheerlijkt, klinkt plotseling de oproep dat we thans als Nederlanders schouder aan schouder moeten staan en dat een weigering in deze kring te treden landverraad betekent.

Waarom, vragen wij, moet de mensheid deze grote woorden altijd en alleen bezigen wanneer er geschoten wordt en een oorlog wordt gevoerd. Men kan zijn land ook verraden als het om vrede en vriendschap gaat! Waarom vraagt men mijn critiekloze medewerking als het om te doden gaat, terwijl minstens de helft van Nederland niet bereid was om mede te werken toen het om het leven van een miljoenenvolk ging? Waarom moet ik vandaag zwijgen, die de vrede wil, en waarom mochten gisteren zij vrijuit spreken, die om oorlog roepen? Zijn het dan altijd de wapenen, die het hoogste goed van een natie verdedigen en kan het hoogste goed van een natie dan nooit het veiligst zijn wanneer wapengeweld wordt uitgebannen?

Dit is geen pleidooi voor een principieel pacifisme en hier spreekt niet de geest van het „gebroken geweertje” door „Trouw” telkens weer opgeroepen als er weer een woord des vredes klinkt. Twee jaar na de Duitse bezetting weten wij, dat het nodig kan zijn de wapens te hanteren, maar twee jaar na de nederlaag van Hitler zijn wij evenmin vergeten, dat wapengeweld ook onrecht en goddeloosheid kan verdedigen.

Nederland doet er beter aan zich af te vragen of het werkelijk wil wat thans in Indonesië gebeurt, aler het Nederlandschap als criterium te gebruiken voor hen, die met de huidige gang van zaken niet accoord gaan. Twee jaren lang is het conflict tussen Nederland en Indonesië hangende geweest. In die tijd zijn er vele artikelen geschreven en uitvoerige staatsstukken verschenen. Wie enigszins thuis is in de krantenwereld weet, dat de redacteuren steeds weer geneigd waren het nieuws over Indonesië te beperken, omdat de „lezers er beu van waren”. Hoeveel Nederlanders hebben de 17 punten van Linggadjadi gelezen, laat staan de toelichting van de Commissie-Generaal en de verklaring van Jonkman. Hoevelen hebben kennis genomen van de verdediging van de Republiek, daar waar zij door ons werd aangevallen? Het antwoord op de vraag, wie er gelijk heeft, is geen conclusie uit een eigen kennisname van de feiten en omstandigheden, door mondige staatsburgers, maar een zaak van persoonlijke trouw aan een partij en erger nog, een gevoelsmatige binding aan personen, in de zin van: Ik kan niet geloven dat Vorrink.... Of: Het wil er bij mij niet in dat onze beste Drees....

Tegenover dezulken maakt de schrijver van dit artikel zich niet de minste illusie. In een kiesspel tussen Vorrink en van Randwijk wil hij uit bescheidenheid en doelmatigheid niet als partij fungeren. Maar wie meent daarmee als verantwoordelijk man een

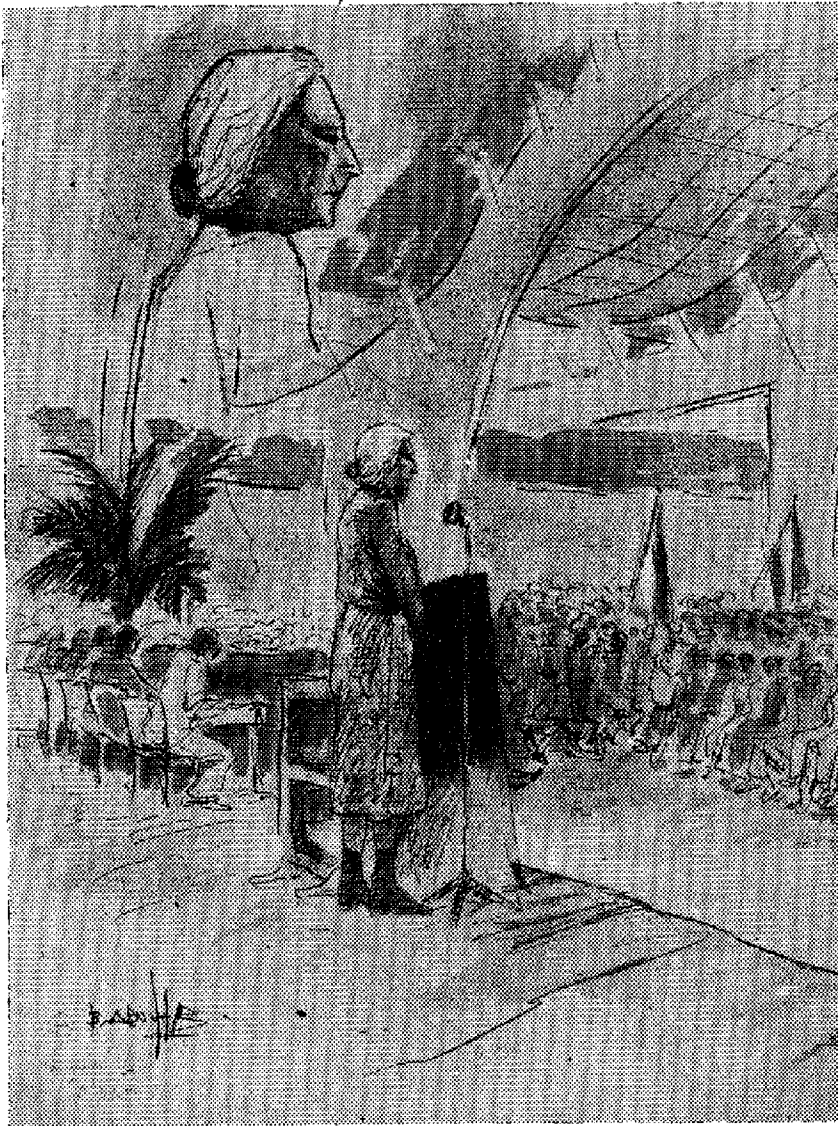
keuze te hebben gedaan in een dilemma van recht of onrecht, oorlog of vrede, macht of menselijkheid, die vergist zich. Ik spreek omdat ik Nederlander ben. Omdat ik Nederlander ben zeg ik nee! tegen het geweld, dat thans door ons in Indonesië gepleegd wordt. Ik zeg dit, met in mijn oren de beschuldigingen door mijzelf en anderen geuit tot het Duitse volk, dat uit vaderlandsliefde en éézelfde verkeerd begrepen nationaal belang meende te moeten zwijgen, toen Hitler in zijn naam misdaden beging. Ik schakel daarmee het optreden van onze regering in Indonesië en de daden van Hitler niet gelijk. Ik zeg er alleen mee, dat wij in die beschuldiging aan het Duitse volk erkennen, dat er een hogere maatstaf is dan het nationaal belang en dat er klemmender redenen zijn om te spreken of te zwijgen dan het Nederlanderschap.

De vraag naar de moraliteit van de staat is een moeilijke vraag en een andere dan die van de moraliteit van het individu. Maar ergens moet toch ook de natie haar bestaan bouwen op het recht en de menselijkheid en daarmee aan al zijn mondiges leden het privilege geven dit recht naar eer en geweten te toetsen.

Een analyse van de toestand en de mogelijkheden heeft U bijna week in week uit in dit blad kunnen vinden en thans opnieuw in een uitvoerige beoordeling van Beels rede. Daarin werd en wordt ook gesproken over de fouten, die tot dit bloedvergieten hebben geleid en de mogelijkheid om er een eind aan te maken. Wat ik opeis is het recht om nee te zeggen als Nederlander en in naam van Nederland!

Mijn natie is geen door bestaansdrift en machtsdrang bijeengedreven horde, maar een in recht en menselijkheid wortelende gemeenschap. Daarom vraag ik dit recht en deze menselijkheid. Mijn volk wortelt niet in de duistere driften van bloed en bodem, maar in een erkenning van normatieve zedelijke beginselen. Die wil ik toegepast zien en daarom wijs ik een koloniale oorlog af. Nederland is geen roofstaat, maar heeft vrijwillig het overleg en de arbitrage als middel ter beslechting van geschillen aanvaard en dit op bijzonder nadrukkelijke wijze bevestigd ten aanzien van Indonesië, daarom heeft het geen recht de wapens op te nemen, zolang deze arbitrage niet is ingeroepen. Ik verwerp elk beroep op gemeenschap, gebaseerd op een duister driftmatig beleefde nationale eenheid. Ik verwerp elke blinde verbondenheid aan personen als het om recht, om mijn geweten en om mijn verantwoordelijkheid als staatsburger gaat.

Door in Indonesië een koloniale oorlog te ontketenen begaat Nederland een zedelijk kwaad en een politieke dwaasheid. Ik hoop vurig dat het Nederlandse volk bij machte zal zijn de regering te dwingen op deze heilloze weg halt te houden! Eerst dan kan ons Wilhelmus opnieuw klinken en meegezongen worden.

H. Roland Holst

REDE MEETING R.A.I.-GEBOUW 18-6-'47

door Mevrouw H. ROLAND HOLST

75

Mevrouw Roland Holst: Kameraden! Val mij a.u.b. niet in de rede. Bewaar uw applaus voor de dag, waarop wij hier weer samen komen om het tot stand komen van een eervolle vrede met Indonesië te vieren.

Wij allen, die hier vanavond zijn, hebben het gevoel deel te nemen aan een historische avond, omdat wij weten, dat ons samenzijn invloed heeft op een beslissing, die van het allergrootste belang is. Niet enkel voor ons vaderland en voor de Republiek Indonesia, maar voor de toekomst der wereld.

Wij zijn hier bij elkaar gekomen, wetende, dat de toestand ernstig is, maar niet somber en allerm minst wanhopig. Reeds het feit, dat gij in zo grote getale zijt opgekomen, waarborgt ons, dat wij uiteindelijk zullen moeten overwinnen.

Wij hebben geduchte tegenstanders in de sleur, in het winstbejag van een deel van de kapitalistische wereld, maar wij hebben voor ons de frisse krachten van het werkelijk levenskrachtige deel van de natie. En het feit, dat wij vanavond onze geschillen het zwijgen hebben opgelegd, maakt deze avond tot een feest. Leden van de Partij van de Arbeid, Communisten en Syndicalisten, leden van N.V.V. en E.V.C., Protestanten en Democratische Katholieken, zijn allen bij elkaar gekomen, en al hun verschillen zijn overbrugd door het besef, dat zij socialisten zijn en dat zij strijdend voor de onafhankelijkheid van Indonesië, ook voor het socialisme strijden! Kameraden! Wij leven in een democratische staat! Wij allen dragen een deel van de verantwoordelijkheid mee voor wat er gebeurt.

Wij kunnen die verantwoordelijkheid niet afschuiven op de regering. Wij moeten haar opdrijven, haar aanzetten, haar versterken tegen de reactionnaire elementen, maar wij moeten zelf ook ons deel der verantwoordelijkheid aanvaarden.

Wij moeten door onze houding onze Indonesische vrienden het besef geven, dat wij als één blok achter hen staan, dat wij ons offers zullen getroosten om hen aan hun recht te helpen.

Ik wil hier niet de middelen, die ons allen ten dienste staan bespreken. In een democratische staat kunnen wij alleen wettige en ongewelddadige middelen toepassen, waar ik ook toe reken de protestbetogingen en de proteststakingen. Wanneer onze eenheid zo groot was en de bereidwilligheid tot het brengen van offers bij de bevolking zo groot was, om te bevorderen, dat gedurende één minuut het verkeer stil stond, de machines in de fabrieken, op de scholen, in de universiteiten de boeken één minuut werden dicht geslagen, dat wie nog bidden kan zou bidden voor de vrede met Indonesië en de anderen met al de innigheid van hun hart en alle klaarte van hun geest daaraan denkend, gelooft gij niet, dat dat een grote invloed zou hebben op de beslissingen der regering, dat het vertrouwen bij onze Indonesische vrienden zou herleven, dat de vermindering van wapens, het begin van opnieuw oorlog, de vervanging van onbetrouwbare personen in de regeringsconstel-

latie door ruim voelende Europeanen vrienden van de Indonesiërs, zou overtuigen, dat de tijd gekomen is voor de Aziatische volken, de Indiërs, de Indonesiërs, de Chinezen, evenals voor de Amerikanen en de Soviet Russen, om de eerste plaats in te nemen in de toekomstige ontwikkeling van de wereld?

Kameraden! Mijn spreektijd is bijna om. Maar ik wil eindigen met een beroep op u te doen. Op u allen. Op de arbeiders met de hand, degenen van de massa, die zo dikwijls hun moed en hun onverzettelijkheid getoond hebben. Ik heb nu een halve eeuw met u gestreden. Ik heb uw overwinningen gedeeld en uw nederlagen en ik ben vaster overtuigd dan ooit, dat de toekomst is aan onze socialistische idealen. Gij, intellectuelen, mannen van de pen, van de wetenschap, van de kunst, gij weet het voor hoeveel de Aziatische volken daarvan hun deel krijgen, al hebben zij dan van ons de techniek geleerd, hoeveel zij ons ook hebben gegeven. Gij weet het van hoeveel zegen voor ons en voor het Indonesische volk zullen zijn hersteld verkeer, verdrag van de vrede en vriendschap. Gij vrouwen, kunt gij u indenken, dat wederom uw zonen zouden moeten vechten en vallen voor een slechte zaak, dat gij niet alleen zoudt treuren, maar u zoudt schamen, wanneer zij vallen en de tijd u bereikt?

Gij jeugd! Ik doe tenslotte een beroep op u, op u, die het leven nog voor u hebt, die de slechte erfenis, die wij u achter laten, moet omwerken tot het begin van een socialistische gemeenschap. In de jeugdgemeenschap zijn velen, die willen dienen. Er zijn ook verschillende wijzen om de vrede en de gerechtigheid te dienen. Een daarvan is het anti-militarisme. Ik maak hier niet in het minst propaganda voor de dienstweigering. Dat moet elk voor zich zelf weten. Maar ik wens hulde te brengen aan de jonge mensen, die in een wereld met zo weinig idealisme, een offer brengen, omdat zij het geweld niet willen dienen. (Applaus.)

Amsterdam, 21 Juli 1947.

Hoogerwaarde Heren,

Het hoofdbestuur van „Kerk en Vrede” heeft zich tot de regering gewend met het volgende telegram:

„Kerk en Vrede”, aangesloten bij de „International Fellowship of Reconciliation”,

diep teleurgesteld door de beslissing der regering om met militair geweld z.g. orde op zaken in Indonesië te stellen, van oordeel dat de inzet van het militaire apparaat geen politioneel optreden, doch feitelijke oorlog tussen Nederland en Indonesië betekent,

overtuigd dat, tot oplossing van internationale geschillen, oorlog, vanwege zijn onchristelijk en onzedelijk karakter moet worden afgewezen,

van oordeel verder dat deze oorlog een jarenlange vervreemding van de beide volken ten gevolge zal hebben en geen oplossing van de aan de orde zijnde geschillen brengen kan,

dringt er bij de regering met de meeste nadruk op aan deze heilloze weg van militair geweld, die tegenover God en de wereld niet verantwoord kan worden, te verlaten en het overleg met de Republiek voort te zetten en wanneer dat overleg onmogelijk geworden is, de weg van arbitrage of bemiddeling in te slaan.

Het Hoofdbestuur van „Kerk en Vrede”, diep doordrongen van het besef, dat de kerk, die van Godswege geroepen wordt het Evangelie van Jezus Christus te prediken, op dit ogenblik niet zwijgen mag, maar spreken moet, stelt U de ernstige vraag, of het niet behoort tot uw taak, ons volk en de regering in de naam van Jezus Christus een halt toe te roepen op de heilloze weg van het militaire geweld.

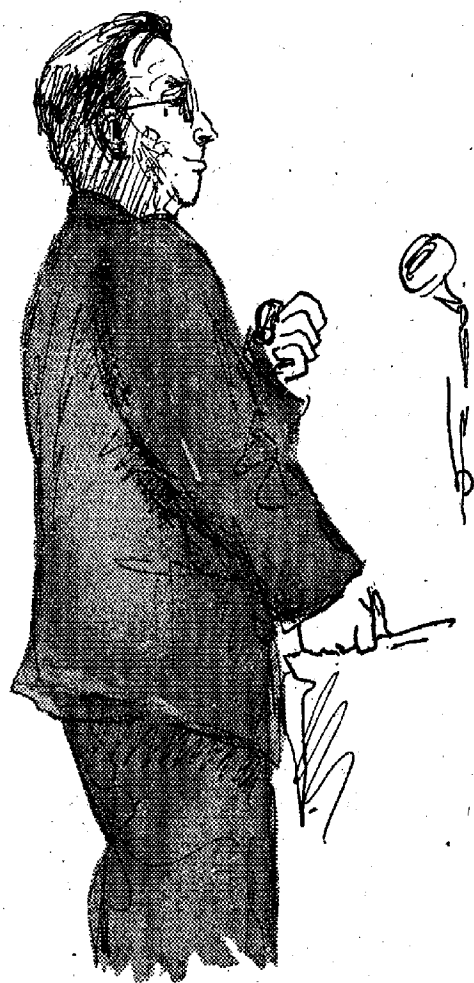
Het zogenaamde beperkte politionele optreden betekent in zijn wezen oorlog met al zijn verschrikkingen en gevolgen. Oorlog tegen het volk van Indonesië is zonde tegen God en kan voor de toekomst van kerk en zending in Indonesië alleen maar een ramp zijn.

Het zijn deze overwegingen, die er het Hoofdbestuur van „Kerk en Vrede” toe dringen, U in kennis te stellen met het telegram, dat het aan de regering zond en U zeer dringend te verzoeken tot volk en regering het woord te spreken, dat van Godswege op dit ogenblik gesproken moet worden.

In geloofsverbondenheid,

HET HOOFDBESTUUR

VAN „KERK EN VREDE”

Ds. J. J. Buskes Jr.

IN HET GEWETEN VERONTRUST

Wij vroegen het oordeel van:

Ds. J. J. Buskes Jr.

6655
Voor het eerst na de bevrijding weet Trouw het woord en de daad van onze regering te waarderen. Het woord, door Beel tot ons volk gesproken, noemt het „een bezadigde, goedgedocumenteerde rede”. En de daad, waartoe onze regering het leger in Indonesië oproept, noemt het „een Nederlandse, een Christelijke plichtsbetrachting”. Op de meeting van Nederland-Indonesië op 18 Juni te Amsterdam hebben wij gezegd: „Wij horen de mooie en Christelijke woorden, maar wij zien de lelijke en godloze werkelijkheid en wij zeggen zo, dat heel ons volk en heel de wereld het horen moet: wij willen niet schieten.

Onze regering heeft bevel gegeven: Schieten! Beperkt politioneel optreden. Jawel. Maar dit betekent: oorlog, koloniale oorlog! Wij twijfelen geen ogenblik aan de subjectieve oprechtheid van hen, die dit bevel gaven.

Daarom staat het echter vast, dat op het ogenblik, waarop dit bevel gegeven werd zowel het Christendom als het socialisme verraden werd.

Zondag, 20 Juli, is een zwarte dag in de geschiedenis van de Nederlandse Christenheid en het Nederlandse socialisme.

Sommigen spreken van tragiek. Wij begrijpen, wat zij bedoelen. Wij kunnen hen echter onmogelijk bijvallen. Wij spreken van schuld: schuld van de regering, schuld van de P.v.d.A. schuld van ons volk. Wat wij altijd gevreesd hebben en waartegen wij voortdurend gewaarschuwd hebben, is geschied: op Zondag, 20 Juli, heeft de reactie het gewonnen. Wanneer er eenmaal gevochten wordt, zijn er geen tussenstandpunten meer mogelijk. Je schiet of je schiet niet. Het heeft geen zin nu nog te zeggen: „Wij zullen extra op ons zelf moeten letten, dat de oorlogsgeest — de geest van Bruins Slot en de Rijkseenheid — ons niet zelf met een bacil gaat besmetten, want dan zijn wij weg, dan hebben wij de partij verraden; reeds nu moeten wij ons gaan schrap zetten tegen militaire drijvers.” Wij zijn weg en wij hebben het socialisme verraden.

De inzet van het militair apparaat is geen ping-pong-spel, maar oorlog met al zijn verschrikkingen en onontkoombare gevolgen. Voor vele jaren werden twee volken van elkander vervreemd. Van de opbouw van een rechtsorde tussen twee volken op grondslag van recht, vrijheid en overleg is geen sprake meer. Het Linggadjati, dat wij aan Indonesië zullen opleggen, is het Linggadjati van voor 1940.

Hoe zullen wij als Christenen en als socialisten deze schuld kunnen dragen?

Prof. J. Romein

Ik voor mij ben niet overtuigd, dat de Nederlandse regering inderdaad alles gedaan heeft om een gewapend conflict met de Republiek te vermijden. Zeker sinds de 27ste Mei ben ik zelfs overtuigd

van het tegendeel. Ik weet dat het een krasse uitspraak is, maar ik acht mij niettemin gedwongen haar hier te doen: voor mijn besef is de 20ste Juli 1947 daarom nog een zwartere dag in de Nederlandse geschiedenis dan 10 Mei 1940. In 1940 ondergingen wij een onrecht, in 1947 begaan wij er een, waarvan ik niet kan inzien, dat het in wezen geringer is. Of dit onrecht aanvaard zou moeten worden, indien het belang van Nederland — en daaronder versta ik het belang van het Nederlandse volk in zijn geheel — er mee gemoeid ware, is een gewetensvraag waarop ik hier te minder een antwoord behoef te geven, omdat ik er van overtuigd ben, dat met deze „oplossing”, het belang van Nederland niet alleen niet gediend, maar zelfs geschaad is. Immers het belang van Nederland zowel als dat van Indonesië vereiste een vrijwillige samenwerking, waartoe de mogelijkheid nu voor onafzienbare tijd is afgesloten. In de één of andere vorm zal Nederland nu opnieuw Indonesië onderdrukken en nog altijd acht ik het woord van Marx waar, dat zegt, dat geen volk vrij kan zijn, dat een ander onderdrukt.

Ds. J. Verkuyl

U vraagt mij naar mijn opinie over de Indonesische kwestie op dit moment in enkele zinnen.

Aangezien ik geloof, dat ieder staatsburger geroepen is, zich hierop te bezinnen, wil ik gaarne aan uw verzoek voldoen.

Dat de toestand in Indonesië in alle opzichten volstrekt onhoudbaar was, zal ieder moeten toestemmen.

Dat aan de onhoudbaarheid van deze toestand beide partijen, deels door trouwbreuk, deels door onwil en onmacht schuld hadden, zal niet ieder toestemmen, maar dat is niettemin een onloochenbaar feit. Aangezien aan beide zijden schuld is, is er alle reden alsnog een uiterste poging te doen om tot elkander te komen.

Het grootscheeps aanwenden van geweld in dit stadium is een oplossing op de korte baan, op de lange baan is het een schijnoplossing.

Thans schijnt mij de enige uitweg te zijn om alsnog de hulp van een onpartijdige arbiter in te roepen. Aangezien Engeland door de houding van vele Engelsen in dit conflict de ere naam van onpartijdig arbiter grondig verspeeld heeft, zal het zaak zijn een voor beide partijen aanvaardbare andere arbiter te zoeken, die op basis van Linggadjati uitspraak moet doen over de gerezen moeilijkheden. Wellicht is er dan nog een kans voor Mr. Amir Sjarioedin c.s. om het werkomité in Djoeja te overtuigen van dat waarvan dat Comité tot nu toe niet te overtuigen bleek.

Als de Ned. Regering deze weg betreedt, kan ze aan morele kracht slechts winnen.

Mr. G. H. SLOTEMAKER DE BRUINE was tot Juli '47 directeur van de Dr. Wiardi Beckman Stichting, het Wetensch. Bureau van de Partij van de Arbeid; hij is redacteur van het weekblad „In de Waagschaal”. Voor de oorlog was de heer Slotemaker de Bruine werkzaam bij de Soc. Econ. afd. van de N.V. Philips te Eindhoven en bij Centraal Beheer (Soc. verzekering) te Amsterdam.

U vraagt mij wat ik vind van de regeringsmaatregelen ten opzichte van Indonesië. Ik antwoord het volgende.

Het is soms nuttig na te gaan, door welke oorzaken de dingen hun

actuele loop genomen hebben; men vindt dan wellicht een verklaring ervoor, dat de reactie vooral belichaamd is in de partijen, die zich Christelijk noemen, en dat de P.v.d.A. alle uitspraken van het afgelopen jaar verloochend heeft. Maar dat is nu niet interessant.

Nederland begaat op dit ogenblik een misdaad aan Indonesië; en misdaden, hoe gemakkelijk of moeilijk ook te verklaren, blijven misdaden en daarmee ongeoorloofd. Voor deze misdaden zijn het Nederlandse volk en zijn leiders verantwoordelijk en dus schuldig. Wat het Nederlandse volk nu moet doen?

In de eerste plaats de massale schijnheiligheid afleggen; alsof het gaat om recht en orde, terwijl economische rijkdommen het doel zijn; alsof men deze geweldpleging heel erg vindt, terwijl men de middelen ertoe zelf verschaft heeft en er liever mede schuldig aan staat dan van machtsposities (en hoe zwakke!) afstand te doen.

In de tweede plaats ophouden te zeggen, dat wij ons in de bezetting tegen onrecht verzet hebben, zolang Nederland in Indonesië de eigen macht voor een onrechtvaardige zaak inzet. En tenslotte ervoor zorgen, dat, als onze soldaten straks terugkomen, zij ontvangen worden door een volk, dat zich schuldiger weet dan zij. Verder behoeft het Nederlandse volk op dit ogenblik niets te doen....

W. Fijn van Draat, Ger. Predikant

„Er zijn gisteren grote vorderingen gemaakt”. Waarin? In Batavia enige tijd terug werden op de conferentie tussen de kerken in de Republiek en de Nederl. kerken ook vorderingen gemaakt. Het resultaat was de brug. 'n Stevige verkeersbrug. 't Kwade was overwonnen door het goede. Het resultaat van de vorderingen van vandaag is dat een brug óf een kloof zonder brug? Was alle ongerechtigheid niet te overwinnen door iets méér gerechtigheid? Gemeenschappelijke gendarmerie was blijkbaar te veel gevraagd van hen, en arbitrage was dat te veel gevraagd van ons? Hoe onverwacht groot zal het succes van dit opererende optreden wel moeten worden wil het 't verlies, dat wij lijden, ook maar in de verte inhalen? Want wij zijn een stukje wereld van Java en Sumatra aan 't overwinnen voor een jaar of wat en gelijktijdig zijn wij het winnen voor eeuwen aan het verliezen. In het nemen van vandaag gaat het geven in de toekomst onder. In het dwingen van hen vandaag deze mijl met ons te gaan, gelijk wij gedwongen een mijl met hen hebben afgelegd, verliezen wij de grote gegeven kans de overwinning op onszelf en hen te behalen in de 2e mijl vrijwillig afgelegd. Dan was er iets groots verricht in ons, voor ons, met hen. Nu wordt het met de dag kleiner, geestlozer, gewoner ten koste van hun toekomst en de onze.

99 x1

W
he
er
de
la
te
Ir
d
li
t
t
I
z
n
J
c
h
v
i
j
t
:

Gelicht van 08/10/23 /
7/2/49

IEDER IS MEE VERANTWOORDELIJK!

9D x | Mr. H. P. L. WIESSING, de schrijver van onderstaand artikel, die zijn jeugd in Indonesië doorbracht, studeerde en promoveerde in de rechten te Amsterdam. Van 1905—1907 was hij Parijs correspondent van het Algemeen Handelsblad, van 1907—1915 hoofd-redacteur van de Amsterdammer (De Groene), van 1915—1921 stichter en hoofd-redacteur van de Nieuwe Amsterdammer (de Mosgroene) en tevens een der stichters en de eerste voorzitter van Nederland—Nieuw-Rusland. Thans is Mr. Wiessing een der redacteurs van de Vrije Katheder.

Welk een adeldom lag over Nederland, toen het, zonder iemand te hebben geprovoceerd, op 10 Mei 1940 werd overvallen en vrijheid en onafhankelijkheid aan ons werden ontnomen. Wij, Nederlanders, waren in die oorlog de zwaksten, maar het gevoel, dat Nederland ons land is en blijven zal, was te diep in ons geworteld om niet te maken, dat wij ons *innerlijk vrij en onafhankelijk* bleven voelen. Innerlijk vrij en onafhankelijk, zoals toen, kan Nederland zich op dit ogenblik *niet* voelen, nu het, met schending van een duidelijke paragraaf van het Linggadjati-verdrag, zonder eerst arbitrage te proberen, de oorlog begonnen is. En Indonesië heeft arbitrage aangeboden....

Dit is geen oorlog, zegt de Rooms-Katholieke premier (die deze, zijn oorlog maar zelf tegenover God en de mensen moet goedmaken), dit is geen oorlog, doch slechts een „politieel” optreden. Ja, de heer Beel gaat zover, deze onwaarheid aan de Koningin in de mond te leggen. Een Nederlands journalist, die blijkbaar in hoge graad aan beelzucht lijdt, heeft ook al geprotesteerd, en hij wil ieder wegens hoogverraad laten vervolgen, die over „oorlog in Indonesië” spreekt! De arme man. Hij zal, eer hij het weet, half Nederland moeten laten arresteren. Want het is oorlog. Ieder weet toch wel, hoe men in de wandeling een toestand noemt, waarbij 120.000 voortreffelijk gewapende soldaten tegen 250.000 slecht gewapende met handgranaten, geweerkogels en vliegtuigbommen worden in het gevecht gestuurd, om zodoende een heel volk klein te krijgen, dat zo trots was op zijn nieuwe vrijheid. De hele buitenlandse pers spot dan ook om die te doorzichtige benaming van „politieel optreden”, of, zoals onze minister van Buitenlandse Zaken het draaide (men wordt er draaiër van): „geweldstoepassing van een eigen soort”!

Het is óorlog, en men heeft hem doelbewust doen uitbreken. Dit laatste blijkt niet alleen uit het militair optreden zelf, maar ook uit bijzaken. Zo moesten volgens de theorie van het politieel optreden onze Nederlandse soldaten optrekken om de theetuinen, suikerfabrieken enz. voor vernieling te behoeden. Dit is nu een vals argument, omdat, juist omgekeerd, eerst door de opmars van onze troepen de gedachte aan een politiek van „verschroeide aarde” bij de Indonesiërs moest opkomen en opgekomen is. En dat Van Mook en Spoor op de aanwending van die politiek van „verschroeide aarde” rekenden, blijkt o.a. uit de honderdduizenden pamfletten — met daarop gedrukt het vriendelijk verzoek aan de Indonesiërs, om toch vooral niets te vernielen —, die laatstgenoemde heer uit legervliegtuigen heeft doen neerdwarrelen.

Wij hebben welbewust een oorlog doen uitbreken, en onze regering weet heel goed, dat deze oorlog actief en passief de grote vernielers van Indonesië moet worden. Daaruit wens ik dan ook de slotsom te trekken, dat officieel Nederland zich van de vernieling van suikerfabrieken, theetuinen, bruggen en waterwerken weinig aantrekt: die komen, denkt het, later wel weer in orde, als maar eerst onze koloniale macht in een of andere vorm is hersteld.

Beel vertelde door de radio, dat hij met zijn militaire maatregelen — naast die z.g. beveiliging van theetuinen enz. — maar één doel voor ogen heeft: de redding van Linggadjati.... De Japanners hadden, zoals men zich herinnert met hun bezetting van Mandsjoerije maar één doel voor ogen: de redding van de teerbemide Chinese maatschappij.

Voor wie over deze en andere feiten koel nadenkt is het duidelijk, dat officieel Nederland sinds de nederlaag der Japanners een listig spel gespeeld heeft. Men verwachtte sinds lang, dat Spoor's militaire macht tegen midzomer '47 in Indonesië geheel gereed zou zijn. Tot begin '47 toe is met de Indonesische voormannen uitvoerig en geduldig onderhandeld, terwijl ondertussen, onder herhaald protest der terecht wantrouwig wordende Indonesiërs, de ene troepen-zending op de andere volgde. Linggadjati werd door Nederland aanvaard, maar het heeft — tijdens en na de aanvaarding — sluwelijk náást die nieuwe Republiek, die Java en Sumatra omvat, twee zogenaamd „gelijkgerechtigde Federale Staten” gevormd: Oost-Indonesië en West-Borneo, en heeft die met marionettenregeringen gelukkig gemaakt. Wildet gij nu, mannen van de Republiek, soverain zijn als Republiek op grond van het verdrag van Linggadjati? Welneen, dat hebt ge altijd verkeerd begrepen, wij hebben u uit beleefdheid in die mening gelaten, maar nu moeten wij er u op wijzen, dat gij enkel met uw drieën een soevereine federatie zijt, en natuurlijk zijn twee stemmen meer dan één stem.... Waarom wantrouwt ge ons nu, Soekarno? Wij zijn de Nederlandse Regering, en heeft de Nederlandse Regering u, of Dipo Negoro, of andere Indonesiërs, met wie zij „lange” en „korte” contracten sloot, ooit om de tuin geleid? Hoe nu? Zegt gij daar, dát de Kompenie bij uw voorzaten berucht is geweest om al haar woordbreuk? Dat kan vroeger zo geweest zijn, maar wij zijn veel Christelijker tegenwoordig.

De Nederlandse Regering heeft het mooi voor elkaar gekregen. De Indonesiërs hebben moeten toezien, hoe merendeels onontwikkelde soldaten, die men eerst aan boord en dan in de hun onbekende tropen systematisch oorlogszuchtig gemaakt heeft, bij scheepsladingen werden aangevoerd, onderwijl door een Lt. Gouv. Generaal en een Commissie Generaal suikerzoet te „Djakarta” werd onderhandeld. De „suiker” bestond vooral uit de gereputeerde braafheid van oud-minister Schermerhorn, die alles door zijn aanwezigheid verzoette, tot het alles bitter werd. Maar in die dagen waren er veel minder Nederlandse soldaten op Java en werkte men met vriendelijkheid en braafheid als met een masker. Foto's van Schermerhorn met Sjahrir, twee echte vrienden, die daar zo heel eenvoudig belangrijke stukken tekenden. (Nu zijn ze scheurpapier). En intussen kwamen maar steeds Nederlandse troepen aan. En

Trouw en de Bataviase bladen begonnen meer en meer in koloniale stijl te schrijven. Wij hier in Nederland wisten, dat 95 % van het Nederlandse bestuursapparaat in Indonesië koloniaal gezind is. De Nederlandse regering wist het ook en verzweeg het en zond niemand van die duizenden anti-Linggadjati-ambtenaren weg. Linggadjati was dan ook een vlag, een embleem, straks een mooie vlag boven op de doorkist van Indonesië's onafhankelijkheid, maar voorshands een vlag, die men ernstig salueert. Toen naderde dan midzomer '47. Schermerhorn zag men zich heel stil terugtrekken. Op het ogenblik woont hij weer in Nederland, en niemand merkt meer iets van deze man. Een „man" had, als hij zó misbruikt was geworden als hij het is, met de vuist op tafel geslagen, en had in het openbaar van zijn mening getuigd, maar dit deed Schermerhorn niet. Wat hebben Beel c.s. *hem* — en zijn waarde voor deze Regering — goed begrepen! Knappe psychologen in de politiek. Den Haag trok geleidelijk het initiatief weer aan zich, Den Haag begon meer en meer in te grijpen. Linggadjati ging men ineens verschillend uitleggen. Het Handelsblad en andere bladen, die meer van suikerlords en oliekoningen houden dan van de gewone dessaman, hadden het druk over die verschillende uitleggingen. Zo werd er stemming gemaakt. De Nederlandse Regering begon onverwachts eisen te stellen, die volgens haar, en volgens haar alléén, in de bewoordingen van het Linggadjati-verdrag waren besloten. . . . De Nederlandse Regering en de Nederlandse pers werden nu gauwer dan vroeger ongeduldig, als Djocja niet meespeelde. En de eis werd herhaald. Maar neen, klonk het dan — terecht — wantrouwend uit Djocja. Maar ja, luidde op dreigende toon het antwoord. En de ene ongerechtvaardigde eis na de andere werd door de Indonesiërs — na wantrouwig aarzelen — ingewilligd.

Benauwenis maakte zich intussen van de Republiek meester. Benauwenis bij de een en verontwaardiging bij de ander. Zo ontstonden wrijvingen in Djocja zelf, en dat was sommigen niet onaangenaam. Maar verontwaardiging vervulde ons hier in Nederland, die de methoden van Hitler namens ons eigen volk zagen aangewend: eisen stellen, telkens nieuwe eisen stellen, en dan een telkens straffer toon gebruiken bij elke nieuwe eis, die men stelt. Totdat de zwakkere tegenpartij kopschuw wordt. Djocja werd inderdaad bang. Djocja werd boos. Maar Djocja zag dan ook al die soldaten en die wapens, die de achtergrond vormden van het „gesprek". Goed klonk het eindelijk, wij zullen voor de zoveelste maal wijken, maar wij hebben één voorwaarde: dat dit dan ook uw laatste eis zal zijn en dat er geen nieuwe in eenzelfde ultimatum-vorm zullen volgen. . . . Alleen, door de instelling van een gemengde gendarmerie u meester laten worden in heel ons binnenland, dat kunnen wij niet. . . .

Hierop verstijfde het gelaat van de Haagse heren. Zij keken naar al die soldaten en die wapens, die zij achter zich hadden. Gij hebt enkel ja te zeggen. . . .

Maar toen volgde, met de moed der wanhoop gesproken, een neen. Aanstonds sprak Beel een stichtelijk-klinkende rede uit, op Zondag de dag des Heren, het leek een dolk in een fluwelen schede,

het was een klassiek staaltje van sluipende diplomatie, iets dat sluipt en welgedaan meesmuilt: wij bereikten ons doel. En zonder de Kamers eerst bijeen te roepen zond hij 120.000 Nederlanders in het vuur.

De toekomst is duidelijk. De Nederlandse Regering zal op Java en Sumatra enige successen boeken. Het voormalige Boven-Digoel, dat alreeds een concentratiekamp was, toen Hitler nog geen concentratiekampen voor ons en anderen had ingericht, dus het was een Nederlandse primeur, zal na zijn opheffing nu zonder twijfel heringericht worden en dit keer propvol raken met Indonesiërs, die van vrijheid en onafhankelijkheid houden. Dat Boven-Digoel bestond, wel te verstaan, tegen geest en letter van de Nederlands-Indische grondwet (gelijk door vooraanstaande juristen is erkend) en het zal thans wederom tegen geest en letter ervan worden ingericht. Geloof mij maar.

Er zal meer gebeuren. Steden op Java en Sumatra zullen worden veroverd. Mannen, vrouwen en kinderen zullen worden wegge-maaid. Tegen één Nederlander die valt zullen tien of twintig naam-loze Indonesiërs het leven verliezen. Schandelijkheden, als die in Zuid-Celebes (naar welke SS-tafrelen „men” nog steeds een „onderzoek” instelt. . . .) zullen zich herhalen: moord en verkrachting door onwetende en opgezwepte Brabantse en Groningse jongens, die een Nederlands militair kader voor de oorlog heeft opgeleid. Maar dan zullen er, als Indonesische steden en vlakten veroverd zijn, op Java en Sumatra nog bergwouden en ravijnen worden gevonden, daar zullen Indonesiërs als partizanen blijven strijden, door hun ganse volk gesteund. De Javanen waren altijd zacht van aard; in de oorlog en de moeilijker geboorteweeën der bevrijding werd hun karakter gesterkt. Dit heeft gevolgen. Let op wat ik u zeg: heel de Oost wordt één enorm Atjeh. En dan voorspel ik aan de moeders en vaders van al die naar Indonesië gestuurde en misbruikte kinderen, dat er ginds onder de wonder-bedervende zon van de tropen toestanden zullen ontstaan, als die in '44 over de partizanenstrijd in Polen bekend werden, waar men over en weer elkander in stukken scheurde, of als die van de tegenwoordige guerilla's in Griekenland, die zeker niet zachtzinniger zijn.

Over hetgeen in Indonesië te gebeuren staat zullen de kindskinderen nog praten! Die zullen trouwens nog over iets anders in verband met deze oorlog praten. In de, tegen die tijd in Nederland bestaande socialistische samenleving zal hun, in de les, worden verklaard, hoe het mogelijk was, dat in de 20ste eeuw door sociaal-democraten telkens weer het wérk is gedaan van de ergste, hebzuchtigste en kortzichtigste bourgeoisie: in Duitsland, leert men hun dan, hielpen zij door hun slaafsheid in 1914 de oorlog uitbreken en in 1918 de proletarische revolutie mislukken, waardoor zij de weg openden voor Hitler; in Frankrijk lopen zij thans aan de leiband van Morgan en Marshall; in verband met Indonesië beladen zij zichzelf met een nieuwe, zware verantwoordelijkheid, want daar steunen zij een bloedige poging van wederinstelling van een — slechts in de vorm te veranderen — koloniaal systeem.

Zegt u dat niet! Men wil wèrkelijk geen koloniaal systeem meer, hoort men door vele (door doen en laten mee-schuldige!) mensen

roepen. Laat men waakzaam zijn. Hier liggen bedrog en zelfbedrog onlosmakelijk in elkander verward. Denkt gij in ernst, dat een ondanks allerlei woorden door en door kapitalistisch Nederland honderden millioenen zou uitgeven en tienduizenden (want dat wordt het) van zijn landgenoten zou offeren, enkel om dat te verkrijgen wat aan Nederland te Linggardjati reeds verzekerd was? Voor wat hoort wat. Al dat geld en die mensenlevens en het risico, dat Nederland door zijn domme hebzucht tenslotte de brand zal steken in het Verre Oosten, met o.a. tot gevolg, dat Nederland al zijn Indonesische bezittingen verliest, dat alles wordt aangedurfd om de *kans op meer macht*.

De „progressieven”, die zich thans niet verzetten, dragen de zwaarste verantwoordelijkheid. Zij mogen bedenken, hoe wij, Nederlanders, in verband met de laatste wereldoorlog niet alleen reactionnaire Duitsers, maar — zeer terecht — alle Duitsers op enkelen na hebben verantwoordelijk gesteld voor de, aan andere volkeren begane misdaden. Zij mogen dit bedenken en in verband daarmee de juiste gevolgtrekking maken, dat alle Nederlanders, die zich *niet* tegen de oorlog met het vrije Indonesië verzetten, schuldig zullen worden geacht en zich, evenmin als de Duitsers het thans kunnen, op verkeerde voorlichting of wat ook zullen kunnen beroepen.

H. P. L. WIESSING

VERGEEF ONS

6:K*) JOHAN WINKLER, de schrijver van het volgende artikel was van 1920—1922 particulier secretaris van mr. P. J. Troelsstra. Eind 1923 begaf hij zich in de journalistiek en wel bij „Het Volk”, laatstelijk — tot 1940 — als algemeen chef der redactie. Tijdens de oorlog was hij directeur van uitgeverij (A.B.C.), totdat hij in 1943 als zodanig op last der Duitsers werd ontslagen. Na de bevrijding kwam hij aanvankelijk als adj. Hoofdredacteur bij het Algemeen Handelsblad, thans — sinds 1 Sept. 1946 — bekleedt hij dezelfde functie bij „Het Parool”. Voorts is de heer Winkler redacteur van het weekblad „In de Waagschaal”.

Op het ogenblik dat wij dit schrijven is het juist een week geleden, dat de minister-president dr. Beel het „beperkt politieoneel optreden” tegen de Republiek Indonesië aankondigde.

In feite komt — waartoe de waarheid en de werkelijkheid te verdoezelen? — dit politieonele optreden neer op oorlog. Dat de regering dat woord „oorlog” afwijst, heeft, menen wij, minder z'n grond hierin, dat zij het gewelddadig karakter harer militaire actie zou willen ontkennen, dan wel in de subtiele overweging, dat men nu eenmaal geen oorlog kan verklaren aan en kan voeren met een staat, waarvan men de soevereiniteit ontkent.

Subtiele overweging, zeker! Maar zij voert ons in het hart van de kwestie. Men heeft met vertegenwoordigers der Republiek onderhandeld, men heeft met hen de basisovereenkomst van Linggadjati aangegaan, men heeft zelfs de Republiek de facto willen erkennen, maar deze erkenning in feite heeft men met

even vele restricties omgeven als er t e n s l o t t e van Nederlandse zijde aarzelingen en bedenkingen waren om deze zich vrij worstelende Indonesische gemeenschap als gelijkwaardig partner te erkennen. Vooral in de laatste tijd heeft men toen in toenemende mate van onze kant de nadruk gelegd op die Nederlandse souvereiniteit óók over het republikeins gebied en op de Nederlandse verantwoordelijkheid voor „rust en orde” binnen de grenzen van dat gebied en het einde van dat alles was — na een stadium van in stelligheid toenemende eisen, ja ultimata — de behandeling van hem die partner had moeten worden en zijn als opstandeling.

Tegen die opstandeling wordt thans wapengeweld gebruikt. Niemand zal ontkennen, dat van de zijde van de Republiek, de laatste maanden vooral, fouten zijn gemaakt. Ernstige fouten vaak. Maar toch ook: fouten zoals die worden gemaakt in elk jong staatsbestel, dat in zijn prille revolutionaire groei nog onwennig zoekt naar de wijsheid der geschoolden en bezadigden, dat — kortom — niet anders k a n dan gestaág aan kinderziekten laboreren. En ook: fouten, die voor een niet onbelangrijk gedeelte herleid mogen worden tot en verklaard mogen worden uit het wantrouwen dat de Nederlandse tegenpartij had gewekt.

Tragische ontwikkeling: als „Linggadjati” gearafeerd is en nu door Den Haag moet worden goedgevonden, vergaat week op week en maand op maand vóór men op het paleis Rijswijk te Batavia definitief kan ondertekenen. Want eerst moet daar in Nederland een meerderheid in de Kamer voor worden gekregen; en nu begint het rampzalig spel der verschillende interpretaties, der aangehechte notulen, der aangehechte verklaringen en als de Partij van de Arbeid dan eindelijk de rooms-katholieken méekrijgt, is daarvan de allersubtielste en ingewikkelde motie-Romme—van der Goes van Naters het symbool. Diezelfde motie is echter voor de Indonesiër het symbool van een wederpartij, die schijnt te leven uit het „voorbehoud” en die men dus gaat wantrouwen.

Gij, Indonesiërs, weigerdet de order „staakt het vuren!” te geven. Ziedaar een der motieven waarom wij onze actie begonnen. Alsof wij zelf niet óók zondigden! Waren wij niet overeengekomen, dat „aanstonds” tot vermindering der troepensterkte zou worden overgegaan? Wij deden het niet. Wij schiepen ons een eigen woordenboek, waarin als betekenis van „aanstonds” werd aangegeven: „zodra mogelijk” en als betekenis van „zodra mogelijk” „nooit”.

En zo is er meer. Wie heel de lange lijdensstijd der onderhandelingen overziet, ontwaart — nogmaals, wij geven het toe — fouten van Indonesische zijde, maar hij mist ook van Nederlandse zijde dat brede gebaar, die fantasievolle daad van wie uit de wijsheid van de oudere nu eens „de minste” wilde zijn en dus een verlossend woord zou hebben gesproken.

Integendeel, wij hebben ons — óók wij die het goede wilden, óók onze regering, óók onze socialistische ministers — méér door de reactie van Rijkseenheid en rechts laten beïnvloeden, dan wij ons zelf wilden bekennen. Meer ook dan wij zelf maar wisten.

Meer ook dan wij ons bewust waren. Is het niet, alsof wij, voor Rijkseenheid en Nationaal Réveil en de militaire en ondernemers-oppositie beducht, hun de wind uit de zeilen hebben willen nemen door nu zelf maar eens hard en onverzettelijk en ultimatief te gaan worden? Wij stuurden steeds meer troepen, wij zorgden dat de heren Posthumus en Verzijl de commissie-generaal gingen secunderen, wij verloren het geduld, wij openden eind Mei het stadium der ultimata. En ontdekten eensklaps weer onze soevereiniteit, óók over het gebied der Republiek, en zie, nu gold artikel 17 van Linggadjati niet meer, dat arbitrage voorschreef bij geschil. Hoe kunnen wij immers arbitrage aanvaarden als het niet gaat om een geschil tussen twee gelijkwaardige staten, doch... om onwil van máár een „republiek” jegens ons, soverein Nederland, soverein ook over die „republiek”?

Zo tuimelden wij de oorlog binnen. Neen, géén oorlog. „Politio-neel optreden”, waartoe beslóten werd na een week zo vol spanning en ook zo vol nog onopgehelderde en onbekende feiten, dat het helaas aan de toekomstige geschiedschrijver is voorbehouden zich er een volkomen duidelijk beeld van te vormen, hoe alles kwam zoals het komen moest.

Komen moest. Want de dingen ontwikkelden zich als naar een fatale voorbeschikking, waaraan niet viel te ontkomen. Waar wantrouwen niet werd doorbroken, waar de staatsrechtelijke finesse verstikkend werkte, waar deviezennood tot toeslaan verleidde zo lang het militaire apparaat nog niet behoefde te worden ingekrompen, waar — kortom — aan een noodlottige cirkelgang naar 't woord van mr. Samkalden blijkbaar niet meer kon worden ontkomen, daar moest a.h.w. de spanning zich ontladen gelijk zij deed. Het werd: toeslaan.

Wij moeten in redelijkheid aannemen, dat onze regering dit besluit niet heeft genomen zonder duidelijk te beseffen, dat dit een zwaár besluit was. Zij zal, nemen wij nogmaals in redelijkheid aan, het niet lichtvaardig hebben genomen. Anderzijds schuilt achter de betrekkelijke kalmte, waarmede ons volk dit besluit, ook in z'n radicaalste groeperingen opnam, naar onze mening minder een stilzwijgende instemming dan een zekere gelatenheid van wie zich bij iets noodlottigs neerlegt. Of is het toch onverschilligheid voor de broeder in Indonesië, die ons in deze zomerdagen getroost van onze vacaties laat genieten, terwijl daarginds de schoten en de bommen vallen? Is het dan toch waar, dat wij ten onrechte het Duitse volk verweten, dat het niets zeide te weten van wat in '40—'45 in zijn naam geschiedde? Is met ons volk iets dergelijks het geval? Of — och, wij blijven maar vragen — zijn er méér dan wij denken, die achter de kalmte waarmee zij in deze dagen vóórtleven de pijn verbergen van zich medeschuldig te weten aan wat thans in Indonesië gebeurt?

Dat wij — wij allen, tegenstanders maar ook vóórstanders van Linggadjati — het zo ver lieten komen! Dat wij zo zeer tekortschoten in daad en gebed! Dat wij zwakker bleken dan onze begeerte naar macht, naar gelijk, naar soevereiniteit! Hoe pijnlijk is die schuld!

En hoe zeer hebben wij gezondigd, ook jegens onze mede-

Christenen daarginds. Hoe slecht luisterden wij naar de stem der zending, die ons toonde en zeide hoe het moest en die ons vóórging, toen zij de vrije Indische kerken alleen nog maar besloot te dienen. Wij hebben het de Verkuyls, die naar Nederland kwamen, alleen maar lastig gemaakt. Wij hebben ons Christendom verward en vereenzelvigd met verkeerd begrepen gezags-theorieën. Wij hebben zéér gezondigd!

En uiterlijk bezien hebben wij de „kansen” van het Christendom in de Indonesische wereld voor een onafzienbaar lange tijd verstoord. Wat in ons vorig nummer door ds. Hildering als mogelijkheid werd geschetst, moeten wij thans positief herhalen: „Er zal geen sprake meer zijn van een naast elkaar staan en samen arbeiden aan de heropbouw. Wij zullen opnieuw staan voor het verbeteren en zwijgend masker van de oosterling, waarachter hij zijn haat en wrok zal verbergen. De weg naar het hart van de Indonesiër zal geblokkeerd zijn door wrevel. De Nederlandse arbeiders in zending en missie zullen kunnen inpakken of voorgoed wegblijven, want uit hun mond zal de Indonesiër het evangelie als hemelse blijde boodschap van verlossing, vrede en vrijheid zeker niet meer kunnen en willen horen”. Heer, vergeef ons dat wij dat bewerkten. En open dan maar andere monden waaruit die boodschap toch zal klinken. Ons ter beschaming. U ter eer.

OORLOG

De schrijver van deze impressie, ED. HOORNIK, dichter en criticus, werd na de oorlog redacteur van Vrij Nederland. Van 1933—1942 was hij redacteur van het Algemeen Handelsblad. In 1943 werd hij door de Duitsers gearresteerd en bracht de rest van de oorlog door in de concentratiekampen Vught en Dachau.

Niemand scheen iets te weten; niemand sprak er althans over: het was een gewone Maandagmorgen. Er stond een vuilnisemmer op straat, die daar niet hoorde en daarover kibbelden een paar vrouwen. Bij de halte werd, zoals gewoonlijk, gedrongen; de conducteur zei niets. Alleen toen een dikke, puffende man de verwachting uitsprak, dat het een hete dag zou worden, knikte hij somber. Ik schoof iets meer naar voren om het gesprek op te vangen, dat twee heren voerden. Eén van hen haalde het ochtendblad uit zijn zak en wees de ander op een bericht. Het ging over Sint Margriet. Zes weken mooi weer, zei hij, en hij deed de krant weg. Opdat ook de andere passagiers het zouden horen, zei hij luid: ik heb kamers besproken in Valkenburg. Ineens begon een orgel te spelen. Ik stapte af en bleef staan luisteren in de zon. Zo begint deze oorlog dus, dacht ik. Zonder pijn, zonder verontwaardiging, zonder schaamte, zonder fantasie. Met muziek en een maximum aan onverschilligheid.

* * *

Alles was dus gewoon: het rondvaartbootje, dat gereed lag om te vertrekken en het meisje, dat nog even terug ging om huidcrème

te halen; de reiziger uit de provincie, die zijn eerste order en de bioscoopportier, die zijn eerste fooi kreeg; de wisselmakelaar, die een praatje hield met de eigenaar van de broodjeswinkel, die in zijn deuropening was komen staan en de dokter, die het spreekuur al achter de rug had en zijn visites begon. Zo gewoon als vandaag is het nog nooit geweest, dacht ik, toen vlak voor mij een man van zijn fiets sprong en mijn naam riep. Hij sprak zenuwachtig en gejaagd, alsof hem een ongeluk was overkomen. „Ik begrijp het niet”, zei hij, en hij stootte met zijn hand tegen mijn arm. „Dit is erger dan de inval van de Duitsers; nu zijn wij het, die een ander volk dit aandoen. Ik heb een uur lang de stad rondgefietst. Net als zeven jaar geleden. Toen stond het op ieders gezicht en nu trekt niemand zich er iets van aan.”

„Je reageert te emotioneel”, zei ik, maar hij hoorde het niet. Ook de marsmuziek niet, die uit een hoog opgeschoven raam klonk. „In September ging het eerste troepentransport naar Indonesië. We gooiden de boel erbij neer. En nu? Niets, helemaal niets”.

Hij keek mij aan, alsof hij ook mij wantrouwde.

„Morgen misschien”, zei ik, „morgen. Dan hebben ze het in de krant zien staan met plaatjes en duidelijke koppen; dan is het eerste legerbericht er, zijn er de eerste doden.”

We liepen samen een eindje op. Hij wees mij op een garage, waarin een overvalwagen stond. Men was bezig de luidsprekersinstallatie te proberen.

* * *

Luisterend sta ik tussen het volk op de N. Z. Voorburgwal, waar in de krantengebouwen de extra edities draaien. Het is een oude arbeider, die spreekt. Zijn tegenstanders zijn een soldaat en een meisje in de uniform van de Koninklijke Marine, een Marva. Daaromheen 'n paar schaftende typografen in overalls, een aantal jongens in khakihemden. Vlak voor mij staat een volkswrouw, de haren dun en piekig om het sproetige gezicht. Telkens wanneer de arbeider een opmerking maakt, knikt ze. Ze knikt als hij het heeft over de opstand in de Jordaan in 1934 — ze weet het, ze was erbij —; ze knikt als hij komt op de Februari-staking in '41 — ze weet het, ze was erbij —; ze knikt, als hij herinnert aan de Septemberstaking van verleden jaar — ze weet het, ze weet het nog allemaal, want die stakingen, wat daar aan vooraf ging en wat daarop volgde, zijn een stuk van haar leven; die staan in dit uitgezakte lichaam geschreven. En met die wetenschap, met heel haar trots en haar pijn gaat ze nu die Marva te lijf. „Als ik in Indië was, zou ik net als onze jongens gepopeld hebben om er op los te slaan”, zegt het meisje, en ze gelooft het zelf, al heeft ze in de eerste plaats de bedoeling te krenken. Wij kijken allemaal naar de vrouw. Ze gaat slaan, denk ik, als ik de furie in haar ogen zie, maar ze komt alleen wat dichterbij. „Ik schaam me voor je”, zegt ze en haar gezicht is nu vlak bij het gezicht van de andere, „ik schaam me ervoor, dat jij een vrouw bent.” De soldaat heeft gezwegen; hij neemt het meisje bij de arm en baant haar een weg tussen het volk door.

* * *

Vannacht regent het. Terwijl ik voor het raam sta te kijken, schiet

weer dat spookachtige zinnetje uit het avondblad door mijn hoofd: „In capes gehuld patrouilleren Nederlandse soldaten door de regenstraten van Batavia.” Duidelijk herken ik het beeld. Het is nog maar kort geleden, dat ze hier over het plein gingen, dat ik hun zware laarzen hoorde.

ED. HOORNIK.

OPEN BRIEF AAN DE RAAD VAN MINISTERS

Eindhoven, 22 Augustus 1947.
Aan de Raad van Ministers.

Excellenties,

Ondergetekenden; allen behorende tot een groep van wetenschappelijke werkers in de industrie, ernstig verontrust door de ontwikkeling der zogenaamde Indonesische kwestie, met name door de meer en meer opdoemende „mogelijkheid van doortastend optreden” tegenover de Indonesische republiek en door een meer en meer waarschijnlijk wordende eenheid ten aanzien van een dergelijke mogelijkheid in Uw raad — gelijk zij bijv. uit de Nieuwe Rotterdamse Courant van 21 Augustus 1947 wel moeten besluiten —, wenden zich tot Uw college met het eerbiedige verzoek het volgende ernstig in overweging te willen nemen.

Wij stellen dan de norm voorop, waaraan wij ieder optreden van Nederland in Indonesië, van Nederlanders tegenover Indonesiërs menen te moeten toetsen:

na de oorlog had het zo moeten zijn, dat de Nederlanders alleen als helpers in Indonesië waren teruggekeerd om een vrijwillige samenwerking tot stand te brengen.

Gaan wij nu uit van de situatie van vandaag, dan moeten wij helaas constateren, dat die in hoofdzaak de consequentie is van het feit, dat in leidende kringen van ons land onvoldoende begrip voor de genoemde norm heeft geheerst en onwil om volgens die norm te handelen. Wij zijn van oordeel, dat het militaire ingrijpen van Juli van dit jaar een geweldige vergissing is geweest, die ons land in een zeer hachelijke positie heeft gebracht. Een vergissing, omdat men buiten de internationale waard heeft gerekend en buiten de hartstochten, die men nu pas eerst goed is gaan ontketenen. Indien Nederland hierop een tweede militair ingrijpen zou laten volgen, kunnen wij nauwelijks meer van vergissing spreken, omdat wij dan al te duidelijk een catastrofe voor Nederland voorzien.

Wij hebben oog voor de miskennis in de Veiligheidsraad en in de wereldpers van een grote dosis goede wil, die Nederland in zake Indonesië heeft opgebracht, van de grote moeilijkheden, waarmede Nederland te kampen heeft en van de betekenis van een bepaald voor Nederland gunstig juridisch aspect der kwestie. Wij hebben ook oog voor de grote tekortkomingen van de Indo-

nesische nationalisten, die ook met alle trekken van het zondige menselijke wezen hun idealen trachten te verwerkelijken.

Ten slotte hebben wij oog voor de visie van velen, dat nu een directe uitbreiding van het militaire optreden de enige uitweg zou zijn om de bevolking van Java en Sumatra van de ondergang te redden. Wij geloven dit niet, te meer, waar wij ons hier in Nederland onvoldoende voorgelicht achten en generlei zekerheid bezitten omtrent het ontbreken van militaire aspiraties. Maar voor het aanwezig zijn van deze visie hebben wij oog.

Mocht deze visie de doorslag gaan geven in Uw raad, dan achten wij het noodzakelijk, dat aan bedoelde uitbreiding direct de toezegging wordt verbonden, dat Nederland zich militair en politiek volkomen en voor goed terug zal trekken uit Indonesië, zodra een internationaal politieleger gereed is om het handhaven der orde over te nemen. Opdat de wereld wete, dat het inderdaad om de belangen van Indonesië en niet om onze eigen belangen te doen is. Dat zullen wij nooit met mooie woorden waar kunnen maken. In het licht van het voorgaande menen wij daarentegen, dat Nederland in dit historisch oogenblik voor zijn directe optreden slechts een keuze mag doen uit de volgende mogelijkheden:

- 1e. Een zo radicaal en door daden ingeleid aanbod aan de Republiek, dat men direct opnieuw aan de ronde tafel kan gaan zitten.
- 2e. Met grootmoedig heenstappen over de juridische bezwaren openlijk zelf om arbitrage vragen met de toezegging de conclusies der arbiters — hoe die ook uitvallen — volledig te aanvaarden en te realiseren.

Wij verhelen ons niet, dat al deze dingen zeer moeilijk zijn, maar kunnen niet ontkomen aan de innerlijke drang overal geweld af te wijzen, waar een weg tot overleg nog open is. En . . . hij is open, al moet men misschien door een enge poort binnengaan.

Wij denken niet aan zelfverheffing en aan het zich op de borst slaan, als Nederland eens goed gehandeld zou hebben; maar wel aan de noodzaak, dat voorbeelden worden gesteld in de wereld hoe men bloed vergieten en oorlog vermijden kan en daar zelfs de prijs van eigen belangen en zogenaamd prestige voor wil betalen. Wat moet er een zucht van bevrijding door de wereld gaan, wanneer een land als het onze eens openlijk zijn ongelijk zou uitspreken.

Men kan ons licht als onwerkelijke idealisten zien, maar dat brengt ons beroep van wetenschappelijk onderzoeker niet mee. Wij kunnen ons de materiële en geestelijke belangen van allen, die in Indonesië woonachtig zijn, en ook alle andere Nederlandse particuliere belangen aldaar niet beter behartigd denken dan wanneer onze voorop gestelde norm eens gerealiseerd had kunnen worden. Wij kunnen het ook niet anders zien, dan dat die behartiging ook nu nog het beste gediend zal zijn, wanneer de ontkenning van het conflict, waarin wij verkeren, een zo goed mogelijke benadering aan de norm is.

Wij hopen, dat ons verzoek aan U overbodig is, omdat Gij zelf nog tot een oplossing in soortgelijke zin als door ons voorgesteld gekomen zoudt zijn.

Afschriften van deze brief worden toegestuurd aan Hare Majesteit

RONDZENDBRIEF

AAN DE BUITENLANDSE PERS

DE NEDERLANDSE OPPOSITIE
TEGEN HET REGERINGSBELEID INZAKE INDONESIE

*L'opposition fait toujours
la gloire d'un pays.*

E. RENAN

Overtuigd dat het een Nederlands belang is, dat het buitenland op de hoogte zij, dat er in Nederland zelf een actieve oppositie bestaat tegen het regeringsbeleid inzake Indonesië, heeft het comité voor actieve democratie de eer, U hierbij een memorandum aan te bieden, waarin de omvang en werkzaamheid dier oppositie geschetst wordt. De lezer kan hieruit zien, dat het slechts zeer gedeeltelijk juist is wat *The Times* van 26 Juli j.l. schreef, nl. „Dat de publieke opinie in Nederland de militaire actie momenteel schijnt te steunen”.

Wij geven eerst een opsomming van de periodieken die geheel of gedeeltelijk in oppositie zijn, vervolgens van de organisaties, die de strijd tegen de regering in dezen hebben aangeboden of waarin zich een oppositie tegen de regering gevormd heeft, ten derde van de actie die tot op heden, 14 Augustus, gevoerd is om met enkele opmerkingen over de verschillende motieven en mogelijkheden van de oppositie te besluiten.

1o. PERIODIEKEN:

Dagbladen (nationaal) (geheel in de oppositie):

De Waarheid (Communistische Partij Nederland)

Het Parool (onafhankelijk socialistisch)

De oplage van het communistische dagblad bedraagt ongeveer 175.000, van *Het Parool* ongeveer 290.000 met inbegrip van enkele provinciale en plaatselijke dagbladen, die tot de Paroolgroep behoren. *Het Parool* is voortgekomen uit de illegaliteit en is het grootste dagblad in Nederland met uitzondering van *Het Vrije Volk*, het dagblad van de Partij van de Arbeid, dat vrijwel geheel achter de regering staat.

Dagbladen (provinciaal):

De Vrije Alkmaarder (tot dit concern behoren vier bladen in Noord-Holland) oplage 30.000.

Haarlems Dagblad (dit blad, onder redactie van een anti-militarist, heeft zich, zij het in matige bewoordingen, tegen de geweldspolitiek der regering verklaard) oplage 45.000.

Weekbladen (nationaal) (geheel in de oppositie):

De Groene Amsterdammer, oplage 35.000.

Vrij Nederland, oplage 35.000.

De Stem van Nederland, oplage 30.000.

— *De Vrije Katheder* (tussen communisme en socialisme), oplaat 10.000.

De Vlam (links socialistisch), oplaat 10.000.

In de Waagschaal (weekblad van de socialistische Barthianen in de Hervormde Kerk), oplaat 4000.

Weekbladen (beide opvattingen inhoudende of zich in bedektere termen uitdrukken):

Tijd en Taak (onafhankelijk weekblad voor evangelie en socialisme), oplaat 3000.

Paraat (P.v.d.A.), oplaat 5000.

De Hervormde Kerk (weekblad van de Hervormde Raad voor Kerk en publiciteit), oplaat 100.000.

Maandbladen (geheel in de oppositie):

— *Politiek en Cultuur* (communistisch), oplaat ruim 10.000.

De Nieuwe Stem (het blad telt vier hoogleraren in zijn redactie en is ondanks het feit, dat het pas na de bevrijding werd opgericht, naast *De Gids* het leidende algemene orgaan der intellectuelen), oplaat 1000.

De Bries (Ned. Chr. Jongeren Gilde), oplaat onbekend.

De Katholiek in de Partij van de Arbeid, oplaat onbekend.

Het laatste nummer van dit orgaan is begin Juli verschenen en dus vóór de oorlog (20 Juli), maar bij voorbaat wordt, zij het in voorzichtig gestelde bewoordingen, tegen het gebruik van geweld gewaarschuwd, waarvoor sinds de 27ste Mei, toen de reeks ultimata aan de Republiek begon, alle aanleiding bestond.

20. ORGANISATIES:

Hier moet in de eerste plaats genoemd worden de *Vereniging Nederland-Indonesië*, opgericht in Augustus 1945, die zich van het begin af aan op het standpunt van vrijwillige samenwerking tussen de beide volkeren geplaatst heeft, die niets liever gewild zou hebben dan die samenwerking in culturele zin bevorderen, maar die door de dwang der gebeurtenissen zich meer en meer verplicht heeft gezien, een politiek standpunt in te nemen, dat aan duidelijkheid nooit iets te wensen heeft overgelaten. Het is niet overdreven te zeggen, dat, wanneer de oppositie in Nederland tegen het regeringsbeleid inzake Indonesië bezig is, zich te kristalliseren, deze Vereniging het kristallisatiepunt is geweest, dat dat mogelijk gemaakt heeft.

Het ledental der vereniging is niet groot, het bedroeg vóór het uitbreken van de oorlog ongeveer 1000, thans echter 2250. De kracht der Vereniging bestaat echter hieruit, dat zij als concentratiepunt fungeert van alle progressieve elementen. Met haar werken de volgende organisaties samen:

De Nederlandse Vrouwenbeweging,
Comité voor Actieve Democratie,
Communistische Partij Nederland,
Eenheidsvakcentrale,
Sociaal Democratisch Centrum,

Perhimpoean Indonesia,
De Oude Sociaal-Democratische Arbeiderspartij,
Algemene Nederlandse Vredesactie (Anva),
Kerk en Vrede,
Kerk en Indonesië,
Christelijke Democratische Volkspartij,
Bellamy,
A.N.J.V.,
Vrije Jeugdbeweging,
Vrijzinnig Christelijke Jongerenbond,
De Toorts.

Door de Vereniging is, ondanks haar beperkte middelen, een tijdschrift en verschillende manifesten uitgegeven, is een reeks telegrammen verzonden, een petitionnement georganiseerd en zijn in de jongste fase van het conflict een groot aantal meetings georganiseerd in de voornaamste plaatsen, die in Amsterdam door totaal 20.000 personen, in de acht andere steden door in totaal 7000 personen zijn bezocht.

De eisen, die de Vereniging op het ogenblik propageert, zijn de volgende:

1. Aandringen op *arbitrage* over de geschillen tussen Nederland en de Republiek, *in volle omvang*, waarbij duidelijk naar voren moet worden gebracht dat de Vereniging dit prefereert boven *bemiddeling* door een vreemde mogendheid.
2. Nederland moet tonen door verklaringen en daden, al die stappen te nemen, die ten duidelijkste blijk geven van de Nederlandse bedoelingen en verlangens om op de kortst mogelijke termijn het civiel en militair gezag van de Republiek in de sinds 21 Juli bezette gebieden te herstellen en daarmee onmiddellijk een aanvang te maken, gepaard gaande met maatregelen tot handhaving van orde en rust in samenwerking met de Republiek Indonesia.
3. De Vereniging blijft vermindering van de troepen zeer wenselijk achten en zou het daarnaast een daad van wijs staatsmansbeleid achten, wanneer H.M. de Koningin een verklaring aflegde, dat per 1 Jan. 1949 zich geen Nederlandse troepen meer op Java en Sumatra zullen bevinden.
4. De topfiguren zowel in Den Haag als in Batavia, die door hun verkeerde politiek het vertrouwen van de Indonesiërs verloren hebben, moeten vervangen worden door die werkelijk progressieven, die steeds het geweld hebben afgewezen en die daarom volkomen door de Republiek worden geaccepteerd en waarmee zij bereid is te onderhandelen.

Tot de oppositionele organisaties behoort verder de Communistische Partij Nederland, die in het parlement 10 % en in de Amsterdamse Gemeenteraad 33 1/3 % van de zetels bezet. Eveneens de Eenheidsvakcentrale (E.V.C.), ong. 170.000 leden, een communiserende organisatie, die ten volle, met het Nederlands Verbond van Vakverenigingen (N.V.V.), ong. 315.000 leden, de socialistische vakorganisatie der arbeiders, die slechts in sommige opzichten, met name wat betreft de afwijzing van het geweld en de aanvaarding

van de arbitrage tot de oppositie gerekend moeten worden. Ten slotte moet onder de organisaties eveneens vermeld worden de oppositie binnen de Partij van de Arbeid, een der beide regeringspartijen, zoals bekend. Deze oppositie bestaat sinds de 22ste Juli in enigermate georganiseerd verband. De dag daarop heeft deze groep zich met een Verklaring tot het Partijbestuur gewend en 28 Juli, inmiddels met nog meerdere, waaronder enige katholieke partijleden, versterkt, bij het Partijbestuur aangedrongen op een *buitengewoon congres*, dat inderdaad op 15 en 16 Augustus is bijeengeroepen. Deze groep heeft zich ook in een schrijven tot alle afdelingen der partij gewend, waarop van enkele afdelingen adhaesie-betuigingen zijn binnengekomen. Meestal is de plaatselijke leiding er weliswaar in geslaagd een dergelijke adhaesiebetuiging te voorkomen, maar dan toch niet zonder zelf een radicale motie als substituut aan te bieden, hetgeen uiteraard evenzeer op invloed der oppositie wijst. De Federatie Noord-Holland en een der Amsterdamse afdelingen behoren b.v. in meerderheid tot de oppositie. Het is niet overdreven te zeggen, dat het verzet in de Partij zelf tegen de officiële partijpolitiek groot is.

Het is in dit verband van belang, er aan te herinneren, dat de beide partij-organen: *Paraat* en *Tijd en Taak* een aantal artikelen van principiële tegenstanders der partij-politiek hebben bevat.

30. MOTIEVEN EN MOGELIJKHEDEN:

Zonder een speciaal opinie-onderzoek dienaangaande kan men naar de motieven, die de oppositie leiden, en zeker naar hun verdeling over de opposanten redelijk gissen. Het gedeelte dat om principieel anti-militaristische redenen tegen is, komt ons voor, zeer gering te zijn. Stellig veel groter althans is het aantal van hen, wier socialistische of enkel maar democratische overtuiging zich *in dit geval* tegen wapengeweld verzet. Klein in aantal, maar van gewicht, zijn de protestantse zendelingen, die inzien dat de militaire actie de zendingsactie voor lange tijd stoort of zelfs onmogelijk maakt. Klein, naar verhouding weer, maar niet zonder betekenis, is het aantal dergenen, bij wie naast hun sentiment het verstand spreekt; zij die *weten*, dat de enige kans van Nederland op het behoud van culturele en economische banden met de voormalige kolonie juist bestaat in het niet toepassen van geweld, en die daarom alleen in de vrijwillige samenwerking van de twee staten het enig heil zien. De verwachting, dat de Indonesische kwestie een radicale wending in de binnenlandse politieke verhoudingen teweeg zou brengen is tot dusver niet in vervulling gegaan. Met name heeft het Buitengewoon Congres van de Partij van de Arbeid, op 15 en 16 Augustus bijeen, niet die politieke ommekeer gebracht die men in sommige kringen daarvan veronderstelde. Dit Congres, waar ruim 500 gedelegeerden bijeenkwamen, bracht een stroom van critiek op het door de regering gevoerde beleid. Ondanks het feit, dat deze critiek reeds werd opgevangen door twee officieel aangewezen sprekers der oppositie, waren ook de afgevaardigden die op de tribune verschenen; in grote meerderheid scherp afwijzend. Onder invloed hiervan werd een ontwerp congres-resolutie van het Partijbestuur in overleg met de voornaamste woordvoerders der op-

positie drastisch gewijzigd. Wanneer slechts 22 afgevaardigden ten slotte tegen stemden, wil dit niet zeggen dat de voorstemmers door de tekst ten volle bevredigd waren.

Een oppositionele motie, die de steun der Partij aan de regering aan een uitgesproken vredespolitiek wilde binden, werd met een veel talrijker minderheid afgewezen, nadat o.a. een der ministers geweest had op de precaire positie van het kabinet. Ook de verklaringen van het lid van de Commissie-Generaal, Professor Schermerhorn, die waarschuwde de tegenstellingen niet op de spits te drijven, maar anderzijds de oppositie in sterke mate tegemoet kwam, droegen bij tot dit resultaat.

De resolutie zelf zal, naar uit reacties in de burgerlijke pers blijkt, ongetwijfeld haar politieke gevolgen hebben. De oppositie is gekanaliseerd, maar allerminst bezworen. Op het moment van het afsluiten van dit rapport waren verdere consequenties, in het bijzonder ook voor de partijverhoudingen in Nederland, nog niet te overzien. Of deze Indonesische crisis tot een uiteindelijke frontvorming tussen progressieven en conservatieven zal voeren, moet echter nog worden afgewacht.

Voor het Comité voor Actieve Democratie,

MEVR. MR. P. E. ELDERING
MEVR. MR. W. M. VAN MEURS
PROF. DR. J. M. ROMEIN
DRS. B. W. SCHAPER

Amsterdam, 18 Augustus 1947.

INHOUDSOPGAVE

Titel, etc.	Pag.	Schrijver, etc.	Blad, etc.	Datum
Omdat ik Nederlander ben	3	H. M. van Randwijk	Vrij Nederland	26-7-'47
Redevoering Mevr. Roland Holst ...	8	Mevr. Roland Holst	Meeting R.A.I.-gebouw Ver. Ned-Indonesië	18-6-'47
Afschrift brief aan Kerkgemeenschappen	10	Hoofdbestuur „Kerk en Wrede”	Open brief	21-7-'47
In het geweten verontrust	12	Ds. J. J. Buskes Jr. Prof. Dr. J. Romein Ds. J. Verkuyl Mr. G. H. Slotemaker de Bruïne Ds. Fijn van Draat	Vrij Nederland	26-7-'47
Ieder is mee verantwoordelijk ...	15	H. P. L. Wiessing	De Vrije Katheder	25-7-'47
Vergeef ons	19	Johan Winkler	In de Waagschaal	1-8-'47
Oorlog	22	Ed. Hoornik	Vrij Nederland	26-7-'47
Brief aan de Raad van Ministers...	24	Groep van wetenschappelijke werkers „Philips”	Open brief	22-8-'47
Rondzendbrief aan de buitenlandse pers	27	Comité voor Actieve Democratie	Open brief	18-8-'47

NAWOORD

De brochure „20 Juli 1947, De Feiten” is verkrijgbaar bij „Nederland—Indonesië”, O.Z. Achterburgwal 185, kamer 83, Amsterdam tegen storting van f 0.60 op haar postrekening No. 321221.

Vereniging Nederland - Indonesië.

Afdeling Amsterdam.

Secretariaat: Mej. A. Balder,
Haringvlietstraat 69, Tel: 26337.

Amsterdam, 20 October 1948.

L.S.,

Het bestuur van de afdeling Amsterdam van de Vereniging Nederland-Indonesië nodigt haar leden uit tot het bijwonen van een besloten afdelingsvergadering die zal plaats vinden op

Donderdag 28 October a.s. des avonds om 8 uur.

in een der zalen van het Minerva-Paviljoen, Albert Hahnplantsoen 2 - 4, Zuid (Tramlijnen 16 en 24).

De agenda luidt:

1. Opening.
2. Verkiezing van een nieuwe Voorzitter wegens het aftreden als zodanig van Mr. G.H. Slotemaker de Bruine.
Het Bestuur stelt kandidaat Dr. C.H. Lenshoek. Tegencandidaten kunnen vóór en tijdens de ledenvergadering worden gesteld. Een dergelijke kandidaatstelling moet aan de Secretaresse schriftelijk worden overhandigd en door tenminste vijf leden ondertekend zijn. (art. 7 van het reglement van de afdeling.)
3. Verkiezing van Bestuursleden wegens het aftreden van de Heren W. Romijn, en J.H.W. Veenstra.
Het bestuur stelt kandidaat de Heren A.v. Marle en en P. Spicht.
Tegencandidaten: als bij punt 2.
4. Mededeling over activiteiten gedurende de komende winter.
5. Het belangrijkste punt van deze vergadering.
De Voorzitter van ons Landelijk Bestuur, Prof. Dr. W.F. Wertheim, zal een schets geven van de ontwikkeling in Indonesië gedurende de laatste maanden, en de houding van het Landelijk Bestuur toelichten. Wij hopen dat hierna ruimschoots gebruik gemaakt zal worden van de gelegenheid tot het stellen van vragen. Tevens zal er gelegenheid tot onderlinge discussie zijn.
6. Rondvraag.
7. Sluiting.

Gedurende de vergadering zal de mogelijkheid bestaan eventueel nog niet betaalde contributie te voldoen. Aan hen, die de contributie 1948 hebben voldaan, zal gratis de brochure "Het Geweten" ter beschikking gesteld worden.

Gezien de belangrijke gebeurtenissen in Indonesië verwachten wij een grote opkomst! Ook van uw komst hangt het slagen van deze avond af.

Hoogachtend,
Namens het Bestuur van de
Afdeling Amsterdam,
A. Balder, secretaresse.-

bijl. 48892.

Blijkens de laatst ontvangen opgave - de datum van
die opgave is niet bekend - bedroeg de oplage van

De Vrije Katheder 10.450 en die van -

Politiek en Cultuur 7.300. - J +

\$

Opgave van
BIII
1948.

INDONESIË-BULLETTIN

Orgaan van de Vereniging Nederland-Indonesië • Uitgegeven door de afdeling Den Haag

Administratie-adres: Snelliusstraat 1, Den Haag, Telefoon 335535
Giro no. 238840 t.n.v. Penningm. Nederland-Indonesië Den Haag

JULI 1948
Eerste jaargang no. 6
Verschijnt maandelijks

Indonesië en de nieuwe Kamer.

Het ging bij de verkiezingen om Indonesië en dus om vrijwel de gehele binnenlandse en een belangrijk deel van de buitenlandse politiek van Nederland. Het Indonesische vraagstuk immers hangt ten nauwste samen met Nederlands positie, intern en in de wereld en op vrijwel elk terrein. Het is rechtstreeks verbonden met de algemene strijd tussen conservatieve en progressieve groeperingen en raakt dus vrijwel alle program-punten van beide zijden.

De verstrengeling der vraagstukken enerzijds, het gebrek aan voorlichting inzake de onderlinge samenhang anderzijds, hadden ten gevolge, dat een groot deel van het Nederlandse volk ter stembus ging niet met een helder begrip van wat te doen stond, maar wél met een gevoel van grote onzekerheid. Velen waren volkomen gedesoriënteerd en wisten niet, op wie ze stemmen zouden; sommigen stemden — tegen hun overtuiging in — anti-revolutionnair, omdat deze partij tegen de grondwetswijziging is, anderen meenden, op „een Indschman” (i.c. Welter) te moeten stemmen, omdat die er toch verstand van moet hebben. Iedere niet-onverschillige zocht op zijn wijze naar een vaak onvindbare logische verantwoording van zijn stem.

En zo werkte ieder, bewust of onbewust, mee aan de numerieke krachtmeting tussen rechts en links, aan een historische lotsbestemming van het eigen land en volk, waarbij zeer vaak de onkunde sterker woog dan de onverschilligheid. Het was geen strijd tussen helder gestelde beginselen in het algemeen, maar desondanks is er een uitslag. En deze voorspelt weinig goeds. De verschuiving naar rechts moge klein zijn, ze is niettemin duidelijk genoeg: de stem, die pleitte voor een brede politiek met een ruim begrip voor wenselijkheden en mogelijkheden t.a.v. Indonesië is in de nieuwe Kamer zwakker geworden, het geluid der benepenheid is versterkt. Het verzet tegen een kortzichtige belangenpolitiek beschikt in de nieuwe Kamer over nog minder macht. Rijkseenheid heeft verloren, maar Welter zit in de Kamer. Met de acht zetels van de V.V.D. is het koloniale Kruidenesië een belangrijke macht geworden, de heren Welter en Vonk krijgen volop gelegenheid, elkaars Indische deskundigheid te steunen: het zal moeilijker worden voor Indonesië en voor Nederland, dat immers in zijn Indonesische politiek sterk rekening zal moeten blijven houden met de verlangens van de Indonesiërs en met de wensen van een groot deel van de wereld.

Het gaat nu allereerst om de Grondwetswijziging. De lezers kennen ons standpunt: natuurlijk moet de

Grondwet gewijzigd worden om ruimte te bieden aan de nieuwe verhouding tussen Nederland en Indonesië, maar de formulering van de voorgestelde en in eerste lezing aangenomen wijziging was weinig geschikt om ons vertrouwen te schenken in de toekomst. Het is een formulering, die te veel ruimte laat aan principiële verschillen in interpretatie. Aanneming van de Grondwetswijziging door deze nieuwe Kamer waarborgt Nederland en Indonesië nog minder dan te voren de zo noodzakelijke vrede en heeft nog meer dan te voren kans om tot totale mislukking te leiden, zoals Linggadjati en Renvillé er al twee waren.

Wordt ze verworpen, dan zou daarmee duidelijk zijn, dat het nieuwe parlement, vertegenwoordigend het Nederlandse volk, zelfs de mogelijkheid tot samenwerken naar progressieve opvatting niet in overweging wil nemen.

Men zal moeten afwachten wat er gebeuren gaat, maar onder de gegeven omstandigheden is één ding zeker:

Onze vereniging en ons blaadje hebben in versterkte mate de taak te vervullen, die ze onvrijwillig op zich namen: te waarschuwen tegen een gang van zaken, die twee volken — en zeker het Nederlandse — in het ongeluk zal storten.

Indonesië: de toestand.

Onze vereniging heeft een verklaring uitgegeven van de volgende inhoud:

Er is alle reden om opnieuw met de grootste zorg vervuld te zijn over de gang van zaken in Indonesië. De onderhandelingen tussen Nederland en de Republiek Indonesië dreigen een volslagen mislukking te worden.

Aan Republikeinse zijde schijnen de laatste resten van vertrouwen in Nederlands goede wil praktisch verdwenen.

De Commissie voor Goede Diensten heeft erkend, dat haar bemoeienis om tot oplossing van het conflict te komen, vruchteloos is geweest.

Het schijnt, dat de Nederlands-Indische regering steeds meer een uitsluitend vertrouwen stelt in haar militair en economisch overwicht over de Republiek. Er zijn ernstige aanwijzingen, dat een hernieuwd militair optreden van Nederlandse zijde op zeer korte termijn weer tot de reële mogelijkheden behoort!

De misleidende Nederlandse propaganda die, gebruik makende van veler angst voor het communisme, de

Republiek opnieuw afschildert als een broeinest van oproerlingen, nu niet meer van Japans-fascistisch, maar van Russisch-communistisch maaksel, spreekt in dit verband duidelijke taal.

Gezien de noodlottige ontwikkeling, thans een jaar geleden, meent het Landelijk Bestuur van de vereniging „Nederland-Indonesië” daarom, eer het wederom te laat is, opnieuw met de diepste ernst te moeten waarschuwen tegen een wederopvatten van de militaire aktie in Indonesië.

Het is er van overtuigd, dat daaruit niets dan onheil zal voortvloeien en dat ook Nederland en de in Indonesië woonachtige minderheidsgroepen door een dergelijk optreden onherstelbare schade zullen lijden.

Het is nog steeds van mening, dat een accoord langs vreedzame weg bereikbaar is, mits Nederland ophoudt met de Republiek in een positie te dringen die deze nimmer kan aanvaarden zonder haar voornaamste beginselen te verzaken.

Alleen wanneer Nederland te lang en leste zijn politiek-op-kort-zicht laat varen en op royale wijze tracht te komen tot betrekkingen tussen Nederland en de Republiek, die in overeenstemming zijn met de kracht van het onafhankelijkheidsstreven in geheel Azië, kan een voor beide volken gunstige oplossing worden bereikt. Geweld zal haar slechts definitief onmogelijk maken.

Namens het Landelijk Bestuur van de Vereniging „Nederland-Indonesië”:

(w.g.) W. F. Wertheim, Voorzitter.
„ W. Klinkenberg, Secretaris.

Het spreekt vanzelf, dat deze verklaring generlei verband hield met de verkiezingstrijd en evenmin iets uitstaande heeft met de mededeling in de Waarheid over een geheime bespreking in de Partijraad van de K.V.P. maar uitsluitend gebaseerd is op onze schatting van de algemene toestand in Indonesië.

Helaas is niet meer dan een *schatting* mogelijk, zelfs voor hen, die diep belangstellen in het conflict en de ontwikkeling der gebeurtenissen nauwlettend volgen. In de eerste plaats immers is de officiële voorlichting te enen male onvoldoende en spelen de belangrijkste zaken zich af achter de schermen. En in de tweede plaats ligt het voor de hand, dat in het bijzonder met betrekking tot militaire plannen en bewegingen de grootst mogelijke geheimhouding betracht wordt.

We moeten op aanwijzingen afgaan, maar die zijn er vele en alle zijn ze gelijk gericht.

We vermeldden er enige in de aanhef van de verklaring, maar er is meer. Een interview als de vice-admiraal Pinke gaf bij zijn aankomst uit Indonesië op Schiphol is ronduit verontrustend en geeft aanleiding tot maar één interpretatie namelijk, dat in hoge militaire kringen moeilijkheden verwacht worden, de langs militaire weg zullen moeten worden „opgelost”.

Het A.N.P. bracht het bericht, dat minister Witteman in een rede gewezen heeft op de mogelijkheid, dat een gewapend optreden opnieuw nodig zou kunnen worden. Vervolgens bereiken ook ons, evenals Vrij Nederland, steeds weer berichten uit Indonesië, dat men ook daar zich zeer ongerust maakt over een ophanden zijnd militair optreden, waartoe voor-

bereidselen worden getroffen.

Natuurlijk is niet met *zekerheid* uit te maken, of deze maatregelen een nabije oorlog betekenen. Wel zeker is, dat ze de vrees daarvoor wekken. Het is op grond van deze en dergelijke aanwijzingen, dat het Landelijk Bestuur het zijn plicht achtte, met de grootste ernst te waarschuwen tegen een ondernemen, dat naar zijn mening niet alleen de hoop op overeenstemming definitief zou vernietigen, maar dat ook in zijn fatale gevolgen schromelijk onderschat wordt.

Indonesië en de Verkiezingspropaganda.

Dat uit de verkiezingsleuzen en -affiches fel verschil van mening zou blijken is duidelijk. Maar wie er op rekende, dat daarbij toch de waarheid en de waardigheid in het oog gehouden zouden worden, had blijkbaar maatstaven uit het verleden in zijn hoofd. Onwaar en vooral ook onwaardig was de verkiezingsreclame van de partij, die zegt te strijden voor Vrijheid en Democratie.

Een meer dan levensgrote, ongunstig bijgewerkte afbeelding van Ir Soekarno, president van de Republiek Indonesia en getooid met een hoofddeksel, voorzien van sikkels en hamer, moest bij het publiek de indruk wekken, dat de Republiek door en door communistisch is. Onder dit misleidende beeld stond: „Heeft u er ook genoeg van? Het socialisme beschermt het communisme in Indië. Het roer moet om. Stemt Mr P. J. Oud”.

Dit is de Mr Oud, die kort geleden een „progressieve” Indonesische politiek verdedigde in en voor de P.v.d.A., thans geheel van idee veranderd is en een program naar voren brengt, dat Nederland en Indonesië rechtstreeks in de grootste ellende zal storten en die geen kwade kans maakt op een stoel in het Kabinet!

Onze vereniging wendde zich met een protest tegen deze misleidende en verderfelijke reclame tot de Burgemeester van Amsterdam en tot het Ministerie van Binnenlandse Zaken, echter zonder succes. Het protest werd herhaald door onze vereniging te samen met een aantal Indonesische verenigingen hier te lande, maar deze beeltenis van het hoofd van een door Nederland de facto erkende staat bleef hangen. Evenals de onderhandelinen bleven hangen tussen de delegatie van deze erkende staat en Nederland.

Dat mede door deze reclame een in Nederland verblijvende volksgroep beledigt wordt, schijnt eveneens niet zwaar genoeg te wegen.

Dat was wel anders, toen in '38 de hele redactie van „Kritiek en Opbouw” tot tweemaal bij de recherche ontboden werd, omdat ze door de publicatie van een wat scherp versje een volksdeel in Ned.-Indië had beledigd. Dat volksdeel was de N.S.B!

In Indië niet de chaos der Republiek, maar de Rechtsstaat.

Zó vatten de heren Schouten en Gerbrandy, beide thans lid van de nieuwe Kamer, hun zienswijze samen. Kort en duidelijk, maar onwaar.

Wat iedere gast van de Republiek trof in Jogja, Solo en overal elders op Republikeins grondgebied was: *het ontbreken van chaos*. Ook de heer H. Meyerink, afgevaardigde van Schouten, moest dit erken-

nen. Hij roemde de vriendelijke ontvangst, hem bereid ondanks zijn partijprogram, constateerde orde en rust, maar wees op de grote armoede, waarvan iedereen de oorzaken kent. Toch vervangen deze heren, echte Christenen, deze waarneming door hun akelige fantasie en worden zij op slag ziende blind.

Chaos was er niet in de Republiek, maar in Batavia. Ze ligt daar te kijk voor ieder, die zien wil. En rechtsstaat? Daar zou de heer Koch een woordje over mee kunnen spreken, toen hij door de Resident van Bandoeng in 1947 zonder vorm van proces in de gevangenis werd geworpen. Of de redakteuren van de Indonesische kranten te Batavia, wier bladen ettelijke kerén werden verboden. En ook de Gerakan Plebisit, waarvan de vergaderingen voortdurend worden verboden of gehinderd. Of ook zelfs de Progressieve Concentratie, die het moest dulden, dat op een besloten vergadering ten huize van een van de Nederlandse hoogleraren een politie-inspecteur kwam opnemen, wie er allemaal wel waagden te komen. Of de ontelbaar velen, die nog steeds — louter en alleen om hun politieke overtuiging en activiteit worden geïnterneerd. Over het meest opzienbare geval van rechteloosheid Dr. Soedarso, spreken we nog afzonderlijk.

Vrijheid en Democratie geeft inlichtingen.

Mr D. U. Stikker, Voorzitter van deze partij, is in Indonesië geweest, kort geleden. En dat was juist, want hoe kan men zijn kiezers voorlichten, naar eer en geweten, als men zich niet persoonlijk op de hoogte heeft gesteld, ter plaatse.

Welnu, Mr Stikker heeft zich geïnformeerd, echter niet ter plaatse: Jogja liet hij links liggen. Hóe links, dat vertelde hij zijn kiezers in Dordrecht, waar hij meedeelde, dat „het communisme zelfs in Hatta's Masjoemi-partij toeneemt”. Hij ontwaarde — natuurlijk zeer uit de verte — de vreeswekkende gestalte van Tan Malaka, die zowel Soekarno als Sjartfoedin valse leringen inblies. Dat dezelfde Tan Malaka als hoofdbedrijver van de Putsch tegen Sjahrir al jaren gevangen zit, is een kleine bijzonderheid, die het beeld vertroebelt en daarom genegeerd wordt! En dat Hatta niet van de Masjoemi en de Masjoemi niet van Hatta is, schijnt deze voorlichting ook weinig te deren.

De heer Stikker sprák niet alleen, hij schreef ook, of liet schrijven. Een pamflet, alweer met het weinig flatteuze beeld van Ir Soekarno en het gemoedelijke onderschrift: „Hebt u er ook genoeg van?” Ook dat geschrift veroorlooft zich zaken te vertellen, die bepaald onjuist zijn: het maakt o.a. nogal werk van „Boeng Tomo”, die het type zou zijn van de (onverantwoordelijke, onkundige en vul zelf maar verder in) generaal van de Republiek. Dat ook Pangeran Poerbonegoro, die samen met Generaal Spoor te Breda zijn opleiding genoot en door deze ten eerste als knap militair wordt gewaardeerd, Generaal-Majoor van de Generale Staf van de Republiek is en dat zijn broer Pangeran Djatikoesoemo Generaal-Majoor is en Chef van de 5de T.N.I.-divisie, verweeg het pamflet als niet voor de zaak van Vrijheid en Democratie dienende.

Het heeft geen zin, de talloze onwaarheden na te pluizen in dit pamflet dat eigenlijk een artikel is van de Indische „Elsevier”-redakteur. Het heeft zijn onfrisse werk gedaan en te velen verleid.

Dr Soedarso en het recht.

De landrechter te Pontianak veroordeelde Dr Soedarso tot zes jaar gevangenisstraf.

Wie is Dr Soedarso en wat heeft hij gedaan?

In Januari 1942 woedde er een hevig gevecht bij Sanggau-Ledo op Borneo. Een Japanse overmacht dreef in korte tijd de Nederlandse militairen op de vlucht. Een groot aantal gewonden bleef achter, te samen met één man, die niet vluchtte, maar het zijn plicht achtte, de gewonden te helpen. Deze ene man was eerste luitenant en dokter. Hij heette Soedarso en had reeds een reeks van jaren trouw gediend. Zijn terugtrekkende collega's gaven hem de raad, zijn uniform uit te trekken en er van door te gaan. Hij bleef — in uniform — en hielp de gewonden, Ne-

stond om hem achter de linie te brengen. Nederlandse gewonden, hoewel een legerauto klaar vóór, tijdens en na de oorlog was het Dr Soedarso, die zijn medische plicht vervulde op ongewone wijze: hij hielp en genas en vroeg niet om betaling: hij maakte geen onderscheid tussen Indonesiërs, Chinezen of Nederlanders, tussen ontwikkelden of analfabeten. Hij was dokter, voor ieder.

Hij en zijn vrouw steunden, waar ze konden, ieder, die hulp nodig had. Ook andere dan medische hulp. Dr Soedarso was republikein en trachtte, gelijk in zijn aard lag, als Republikeins leider in Kahmanten Barat op vreedzame wijze de diepe kloof tussen Oost en West te overbruggen. Hij geloofde niet in het geweld en was diep overtuigd, dat langs geleidelijke banen een nieuwe samenleving zou kunnen worden opgebouwd. Hij was niet revolutionnair, maar hij was Republikein en zijn invloed op het eenvoudige volk was groot en goed.

Toen deed men huiszoeking bij hem. Niets verdachts werd aangetroffen, ook niet bij een tweede onderzoek. Toen bleek, dat hij eens, in een kort gesprek met een officier van de T.N.I. f 300.— gegeven had voor de republikeinse strijd. Duizenden guldens gaf hij voor allerlei doeleinden, steeds van sociale aard, f 300.— gaf hij aan de kapitein, die hij daarna nooit meer zag. Aan deze f 300.— heeft men hem opgehaald. Met deze f 300.— zou hij een ernstige poging gedaan hebben om het Nederlandse gezag in Indonesië omver te werpen. Zes jaar was de straf. Talloos waren de brieven en verzoeken, die binnen kwamen als protest tegen deze rechtspraak, velen boden zich aan om in zijn plaats in de gevangenis te gaan zitten. Het mocht niet baten. Niet anderen wilden men hebben: men wilde Dr Soedarso. En men heeft hem.

En in de kampongs van Kalimantan gaat een fluistering rond, want hardop durft men niet alles te zeggen. Zachtjes vraagt men elkaar, waarom het Nederlands gezag haat zaait in plaats van vrede. En daarna fluistert men nog zachter over wat men toch zeggen móet en wat niet gehoord mag worden. En men wacht en kijkt naar de overwal, naar Java. Want daar regeert de Republiek.

Indonesië en de economie.

Op de Beurs zijn een aantal Indische fondsen wonderbaarlijk gestegen: het vertrouwen keert blijkbaar terug. Dit nieuws gaven de bladen.

De „Memorie van Antwoord op het Voorlopig Verslag der Tweede Kamer over het Wetsontwerp Credietverstrekking aan Nederlands-Indië" geeft nadere informatie hieromtrent.

Er is hier sprake van een ontwerp, dat het resultaat is van besprekingen tussen de Nederlandse en de Nederlands-Indische regering en dat zal moeten leiden tot een overeenkomst tussen Nederland en de Verenigde Staten van Indonesië.

„Zowel de door Nederlands-Indië aan Nederland verschuldigde bedragen als de in Indonesië geïnvesteerde Nederlandse kapitalen zijn van zodanige omvang, dat de toekomstige solvabiliteit van Indonesië voor Nederland van overheersend belang is", zeggen de ministers Lief tinck en Götzen.

Wat kan Indonesië aan Nederland betalen en hoe kunnen we zorgen, dat het betaalt en dat het zoveel mogelijk betaalt.

Dit dus is van overheersend belang.

De regering is optimistisch: de export neemt sterk toe en de indexcijfers voor de belangrijkste levensbehoeften der bevolking dalen. (Wij herinneren aan onze mededelingen over het Nederlands-Indische distributie-systeem, die we in ons vorige nummer gaven!)

Indonesië is Nederland twee milliard schuldig. Dat is veel, zóveel, dat de Indonesiër — als dit plan doorgaat — de eerste vijf-en-twintig jaar vrijwel uitsluitend voor de aflossing van deze schuld zal moeten werken. En dán zien we verder!

De grootte van dit bedrag wordt voornamelijk veroorzaakt door de uitgaven voor „defensie". Van het K.N.I.L., het apparaat, dat Nederlands-Indië inderdaad verdedigd zou moeten hebben tegen de Japanners en dat daarna enigszins andere diensten verrichtte, moet Indonesië alles betalen: uitrustingskosten, salarissen, onderhoudskosten en wat zo'n leger nog meer aan voorziene en onvoorziene uitgaven meebrengt. Daar komt bij: *het onderhoud van de*

Kon. Landmacht en een groot deel van de kosten der Marine, dat zijn dus onze 3 miljoen of meer per dag.

Indonesië zal dus de kosten van haar herovering zelf moeten betalen volgens dit plan. En eventeens de kosten van de heropbouw der Nederlandse belangen in Indonesië.

Het is grijs!

Natuurlijk is dit niet meer dan een ontwerp van een plan, een plan, waardoor de Nederlandse Indonesië-politiek ten volle getekend — en veroordeeld — is. Even natuurlijk zal de principiële tegenstand komen van de zijde van de Republiek, die buiten deze hele bekokstoverij staat en terecht. Maar die niettemin onder omstandigheden het voornaamste slachtoffer zou worden.

Ook daarover zegt de Memorie iets:

Uitvoering van dit plan is alleen mogelijk, als er een politieke situatie ontstaat, die tot „economisch herstel" in geheel Indonesië leidt: „de normale ont-plooiing van het economische en sociale leven in Indonesië kan nimmer bij uitsluiting afhankelijk worden gesteld van een politieke overeenstemming met de Republiek".

Het is volkomen duidelijk, wat deze uitspraak betekent en ook minister Beel's verontwaardiging over sombere profeten kan niet de definitieve indruk wegwissen, dat hier een vrij onbedekte oorlogsverklaring ligt.

Wat wij voorspellen is, dat dit plan een plan zal blijven, een wensdroom, met een bloedig ontwaken daarna.

We leven niet in 1815, maar in 1948.

Wij zijn er niet tegen, dat Nederland er weer bovenop komt! Daar zijn we vóór. En we hebben de weg gewezen, niet eenmaal, maar voortdurend. Dit, wat het ontwerp wil, is de kortste weg naar de ondergang.

Want het moet, om tot uitvoering te komen, doden wat niet te doden is en wat ieder weldenkend mens in leven wenst te houden: het recht op vrijheid en op democratie.

Wij ontvingen:

Asian Horizon, het eerste nummer van een driemaandelijks tijdschrift, dat de wereld wil beschouwen vanuit Azië. Het bevat bijdragen van Indische, Indonesische, Viet-Nameese en Engelse zijde en is naar het uiterlijk en innerlijk een bewijs voor de kracht van het culturele streven in het nieuwe Azië.

We heten het tijdschrift van harte welkom en wensen het een lang en krachtig leven.

The Indonesian Story, door Charles Wolf, die gedurende enige tijd Amerikaans vice-consul was te Batavia en daar blijkbaar zijn tijd goed gebruikt heeft. We komen op dit belangrijke boek terug.

ADMINISTRATIEF NIEUWS.

Aan onze medewerkers: Verscheidene bijdragen moesten tot het volgende nummer blijven liggen: aktualiteit was de hoofdschotel deze keer.

Kantoor Landelijk Bestuur: Oudezijds Achterburgwal 185, kamer 83, tel. 31921, Amsterdam.

Lidmaatschap van de Vereniging Nederland-Indonesië; min. f 3.50.

Abonnement „Indonesië-Bulletin":

voor leden: f 1.20, voor niet-leden: f 1.50 voor het lopende jaar, gironummer 238840 van Penningmeester Ned.-Indonesië-Den Haag. Via de boekhandel in Indonesië f 1.90 per jaar.

Administratie van het Indonesië-Bulletin: Ir. H. E. L. Voitus van Hamme, Snelliusstraat 1, Den Haag, tel. 335535.

U betaalt toch vóór 15 Augustus Uw abonnement op ons Blad? Wij rekenen op U! wij anders, tot onze spijt, verdere toezending moet worden gestaakt. Betaal dus NU.

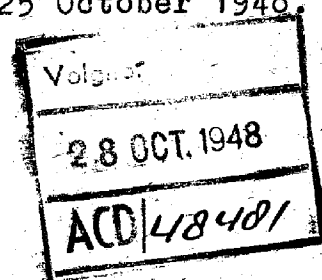
No. 5959-48.

Onderwerp:
Vereniging "Nederland-
Indonesië".

Bijlagen: een.

G E H E I M.

Amsterdam, 25 October 1948.

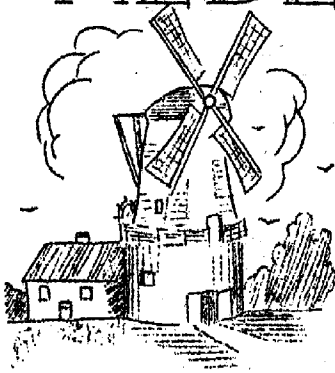

Hierbij wordt U toegezonden een circulaire, zoals deze door het landelijk bestuur van de vereniging "Nederland-Indonesië" werd uitgegeven en onder de alhier wonende leden dezer vereniging werd verspreid.

In deze circulaire wordt aan de leden verzocht, gemiddeld F. 5.-- per persoon te storten om zodoende de schuld van F. 9500.--, welke de vereniging heeft, te kunnen verrekenen.

0.2.

VERENIGING NEDERLAND INDONESIË

O. Z. Achterburgwal 185, kamer 83 ==
Amsterdam-C. - Tel. 31921, toestel 24
=====

Aan de Leden,

Wanneer wij terugzien op de actie van onze Vereniging, die gevoerd werd om recht te doen aan het Indonesische volk en wij ons daarbij realiseren hoeveel onze Vereniging heeft kunnen uitwerken om het Nederlandse volk tot een beter begrip te brengen van de toestanden en noden in Indonesië, dan past ons een gevoel van dankbaarheid jegens allen die ons werk steunden, werk dat zijn grondslag vond in overtuiging en eenvoudige menselijkheid.

Is het wonder, dat hierbij het gevoel soms ging boven het strenge zakelijke begrip, dat draait om geld en geld alleen?

Neen, geld was voor ons eerder een factor, die wij moesten bestrijden voor zover het duidelijk was dat hij in de verwickelingen in Indonesië ten bate van grof eigenbelang en winstbejag een sinistere rol speelde.

Maar dat neemt niet weg, dat wij, het terrein van mogelijkheden overziende, onherroepelijk stuitten op de factor geld. Immers, iedere dienst die wij verlangden, van het drukken van een foldertje tot het organiseren van massa-meetings toe, kostte.....geld !

Bij het nagaan van de geldelijke resultaten van ons werk, sprong een bedrag uit onze balans naar voren: een tekort van f. 9500.- Uitgegeven in ons enthousiasme voor een rechtvaardige zaak en uit drang iets in het Nederlandse volk te brengen van begrip voor het nieuwe dat in Indonesië groeit, en dat ondanks het ogenschijnlijke succes der koloniale geest, overwinnen zal: de Merdeka, de Vrijheid.

WIJ VRAGEN U: mag ons werk gestagneerd worden door dat ongelukkige bedrag van f. 9500.- ? Neen immers ?!

Uw steun in de achter ons liggende jaren geeft ons de vrijmoedigheid om U nog éénmaal om een bijdrage te vragen ten-einde deze verlamende schuld te kunnen aflossen. Slaagt deze actie, dan zijn wij en U van verdere moeilijkheden verlost. Wanneer, dooreengenomen, ieder lid VIJF GULDEN zou bijdragen, zou de post van f. 9500.- verdwenen zijn. En ons werk is nu op een gezonde basis gereorganiseerd, zodat het ontstaan van nieuwe schulden uitgesloten is. Natuurlijk willen wij niemand aan een bedrag van 5 gulden binden; het is slechts als leidraad vermeld. Wij moeten het probleem redelijk oplossen: velen zullen royaal meer kunnen geven, anderen zullen persé minder

moeten bijdragen. Doet allen echter wat in Uw vermogen is, dan zal het resultaat goed zijn. Niet alleen voor onze Vereniging die geen doel op zichzelf is, maar tevens voor haar doel om het Indonesische volk te doen weten:

Hier in Nederland zijn duizenden mannen en vrouwen uit alle lagen der bevolking, die U begrijpen en het wel met U menen. En die dat, niet alleen met woorden maar ook met daden willen tonen. Wij werken voor U, wij spreken voor U, opdat dit land niet door U gezien worde als één, dat slechts winst beoogt maar als één dat U de hand reikt in een eenvoudig gebaar, uitdrukkende onze BROEDERSCHAP !

~~In deze Juli-maand dat wij de noodlottige en ontoelaatbare aanval tegen de Republiek gedenken, realiseren we ons nog eens te meer, dat onze taak niet geëindigd is. De laatste maanden hebben wij onze stem tegen een nieuwe militaire actie laten horen, de gevaren der grondwetsherziening d.m.v. een extra-nummer van ons "Indonesië-Bulletin" aangegeven. En we verlenen daadwerkelijke hulp aan de Republiek in de vorm van onze medicamentenactie. U kent toch de fraaie briefkaart die wij hiervoor tegen een minimumprijs van 10 cent per stuk verkopen?~~

~~Wij verwachten dan ook, dat U deze in groten getale bij ons hoofdkantoor zult bestellen, liefst tegen onmiddellijke afrekening.~~

Dit werk mag niet eindigen ! Slechts delging van de grote schuld zal het mogelijk maken het voort te zetten ! Vult dus allen het ingesloten girobiljet naar vermogen in en doet dit per omgaande ! Het is voor een goede zaak ! Voor de zaak der rechtvaardigheid !

Namens het Landelijk Bestuur,
Prof. Dr. W. F. Wertheim, voorzitter.
W. Klinkenberg, Secretaris.
A. Blommers, Penningmeester.

's-Gravenhage, 8 November 1948.

No. 48455.

Onderwerp: "Indonesië Bulletin".

G E H E I M.

Naar aanleiding van het geheime rapport van Uw Inlichtingendienst van 20 April j.l., doss. 13/390, heb ik de eer U te berichten, dat tot dusverre niet is kunnen blijken, dat door de stichting "Vrij Nederland" (H.M.v. Randwijk) financiële steun zou zijn verleend aan de Vereniging "Nederland-Indonesië" voor de uitgifte van het orgaan "Indonesië-Bulletin".

In tot oordelen bevoegde kringen is men de mening toegedaan, dat de uitgifte van genoemd orgaan mogelijk wordt gemaakt door de bijzondere financiële steun die zou worden verleend door de voorzitter van de afdeling 's-Gravenhage van "Nederland-Indonesië", Albert de la COUFT, wonende te Wassenaar.

Voorts werd vernomen, dat genoemde A. de la Court momenteel grof geld zou verdienen aan een door hem samengesteld nieuw onderwijs-systeem, dat door de uitgeverij van schoolboeken Wolters te Groningen in de handel wordt gebracht.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
voor deze:

J.G. Crabbendam.

Aan de Heer
Hoofdcornmissaris van Politie,
te
'S-GR A V E N H A G E.

No. 2645b-48.

Onderwerp:
"Indonesië-Bulletin".

G E H E I M.

Amsterdam, 25 October 1948.

Volgno.

28 OCT. 1948

ACD 48455

afschaffen 100 to 51

CD 296

Ten verfolge op dezerzijds schrijven no. 2645a-48 van 13 Juli 1948 (antwoord op Uw 33807, dd. 3 Mei 1948 en 2 Juli 1948), wordt het volgende bericht.

Naar werd vernomen is men in tot oordelen bevoegde kringen de mening toegedaan, dat de uitgifte van het orgaan "Indonesië-Bulletin" door de Vereniging "Nederland-Indonesië" mogelijk wordt gemaakt door de bijzondere financiële steun, welke zou worden verleend door Albert DE LA COURT, voorzitter van de afdeling 's-Gravenhage van "Nederland-Indonesië", wonende te Wassenaar (verdere personalia onbekend).

Mede werd vernomen, dat DE LA COURT, die na de capitulatie van Japan korte tijd als onderwijs-specialist in Indonesië zou hebben vertoefd, thans grof geld zou verdienen aan een door hem samengesteld nieuw onderwijsstelsel, dat door de bekende uitgeverfirmas van schoolboeken WOLTERS in de handel wordt gebracht.

0.2.

C.V.D.
B.IX.

0/296

Bij het sorteren van de ledenlijst 's-Gravenhage van de vereniging "Nederland-Indonesië", viel het mij op dat het 2de. vervolgblad van deze lijst ontbrak.

Het betreft hier naar alle waarschijnlijkheid een geheel beschreven (getypt) vel folio.

's-Gravenhage, 20 - 10- 48.

-20-

22 OCT. 1948

ACD/48083

ONDERWERP:

de Vereniging "Nederland-Indonesië"
en het orgaan: "Indonesië-Bulletin".

B

Door de afdeling Den Haag van de revolutionair ingestelde Vereniging "Nederland-Indonesië" wordt een orgaan uitgegeven, genaamd: "Indonesië-Bulletin".

Het administratie-adres van het orgaan luidt:
Ir. H. E. L. Voitus van Hamme, Snelliusstraat 1 te Den Haag, telefoon 335335.

Het Kantoor van het Landelijk Bestuur van de vereniging "Nederland-Indonesië" is gevestigd te Amsterdam, Oudezijds Achterburgwal 185, kamer 83, tel. 31921.

De voorzitter van gemeld Landelijk Bestuur is genaamd: W. F. Wertheim, de secretaris: W. Klinkenberg.

Het is niet uitgesloten te achten, dat deze vereniging thans geheel onder communistische invloed staat: van bepaalde zijde wordt zelfs beweerd, dat het hier handelt omtrent een volledige mantel-organisatie van de C.P.N., die haar leden vooral telt onder de intellectuelen en de beter-geplaatsten.

Foto-copieën van de ledenlijst van de vereniging en een lijst van abonné's op het orgaan "Indonesië-Bulletin" alsmede een fotocopie van een blad uit de administratie van gemelde vereniging, waarop staan vermeld de namen en adressen van personen en instantie's, waarmee waarschijnlijk contact wordt onderhouden, worden bij dit rapport gevoegd. Hierbij dient te worden opgemerkt, dat de personen, genoemd in de ledenlijsten, grotendeels ook abonné zijn van het orgaan, terwijl waarschijnlijk kan worden aangenomen, dat de personen vermeld op lijst van abonné's tevens lid zijn van de vereniging.

's-Gravenhage, 20 October 1948.

-20-

Doorgeronden via Beo

aan PB VIII
21-10-48
B II

MINISTERIE VAN JUSTITIE

AFDELING POLITIE

BUREAU Kabinet

's-GRAVENHAGE.

Raamweg 47

Telefoon 183980

Volgno.

12 OCT 1948
13 OCT. 1948

ACD/47-57

No. A 19/47 Geheim
Onderwerp: herdenking 3-jarig
bestaan Republiek "Indonesia"
Bijlage(n): div.

Men wordt verzocht bij de aanhaling van dit schrijven,
Afdeling, Bureau, dagtekening en nummer te vermelden.

Ⓚ *Handwritten initials*

Ten verfolge op mijn schrijven d.d. 17 Sep-
tember 1948, Afdeling Politie, Bureau Kabinet,
no. A 19/47, Geheim, heb ik de eer U hierbij te
doen toekomen afschrift van een tweetal rappor-
ten nopens de herdenkings bijeenkomst bij gele-
genheid van het 3-jarig bestaan der Republiek
Indonesie.

*Leff met
deu aagelert
kew met te
maken.
15 VIII*

DE MINISTER VAN JUSTITIE,
Namens deze,
Het Hoofd van het Bureau Kabinet
van de Afdeling Politie,

Handwritten signature

Mr. J. P. G. GOOSSEN.

AAN: het Ministerie van Algemene Zaken
Hoofd van de Centrale Veiligheidsdienst
Javastraat 68
's-GRAVENHAGE.

Typ.AdJ,

Rapport No 386 dd 26 Aug. '48
betreffende bezoekers van de
feestelijke bijeenkomst, gehouden
op 17-8-48 te Amsterdam ter herdenking
van het driejarig bestaan der Republiek
"Indonesië".

R A P P O R T

In aansluiting op rapport
No 380 dd 20-8-48, hebben wij,
Herman van Hees en Arend de Jong,
beiden rechercher bij het Ministe-
rie van Justitie, ter standplaats
Utrecht, tevens beiden onbezoldigd
Rijksveldwachter, de eer U het
volgende te rapporteren:

Ons werd nog medegedeeld dat de persoon, ge-
noemd in rapport 380 pag 3, welke volgens de taxi-
chauffeur een neef van een bekend kinderarts te
Utrecht zou zijn, genaamd is:

X | SOEJAN RAHMAN TAMIN, geboren 4 April 1929 te Padang,
op 12 Augustus 1948 vanuit N.O.Indie naar Nederland
gekomen en thans wonende Frans Halsstraat 20 te
Utrecht. Hij belijdt de mohammedaansche godsdienst.
Als hoofdbewoner van genoemd perceel staat aange-
geven:

X | SOETAN MHARADJO SJAMSOEDIN, geboren 12 October 1905
te Fort de Kock N.O.I., sinds 1932 wonende Frans Hals-
straat 20 te Utrecht, van beroep kinderarts.
Laatstgenoemde is een oom van Tamin, voornoemd.
Tot soover onze zegsman.....

Voorts dient vermeld te worden dat met PROF. WETHEM,
ook genoemd in rapport 380 pag 1, zeer waarschijnlijk
bedoeld wordt:

PROF. WERTHEIM, destijds Hoogleraar aan de Rechts-
Hoogeschool te Batavia.

Waarvan door ons op afgelegde ambtseed opgemaakt, ge-
teekend en gesloten dit rapport.

Utrecht 26 Augustus 1948

De rapporteurs,

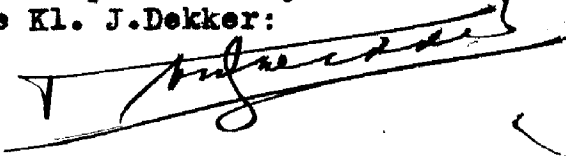
(H. van Hees)

(A. de Jong)

Aan de Inspecteur Rijks Rechercheur
le Kl. J. Dekker.

Gezien en doorgezonden aan de Heer
Procureur Generaal, fgd Directeur
van Politie te A m s t e r d a m .

Utrecht 26 Augustus 1948
De Inspecteur Rijks Rechercheur
le Kl. J. Dekker:

Rijksrecherche
Afd. Amsterdam.

No.: Typ.: dL.

Onderwerp: Bijeenkomst van leden en
genoodigden van de vereeniging
"Perhimpoean Indonesia" op Dinsdag
17 Augustus 1948 in de groote zaal
van het Minerva-paviljoen te
Amsterdam, ter herdenking van het
driejarig-bestaan van de Repoeblik.

Ondergeteekende, Maurits Coenraad
de Graaf en Henricus J.A. de Lange,
beiden onbezoldigd Rijksveldwachter
en dienstdoende bij linkspopgemelde
dienst, hebben de eer het navolgende
te rapporteeren:

Na Dinsdagochtend 17 Aug. j.l.
op het Hoofdbureau van Politie
te Amsterdam vernomen te hebben, dat door de vereeniging "Perhimpoean
Indonesia" het verzoek was gedaan om een gesloten bijeenkomst te mogen
houden in het Minerva-paviljoen te Amsterdam - zulks ter gelegenheid
van het a.s. vertrek van verscheidene harer leden naar Indonesië -
hebben o.g. nader contact opgenomen met de I.D. Hoofdbur.v.Pol.te
Amsterdam, teneinde verdere gegevens hierover te kunnen verkrijgen.

Aangezien de I.D. geen gelegenheid aanwezig zag om tot deze beslo-
ten bijeenkomst door te dringen, besloten rapporteurs zelf een poging
te doen, welk pogen later geslaagd is.

Daar de bijeenkomst om plm. 15 uur zou aanvangen en zou voortduren
tot 24 uur, werd om 14.15 uur reeds post gevat in de onmiddellijke na-
bijheid van het Albert Hahnplantsoen, waaraan het Minerva-paviljoen ge-
legen is. Reeds kort daarna kwamen er verscheidene bezoekers, meest in
taxi's en luxe auto's en velen/ gekleed in gelegenhedskleding.

Een belangrijker kwestie was nu, het bijwonen van de bijeenkomst,
besloten werd dat uit tactische overwegingen rapp.de Gr. hiervoor de
aangewezen persoon was, omdat herkenning dan minder te verwachten was.
Hij slaagde er dan ook in onopgemerkt het grootste gedeelte van deze
bijeenkomst bij te wonen. Inde groote zaal op de eerste verdieping was
voor het afgesloten podium in segment-vorm een zestal fauteuils geplaatst,
met het front naar de zaal. Deze plaatsen werden respectievelijk bezet door
van links naar rechts gezien- twee jonge europeesche vrouwen van plm.
25 jaar, waarvan de tweede een donker omrande bril droeg; verder een
lange slanke indonesiër van naar schatting 33 jaar; daarnaast Soenito
bestuurslid en tevens vice-president van de vereeniging Nederland-Indo-
nesië; vervolgens een javaansche vrouw, geschatte leeftijd 40 a'45 jaar,
korte gedrongen figuur, javaansche kleeding dragende en zeer waarschijn-
lijk een der belangrijkste bestuursleden van P.I., hoewel zij zich
met bijna niemand bemoeide en zwijzaam was;
als laatste zat er dan nog een jonge javaan, met wild zwart haar, leef-
tijd naar schatting 30 jaar. De achtergrond werd gevormd door een levens-
grote geteekende kop van Soekarno op een verhooging geplaatst voor het
podium gordijn. Aan de voet van deze teekening bevond zich de republi-
keinsche rood-wit vlag, waarvoor men een nederlandsche vlag had genomen
en hiervan de blauwe baan naar achter geslagen. Het geheel was omringd
door palmen en verscheidene kostbare bloemtukken. Rondom in de zaal hadden
de plm. 135 bezoekers aan losse ronde tafeltjes plaats genomen, terwijl
het middenvak gevormd werd door een dansvloer. Aan de wanden der zaal
waren diverse platen opgehangen met maleisch opschrift, o.a. kwam hierop
voor "PKOK Pedlawanan Revolusi".

Om 15.30 uur werd de zaal gesloten. Er waren toen ongeveer evenveel
europeanen als indonesiërs aanwezig. Het europeesche gedeelte bestond
voor een voornaam deel uit jonge nederlandsche vrouwen, welke tot het
gezelschap van de jonge indonesische mannen behoorden; tevens waren er
een zestal bejaarde europeesche mannen, waarvan vermoedelijk een de

vervolg rapport over bijeenkomst Indonesiërs, dd. 17-8-1948 te Amsterdam.

professor Wertheim is. Prof. Mr. W. F. Wertheim is voorzitter van het landelijk bestuur van de ver. Nederland-Indonesië.

Allereerst ging men er thans toe over met elkander kennis te maken, hetwelk een driekwartier duurde. Daarna klonk door de luidsprekers een indisch lied, waardoor het in de zaal stil werd. Hierna stond de naast Soenito gezeten Indonesiër op, die mededeelde, dat hij als gedelegeerde een kleine toespraak zou houden. De strekking van deze rede komt in het kort op het volgende neer: "Het is nu drie jaar geleden, dat Indië van de Jappen werd bevrijd en thans kunnen wij het driejarig bestaan van onze Republiek herdenken, met Soekarno onze leider. Ondanks alle onderhandelingen met de Nederlandse regering is er van toenadering en overeenstemming nog geen sprake en spr. is van meening dat, zoo dit op dezelfde voet zou doorgaan, de onderhandelingen spoedig zouden worden afgebroken. De Republiek zou zich echter onder alle omstandigheden blijven handhaven. Spr. vond het een verheugend verschijnsel dat zooveel blanke vrienden op deze bijeenkomst aanwezig waren". Deze toespraak duurde slechts enkele minuten. Zij werd in het Nederlandsch uitgesproken en oogste belangrijke bijval in de zaal.

Nadat nog eenige Indische dansen waren uitgevoerd, door een tweetal dansers in Indische nationale dracht, volgde om plm. 17.30 uur een pauze, welke zou duren tot 19.30 uur.

Tijdens deze pauze heeft rapp. de Gr. na ruggespraak met dhr. V. der Rijksrecherche - zich in verbinding gesteld met een hem bekende rechercheur van de I.D., H.B.v. Pol. Amsterdam.

Deze werd door de Gr. in de zaal binnengeloodst, teneinde voor zoover mogelijk identificatie der aanwezigen te bereiken, zooals de afspraak luidde. Veel resultaat heeft deze opzet echter niet opgeleverd; wel werd door bedoelde I.D.-rechercheur in de zaal herkend de republikeinsche politie-inspecteur Mohammed Ibrahim, gekleed in politie-inspecteurs-uniform, die kortgeleden gedurende plm. zes weken aan het Hoofdbureau van Politie te Amsterdam heeft vertoefd om het systeem aldaar te leeren kennen. Ibrahim werd geboren 29-4-'17 te Perlak (NI), is Nederlandsche onderdaan, Mohammedaan, gehuwd en kwam met zijn gezin 24 Febr. 1947 uit Indië naar Amsterdam; hij is thans woonachtig Biesboschstraat 36¹. Hij bleek bij de in de zaal aanwezigen geen onbekende te zijn, daar velen hem de hand kwamen drukken.

Na de pauze bleek het podium te zijn ingeruimd. Het gordijn werd om 19.30 uur weggetrokken en staande achter een kleine tafel rechts voor op het podium bevond zich Soenito, terwijl de achtergrond werd gevormd door een aantal Indonesiërs.

Uit de luidsprekers klonk het Indonesisch Volkslied, hetwelk door de aanwezigen staande werd medegezongen. Na dit beëindigd te hebben werd op verzoek van Soenito een oogenblik stilte in acht genomen. Waarvoor deze stilte gold, is aan rapp. niet bekend, omdat het verzoek in het Maleisch werd gedaan. Na de stilte nam Soenito weer het woord en stak in het Maleisch een redevoering af, die bijna een half uur duurde en die gevolgd werd door enthousiast applaus der aanwezigen.

Soenito maakt den indruk sterk-revolutionair te zijn en is het type van volksmenner. Hij is een rustig en langzaam spreker en imponeert zijn toehoorders zeer.

Met eenige kleine wijzigingen werd het programma verder afgevoerd. Een exemplaar hiervan wordt als bijlage no. 1 bij dit rapport gevoegd. Na de aanschouwing van de Strijdans van Dewi Sinto, de Balineesche dans en een voorstelling van Indonesische

-gevechts-

vervolg rapport over bijeenkomst Indonesiërs, dd. 17-8-1948 te Amsterdam.

gevechtkunst, hebben rapp. de Gr. en de I.D. rechercheur heimelijk het gebouw verlaten, daar zij langer verblijf ongewenscht achten. Het was toen plm. 21.30 uur.

Van de buiten - voor het gebouw - geparkeerde auto's werden de nummers genoteerd, zijnde:

GZ 23381	GZ. 83980	GZ 72968
L. 42523	L. 29343	L. 43524.

Op verzoek van rapp. de Gr. werden deze nummers door den I.D. rechercheur gecontroleerd aan het H.B.v.Pol. te A'dam, waarbij bleek, dat de nummers uitgereikt zijn geworden aan:

- GZ.23381 J.Muusses, Purmersteenweg 9 Purmerend.
(Muusses & Co is een boekdrukkerij in de Kerkstraat no. 20 te Purmerend, tel.77);
- GZ.83980 N.V.Meulenhoff & Co, Beulingstraat 2-4 A'dam.
(Beulingstraat 2-4 is de expeditie van de uitgeverij (N.V.Meulenhoff & Co, Rokin no. 44, Tel.43187);
- GZ.72968 C.H.Lenshoek, Jac.Obrechtstraat 67 A'dam.
(dit is Dr.C.H.Lenshoek, neurochirurg, adres als boven, (tel.20815).
- L. 42523 Joh. de Groot, Lage Vuursche 64 te Baarn.
- L. 29343 L.van der Vaart, Prof.Hugo de Vrieslaan 61 Utrecht.
- L. 43524 S.M.Sjamsedin, Frans Halsstraat 20 te Utrecht.
(sjamsedin is Kinderarts tel.10278).

Volgens later genomen informaties bleek de zaal voor deze gelegenheid gehuurd te zijn door Frans Palar, wonende Waverstraat 62 III te Amsterdam Z. Deze Palar is een neef van L.N.Palar het voormalig Kamerlid, die thans in Amerika verblijft als gedelegeerde van de Republiek bij de UNO. Frans Palar is gematigd republikein, doch is administratie-adres van "Warta Indonesia", een gestencild en in het Maleisch geteld periodiek van de "Perhimpunan Indonesia". Zoals bekend wordt officieel door de P.I. om financiële redenen geen periodiek meer uitgegeven sinds Febr.1947. Ter gelegenheid van deze herdenking verscheen op 17 Aug. 1948 een exemplaar van "Warta Indonesia" hetwelk genummerd is "Tahun 4.No.34.". Rapporteurs hebben dit blad weten te bemachtigen, als bijlage no.2. bij dit rapport wordt gevoegd.

*J.W.J.
rechercheur
gevoegd*

Bij den aanvang van de middagbijeenkomst om 15.30 uur begaf een der Indonesiërs zich uit de zaal naar buiten en bood aan het postkantoor Courbetstraat te A'dam een telegram-tekst aan, waarvan door rapp. de L. afschrift werd opgevraagd, aangezien de inhoud van belang zou kunnen zijn voor het loopend onderzoek naar P.I. contacten en de zaak Soesilo. Deze tekst, welke via den P.G. werd verkregen, luidde als volgt: Scheffer, Potgieterstraat 25 Haarlem.
"Feest.Kom laat. Johan".

Voorloopig kan uit dit telegram niet veel worden opgemaakt, al kan de inhoud wellicht later nog voor het onderzoek van belang kunnen zijn.

Hiervan dit rapport op afgelegden ambtseid opgemaakt gesloten en geteekend te Bussum, den 19den Augustus 1948;

de rapporteurs:

(wg. M.C. de Graaf)(H.J. de Lange)

Aan den Inspecteur der Rijksrecherche te kl.

A van Ettekoven.

FGezien en doorgezonden aan den Heer Procureur-Generaal,

fgd. Directeur van Politie, te Amsterdam.

Amsterdam, 19 Augustus 1948.
wg. Ettekoven.

PROGRAMMA PERINGATAN 3 TAHUN REPUBLIK INDONESIA.

1. "Indonesia Raya."	1. Indonesisch Volkslied.
2. Pidato sdr. Sunito	2. Redevoering van de hr. Sunito.
3. Rawana Dewi Sinto.	3. Strijddans van Dewi Sinto.
4. Gabjar: Pari Bali.	4. Balinese dans.
5. Pentjak.	5. Indonesische gevechtkunst.
6. Tandak Monjet.	6. Apendans.
7. Pentul	7. Parodie op de Javaanse dans.
8. Kerontjong.	8. Kerontjong.
9. Beramah-tamah sampai djam 12.	9. Gelegenheid tot kennismaking met elkaar en gezellig samen-zijn tot 12. uur.
10. Penutup.	10. Sluiting.

Komite berhak merubah Programma

Het Comite behoudt zich het recht voor het Programma te wijzigen.

Madjallah "WARTA INDONESIA" memberi penerangan jang djelas dan njata berhubung dengan keadaan di Indonesia dan di Luar Negeri. Berlanggananlah pada Madjallah kami: "WARTA INDONESIA".

ADMINISTRASI: Waverstraat 62 III, Amsterdam-Z.

"INDONESIA RAYA".

Indonesia tanah-airku,
Tanah turpah darahku;
Disanalah aku berdiri,
Djadi pandu lbuku.

Indonesia, kebangsa'anku,
Bangsa dan tanah-airku;
Marilah kita berseru,
Indonesia bersatu!

Refrein:

Hiduplah tanahku,
Hiduplah negriku!
Bangsaku ra(jtkuhsemuanja,
Bangunlah djiwanja,
Bangunlah badannja,
Untuk, Indonesia Raya!

Indonesia Raja Merdeka, Merdeka
Tanahku, negriku, jang kutjinta
Indonesia Raja, Merdeka, Merdeka
Hiduplah Indonesia Raja!

INLICHTINGENRAPPORT

Informant deelde het volgende mede:

1. Nopens de P.I. (Perhimpunan Indonesia) en SLAMET PALMAN.

In Juni/Juli 1950 heeft de P.I. na een besloten vergadering, te Amsterdam gehouden onder leiding van RADEN MAS SOENITO en SLAMET PALMAN, zich met de C.P.N. geassocieerd. Hierbij werden alle communistische tendenzen, reglementen ed. van de C.P.N. overgenomen. Deze associatie geschiedde met volle instemming van praktisch alle aanwezige leden. Op bedoelde vergadering werd o.a. ondervolgende zuivere communistische stelling besproken:

"Men heeft het recht een regering, die niet de meerderheid van het volk vertegenwoordigt, met geweld omver te werpen, en zonodig deze regeringsleden te liquideren. Toen over deze stelling gestemd werd, konden enkele leden zich hier niet mee verenigen.

De meerderheid der aanwezigen ging hier echter mee accoord, en het resultaat was dan ook dat de meerderheid het won. Aan de enkele tegenstemmers werd door de leiding opgedragen, zich met de aangenomen stelling te verenigen, en deze zelfs met overtuiging naar buiten uit te dragen."

De P.I. die voorheen een anti-koloniale doelstelling bezat, heeft zich thans als een zuivere communistische vereniging ontpopt, met anti-kapitalistische ideeën; zij is tevens fel anti-republikeins gezind.

Voorzitter van het hoofdbestuur van de P.I. is geworden: RADEN MAS SOENITO, die gehuwd is met de advocate HEILIGERS (een Hollandse vrouw), bekend om haar activiteiten bij de deserte zaken van K.L. militairen, die naar Indonesië weigerden te gaan.

SLAMET PALMAN heeft zich de laatste tijd als actieve leider van de P.I. teruggetrokken en fungeert thans als adviseur van de P.I. Hij blijft echter een hoofdfiguur en speelt achter de schermen een belangrijke rol. Het is ook opmerkelijk, dat hij de laatste tijd weinig schepelingen en Indonesiërs thuis ontvangt. De reden hiervan moet gezocht worden in het feit, dat hij enigszins "bang" is voor de heer REIJERSE, die boven hem woont en hij bij deze heer de schijn wil wekken, dat hij niet aan politiek doet, en met weinig Indonesiërs contact heeft. I

De contact persoon voor de Indonesische schepelingen is thans een zekere: GOEDIRDJO, die bij de E.V.C. werkt, en in Amsterdam woont. Deze GOEDIRDJO heeft de vroegere taak van SLAMET PALMAN overgenomen, geeft de schepelingen een "communistische opvoeding" en maakt hen klaar om in de vrije landen, voornamelijk Indonesië de communistische ideologie verder te propagieren.

SLAMET PALMAN werkt dus als hoofdfiguur van de P.I. achter de schermen, en onderhoudt het contact met Nederlandse communisten, w.o. de heren:

- a. KRIEGENBERG, werkzaam in Amsterdam bij de EVC en
- b. VAN BANTEN, 1ste Kamerlid.

B

I.D.
D E N H A A G .

Doss.27/25.

G E H E I M .

OPGELEGD

Hierbij wordt toegezonden het "Indonesië Bulletin" over Augustus 1948, orgaan van de "Vereniging Nederland - Indonesië".

Volgno.
7 SEP. 1948
ACD/454020

verzonden op 3 September 1948

aan: C.V.D.

^{af.} C.V.P., *[Handwritten Signature]*

I.D.
D E N H A A G .

Doss. 27/29.

G E H E I M .

Volgen	ORIGINEEL
22 JULI 1948	
ACD	41601

In het "Indonesië-Bulletin", orgaan van de Vereniging "Nederland-Indonesië" van Juni 1948, stond onder het hoofd "Verheugend Nieuws" vermeld:

"Op de bijeenkomst van de afdeling Den Haag schonk één van onze leden een bedrag van f.96.--, waarvoor een ander lid, dat deze maand naar Indonesië vertrekt, een extra M³ vracht kan vervoeren. Dat wordt een M³ boeken voor de "Republiek, die we maar niet weg konden krijgen bij gebrek aan fondsen".

Uit betrouwbare bron werd thans vernomen, dat de persoon, die de kist met boeken naar Indonesië meenam, is genaamd:

- 1 Mevrouw M. KUIJERT-JANSON, wonende Natramanweg No.59 te Batavia.

Aan haar werden door de Vereniging "Nederland-Indonesië" nog bijzondere instructies medegegeven. Onder meegezonden boeken bevindt zich veel communistische lectuur.

21-7-48

Verzonden op 21 Juli 1948

aan: C.V.D.

C.V.P.

I.D.
D E N H A A G .

Doss.27/28.

B
G E H E I M .

41266
150 JULI 1948

Hierbij worden toegezonden een 2 tal brochures, getiteld "20 Juli 1947 de Feiten" en "20 Juli 1947 het Geweten".

Deze brochures worden uitgegeven door de Vereniging "Nederland-Indonesië".

[De aandacht wordt gevestigd op de "Rondzendbrief aan de Buitenlandse pers", voorkomende op bladzijde 27 van laatstgenoemde brochure.
]

Verzonden op 15 Juli 1948

aan: C.V.D.

[Handwritten signature]
C.V.P.

POLITIE TE AMSTERDAM
Bureau HOOFDCOMMISSARIS
INLICHTINGDIENST

Amsterdam,

13 Juli 1948. ~~09313910~~

Nr. I.D. 2645A-48.

Uw brief: 33807, resp. van
3 Mei 1948 en 2 Juli 1948.

Onderwerp:
"Indonesië-Bulletin".

Bijlagen: --

GEHEIM

60 50829

SD 296

Volgno.
16 JULI 1948.
NO 4/1105

X
4/11

In antwoord op Uw bovenaangehaalde brieven wordt bericht dat tot dusver niet is kunnen blijken, dat door de Stichting "Vrij Nederland" (H.M.VAN RANDWIJK, Stadionkade 88, alhier) een bedrag van F. 6000,-- zou zijn gestort in de kas van de Vereniging "Nederland-Indonesia" om zodoende de uitgifte van het orgaan "Indonesië-Bulletin" mogelijk te maken.

De aandacht blijft echter op deze aangelegenheid gevestigd en wanneer hieromtrent iets mocht worden vernomen, dan zult U daarmee onmiddellijk in kennis worden gesteld.

VERZONDEN NAAR: Hfd C.V.D., Den Haag.

0.2.

GEZIEEN :

DE HOOFDCOMMISSARIS VAN POLITIE,
Namens deze:
De Hoofdinspecteur van Politie,

J.B.

Aan

I.D.
D E N H A A G .

Doss.27/25.

G E H E I M .

B

Hierbij doe ik U toekomen het "Indonesien-Bulletin"
no.5, orgaan van de vereniging "Nederland-Indonesië".

De in de laatste bladzijde van genoemd orgaan vermelde
heer NOEGROHO is geboren 7 Juli 1920 te Modjokerto, student
en woont Amsteldijk 31 Iihoog te Amsterdam.

Volgno.
3 ^{de} JULI 1948
ACD/39689

OPGELEGD

Verzonden op 2 Juli 1948

aan: C.V.D.

I.D.
D E N H A A G.

Doss.27/23.

G E H E I M.

(K)

Volgno.

OPGELEED

30 JUNI 1948

Naar aanleiding van de brieven van ACD/39329 respectievelijk d.d. 16 April 1948 en 31 Mei 1948, onder No.31933, betreffende J.H.BAAS, wordt het volgende medegedeeld:

J.H.BAAS (gegevens bekend) wonende Van Imhoffstraat 41 alhier, is thans als technisch employé werkzaam op het Hoofdkantoor der B.P.M. alhier. Hij is aangesloten bij de K.V.P. Aangezien hij bemerkt heeft, dat er thans verscheidenen communisten tot de Vereniging "Nederland-Indonesië" zijn toegetreden, heeft hij besloten het lidmaatschap dezer Vereniging op te zeggen.

Verzonden op 28 Juni 1948

aan: C.V.D.

I.D.
D E N H A A G .

Doss.27/27.

G E H E I M .

Vo' [Stamp]
26 JUNI 1948
ACD/ 39078

Blanche van der ...
Van betrouwbare zijde werd vernomen, dat A. DE LA COURT (gegevens bekend), lid van het Landelijk Bestuur der Vereniging "Nederland-Indonesië", wonende te Wassenaar, geregeld correspondentie ontvangt, afkomstig van het adres "Van Beghenlaan 4 te Amsterdam". Op dit adres wordt het P.I.-blad "Warta Indonesia" uitgegeven, dat ook geregeld door de Heer De la Court wordt ontvangen.

Tevens is hij geabonneerd op het weekblad "Voorwaarts", uitgave van de C.P.N.

Verzonden op 24 Juni 1948

aan: C.V.D.

I.D.
D E N H A A G.

Doss.27/26.

G E H E I M.

OPGELEGD

Naar aanleiding van het schrijven van het Hoofd van de C.V.D. d.d. 3 Mei 1948, No.34023, wordt medegedeeld, dat een tweede exemplaar van de bedoelde brochure niet meer verkrijgbaar is.

Verzonden op 1 Juni 1948
aan: C.V.D.

Volgn.
- 2 JUNI 1948
ACD/36852

3 Mei

8.

E.34023.

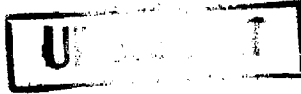
een.

VIII. 2.2.

Brochure.

G E H E I M.

XXXX
XXXX

Hierbij heb ik de eer Uwe Excellentie aan te bieden een brochure "20 Juli 1947 De Feiten", welke door de Vereniging "Nederland-Indonesië" gratis onder haar leden wordt verspreid.

Het zij mij vergund korthedshalve naar de inhoud daarvan te mogen verwijzen.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST
Namens deze *g.w.*

Aan Zijne Excellentie
de Minister President,
Plein 1813 No.4,
te
's-GRAVENHAGE.

J.G. Crabbendam.

L. h. van Hame.

00.34023

UITGEBOEKT

3 Mei

8.

34023.

XXXX
XXXX

OPGELEGD

VIII. III.

doss.27/26.

23 April 1948.

Brochure.

Hiermede heb ik de eer U te verzoeken mij - zo mogelijk - nog een exemplaar te willen doen toekomen van de brochure, mij toegezonden bij Uw in margine aangehaald schrijven.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST
Namens deze: *W*

Aan de Heer Hoofdcommissaris
van Politie,
te
's-GR A V E N H A G E.

J.G.Crabbendam.

I.D.
D E N H A A G.

Doss. 27/26.

G E H E I M.

BUREAU B

26 APR 1948

OPGELEGD

Hierbij wordt toegezonden een brochure "20 Juli 1947
De Feiten", welke door de Vereniging "Nederland - Indonesië"
gratis onder haar leden wordt verspreid.

Volgno.
23. APR. 1948
ACD/34023

Verzonden op 23 ^{April} Juli 1948

aan: C.V.D.

moet zijn ^{April}
ACD/1 - ^{April}

B. 33807.

VIII. ME.3.

GEHEIM.

2 Juli

XXXX
XXXX

op 29/6
UITGEBOERT

af 41105

"Indonesië Bulletin".

Ik heb de eer U om bericht te verzoeken op mijn geheim schrijven van 3 Mei 1948 No.33807, handelende over het in hoorde deses genoemde onderwerp.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST,
Namens deze:

Aan de Heer Hoofddcommissaris
van Politie,
te
AMSTERDAM.

J.G.Crabbendam.

B. 33807.

VIII. 12.3.

UITGEBOKT

GEHEIM.

3 Mei 1946

8.

"Indonesie Bulletin".

Volgens een ontvangen mededeling zou de stichting "Vrij Nederland" (H.M. van Randwijk, Stadionkade 88 Amsterdam), een bedrag van f. 6000,- hebben gestort in de kas van de Vereniging "Nederland-Indonesie", ten einde de uitgave van het orgaan "Indonesie-Bulletin" mogelijk te maken.

Van genoemd orgaan, dat uitgegeven wordt door de afdeling Den Haag van bedoelde vereniging, verscheen No. 1 in Februari 1948.

Ik moge U verzoeken naar de juistheid van bovenstaande mededeling wel een onderzoek te willen doen instellen en mij met het resultaat in kennis te doen stellen.

Aan de Heer Hoofdcommissaris
van Politie,

te

A M S T E R D A M.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST
Namens deze: *J.G.*

J.G. Grubbendam.

L. van Kelle.

I.D.
DEN HAAG.

Doss.13/390.

30829 - Coz 9/4-B
op 23/4'48 yaco.
G E H E I M.
Vast by VIII

BUREAU B
23 APR 1948

21. APR. 1948
ACC 33807

Naar aanleiding van het schrijven van de C.V.D. No.30829 van 15 Maart 1948 en in aansluiting op dezerzijds schrijven, Doss.13/390 van 6 Maart 1948, wordt medegedeeld, dat uit betrouwbare bron werd vernomen, dat de Stichting "Vrij Nederland" (H.M.VAN RANDWIJK) een bedrag, groot f.6000,-- heeft gestort in de kas van de Vereniging "Nederland-Indonesië", waardoor de uitgave van het orgaan "Indonesië Bulletin" werd mogelijk gemaakt.

Verzonden op 20 April 1948

aan: C.V.D.

B ~~VIII~~
23-4-48

B I a
Pers. met N. 30829 aan
my ten

B VIII
24/4.

co. 30829 24/4 opgegeven B I a

B I
Voorz. van B.I. a
Amsterdam met een
onderzoek naar de
in B.I. a

B VIII
27/4.

No. 30.

Onderwerp: vereniging "Nederland-Indonesië"

Handwritten notes:
HCP
in 24
B
21-4-48

Handwritten: in 00. 31933

R A P P O R T.

Ter voldoening aan het verzoek van het Hoofd van de Centrale Veiligheidsdienst te 's-Gravenhage, dd. 16 April 1948 No. 31933, om inlichtingen over te Voorburg gehouden lezingen en beslot en kring van het Werkcomité van de vereniging "Nederland-Indonesië", wordt door mij,

Wiebe DE WIT,
brigadier-rechercheur der gemeentepolitie te Voorburg, tevens onbe-
zoldigd rijksveldwachter, het volgende gerapporteerd.

H. Slappendel, huisschilder, wonende te Voorburg Laan van Oos-
tenburg 37 is lid van de Partij van de Arbeid en heeft als zodanig
zitting in de Gemeenteraad. Hij is voortgekomen uit de kring der
vroegere S.D.A.P.-ers en maakt sinds 1928 deel uit van de gemeente-
raad alhier. Het is een doorkneet politicus en de C.P.N. vindt in
hem een sterke principiële tegenstander.

Mevrouw A.M. Vlietstra-Meijer, wonende Oosteinde 196 te Voorburg
is ~~was~~, evenals haar man, eveneens lid van de Partij van de Arbeid en
komt ook voort uit de kring der vroegere S.D.A.P.-ers. Zij is even-
eens lid van de Vrouwenclub van de P.v.d.A. Zij treedt niet op de
voorzgrond. De lezing in haar woning is intussen reeds op 16 April
jl. gehouden.

Perceel Kerkstraat 35 te Voorburg is een vergaderzaaltje het-
welk door de P.v.d.A. van een particulier wordt gehuurd. Zij ver-
huurt dit ook aan andere verenigingen of afdelingen van vakverenig-
ingen.

Bij informatie is mij medegedeeld dat de aanhang van de ver-
eniging "Nederland-Indonesië" te Voorburg niet bijster groot is.
Van enige invloed der communisten alhier is geen sprake. Over het-
geen op de gehouden bijeenkomsten is besproken en de personalia
van de sprekers is mij tot op heden nog niets bekend geworden.

Waarvan door mij op afgelegde ambtseed is opgemaakt, gesloten
en ondertekend dit rapport te Voorburg op 19 April 1948.
typ.m.

De brigadier-rechercheur van politie,

Handwritten signature: W. de Wit

Gezien:

De Hoofdinspecteur van Politie,

Handwritten notes:
Hij is lid van de...
aan de...
+ + +
W. de Wit

Handwritten signature: [Signature]

CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST

's-GRAVENHAGE, 16 April 1948.

Javastraat 68

Tel. {XXXXX
XXXXX

Volgno
21. APR. 1948
<i>ADP</i>

No. 31933.

GEHEIM.

Bijlagen:

Dict.: Typ.:

Uw schrijven No.

dd.

Onderwerp: Vereniging "Nederland-Indonesië".

POLITIE-VOORBURG.

.03.0N

tenjim 03.0N troqrapd met het rapport No. 30 mijner

Het "Werkcomité" van de vereniging "Nederland-Indonesië" zond enige tijd geleden aan leden dezer organisatie een uitnodiging tot bijwoning van enkele lezingen in besloten kring, t.w.:

1. Op een nog nader te bepalen datum in April ten huize van mevrouw A.M. VILMISTRA-MEYER, Oosteinde 196 te Uwent, met J. OLIVIER als spreker over "Welke mogelijkheden biedt de ontwikkeling van de Indonesische kwestie";
2. Op 7 Mei a.s. in de Kerkstraat 35 te Uwent met als spreker A. DE LA COURT, over "Het Koloniale Karakter van het onderwijs in Indonesië", terwijl
3. op 7 April j.l. in besloten kring door het Werkcomité vergaderd moet zijn ten huize van H. SLAPPENDEL, wonende Laan van Oostenburg 37 te Uwent.

In verband met de omstandigheid, dat de vereniging "Nederland-Indonesië" bijzondere aandacht behoeft in verband met de toegenomen communistische invloed in de organisatie, moge ik U verzoeken mij wel te willen inlichten nopens de politieke oriëntering van de aan voren genoemde adressen te Uwent woonachtige personen en zo mogelijk over hetgeen op vorenbedoelde bijeenkomsten behandeld is.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST
Namens deze:

L.L. van Laere

L.L. van Laere.

Aan de Heer Korpschef
van Politie,
te
VOORBURG.

POLITIE-VOORBURG.

No. 30.

Voorburg, 19 April 1948.

Weder aangeboden met het rapport No. 30 mijner administratie, in duplo, naar de inhoud waarvan ik U moge verwijzen.
typm.

De Hoofdinspecteur van Politie,

POLITIE LEIDEN

No. 568-a. I.D.

BIJLAGE(N)

LITT.

TYP. E.

COLL.

Bper

LEIDEN, 5 Mei 1948.

VERZEGELD

Verzoeken bij beantwoording datum en nummer van dit schrijven aan te laten

ONDERWERP:

Volgne.

10. MAI 1948

ACC 35064

co 30009

Naar aanleiding van Uw schrijven, d.d. 12 April 1948, No. 32519 geheim, werd dezerzijds bij schrijven van 26 April 1948, No. 568 I.D. abusievelijk gerapporteerd, dat Ds. A.Th. van LEEUWEN, wonende Witte Singel 28 alhier, Remonstrants studentenpredikant is. Dit moet zijn Ned.Herv. studentenpredikant.

Volgens bekomen inlichtingen zal hij vermoedelijk in 1949 als predikant naar Indië vertrekken.

AAN het Hoofd van de Centrale Veiligheidsdienst.
Javastraat 68 te
's-GRAVENHAGE.

35064

POLITIE LEIDEN

No. 568. I.D.

BIJLAGE(N)

Geheim.

LEIDEN, 26 April

co zoosy

BUREAU B

29 APR 1948

OPGELEGD

Volgno.

1948
27. APR. 1948

ACD/34239

Naar aanleiding van Uw schrijven, d.d. 12 April 1948, No. 32519 geheim, wordt het navolgende gerapporteerd:

De voorzitter van de afd. Leiden der vereniging Nederland-Indonesië, is genaamd Arend Theodoor van LEEUWEN, geb. te Utrecht, 1-9-1918, Remonstrants studentenpredikant, wonende te Leiden, Witte Singel No.28. Hij is gehuwd met Anna Gerada van der SLUIS, geb. te Opsterland, 17-4-1922.

Ds. Van LEEUWEN werd d.d. 13-8-1946 in deze gemeente ingeschreven komende van Utrecht, Koningslaan No. 84.

Volgens bekomen inlichtingen is hij politiek georiënteerd op de P.v.d.Arbeid.

AAN het Hoofd van de Centrale Veiligheidsdienst.
Javastraat 68 te
's-GRAVENHAGE.

34239

B.32519.

VIII. TZ.3.

INGEBOEKT

GEHEIM

12 April

OPGELEGD

B.

Ds. A. van Leeuwen.

Hiermede heb ik de eer U te verzoeken mij in kennis te willen doen stellen met de personalia en politieke oriëntering van Ds. A. van Leeuwen, wonende te Leiden.

Geneemde persoon is lid van het landelijk bestuur en tevens voorzitter van de afdeling Leiden der Vereniging "Nederland-Indonesis".

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST
Namens deze:

aan de Heer Commissaris
van Politie,

LEIDEN.

J.G. ~~Craaijndam~~ *v. d. Laan*

I.D.
DEN HAAG.

Doss. 27/24.

f
G E H E I M.

8/3 **BUREAU B**
5.4.48

Volgno. **OPGELEGD**
- 5 APR. 1948
ACD/32519

Naar aanleiding van het schrijven van de C.V.D. d.d. 16 Maart 1948, No. 30889, kan worden medegedeeld, dat niet de persoon van PLOEMERS, doch

1 Albertus BLOMMERS, geboren te Leerdam, 13 Maart 1918, van beroep boekhandelaar en wonende Laan van Nieuw Oosteinde No. 289 te Voorburg, als 1e. Penningmeester in het Landelijk Bestuur van de Vereniging "Nederland-Indonesië" werd gekozen.

De samenstelling van genoemd Landelijk Bestuur, zoals vermeld in de bijlage van bovenaangehaald schrijven, blijkt niet geheel juist te zijn.

Het nieuw gekozen bestuur is als volgt:

- B VIII*
5-4-48
- B X*
was concept
op Pleiden
met nog
open punten
om te maken van
de A van Leeuwen
B VIII
10/4
- X* Prof. Mr. W. F. WERTHEIM, voorzitter;
- X* SOENITO, Vice-Voorzitter;
- X* W. KLINKENBERG, Secretaris;
- X* T. M. DALILOEDIN, 2e. Secretaris;
- X* A. BLOMMERS, Penningmeester;
- X* Mr. G. H. SLOTEMAKER DE BRUINE, Commissaris;
- X* Ir. S. J. RUTGERS, Commissaris;
- X* Prof. Dr. C. C. BERG, "
- X* H. M. VAN RANDWIJK, "
- X* Ds. W. FIJN VAN DRAAT, "
- X* J. F. H. A. DE LA COURT, Voorzitter afd. Den Haag;
- X* Ds. A. VAN LEEUWEN, Voorzitter afd. Leiden;
- X* B. COSTER, Voorzitter afd. Hilversum;
- X* C. H. TE KRONNIE, Voorzitter afd. Delft;
- X* Mevr. M. A. TUMBELAKA-DITMARS, Med. Sectie;
- X* Mevr. A. STOKKING-VAN d. TOORREN, Contact Afd.
- X* Mr. T. A. FRUIN, eveneens op de Alg. Vergadering herkozen, verlaat het bestuur wegens vertrek naar het buitenland.

Verzonden op 1 April 1948

aan: C.V.D.

B. 32519

L. 31933.

UITGEBOKT

31 Mei

8.

XXXX
XXXX

GEHEIM

GEHEIM.

VIII. 1. 1.

Rappel.

Ik heb de eer U om bericht te verzoeken op mijn geheim schrijven van 18 April 1948 no. 31933, handelende over de daarin genoemde J.H. BAAS wonende Van Imhoffstraat 41, alhier.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST
Namens deze: *J.G.C.*

Aan de Heer Hoofdcommissaris
van Politie,
te

J.G.Crabbendam.

-GRAVENHAGE.

B. 31933.

VIII. TZ.3.

UITGEBEKT

GEHEIM.

16 April

8.

XXXX
XXXX

Vereniging "Nederland-Indonesië".

Met verwijzing naar het geheime rapport van Uw Inlichtingendienst van 20 Maart j.l., Doss.27/23, heb ik de eer U uit te nodigen mij wel te willen inlichten nopens de politieke oriëntering van J.H.BAAS, wonende Van Imhoffstraat 41, alhier.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST
Namens deze:

L.L.van Laere.

Aan de Heer Hoofddcommissaris
van Politie,

GRAVENHAGE.

B. 31933.

XXXX
XXXXGEHEIM.

VIII. 2.3.

Vereniging "Nederland-Indonesië"

UITGEBOKT

Het "Werkcomité" van de vereniging "Nederland-Indonesië" zond enige tijd geleden aan leden dezer organisatie een uitnodiging tot bijwoning van enkele lezingen in besloten kring, t.w.:

1. Op een nog nader te bepalen datum in April ten huize van Mevrouw A.M. VLIETSTRA-MEYER, Oosteinde 196 te Uwent met J. OLIVIER als spreker over "Welke mogelijkheden biedt de ontwikkeling van de Indonesische kwestie";
2. Op 7 Mei a.s. in de Kerkstraat 35 te Uwent met als spreker A. DE LA COURT, over "Het Koloniale Karakter van het onderwjs in Indonesië", terwijl
3. op 7 April j.l. in besloten kring door het Werkcomité vergaderd moet zijn ten huize van H. SLAPPENDEL, wonende Laan van Oostenburg 37 te Uwent.

In verband met de omstandigheid, dat de vereniging "Nederland-Indonesië" bijzondere aandacht behoeft in verband met de toegenomen communistische invloed in de organisatie, moge ik U verzoeken mij wel te willen inlichten nopens de politieke oriëntering van de aan vorengenoemde adressen te Uwent woonachtige personen en zo mogelijk over hetgeen op vorenbedoelde bijeenkomsten behandeld is.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST
Namens deze:

L.L.van Laere.

Aan de Heer Korpschef
van Politie,
te
VOORBURG.

Blijkens een door het Werkcomité van de Vereniging "Nederland - Indonesië" aan haar leden gezonden uitnodiging, zullen in de maand Maart 1948 en daarop volgende maanden, de navolgende besloten bijeenkomsten worden gehouden.

1/ Op Dinsdag, 9 Maart om 20.00 uur ten huize van:
Jacob Henri BAAS, geboren te Muntok (Banka N.O.I.), 28 December 1916, van beroep constructie-tekenaar bij Werkspoor, wonende Van Imhoffstraat 41 alhier.

Spreker is: J.W.TEN OEVER (gegevens bekend).

Onderwerp: "Mijn ervaringen in Indonesië".

2/ In April (datum nader bekend te maken) ten huize van:
Mevrouw Antonette Maria VLIETSTRA, geboren MEYER, geboren te Harlingen, 8 Juni 1896, wonende Oosteinde 196 te Voorburg.

Spreker is J.OLIVIER (gegevens onbekend).

Onderwerp: "Welke mogelijkheden biedt de ontwikkeling v/d Indonesische Kwestie".

3/ Op Dinsdag, 30 Maart 1948 in "Ons Gebouw", Kerkstraat 35 te Voorburg.

Spreker is Dr.J.ZONNENBERG, voorzitter van de Vereniging "Nederland - Rusland" (gegevens bekend). Hij zal spreken over "De Internationale aspecten van de Indonesische Kwestie".

4/ Op Vrijdag, 7 Mei 1948, in de Kerkstraat 35 te Voorburg, waar gesproken zal worden door A.DE LA COURT (gegevens bekend) over het onderwerp "Het Koloniale Karakter van het onderwijs in Indonesië."

5/ Tenslotte zal het "Werkcomité" op Woensdag, 7 April 1948, vergaderen ten huize van:

Hermanus SLAPPENDEL, geboren te Voorburg, 3 September 1898, van beroep huisschilder en lid van de Gemeenteraad te Voorburg, wonende Laan van Oostenburg 37 aldaar.

BUREAU B

13.4.48

Verzonden op 20 Maart 1948
aan: C.V.D.

Na ACD
van PD 296
Onderhand uitwerking
van PD de iluz
BETH
14

afkomstig. B.

09. 296

Volgno. OPGELEGD
23.MRZ.1948
ACD/31056

WERKCOMITE NEDERLAND-INDONESIE.

Uitnodiging tot de bijeenkomst op Dinsdag, 9 Maart om 8 uur ten huize van J. Baas, Van Imhofstraat 41, Den Haag.
Spreker: Ir. I. W. ten Oever.
Onderwerp: Mijn ervaringen in Indonesië.

Verder worden de volgende avonden gehouden:

Spreker W. Olivier.

Onderwerp: Welke mogelijkheden biedt de ontwikkeling van de Indonesische kwestie.

Datum (nader bekend te maken in April).

Adres: Mevr. Vlietstra, Oosteinde 196, Voorburg).

Spreker Dr. J. Zonnenberg (voorzitter Vereniging Nederland-Rusland)
Onderwerp: De internationale aspecten van de Indonesische kwestie.
Adres: Voorburg, Kerkstraat 35 in "Ons Gebouw".

Spreker: A. de la Court.

Onderwerp: Het koloniale karakter van het onderwijs in Indonesië.

Datum: Vrijdag, 7 Mei.

Adres: Voorburg, Kerkstraat 35.

Vergadering Werkcomité.

Datum: Woensdag, 7 April.

Adres: H. Slappendel, Laan v. Oostburg 37, Voorburg.

22.MRZ.1948

OPGELEGD

BUREAU B

24.3.48

ACD, 3/746.

Naar aanleiding van Uw schrijven dd.16 Maart

1948, No. 30889, Geheim, betreffende "Vereniging Nederland-Indonesië", met daarbij gevoegd rapport, bericht de I.D.

Delft het volgende:

De Vereniging Nederland-Indonesië afd. Delft komt weinig op de voorgrond en er gaat weinig activiteit van uit.

Omtrent het bestuur van vermelde vereniging afd. Delft, moge worden verwezen naar het bericht van de I.D. Delft nr. 392a dd. 2 Augustus 1947 en nr. 400 dd. 5 Augustus 1947.

Omtrent te Cronnie, moge worden bericht, dat dit moet zijn

X te Kronnie, Geert Hendrik, geboren te Winterswijk, 20 Juni 1918, wonende Hof van Delftlaan 40 te Delft. Betreffende hem werden meerdere berichten aan Uw dienst toegezonden.

Hij is lid en functionaris van de C.P.N. afd. Delft.

Met Mevr. van de Berg zal wel bedoeld zijn:

X Christina van Bergen, geboren te Delft, 6 Maart 1917, voetpedicure, wonende Maerten Trompstraat 26 te Delft. Zij is propagandiste van de Vereniging Nederland-Indonesië afd. Delft. Zij is bezoeker van C.P.N. vergaderingen te Delft en

omtrent haar is bericht ingezonden onder nr. 525, dd. 10 Maart 1948.

Pamfletten door de Vereniging Nederland-Indonesië verspreid, werden bij bericht nr. 392, dd. 24 Juli 1947, aan Uw dienst toegezonden.

I.D. Delft

~~B III~~
B III
24-3-48

19660

3113

UITGEBREID

GRAVENHAGE, 22 Maart

OPENLEG 1948.

No. 31738.

Poststraat 68
Tel. ~~XXXXXX~~
~~XXXXXX~~

Bijlagen:

G E H E I M.

Dict.: Typ.:

Uw schrijven No.

dd.

Onderwerp: **Vereniging "Nederland-Indonesië"**.

296

Naar aanleiding van de toenemende links-extremistische koers in de vereniging "Nederland-Indonesië", waarvan het Landelijk Bestuur gevestigd is te Amsterdam, heb ik de eer het navolgende ter kennis van Uwe Excellentie te brengen.

In verschillende maandoverzichten van deze Dienst is over het streven der vereniging achtereenvolgens datgene medegedeeld, wat als vermeldenswaard beschouwd kon worden en mede zijn de doelstellingen der organisatie bekend geworden uit meerdere harentwege de Regering aangeboden verzoekschriften. Ik meen mij er derhalve van ontslagen te mogen achten aan de doelstellingen een beschouwing te wijden. Aan dit schrijven ligt bovendien in de eerste plaats de bedoeling ten grondslag Uwe Excellentie in te lichten over de toegenomen communistische invloeden in de vereniging.

De Communistische Partij Nederland (C.P.N.) heeft vanaf de oprichting van "Nederland-Indonesië" aan deze beweging van progressieve groeperingen deelgenomen, maar het communistische element was er niet zodanig in vertegenwoordigd, dat van een dominerende beïnvloeding gesproken kon worden. Sedert enige maanden is hierin evenwel een ongunstige wending gekomen en zelfs in die mate, dat de thans ongeveer 2500 leden tellende vereniging van Rooms-Katholieke zijde is aangemerkt als een mantelorganisatie der C.P.N. Zover is het naar dezerzijds oordeel evenwel nog niet gekomen.

Dat de indruk van een communistische mantelorganisatie bestaat is nochtans volkomen verklaarbaar, al ware het alleen maar omdat de vereniging vrijwel een zelfde standpunt inneemt als de C.P.N. ten aanzien van het beleid der Regering met betrekking tot de Indische kwestie in het algemeen en ten opzichte van de Republiek Indonesië in het bijzonder. Evenals de C.P.N. toont de vereniging in alle opzichten haar sympathieën voor de Republiek, en wel zodanig dat het Nederlandse belang praktisch geheel op de achtergrond komt te liggen.

In het eerste nummer van "Indonesië-Bulletin", het in Februari j.l. verschenen nieuwe maand-orgaan van "Nederland-Indonesië" is ontkend, dat de vereniging een mantelorganisatie der C.P.N. is. Dat zij principieel niet weigert op enig gebied met de communisten samen te werken, zoals daarbij indirect tot uiting komt, was reeds genoegzaam bekend. Weinig overtuigend klinkt verder de mededeling, dat de vereniging "er niet aan denkt het communisme op geheimzinnige wijze aan het oog te onttrekken door het met onze naam te dekken". Wanneer hierbij in beschouwing wordt genomen, dat het Landelijk Bestuur sedert de op 28 Februari j.l. te Amsterdam gehouden algemene vergadering voor de meerderheid bestaat uit personen, die of lid zijn van de C.P.N. of met het communisme sympathiseren, dan behoeft de waarde van een dergelijke verklaring niet nader getoetst te worden.

Aan Z.E. de Minister-President,
te
's-GRAVENHAGE.

No. 31738.

Javastraat 68

Tel. ~~XXXXXX~~
~~XXXXXX~~

Bijlagen:

GEHEIM.

Dict.: Typ.:

Uw schrijven No.

dd.

Onderwerp:

- 2 -

Voor een verdenking van communistische invloed leveren ook grond op de woorden: "Steunt de politiek van vrede en vrijheid. Er is NU iets groots te verrichten", voorkomende in een recente advertentie van "Nederland-Indonesië", aangetroffen in De Groene Amsterdammer, houdende een oproep om lid der vereniging te worden.

Een ander punt is, dat de arbeidersmassa de belangstelling der organisatie heeft. In vorengenoemd nummer van het "Indonesië-Bulletin" is in verband met de eisen van de "Sajap Kiri" (Linkervleugel) in Indië verkondigd: "Ook Nederland zal in Indonesië niets kunnen bereiken zonder de medewerking van de machtige arbeidersgroep, die tevens de enige is, welke het nuchtere doel: produktie tot werkelijkheid kan maken. En dat die (medewerking) verkregen kan worden langs een andere weg dan die wij voorstaan lijkt ons onmogelijk". Het doel om de arbeiders voor haar inzichten te winnen, is enkele maanden geleden gebleken uit een aan de afdelingen gezonden circulaire, waarin wordt aanbevolen "contact te zoeken met arbeidersgroepen door met de kernen te overleggen en bijvoorbeeld in de schafturen op de fabrieken te gaan vertellen over Indonesië, dit meer in algemene zin". In deze laatste woorden ligt m.i. een tactische bedoeling verborgen.

Er schuilt weliswaar geen direct gevaar in de hiervoren aangeduide verschijnselen, doch in het algemene aspect, dat de vereniging onder de toegenomen extremistische invloed biedt, behoeven haar gedragingen nechtans nauwgezette waarneming, temeer omdat er in het Landelijk Bestuur lieden zitting hebben (onder wie de voorzitter Prof. Mr. W.F. Wertheim, hoogleraar te Amsterdam, die om zijn communistische sympathieën bekend staat), die de stakingsgedachte niet uitsluiten.

Verder heeft ook de aandacht het feit, dat hier ter stede, een z.g. "Werkc Comité Nederland-Indonesië" in besloten kring lezingen organiseert, waar zeer links georiënteerde figuren als sprekers optreden. Tot hen behoort bijv. Dr. J. Zonnenberg, voorzitter van de afdeling Den Haag van de vereniging "Nederland-U.S.S.R.", die binnenkort te Voorburg zal spreken over "De Internationale aspecten van de Indonesische kwestie".

Tenslotte moge ik nog mededelen, dat de in Februari j.l. te Amsterdam gehouden algemene vergadering van "Nederland-Indonesië" de indruk heeft gewekt, dat het extreme element een ernstige poging doet het heft geheel in handen te krijgen.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST
Namens deze

J.G. Grabbendam.

UITTREKSEL

Voor O.D. 296 Naam Nederland-Indonesie
 Origineel in O.D. 267 Naam ALG. NEDERLANDSE VREDEACTIE
 Volgnr. Ag.nr. 30930 Aard van het stuk Verslag CHANDI herdenking.
 Afz. I.O. DEN HAAG Datum 6-3-48

KOERT VERSLAG van de CHANDI herdenking op 1 Maart 1948 te 20.00 uur in het gebouw de Ruyterstraat 67 alhier.

Bedeelde herdenking was uitgeschreven door de A.N.V.A. (Alg. Nederlandse Vredesactie), Coop. De Ring, De Nieuwe Koers, Humanistisch Verbond, Internationale Vereniging Bellamy, Kerk en Vrede, Nederland-Indonesie, Nederlandse Vrouwenbeweging, Soefi beweging, Universala Ligo, Vlaggroep en het Promingscentrum Vrij Nederland. Aanwezig ong. 400 personen, zodat het zaaltje, dat circa 300 zitplaatsen telt, overvol was.

Te 20.00 uur opende Mevr. J.O. IJERUEN-DEKAMEN (personalia bekend) vice-presidentie van de Universala Ligo, bij wie de leiding berustte de bijeenkomst. Zij sprak daarbij haar genoegen uit, dat zoveel groepen de behoefte hadden gevoeld om gezamenlijk CHANDI te herdenken. Allereerst werden enige Hindoese dansen uitgevoerd door INIRA DEVI PRASAD, begeleid door een klein Hindoe orkest.

Vervolgens wordt het woord gevoerd door J. BOGGARD (Int. Bellamy Ver.) (personalia bekend) die in het kort verhandtrachtte te brengen, tussen het streven van CHANDI en de Bellamygedachte. Dit lokte een interruptie uit van een der toehoorders, die het schande noemde, dat spreker de Grote CHANDI gebruikte als recalcitrant middel voor zijn Bellamygedachten.

Boggard verliet daarna het spreekgestoelte zonder van repliek te hebben gediend. De stemming der vergadering was inmiddels heelst slecht te noemen.

Ook de volgende spreker, de heer R. SALLAL (personalia onbekend) een Indier was niet in staat een betere afrekening bedeelde CHANDI herdenking te geven.

Diese spreker trachtte iets van het leven van CHANDI staxjangstement weer te geven, waarbij hij o.m. mededeelde, dat CHANDI als jong advocaat in Zuid Afrika tot zijn vrijheidsgedachte was gekomen. SALLAL was als Indier niet in staat zich behoorlijk in het Nederlands uit te drukken, hetgeen zijn uitleg niet duidelijker maakte.

Vervolgens werd enige Hindoe muziek ten gehore gebracht, waarna werd gepauzeerd. Vele bezoekers maakten van deze gelegenheid gebruik om de zaal te verlaten.

Na de pauze sprak namens de Vlaggroep de Heer Jef LAST (personalia bekend), die in hoofdzaak de strijdwijze van CHANDI belichtte.

Volgens spreker waren de revolvers en guerniknuppels niet in staat geweest, de gedachten van de weerloze CHANDI te breken.

Naar het applaus te oordelen, viel het betoog van deze spreker in goede aarde.

Daarna werd het woord nog gevoerd door Mevr. A. HILLES-HEUFT (personalia

Uitgetrokken door HV Afd./Sectie ACD/4 Datum 23.6.48 11a

Op aanwijzing van B IV

bekend) namens Nederlandse Vrouwenbeweging en door de Remonstrantsche Predikant Dr. H.J. HERSBURG (personalia bekend) namens Kerk en Vrede.

Beiden spraken over de ontkenbare vrijheidsgedachten van GHANDI doch wegens het ontbreken van een geluidainstallatie waren zij nauwelijks te verstaan.

Te onstreeks 22.30 uur werd bedoelde herdenking geëindigd met het zingen van het Hindoevolkslied.

De toegang tot de zaal was vrij. In de pauze werd een collecte gehouden ter dekking van de onkosten. Het podium was getooid met een z.g. GHANDI meditatie waaronder een bouquet bloemen was opgesteld. Door eerder bedoelde vereenigingen was tot het houden van deze GHANDI herdenking een organisatie comité gevormd bestaande uit :

- 1e. Ir. C.C.J. de 1ste RIFINASSE (personalia bekend)
- 2e. Hovr. A. TRUHNIEET-SIEREMA (personalia bekend)
- 3e. Ir.H.E.L. VOITUS van HANSE (personalia bekend).

0 10
15 Maart 1948

"Indonesie-Bulletin".

UITGEBOKT

Met verwijzing naar het geheime rapport van Uw Inlichtingendienst van 6 Maart j.l., Doss.13/390, waarbij mij onder andere werd toegezonden het eerste nummer van "Indonesie-Bulletin", heb ik de eer U uit te nodigen mij wel te willen inlichten nopens de vraag, welke financiële oplossing er is gevonden om de uitgave van dit orgaan der vereniging "Nederland-Indonesie" mogelijk te maken, zulks naar aanleiding van een zinsnede op de eerste bladzijde van vorenbedoeld exemplaar, welke luidt: "De afdeling Den Haag, die er in geslaagd is voor de materiele moeilijkheden om tot een uitgave van een eigen orgaan te komen een oplossing te vinden, heeft recht op onze erkentelijkheid. Deze afdeling zal onze uitgave wijlen verzorgen".

Ik teken hierbij aan - zij het ten overvloede - dat de uitgifte van het oorspronkelijke verenigingsorgaan "Djembatan-De Brug" uitgegeven door het Landelijk Bestuur te Amsterdam, om financiële redenen moest worden gestaakt. De geldelijke omstandigheden zijn echter nog van dien aard, dat dit Bestuur zich niet de uitgifte van een orgaan kan veroorloven.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST
Namens deze: *ph*

J.G.Crabbendam.

Aan de Heer Hoofddo commissaris
van Politie,
te
's-GR A V E N H A G E.

16 Maart

8.

B. 30889.

2.

VIII. TZ.3.

GEHEIM.

XXXX
XXXX

UNGEBOEKT

Vereniging "Nederland-Indonesië".

Ik heb de eer U hierbij aan te bieden afschrift van een rapport over een op 28 Februari j.l. te Uwent gehouden vergadering van de vereniging "Nederland-Indonesië", naar de inhoud waarvan ter bekorting verwezen moge worden.

Mede voeg ik hiernevens afschrift van een oproep voor deze vergadering, voorkomende in het in Februari j.l. verschenen eerste nummer van het verenigingsorgaan "Indonesië-Bulletin".

Tot Uw inlichting moge dienen, dat de afdeling Den Haag blijkens een mededeling in dit nummer een financiële oplossing heeft gevonden om de verschijning ervan mogelijk te maken, doch welke deze oplossing is, is daarbij niet vermeld en is ook overigens nog niet gebleken. Wel staat vast, dat het Landelijk Bestuur te Uwent, gevestigd in perceel O.2. Achterburgwal 185 (kamer 83) financieel niet in staat is een eigen orgaan uit te geven. Derhalve is de uitgave, die bestemd is voor alle leden der vereniging, in handen van de afdeling Den Haag gelaten. Met het oog op de omstandigheid, dat de communistische invloed in de vereniging in de loop van de tijd opvallend is toegenomen, wat in dezerzijdse maandoverzichten bereids is vermeld en wat ook weer blijkt uit de in bijgevoegd rapport vermelde samenstelling van het Landelijk Bestuur, moge ik mij aanbevelen voor Uw inlichtingen nopens de verdere activiteit van de vereniging te Uwent en voor eventuele lezingen, georganiseerd door een z.g. werkcmité der vereniging, waarvan het bestaan althans hier ter stede is gebleken.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST
Namens deze: *lab*

J.G.Crabbendam.

Aan de Heer Hoofdcommissaris
van Politie,
te
AMSTERDAM.

16 Maart

8.

B. 30889.
een.

GEHEIM.

XXXX
XXXX

VIII. TZ.3.

Vereniging "Nederland-Indonesië".

UITGEBEVEN

Ik heb de eer U hierbij aan te bieden afschrift van een rapport over een op 28 Februari j.l. te Amsterdam gehouden vergadering van de vereniging "Nederland-Indonesië", naar de inhoud waarvan ter bekorting verwezen moge worden.

Met het oog op de omstandigheid, dat de communistische invloed in de vereniging in de loop van de tijd opvallend is toegenomen, wat in dezerzijdse maandoverzichten bereids is vermeld, houd ik mij gaarne aanbevolen voor Uw inlichtingen nopens de activiteit der vereniging te Uwent, meer in het bijzonder naar aanleiding van het vermelde in bijlage dezes, dat het afdelingsbestuur te Uwent geheel uit communisten bestaat en dat een der bestuursleden, met name Mevr. v.d. Berg des morgens om 6 uur reeds met pamfletten bij de fabrieken staat.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST
Namens deze: *5/6*

J.G. Crabbendam.

Aan de Heer Commissaris van Politie,

te

D E L F T.

B.30889.

VIII. YZ.3.
een.

GEHEIM.

16 Maart

8.

XXXX
XXXX

OPGELEGD

UITGEBOKT

Vereniging "Nederland-Indonesië".

Ik heb de eer U hierbij aan te bieden afschrift van een rapport over een op 28 Februari j.l. te Amsterdam gehouden vergadering der vereniging "Nederland-Indonesië", naar de inhoud waarvan ter bekorting verwezen moge worden.

Gaarne houd ik mij aanbevelen voor inlichtingen nopens de in het Landelijk Bestuur gekozen persoon van Ploemers, boekhandelaar (?) te Uwent.

Met het oog op de omstandigheid, dat de communistische invloed in de vereniging in de loop van de tijd opvallend is toegenomen, wat in dezerzijdse maandoverzichten bereids is vermeld, houd ik mij gaarne aanbevelen voor alle bijzonderheden nopens de verdere activiteit der organisatie en harer bestuursleden hier ter stede.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEELIGHEIDSDIENST
Namens deze: *lsb*

J.G.Crabbendam.

an de Heer Hoofdcommissaris
an Politie,
e
S-GRAVENHAGE.

RAPPORT.

Van betrouwbare zijde werd onderstaand verslag ontvangen van de algemene landelijke vergadering van de vereniging "Nederland-Indonesië", gehouden in gebouw "Vrij Nederland", aan de Keizergracht No. 604 te Amsterdam, op zaterdag 28 Februari 1949, van 14.00 tot 22.00 uur.

Algemeen:

Aanwezig waren ongeveer 35 man, bestaande uit vertegenwoordigers van de afdelingen Amsterdam, Den Haag, Haarlem, Delft, Hilversum, Purmerend, Zeist-Briebergen. Verder: het landelijk hoofdbestuur en enige leden.

Financieel:

Door een te groote opgezette organisatie is in de eerste twee jaren van het bestaan een schuld gemaakt van ongeveer f. 9685.00, bestaande uit f. 7500.00 aan niet betaalde leveranties en f. 2100.00 geleend geld (globaal).

Door inkrimping van het centrale apparaat is men nu zo ver, dat in 1948 inkomsten en uitgaven elkaar zullen dekken, echter met dien verstande, dat elke actie zichzelf zal moeten betalen. In de vergadering is aangenomen, dat de contributie met een gulden zal worden verhoogd. De vereniging is geen rechtspersoon, dus het bestuur is persoonlijk aansprakelijk voor de gemaakte schulden.

Het aantal leden is momenteel 2400.

Bijzonder:

Het bestuur werd zeer aangevallen wegens gebrek aan activiteit, vooral door de afdelingen Delft en Hilversum.

Het bestuur van Delft bestaat geheel uit socialisten, terwijl zij ook de leden voornamelijk onder de arbeiders hebben. De voorzitter is genaamd "Te Cronnie". Verder heeft in het bestuur van de afdeling Delft zitting een zakere mevrouw van der Berg, die 's morgens om 6 uur reeds met pamfletten aan de fabrieken staat.

In het bestuur van de afdeling Hilversum heeft zitting een zakere Koster, gepensionneerd Indisch onderwijzer. Deze maakte de indruk van Oud-N.I.A.P.-er te zijn.

Van Enter (C.N.N.) uit de afdeling Zeist-Briebergen poneerde het voorstel om zich te richten tot de bevriende organisaties, wat culmineerde in het voorstel van de afdeling Delft, om zich te wenden tot het N.V.V. en de N.V.C., n.l. om afgevaardigden van deze organisaties in het bestuur op te nemen.

Het huidige bestuur voelde hier weinig voor en enkele leden hiervan, zeiden in dat geval te zullen aftreden.

Ir. Rutgers (C.N.N.) bedacht, dat zowel een afgevaardigde van Delft als van Hilversum eveneens zitting moesten hebben in het bestuur.

Dit is aangenomen.

De financiële positie brengt met zich mede, dat de schuld alleen afgewerkt kan worden door een groter aantal leden, hetgeen alleen is te bereiken door samenwerking met de meest linkse organisaties.

In het bestuur zijn nu dan opgenomen: Te Cronnie, Koster en Klinkenberg, deze laatste is een Amsterdams student van extreem linkse oriëntatie. Het bestuur is dus nu voor een deel in handen gekomen van meer linkse mensen. In de afdelingen is dit al meer het geval, daar de rechtse bestuursleden meer en meer hun functie neerleggen.

Voorlopig is het idee om zich te wenden tot de N.V.C. en het N.V.V. nog niet doorgegaan.

Het nieuw-gekozen bestuur is nu als volgt (De namen zijn aangevuld met gegevens van de I.N.):

Voorzitter: Prof. Bertheim (BERTHEIM Dr. W. F.);
De vice-voorzitter: De la Court (DE LA COURT, J. F. H. A., wonende te 's-Gravenhage);
De vice-voorzitter: Soenite;
De secretaris: Slotemaker de Bruine (SLOTEMAKER DE BRUINE, Dr. G. M.);
De secretaris: Dalilondin (DALILONDIN, S. R.);
De penningmeester: Ploemers, boekhandel Den Haag;
De penningmeesteres: Mevr. Schotting (geg. onbekend);
Commissarissen:
Mr. Bruin (BRUIN, Dr. Th. A.);
Gobae (GOBAE);
Ir. Rutgers (RUTGERS, Ir. SIBBAID JUSTINUS, geboren te Leiden, 25-1-1879, wonende te Amsterdam);
Klinkenberg (KLINKENBERG, WILLEM GELIASE, geboren te Purmerend, 7-12-1883, wonende te Amsterdam);
Te Cromme (TE CROMME, CERRIT HENRIK, geboren te Winterswijk, 20-6-1918, wonende te Delft);
Koster (waarschijnlijk: COSTER, B. te Hilversum).

Beschouwing:

Uit het geheel blijkt, dat de extreem-linkse massen een ernstige poging doen om het heft in handen te krijgen. Dit wordt nog zeer geventureerd, door de slechte financiële verhoudingen, waardoor het huidige bestuur haast niet anders kan doen, dan zich bij de wensen van deze lieden naar te leggen, om de ontstane schulden te doen verminderen.

Slechts een massen-actie onder de arbeiders kan het ledental opvoeren, wat weer inhoudt samengaan met N.V.V. en E.V.C.

R A P P O R T.

Van betrouwbare zijde werd onderstaand verslag ontvangen van de algemene landelijke vergadering van de vereniging "Nederland-Indonesië", gehouden in gebouw "Vrij Nederland", aan de Keizersgracht No. 604 te Amsterdam, op Zaterdag 28 Februari 1948, van 14.00 tot 22.00 uur.

Algemeen:

Aanwezig waren ongeveer 35 man, bestaande uit vertegenwoordigers van de afdelingen Amsterdam, Den Haag, Haarlem, Delft, Hilversum, Purmerend, Zeist-Driebergen. Verder: het landelijk hoofdbestuur en enige leden.

Financieel:

Door een te groots opgezette organisatie is in de eerste twee jaren van het bestaan een schuld gemaakt van ongeveer F.9683.00, bestaande uit F.7500.00 aan niet betaalde leveranties en F.2100.00 geleend geld (globaal).

Door inkrimping van het centrale apparaat is men nu zo ver, dat in 1948 inkomsten en uitgaven elkaar zullen dekken, echter met dien verstande, dat elke actie zichzelf zal moeten betalen. In de vergadering is aangenomen, dat de contributie met een gulden zal worden verhoogd. De vereniging is geen rechtspersoon, dus het bestuur is persoonlijk aansprakelijk voor de gemaakte schulden. Het aantal leden is momenteel 2400.

Bijzonder:

Het bestuur werd zeer aangevallen wegens gebrek aan activiteit, vooral door de afdelingen Delft en Hilversum.

Het bestuur van Delft bestaat geheel uit communisten, terwijl zij ook de leden voornamelijk onder de arbeiders hebben. De voorzitter is genaamd "Te Cronnie". Verder heeft in het bestuur van de afdeling Delft zitting een zakere Mevrouw van der Berg, die 's morgens om 6 uur reeds met pamfletten aan de fabrieken staat.

In het bestuur van de afdeling Hilversum heeft zitting een zakere Koster, gepensionneerd Indisch onderwijzer. Deze maakte de indruk van Oud-S.D.A.P.-er te zijn.

Van Enter (C.P.N.) uit de afdeling Zeist-Driebergen poneerde het voorstel om zich te richten tot de bevriende organisaties, wat culmineerde in het voorstel van de afdeling Delft, om zich te wenden tot het N.V.V. en de E.V.C., n.l. om afgevaardigden van deze organisaties in het bestuur op te nemen.

Het huidige bestuur voelde hier weinig voor en enkele leden hiervan, zeiden in dat geval te zullen aftreden.

Ir. Rutgers (C.P.N.) bedacht, dat zowel een afgevaardigde van Delft als van Hilversum eveneens zitting moesten hebben in het bestuur. Dit is aangenomen.

De financiële positie brengt met zich mede, dat de schuld alleen weg-gewerkt kan worden door een groter aantal leden, hetgeen alleen is te bereiken door samenwerking met de meest linkse organisaties.

In het bestuur zijn nu dan opgenomen: Te Cronnie, Koster en Klikenberg, deze laatste is een Amsterdams student van extreem linkse oriëntatie. Het bestuur is dus nu voor een deel in handen gekomen van zeer linkse mensen. In de afdelingen is dit al meer het geval, daar de rechtse bestuursleden meer en meer hun functie neerleggen.

Voorlopig is het idee om zich te wenden tot de E.V.C. en het N.V.V. nog niet doorgegaan.

Het nieuw-gekozen bestuur is nu als volgt (De namen zijn aangevuld met gegevens van de I.D.):

Voorzitter: Prof. Wertheim (WERTHEIM Dr. W.F.);
de vice-voorzitter: de la Court (DE LA COURT, J.F.H.A., wonende te 's-Gravenhage);
De vice-voorzitter: Soenite;
de secretaris: Slotemaker de Bruine (SLOTEMAKER DE BRUINE, Mr. G.M.);
De secretaris: Dalilcedin (DALILCEDIN, S.M.);
de penningmeester: Ploemars, boekhandel Den Haag;
De penningmeesteresne: Mevr. Schotting (geg. onbekend);
Commissarissen:
Mr. Bruin (BRUIN, Mr. Th. A.);
Gobee (GOBEE);
Ir. Rutgers (RUTGERS, Ir. HERAID JUSTINUS, geboren te Leiden, 25-1-79, wonende te Amsterdam);
Klinkenberg (KLINKENBERG, WILLEM GERARD, geboren te Purmerend, 7-12-1923, wonende te Amsterdam);
Te Cronnie (TE CRONNIE, GERRIT HENRIK, geboren te Winterswijk, 20-6-1918, wonende te Delft);
Koster (waarschijnlijk: COSTER, B. te Hilversum).

Beschouwing:

Uit het geheel blijkt, dat de extreem-linkse mensen een ernstige poging doen om het heft in handen te krijgen. Dit wordt nog zeer gestimuleerd, door de slechte financiële verhoudingen, waardoor het huidige bestuur haast niet anders kan doen, dan zich bij de wenssen van deze lieden naar te leggen, om de ontstane schulden te doen verminderen.

Slechts een massa-actie onder de arbeiders kan het ledental opvroesen, wat weer inhoudt samengaan met N.V.V. en E.V.C.

INLICHTINGDIENST
AMSTERDAM

No. I.D. 9144 - 28 - 47.

Uw brief:

OPGELEGD

Volgno.

14 OCT. 1947

Amsterdam, 11 October

ARD/22132

Onderwerp: Vereniging "Nederland-Indonesie"

BUREAU D

Bijlagen:

GEHEIM.

met:	
	14-10-47

Bovengenoemde vereniging gaat een actie beginnen om financiële steun te verkrijgen voor haar plan aan de Republiek Indonesia een rijdende kinder-polikliniek aan te bieden, teneinde daardoor de oorlogsellende onder deze bevolkingsgroep enigszins te kunnen verzachten.

Aangenomen mag worden, dat in de naaste toekomst de organisaties, die bevriend zijn met of verwant aan de Vereniging Nederland-Indonesie, de betreffende actie onder de aandacht van hun leden zullen brengen.

Er kan niet worden verwacht, dat het resultaat van de inzameling voldoende zal zijn tot verwezenlijking van het betrekkelijk kostbare plan, dat dezerzijds wordt gezien als een doorkruising der werkzaamheden van het Internationale, Nederlandse of Indonesische Rode Kruis. De propagandistische waarde blijft natuurlijk behouden.

Verz. aan Hfd. C.V.D., 's-Hage.

M-2

Aan

Inlichtingsdienst
HOOFDCOMMISSARIAAT
VAN POLITIE
UTRECHT

Lr. C/17 No. 178'48

Bijlagen :

Bericht op schrijven No.....

van

Onderwerp: Ver. Nederland-Indonesië.

GEHEIM

Volgne.

UTRECHT, den

1 Maart

8. MRZ. 1948⁴⁸

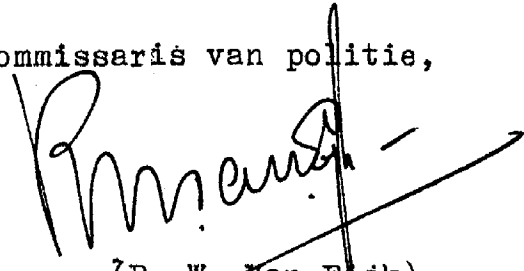
ACD 30889

B BUREAU B

09955D/0

Hierbij doe ik U toekomen een verslag van een huishoudelijke vergadering van de vereniging "Nederland-Indonesië", naar de inhoud waarvan ik U moge verwijzen.

De Hoofdcommissaris van politie,

(R. W. Van Eijk).

Aan de Heer Hoofd van de
Centrale Veiligheidsdienst,
Javastraat 68,
's Gravenhage.

Utrecht.

C/13 No. 178'48.

R a p p o r t .

Van betrouwbare zijde werd onderstaand verslag ontvangen van de algemene landelijke vergadering van de vereniging "Nederland-Indonesië", gehouden in gebouw "Vrij Nederland", aan de Keizersgracht No. 604 te Amsterdam, op Zaterdag 28 Februari 1948, van 14.00 tot 22.00 uur.

Algemeen:

Aanwezig waren ongeveer 35 man, bestaande uit vertegenwoordigers van de afdelingen Amsterdam, den Haag, Haarlem, Delft, Hilversum, Purmerend, Zeist-Driebergen. Verder: het landelijk hoofdbestuur en enige leden.

Financieel:

Door een te groots opgezette organisatie is in de eerste twee jaren van het bestaan een schuld gemaakt van ongeveer F.9683,00 bestaande uit F. 7500,00 aan niet betaalde leveranties en F. 2100,00 geleend geld (globaal).

Door inkrimping van het centrale apparaat is men nu zo ver, dat in 1948 inkomsten en uitgaven elkaar zullen dekken, echter met dien verstande, dat elke actie zichzelf zal moeten betalen. In de vergadering is aangenomen, dat de contributie met een gulden zal worden verhoogd.

De vereniging is geen rechtspersoon, dus het bestuur is persoonlijk aansprakelijk voor de gemaakte schulden. Het aantal leden is momenteel 2400.

Bijzonder:

Het bestuur werd zeer aangevallen wegens gebrek aan activiteit, vooral door de afdelingen Delft en Hilversum.

Het bestuur van Delft bestaat geheel uit communisten, terwijl zij ook de leden voornamelijk onder de arbeiders hebben. De voorzitter is genaamd "Te Cronnie". Verder heeft in het bestuur van de afdeling Delft zitting een zekere Mevrouw Van der Berg, die 's morgens om 6 uur reeds met pamfletten aan de fabriek staat.

In het bestuur van de afdeling Hilversum heeft zitting een zekere Koster, gepensionneerd Indisch onderwijzer. Deze maakte de indruk van Oud-S.D.A.P.-er te zijn.

X Van Enter (C.P.N.) uit de afdeling Zeist-Driebergen poneerde het voorstel om zich te richten tot de bevriende organisaties, wat culmineerde in het voorstel van de afdeling Delft, om zich te wenden tot het N.V.V. en de E.V.C., nl. om afgevaardigden van deze organisaties in het bestuur op te nemen.

Het huidige bestuur voelde hier weinig voor en enkele leden hiervan, zeiden in dat geval te zullen aftreden.

Ir. Rutgers (C.P.N.) bedacht, dat zowel een afgevaardigde van Delft als van Hilversum eveneens zitting moesten hebben in het bestuur. Dit is aangenomen.

De

*Lie by 2000
oprop. zessalana
Indonesië - Bullaten
no. 1 (Feb. 1948)*

De financiële positie brengt met zich mede, dat de schuld alleen weggewerkt kan worden door een groter aantal leden, hetgeen alleen is te bereiken door samenwerking met de meest linkse organisaties.

In het bestuur zijn nu dan opgenomen: Te Cronnie, Koster en Klinkenberg, deze laatste is een Amsterdams student van extreem linkse orientatie. Het bestuur is dus nu voor een deel in handen gekomen van zeer linkse mensen. In de afdelingen is dit al meer het geval, daar de rechtse bestuursleden meer en meer hun functie neerleggen.

Voorlopig is het idee om zich te wenden tot de E.V.C. en het N.V.V. nog niet doorgegaan.

Het nieuw-gekozen bestuur is nu als volgt (De namen zijn aangevuld met gegevens van de I.D.):

- X Voorzitter: Prof. Wertheim (WERTHEIM Dr.W.F.);
- X 1e vice-voorzitter: de la Court (DE LA COURT, J.F.H.A., wonende te 's Gravenhage;
- X 2e vice-voorzitter: Soenito;
- X 1e secretaris: Slotemaker de Bruine (SLOTEMAKER DE BRUINE, Mr.G.M.C)
- X 2e secretaris: Daliloedin (DALILOEDIN, S.M.);
- 1e penningmeester: Floemers, boekhandel Den Haag;
- 2e penningmeesteresse: Mevr. Schotting (geg. onbekend);
- Commissarissen:
- X Mr. Fruin (FRUIN, Mr. Th. A.);
- X Gobeeg (GOBÉE);
- X Ir. Rutgers (RUTGERS, Ir. SEBALD JUSTINUS, geboren te Leiden; 25-1-79, wonende te Amsterdam);
- X Klinkenberg (KLINKENBERG, WILLEM GERARD, geboren te Purmerend, 7-12-1923, wonende te Amsterdam;
- Te Cronnie (TE CRONNIE, GERRIT HENDRIK, geboren te Winterswijk 20-6-1918, wonende te Delft);
- X Koster (waarschijnlijk: COSTER B. te Hilversum).

Beschouwing:

Uit het geheel blijkt, dat de extreem-linkse mensen een ernstige poging doen om het heft in handen te krijgen. Dit wordt nog zeer gestimuleerd, door de slechte financiële verhoudingen, waardoor het huidige bestuur haast niet anders kan doen, dan zich bij de wenden van deze lieden neer te leggen, om de ontstane schuld te doen verminderen.

Slechts een massa-actie onder de arbeiders kan het ledental opvoeren, wat weer inhoudt samengaan met N.V.V. en E.V.C.]

Utrecht 1 Maart 1948.

I.D.
D E N H A A G .

Doss.13/390.

G E H E I M .

10 29/6
B

OPGELEGD
5 MARCH 1948
ACD/30829

BUREAU B

9-3-48

Hierbij worden toegezonden:

1. Indonesië-Bulletin no.1, uitgegeven door de afdeling Den Haag van de Vereniging "Nederland - Indonesië."
2. Convocatiebiljet van de Volks-Hoge-School "Allard⁵oog" en A.S.V.O. te Groningen voor een weekend contact bijeenkomst te Groningen voor studenten uit Indonesië, Suriname en Curaçao op 20 en 21 Maart 1948.
3. Een 2-tal convocatiebiljetten voor het op 12 en 13 Maart 1948 te Leiden te houden "Roepi" congres.

Verzonden op 6 Maart 1948

aan: C.V.D.

GEHEIM.

246

AAN het Hoofd van de Centrale
Veiligheidsdienst,
Javastraat 68,
's-GRAVENHAGE.

Volgno.
20 JAN 1948
ACD/27003
BUREAU B
21-1-48

Onderwerp: besloten vergadering van de afd. Zeist/Driebergen
van de Vereniging "Nederland-Indonesië".

Op Woensdag, 14 Januari 1948, van 20 tot 22 uur, vond in een der zalen van het hotel "Victoria", 2e Dorpsstraat 7 alhier, een besloten vergadering plaats van de afdeling Zeist/Driebergen van de Vereniging "Nederland - Indonesië".

Als punten van bespreking stond op de agenda vermeld o.a. de verkiezing van een definitief afdelingsbestuur en het voeren van actie en propaganda.

De vergadering werd slechts door een 7-tal personen bijgewoond, waaruit wel blijkt, dat te Zeist uitersaard zeer weinig belangstelling voor deze vereniging bestaat.

Nadat aan de leden enkele mededelingen waren gedaan (medegedeeld werd o.a. dat de landelijke vereniging "Nederland-Indonesië" 3000 leden telt), werd overgegaan tot de verkiezing van een definitief afdelingsbestuur.

J *4va*
J *4va*
J *1/11/48*
Bij acclamatie werd tot voorzitter gekozen Mevrouw Carolina Margaretha Amir, geb. Fournier, geboren te Haskerland (Fr.) op 19 November 1900, wonende te Zeist, Prins Hendriklaan 27, terwijl Hendrik van Enter, geb. te Zwolle op 31 Januari 1882, zonder beroep, wonende Engweg 105 te Driebergen, en Jacobus Hajo Kraak, geb. te 's-Gravenhage op 24 Mei 1923, student, wonende te Zeist, Eikenlaan 11, respectievelijk als secretaris-penningmeester en bestuurslid werden herkozen.

Tenslotte werd besproken het voeren van actie en propaganda voor de vereniging. In verband met de ongunstige financiële gesteldheid van de afdeling werd besloten, dat voorshands geen actie en propaganda zullen worden gevoerd.

Gebleken is, dat de afdeling Zeist/Driebergen van bedoelde vereniging een 33-tal leden heeft.

I.D. Zeist.

I.D.
N H A A G.

s.27/22.

(2)

G E N E R A L I E

BUREAU B

10-12-47

voigno. ORGELIG
- 9 DEC 1947
ACD/257/7

Hierbij wordt toegezonden een prentbriefkaart (in kleurendruk), uitgegeven door de Vereniging "Nederland - Indonesië" om een steunactie in te zetten voor het zenden van een rijdende kinderopklinik en medicamenten naar de Republiek Indonesia.

Met deze prentbriefkaarten wordt door leden van de C.P.M. en P.I. op vergaderingen en elders gecolporteed. De vervaardiger van het aquarel, waaraan de prentbriefkaart werd ontleend is de bekende indonesische schilder: BASOEKI ABDULLAH (gegevens bekend), die lid is van de P.I.

KNV

Verder wordt verwezen naar het artikel "Steunt de Republiek Indonesia", voorkomende in het bijvoegsel van het orgaan van de E.V.C. "Werkend Nederland" van 12 November 1947.

Verzonden op 6 December 1947
aan: C.V.D.

Inlichtingendienst.

HOOFDCOMMISSARIAAT

VAN POLITIE

UTRECHT

OPGELEGD

GEHEIM.

UTRECHT, den

19 D

Volgno.

20 DEC 1947^{19 47}

ACD/26557.

LA./13.Nr 1148

Bijlagen :

Bericht op schrijven No.....

van

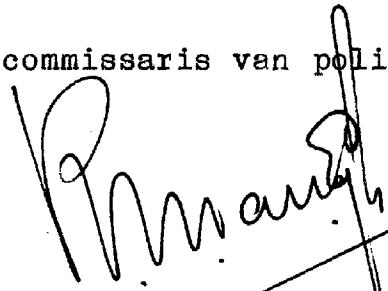
Onderwerp: Ver. Nederland-Indonesië

BUREAU B

23-12-47

Hierbij doe ik U afschrift toekomen van enige brieven van de vereniging Nederland-Indonesië, naar de inhoud waarvan ik U moge verwijzen.

De Hoofdcommissaris van politie,

(R. W. Van Eijk).

Aan de Heer Hoofd van de
Centrale Veiligheidsdienst,
Javastraat 68,
's Gravenhage.

VERENIGING NEDERLAND-INDONESIË

Keizersgracht 462, tel. 35014

na 1 December:

O.Z. Achterburgwal 185, kamer 83

tel. 31921, toestel 24

Amsterdam C.

Amsterdam C, 20 November 1947

JA

L.S.,

Het Landelijk Bestuur van de Vereniging Nederland-Indonesië verzoekt U, de volgende richtlijnen, na de conferentie te Amersfoort vastgesteld, op Uw afdelingen in bespreking te brengen en zo mogelijk tot grondslag te nemen voor Uw propaganda en voorlichting.

Richtlijnen van de Vereniging Nederland-Indonesië.

Op 20 Juli j.l. is door de Nederlandse regeering een militaire actie ondernomen, met het motief dat de toestand in Indonesië "onhoudbaar" was. Wat hiervan waar moge zijn, voor een enigszins objectief beoordeelbaar moet het duidelijk zijn, dat de toestand thans, ruim drie maanden na het begin van de actie, onhoudbaar is dan ooit. Komt er niet spoedig een oplossing van de militaire politieke en economische moeilijkheden, dan staat het Nederlandse volk voor een ramp, die zonder precedent is in onze geschiedenis. Eveneens is echter duidelijker dan ooit, dat de weg van geweld, afgezien van een morele waardering daarvan, geen enkele kans biedt om Nederland uit zijn moeilijkheden in Indonesië te verlossen. Niet alleen, dat Nederland militair en economisch de zware kosten van een actie op grote schaal onmogelijk kan dragen en dat overduidelijk gebleken is, dat elke Nederlandse militaire activiteit een zodanige tegenactie van Indonesische zijde ontketent, dat Nederland politiek, militair noch economisch de vruchten van een zodanige actie vermag te plukken - bovendien heeft de internationale reactie op de gebeurtenissen in Indonesië die weg onherroepelijk en voorgoed afgesneden.

*It is recht
Republiek
keuze zijde*

Dit betekent, dat Nederland met de grootste spoed een andere weg moet inslaan. De Vereniging Nederland-Indonesië meent hiertoe een bijdrage te kunnen leveren door aan te geven langs welke weg Nederland uit de impasse kan geraken waarin het terecht is gekomen. Zij meent, dat een spoedige hervatting van het rechtstreeks contact met de Republiek als gelijkwaardige partij onvermijdelijk is en dat als eerste stap op die weg de Nederlandse regeering een officiële verklaring zal dienen af te leggen overeenkomstig de onderstaande punten:

- a. Nederland zal van de Commissie van Drie niet alleen "goede diensten" aanvaarden maar ook arbitrage over alle geschillen tussen Nederland en de Republiek betreffende de overgangstijd, voor zover die niet door onderling overleg kunnen worden opgelost
- b. Nederland zal geen voet geven aan afscheidingsbewegingen binnen de op Java, Madoera en Sumatra bezette gebieden.
- c. Nederland zal meewerken tot herstel op de kortst mogelijke termijn van het feitelijk gezag van de regeering der Republiek

*com/Rep
standpunt*

in de sinds 21 Juli 1947 bezette gebieden en vervolgens tot geleidelijke invoeging in het republikeins gebied van de vóór die datum bezette gebieden op Java en Sumatra en trekke daartoe zijn troepen daaruit terug.

De voorwaarden waaraan daartoe voldaan moet zijn en het tempo der ontruiming worden in gezamenlijk overleg door de Nederlandse regering en die der Republiek vastgesteld en bij gebreke aan overeenstemming door de Commissie van Drie, die ook op de naleving toeziet.

d. Nederland zal in overleg treden met de Republiek tot geleidelijke vermindering van de wederzijdse troepensterkten, met dien verstande dat zodra op Java, Madoera of Sumatra aan de voorwaarden van het tweede lid van het vorige punt is voldaan, Nederland op het betreffende eiland geen troepen en bases zal aanhouden tenzij in overeenstemming met de Republiek of later met de Verenigde Staten van Indonesië.

De Rep. heeft geen bezwaren

Willen de onderhandelingen tussen Nederland en de Republiek, met tussenkomst van de Commissie van Drie of rechtstreeks uit te voeren, vruchtdragend zijn, dan zullen naar het oordeel van de Vereniging daarbij in ieder geval de volgende richtlijnen moeten worden in acht genomen:

1. Nederland wijze als onderhandelaars aan en plaatse op leidende posten in Indonesië en op het Ministerie Overzeese Gebiedsdelen personen, die de hiervoren gemelde beginselen ten volle onderschrijven van wie verwacht mag worden, dat zij het Indonesische verlangen naar gelijkwaardigheid en zelfstandigheid van harte zullen eerbiedigen.
2. De Republiek en de andere staten dienen hun Nederlandse en buitenlandse medewerkers en adviseurs zelf te kunnen kiezen.
3. Bij het treffen van gemeenschappelijke regelingen en het samenstellen van gemeenschappelijke organen voor de overgangstijd worde rekening gehouden zowel met het verlangen van de Republiek en de overige staten naar zo groot mogelijke zelfstandigheid onderling en tegenover Nederland, als met de bijzondere betekenis van de Republiek in politiek, economisch en cultureel opzicht.
4. Het worde mogelijk gemaakt dat de Republiek gedurende overgangstijd betrekkingen onderhoudt met andere landen, in het bijzonder de buurlanden en de Arabische staten.

*Taken van Kom. Coördinatie
De Reunies
Zaak?*

De Vereniging verzoekt U aan het bovenstaande ernstig aandacht te willen schenken.

De Vereniging Nederland-Indonesië:
Het Landelijk Bestuur:

Bestaat niet! Prof. W. F. Weithheim is overleden en is sterven van Kom.

- KNVV Prof. Mr. W. F. Weithheim (Waarn. Voorzitter)
- KVR Soenito (Vice Voorzitter)
- KVA Mr. G. H. Slotemaker de Bruine (Waarn. Secr. Penn.)
- KVA T. M. Daliloedin (2e Secretaris) Bannet
- KVA Ir. S. J. Rutgers
- KVA Prof. C. C. Berg
- KVV Drs. J. H. W. Veenstra NK
- KVA H. M. van Randwijk
- KVA J. F. H. A. de la Court
- KVA E. Gobeel
- KM Mr. Th. A. Fruin
- KVA Mevrouw M. A. Tumbelaka Ditmars
- KVV Mevrouw A. Stokking-v.d. Toorren

VERENIGING NEDERLAND-INDONESIË,
O.Z.Achterburgwal 185, kamer 83,
telefoon 31921, toestel 24.
postgiro 321221.

Amsterdam-C, December 1947

Aan de Besturen der Afdelingen
van de Vereniging Nederland-Indonesië.

Zeer geachte Dames en Heren,

Om te komen tot een eenvoudiger organisatie van onze Vereniging en vooral tot een soberder financiële opzet, komen wij tot U met het volgende plan (zie de bijlagen A en B) :

Met het nieuwe jaar krijgt elke afdeling het eigen kaartregister toegezonden; de afdelingen worden verzocht in het vervolg zelf te willen zorgen voor de inning der contributies in eigen rayon, te beginnen met die over het jaar 1948; van de eventuele achterstand over 1947 maken wij een lijst waarvan U ook een exemplaar ontvangt; wij zouden U willen vragen U te belasten met de inning hiervan.

Eéns per maand wordt de helft van de ontvangen contributies aan het landelijk bestuur opgezonden met een opgave van het aantal leden, dat betaalde. Hierbij kan dan gevoegd worden het geïnde over 1947. Tevens worden elke maand opgegeven de namen van de nieuwe leden en van hen die eventueel moeten worden afgevoerd. Dit laatste voor het landelijk kaartregister dat op het hoofdbureau wordt aangehouden. Verschillen tussen Uw en onze administratie s.v.p. op te geven als mutatie in de Januari-staat; wij zien deze (de eerste in te zenden staat dus) gaarne begin Februari tegemoet, volgens model bijlage B.

Daar de berichten aan de leden niet meer rechtstreeks doch nu via de afdelingssecretarissen zullen worden doorgegeven, zullen de naamplaatjes van de adresseermachine, systeem Elliott, op het hoofdbureau niet meer nodig zijn. Indien er afdelingen zijn, die ze zouden kunnen gebruiken, doordat b.v. bij een bevriende relatie een machine aanwezig is, dan mogen we dat wel vernemen om U de plaatjes te kunnen toezenden.

Een weder te verschijnen orgaan zal t.z.t. door de drukker rechtstreeks worden verstuurd.

Een onzer nieuwe bestuursleden, Mevrouw Stokking-van der Toorren, hoopt in de komende maanden de afdelingen te bezoeken voor nader contact; verschillende wensen en eventuele moeilijkheden kunnen dan worden besproken, doch nu zouden wij U alvast willen verzoeken in Uw afdeling na te gaan op welke wijze een betere voorlichting betreffende de gang van zaken in Indonesië zou kunnen plaats hebben. Een lijst van sprekers is binnenkort op het hoofdbureau aanwezig, indien U een vergadering wilt beleggen zullen wij U gaarne namen noemen, opdat U zich met de dames en heren in verbinding kunt stellen.

Verder zouden wij U willen verzoeken contact te willen opnemen met de plaatselijke afdelingen van verenigingen waarmee het landelijk bestuur centraal een regelmatig contact aanhoudt, t.w. :

- De Nederlandse Vrouwenbeweging. *Com.*
- Comité voor Actieve Democratie
- Communistische Partij Nederland.
- Eenheidsvakcentrale. *Com.*
- Soc. Democratisch Centrum
- Perhimpunan Indonesia *Com. gisteren*
- Humanistisch Verbond.
- De Oude Soc. Dem. Arbeiderspartij.
- Alg. Nederlandse Vredesactie ANVA
- Kerk en Vrede. *Antw. - mis.*
- Kerk en Indonesië.
- Chr. Dem. Volkspartij.
- Bellamy
- A.N.J.V. *Com.*
- Vrije Jeugdbeweging.
- Vrijz. Chr. Jongeren Bond.
- Strijdbare Dem. Jeugd (voorheen de Toorts)

*met
9.00 A. d. N. V.*

Wat?

Ook valt te overwegen contact te zoeken met arbeidersgroepen, door met de kernen te overleggen, en door blijv. in de schakturen op de fabrieken te gaan vertellen over Indonesië, dit meer in algemene zin.

En dan ook contact op te nemen met de aanwezige jeugdgroepen, opdat ook de jongeren vooral leren inzien waarom het in Indonesië gaat, horen wat onze Vereniging beoogt, en zij zich meer bewust worden van hun eigen verantwoordelijkheid.

Gaarne deze wensen voor U neerlegend, met beleefde groet,

Hoogachtend,

A. Stokking-van der Toorren.

(Gedelegeerd bestuurslid voor de afdelingen)

Bijlage A : Nieuwe regeling administratie afdelingen.
" B : Model Meandbericht.

Nieuwe regeling administratie afdelingen (ledenadministratie, contributie-inning enz. enz.) ingaande 1 Januari 1948

Iedere afdeling draagt zorg voor het incasseren van de onder haar rayon vallende contributies, zoveel mogelijk in het begin van het kalenderjaar.

Teneinde de afdelingen hiertoe in staat te stellen ontvangt iedere afdeling de ledenkaarten, die op haar leden betrekking hebben waarvan de Penningmeester dus de kwitanties voor 1948 e.v. kunnen schrijven.

De ontvangen contributie wordt op de ledenkaarten genoteerd; de helft daarvan wordt telkens per maand aan de Penningmeester van het Landelijk Bestuur afgedragen tegelijk met een financieel maandbericht.

Te zelfder tijd geven de afdelingen de mutaties in de ledenstand door aan het Landelijk Secretariaat, zodat alle leden ook in het centraal systeem zijn geregistreerd.

Bij afgevoerde leden wordt de ledenkaart naar het Landelijk Secretariaat gezonden, onder vermelding op de kaart van de stand der contributie-inning en van redenen van afvoering. Bij verhuizing naar een plaats buiten het afdelingsrayon zorgt het landelijk Secretariaat voor doorzending naar de nieuwe afdeling. Voor bijgekomen leden schrijft de afdeling een ledenkaart, tenzij er een van het landelijk Secretariaat wordt ontvangen.

Kosten, welke door de afdelingen worden gemaakt dienen bestreden te worden uit het hun toevloeiende deel van de contributies.

Giftten komen geheel te goede aan de hoofdkas alsmede de opbrengsten van eventuele landelijke acties. Deze worden gelijk met de contributie met het hoofdkantoor afgerekend.

Mededelingen voor de leden worden aan de afdelingssecretariaten toegezonden. Deze dragen zorg voor verdere bekendmaking aan de leden. Onder omstandigheden zal een volledig stel aan de afdelingen worden toegezonden ter doorzending aan de leden.

Vereniging
Nederland-Indonesië.

MODEL - M A A N D B E R I C H T.

Van de afdeling
voor de Secretaris en Penningmeester van het Landelijk Bestuur.

1. Aantal leden op 1.....	194.
bijgekomen in	194.
afgevoerd in	194.
Aantal leden op 30/31.....	194.

- N.B. a. Van de bijgekomen en de afgevoerde leden gaat een nominatieve opgave (zonder nadere adres) hierbij
b. Van de afgevoerde leden gaan de kaarten hierbij enz. Zie bijlage A en brief.

2. Stand van de kas op 1	194.	F.....
Geboekte inkomsten in	194.	F.....
Geboekte uitgaven in	194.	F.....
Stand van de kas op 30/31	194.	F.....

3. Onder de geboekte inkomsten is begrepen :

a. Voor contributies 194. van ... leden	F.....
Hiervan is de helft voor het Landelijk Bestuur.	F.....
b. Voor contributies 1947	
Geheel voor het Landelijk Bestuur	F.....
c. Voor giften	
Geheel voor het Landelijk Bestuur	F.....
d. Voor inkomsten uit landelijke acties	
Geheel voor het Landelijk Bestuur	F.....
Totaal afgedragen aan het Landelijk Bestuur	F.....

Opgemaakt in duplo en verzonden,
.....,den194.

De Secretaris

de Penningmeester.

Rijkspolitie
~~WATTEWISSEK~~ GEWEST AMSTERDAM

District Amsterdam.

COMMANDANT

No. 212.

Bijlagen: geen.

Onderwerp: W. Teijn.

Geheim. Persoonlijk.

CO 20197 B 296

Amsterdam, O. 20 Nov. 1947.

van de Vijverstraat No. 8.

Telefoon 54777 Volgno 6133 **OPGELEGD**

21 NOV. 1947

ACD/25/28

BUREAU B

21-11-47

Met betrekking tot Uw schrijven van 28 October 1947, No. B. 21869, aangaande de in margine dezes genoemde persoon, deel ik U mede, dat de Groeps-Commandant der Rijkspolitie te Aalsmeer mij bericht, dat voor zover door hem is kunnen worden nagegaan, de in het rapport van 28/7-47, No. 29, genoemde spreker W. Teijn, ook volgens de rapporteur, geheel voldoet aan het door U opgegeven signalement van Bernard Eugène van Tijn, geb. te Haarlem, 30-7-'10, Israeliet, van beroep advocaat en procureur, wonende te Haarlem, Parklaan No. 65.

Andere personen, welke door vorenbedoelde Groepscommandant terzake geraadpleegd werden, verklaarden dat de bewuste spreker in Haarlem woonde en advocaat-procureur was.

De Dirigerend Officier van Rijkspolitie 3e klasse,
Districts-Commandant,

H.A.v. Steenis.

AAN

Hoofd C.V.D., Javastr. 68. 's-Hage.

LIJST MET CARTOTHEEKGEGEVENS

Onderstaande gegevens komen voor in de centrale
of verbeterde gegevens die tot identificatie kunnen

Dossier Nr Naam

Naam:

Amir (Dn)

In stuk:

Moh.

Adres:

Wrecht W. Barendse

Nat.:

Feit, Pius Hendrik

Geb.:

27- Oct 1900: Talana

Beroep:

Arts.

Inf.:

P.D. 143.

Zie:

*ontvouwbaar Sov.
de Ned. zaak.*

OPGELEGD

16 OCT. 1947
ACD/22106

BUREAU B

16-10-47

AAN: Het Hoofd van de Centrale
Veiligheidsdienst,
Javastraat 68,
's-Gravenhage.

Onderwerp: Vergadering afdeling Driebergen/Zeist van de Ver.
Nederland-Indonesië.

De I.D. Zeist heeft de eer U te rapporteren, dat op
Maandag, 13 October 1947, tussen 20 en 23 uur, in hotel "Vic-
toria", de Dorpsstraat No. 7 te Zeist, een besloten vergadering
is gehouden door de afdeling Zeist/Driebergen van de Vereniging
Nederland-Indonesië. Het aantal aanwezigen bedroeg ongeveer 35
personen. Onder hen werden verschillende personen gesignaleerd,
welke hier terplaatse als absoluut links georiënteerd bekend
staan. Na een kort inleidend woord van een der Bestuursleden
werd het woord gegeven aan Dr. Mohammed Amir, hier woonachtig
Prins Hendriklaan 27, voor een lezing, getiteld: "Het Aziatisch
reveil, in het bijzonder onder de Indonesische volkeren."
Spreker schetste de historische ontwikkeling van de
verschillende Aziatische volkeren en schonk hierbij bijzondere
aandacht aan de Indonesische volkeren, met name de Javanen.
Hij wees erop, dat het zeer moeilijk is, het zieleleven van de
Javaan (en andere Indonesische volken), te doorgronden. Enkele
eeuwen geleden waren de Javanen zeerovers en kolonisatoren. En-
kele eeuwen later waren zij zeer vredelievend en leidzaam en
thans is de gemiddelde Javaan een furie gelijk. De persoonlijke
opvatting van spreker is, dat de Javaan zeer leidzaam is ("kud-
degeest"), doch de geestesgesteldheid, die de Javaan thans open-
baart, heeft alle tot dusverre door psychiaters toegepaste diag-
nosen omver geworpen.

Spreker wees vervolgens op het streven naar vrijheid
onder de Aziatische volken. India en Pakistan zijn thans door
Engeland losgelaten en de Philippijnen vormen een afzonderlijke
republiek, zij het ook economisch in sterke mate verbonden met
de V.S. Het streven naar vrijheid is aan de Indonesische volke-
ren niet ongemerkt voorbij gegaan. Door de Japanners sterk ge-
stimuleerd, heeft na de capitulatie van Japan het Indonesische
volk zich opgemaakt voor een vrijheidsstrijd, zoals het nimmer
tevorens heeft gevoerd.

Spreker belichtte de figuur van Soekarno. Hij wordt
door vele Nederlanders gezien als een "Quisling", doch wij, In-
donesiërs beschouwen hem als een "martelaar". Immers, Soekarno
was een intellectueel en had als zodanig prachtige toekomst-
mogelijkheden. Hij koos echter de vrijheid van zijn volk en
daarmede de deportatie naar Boven-Digoe / boven de zekerheid van
een goed burgerlijk bestaan. Door de Nederlanders vervolgd, be-
schouwde hij de Japanners in zekere zin als bevrijders.

Ondanks het vele, dat reeds van de zijde der Nederlan-
ders zou zijn verknoeid, achtte spreker samenwerking mogelijk en
noodzakelijk. Indonesië kan nog niet zonder hulp van een Wester-
se mogendheid voor zichzelf zorgen. Daarom zal Indonesië, op basis
van vrijwillige samenwerking, gaarne Nederlandse intellectuelen
en half-intellectuelen ontvangen en zich economisch aan Neder-
land binden. Nederland heeft nog zeer vele mogelijkheden in het
verre Oosten, tenzij de extreme elementen van Nederlandse en
Indonesische zijde dit voor goed onmogelijk maken. Hoewel

*Toesluit op
Bureau Driebergen
13-10-47
Van...
Sumatra*

Hoewel spreker het Accoord van Linggadjatti nu niet bepaalde bewonderde, accepteerde hij het - bij gebreke van iets anders - voorshanda gaarne, zij het dan ook als voorlopig compromis. Voor het echter tot vruchtbare samenwerking komt, zullen eerst de extreme elementen van beide zijden moeten verdwijnen.

Volgens spreker stond Indonesië thans voor een moeilijke keuze, n.l. of samenwerking (in het bijzonder economisch) met Amerika of met Nederland. Indien Indonesië met Amerika mocht gaan samenwerken, achtte spreker de rol van Nederland volkomen uitgespeeld. Spreker prefereerde de samenwerking met de Nederlanders boven de samenwerking met de Amerikanen, te meer daar Nederland terecht zekere aanspraken t.a.v. Indonesië kan laten gelden. De personen van Van Mook en Sjahrir hadden de volle sympathie van spreker. Met dergelijke mensen zou ongetwijfeld veel goeds kunnen worden bereikt.

Dat de vooroorlogse situatie in Indonesië ooit zou kunnen terugkeren, achtte spreker volkomen uitgesloten. Het koloniale systeem, zij het dan ook in gematigde vorm, heeft voor goed afgedaan, mede dank zij de toenemende volksinvloed.

Tenslotte stond spreker stil bij de thans Java geheel behersende extremistische bendes (pemoeda's, rampokkers etc.). Hij beschouwde de extremisten als mensen, die in hun haat tegen de Europeanen, en de Nederlanders in het bijzonder, de hoofdzak uit het oog hebben verloren, hoewel hun subjectieve gevoelens zuiver zijn. Zodra samenwerking is bereikt, zullen de georganiseerde Indonesische strijdkrachten, in samenwerking met de Nederlandse troepen, hiertegen moeten optreden. Hij gaf toen dat er inderdaad onder de extremisten zeer veel misdadigers huizen.

Hiermede was de lezing beëindigd en werd gelegenheid gegeven om vragen te stellen en het woord te voeren. Hiervan werd door een 9-tal personen gebruik gemaakt. Uit het door deze personen gesprokene bleek, dat zij in het algemeen ontkennd, dat de Nederlanders zekere aanspraken t.a.v. Indonesië kunnen doen gelden, terwijl zij bovendien van een revolutionaire geestesgesteldheid blijk gaven.

Uit de lezing en het daarna door Dr. Amir gesprokene bleek te worden geconcludeerd, dat Dr. Amir sympathiseert met personen als Dr. Van Mook, Sjahrir enz.

In hoe verre Dr. Amir zich tot de uiterst links georiënteerde groeperingen h.t.l. aangetrokken gevoelt, kan dezerzijds, daar de lezing allereerst een wetenschappelijk karakter droeg en hij de politiek buiten het bestek van deze avond liet - niet worden beoordeeld.

De vergadering had een ordelijk verloop en was te omstreeks 22,35 uur geëindigd.

I.D. Zeist.

I.D.
DEN HAAG.

Doss.27/21.

GEHEIM.

OPGELEGD

9 OCT. 1947

Hierbij wordt toegezonden afschrift van een brief van de Vereniging "Nederland-Indonesië", afd. 's-Gravenhage, aan de leden van Nederland-Indonesië en aan hen, die nog geen lid zijn, toegezonden circulaire, naar de inhoud, waarvan wordt verwezen.

De personalia van een drietal op genoemde circulaire vermelde bestuursleden zijn reeds eerder gerapporteerd.

De personalia van de overige bestuursleden luiden:

KNV Gerard MATAHERU, geboren te Bandoeng, 7 Juli 1924, student, wonende Thomsonlaan 146;

KNV Maria Alberta DITMARS, gehuwd met Roland TUMBALAKA, geboren te Zuid en Noord Schermer, 4 November 1887, thans wonende E.6 te Zuid-Laren.

KNV J.F.H.A.DE LA COURT komt in het Bevolkingsregister alhier, niet voor.

Verzonden op 8 October 1947
aan: het Hoofd van de C.V.D., alhier.

BUREAU D	
Receivé	
Date	9-10-47

VERENIGING NEDERLAND INDONESIË
 Afd. 's-Gravenhage +
 + Secr.: Snelliusstraat 1
 Telefoon: 335535 =
 =====

A a n DE LEDEN VAN N E D E R L A N D - I N D O N E S I Ë
 EN AAN HEN, DIE NOG GEEN LID ZIJN.

L.S.

De Vereniging Nederland-Indonesië, die steeds en consequent een vredepolitiek in Indonesië heeft voorgestaan, die niet heeft opgehouden, bij voortdoring te waarschuwen tegen het gebruik van geweld, heeft enig recht, thans te wijzen op de rampzalige gevolgen van de politiek die Nederland sedert 21 Juli in Indonesië heeft gevolgd.

Hier zijn ze:

1. Er is grote onzekerheid in de boezem der regering.
2. Er is groeiende onrust in de Partij van de Arbeid, in de Katholieke Volkspartij en onder de ant-revolutionnaires over de gevolge en de te volgen weg.
3. Er is diepgaand verschil van mening tussen gezagsdragers in Nederland en in Indonesië.
4. Er is snel toenemende onrust onder de bevolking van Nederland over een ontwikkeling, die nationaal en internationaal de positie van het land bedreigt: economisch, cultureel en politiek.
5. De Nederlandse politiek ten aanzien van Indonesië heeft in de Veiligheidsraad een zware nederlaag geleden.
6. De Nederlandse naam is in de vreemde ten zeerste geschokt.
7. Het vertoon van heldhaftigheid in een groot deel van de pers en over de radio en uit de mond van vele sprekers is in enkele weken veranderd in een kribbig zich beklagen over vreemde mogelijkheden, die ons niet begrijpen willen en een koppig, maar onvruchbaar zich beroepen op vermeenden rechtsgronden, die de wereld niet erkent.
8. Goederen, die de wereld zo nodig heeft en die men door een snel en gewelddadig optreden in handen dacht te krijgen, zijn in vlammen opgegaan.
9. De bevolking van Indonesië is volledig van Nederland vervreemd, de Indonesiërs hebben in korte tijd geleerd, iedere Nederlander als hun vijand te beschouwen.
10. Op Nederland en zijn bevolking is een last komen te rusten, die op de duur niet te dragen is, die het land berooft van zijn jonge mannen en van de mogelijkheid om zich te herstellen van de gevolgen van de Duitse bezetting.

De gevolgen van de 21e Juli ondermijnen de Nederlandse positie op elk gebied: ze verscherpen de binnenlandse tegenstellingen, ze beroven ons van een beter onderwijs, van meer woningen, van een goedkoper en uitgebreider voedselpakket, ze leveren ons steeds meer over aan buitenlandse machten.

Wij hebben al deze gevolgen voorzien en er ernstig tegen gewaarschuwd. Thans waarschuwen wij weer en zeggen: Wijzig de koers, want gewelddadige actie in Indonesië is op dit oomblik nog even uitzichtloos als te voren.

net Ook een verovering van Jogja brengt geen oplossing.
 Niet de verovering van Jogja of een doordringen in de bergen

van Sumatra, maar de vernietiging van het Indonesisch nationalisme zou een kans op oplossing kunnen bieden, maar: dat is niet te vernietigen: het groeit met de dag onder de druk van het Nederlandse leger, zoals te onzent het verzet zich consolideerde onder de druk der Duitse maatregelen.

Wij begrijpen de moeilijkheden van de regering en wij begrijpen de onrust en de aarzeling in de politieke partijen.

En we zijn van overtuiging, dat zowel de regering als de partijen ge-diend zouden zijn met een duidelijke uitspraak van het Nederlandse volk, dat het wil afzien van geweld en dat het wil terugkeren tot de weg der onderhandeling.

Van deze zienswijze kan ieder, wat ook overigens zijn geloof of zijn politieke mening is, blijk geven door lid te worden van onze vereniging, de enige, waarin nog steeds Indonesiërs en Nederlanders samenwerken.

Wij hebben goede gronden om aan te nemen, dat er nog mogelijkheden bestaan om tot overeenstemming te komen, wij zijn diep overtuigd, dat van het gebruiken van deze mogelijkheden de toekomst van Nederland afhangt.

Wij zouden die mogelijkheden met U willen bespreken.

Het is nodig, dat iedere Nederlander, die tegen de politiek van geweld in Indonesië is, duidelijk van zijn mening blijk geeft.

Het is nodig, dat hij zich, onafhankelijk van zijn politieke partij, op dit speciale punt uitspreekt.

Hij kan dat doen, door lid te worden van de Vereniging Nederland-Indonesië.

De richtlijnen van deze vereniging zijn duidelijk: zij verklaren zich tegen het geweld.

Overdenk deze zaak, waarmee leven of dood van zeer velen gemeid is.

Bepaal Uw positie

En wordt lid door U op te geven bij ons secretariaat:

Snelliusstraat 1, Tel. 335535, Den Haag.

Minimum Contributie: f.2.50 per kalenderjaar (f.1,25 voor een half jaar of korter.) Te voldoen ten name van de penningmeester of per giro Nr.75058 of per postwissel.

-. -

ZAKELIJKE MEDEDELING VOOR DE LEDEN:

Doordat verschillende leden, in of bij Den Haag woonachtig, zich hebben gemeld in Amsterdam, ondervindt onze administratie moeilijkheden. Teneinde onze cartotheek geheel bij te kunnen werken, verzoeken we U allen (dus ook hen, die zich in Den Haag als lid melden), ons ten spoedigste de volgende gegevens te zenden:

- a) Zijt Ge lid?
- b) Zo ja, sedert wanneer?
- c) Waar hebt Ge Uw contributie betaald, over welke termijn het laatst en hoe groot was het bedrag?
- d) Zo Ge geen lid meer zijt, wanneer hebt Ge bedankt? Over welke termijn heb Ge het laatst betaald en hoe groot was het bedrag?

-Gelieve-

Gelieve deze strook met gegevens in elk geval op te zenden aan ons secretariaat, Snelliusstraat 1, Den Haag.

Het Bestuur van
de Vereniging Nederland-Indonesië, afd. 's-Gravenhage

J.F.H.A. de la Court, voorzitter;
Mej. Mr. M.V.M.A. Voitus van Hamme, secretaresse;
G. Mataheru, 2e. secretaris;
Ir. H.E.L. Voitus van Hamme, penningmeester;
Mevr. M.A. Tumbelaka-Ditmars;
Raden Mas Soedibbio.

Inlichtingendienst.

OPGELEGD

ZIEDE GEDRUKT

HOOFDCOMMISSARIAAT
VAN POLITIE
UTRECHT

UTRECHT, den 7 October 1947

Volgno.

9 OCT. 1947

Lr.C.13.Nr 953 '47.

Bijlagen: 5.

BUREAU B

ACD/21969

Bericht op schrijven No. 1. Kamer:

van Datum: 10-10-47

Onderwerp: Vereniging "Nederland-Indonesië"

ACD
van 29/10
B VII
1947

Hiermede doe ik U toekomen:

- 1e. Een uitnodiging aan de leden van bovengenoemde vereniging van de afd. Zeist-Driebergen,
- 2e. Een ledenlijst van de afd. Zeist-Driebergen,
- 3e. Een aanschrijving aan alle leden,
- 4e. Een uitnodiging tot bijwoning van een weekend-conferentie op 4 en 5 October, met bijlage,
- 5e. Een verslag van deze weekend-conferentie.

De Hoofd-Commissaris van Politie,

R. W. v. Eijk

(R. W. v. Eijk)

Aan de Heer Hoofd van de
Centrale Veiligheidsdienst,
Javastraat 68,
'S-GRAVENHAGE.

KB
B VII
B II 10/10/47
11-11

Vereniging Nederland-Indonesië.
Keizersgracht 462,
tel. 35014.

Amsterdam-C, 11 September '47.

Aan de leden van de Vereniging Nederland-Indonesië
te Zeist en Driebergen.

L.S.,

Door middel van dit schrijven heb ik de eer U uit te nodigen voor een bespreking, welke gehouden zal worden op Donderdag, 18 September a.s. in Hotel "Victoria", 2de Dorpsstraat 7 te Zeist, om 6 uur n.m.

Het is de bedoeling, dat wij gedurende de bespreking zullen overwegen, welke voorlichtingsmogelijkheden voor beide plaatsen aanwezig zijn of kunnen worden geschapen.

Blijkens door mij ontvangen bericht is een initiatief door een van onze leden, na overleg met mij genomen op de 18de Augustus j.l. wat de vorm betreft niet erg gelukkig uitgevallen. Zoals U begrijpen zult is ieder lid van onze organisatie gerechtigd, zo hij de aandrang daartoe voelt, het initiatief te nemen tot een bijeenkomst van alle leden van onze organisatie ter plaatse, maar hierbij zal in acht genomen moeten worden, dat het li.maatschap van onze Vereniging gescheiden wordt van de functies, die men eventueel in een andere organisatie bezit. Ook dit punt zal uit de aard der zaak even op onze bespreking worden aange-roerd.

In de hoop, dat U allen aanwezig zult kunnen zijn,

Hoogachtend,

w.g. J.W.L. Riemens.

J.W.L. Riemens.

(Secretaris).

LEDENLIJST VAN DE VERENIGING NEDERLAND-INDONESIË, afd. ZEIST-DRIEBERGEN.

(aangevuld met aan de I.D.Utrecht ter beschikking staande gegevens).
Zeist.

AMIR, Dr. Mohammed, geb. te Talana (N.O.I.) 27-10-1900, won. Prins Hendriklaan 27.
AMIR-EOURNIER, Carolina Margaretha, geb. te Joure 19-11-1900, idem. *KNV*
VAN ASCH VAN WIJK, Jkvr. C.M., won. Driebergseweg 3. *KNV*
BOLDEWIJN, W., lid E.V.C., won. Koppelweg 99.
DOUMA, A., lid E.V.C., Schaerweijdelaan 6.
GERRITZEN, Mr. J., Platolaan 33. *KNV*
GRAMBERG, Ds. Th. B.H.G., won. Louise de Colignyplein 20. *KNV*
VAN DER HOFF, L.M., won. Eikenlaan 31. *KNV*
PERKUIJN, w.i., Ing. N., Postbus 24. *KNV*
SLOTENMAKER DE BRUINE, Mej. Chn., won. Huydecoperweg *KNV*
THORENAAR, Dr. Ir. A., won. Platolaan 50. *KNV*
LE ROY, Guillaume Louis, geb. te Amsterdam 21-4-1881, won. Austerlitz, lid C.P.N.
STIKKER, J.A., won. Noordweg 63, lid C.P.N., lid E.V.C., lid Vrijdenkersvereniging "De Dageraad".

Driebergen

BOERWINKEL, Dr. F., won. Wethouder Teselinglaan 9. *KNV*
PLOMP, Dr. H.P.B., won. Meenkselelaan 13. *KNV*
PLOMP-GIELINKS, Mevr. E., won. idem. *KNV*
SCHUURMAN, H.J., won. Oosterlaan 49, waarschijnlijk identiek aan spreker in Vlam-kamp te Junne bij Ommen, georganiseerd door de stichting De Vonk, van 3 tot 10 Augustus 1946 en voorts aanwezig in een Vlam-kamp te Appels-ga op 21 en 22 September d.a.v. Bovendien waarschijnlijk identiek aan de vroegere te Utrecht woonachtige SCHUURMAN, Hermanus Jan, geb. te Haarlem 5-8-1897. Deze vertrok op 12-5-1926 naar Amsterdam Mauvestraat 61-I. Deze was vroeger secretaris van de I.A.M.V., ex dienstweigeraar, revol.spreker en propagandist. Hij sprak voorts op 8-3-1946 te Amsterdam op een vergadering van oud-leden van de I.A.M.V.
VAN ENTER, H., geb. ? , won. Engweg 105, lid C.P.N..

*Gemeen
in de
van D. H. H.
B.V.M.*

Vereniging
N E D E R L A N D - I N D O N E S I Ë

AMSTERDAM-C.; September 1947.
Keizersgracht 462,
Telefoon: 35014.

Aan de Leden van de Vereniging Nederland-Indonesië.
=====

L.S.,

Gedurende enige maanden had het Landelijk Bestuur van onze organisatie geen contact met de leden op de gebruikelijke manier, nl. door middel van een algemeen schrijven, ondanks de 20ste Juli en wat daarop volgde en ondanks de activiteit, die onze organisatie in die tijd ontplooidde.

Wij roepen U in dit verband slechts de verklaring van Bestuur en Raad van Overleg van de 22ste Juli in herinnering, van welke verklaring 20.000 exemplaren in pamfletvorm werden verspreid, nadat zij in verschillende weekbladen was verschenen, o.a. in het Vrij-Nederland-nummer van 26 Juli, dat aan U allen werd toegezonden. Hierop volgde een reeks protestemonstraties in een tiental plaatsen, terwijl het aan de situatie aangepaste standpunt van het Bestuur door middel van een circulaire aan de secretariaten van de afdelingen werd toegezonden.

Tijdens de behandeling van de Indonesische kwestie in de Veiligheidsraad werd een telegram verzonden, teneinde het internationaal rechtscollege stappen aan te bevelen, die een einde zouden kunnen maken aan de toestand, die door het ingrijpen van de Nederlandse militaire macht was ontstaan. Tot grote spijt van de overige leden van het Bestuur trad de Voorzitter, Mr. G.J. van Heuven Goedhart, die tijdens het sturen van dit telegram door vakantie verhinderd was, de Bestuursvergadering mee te maken, naar aanleiding van deze kwestie af.

Ten laatste werd aan de ^{Verenigde} Verenigde Vergadering van alle Indonesische organisaties in Nederland ter herdenking van de Stichting van de Republiek Indonesia van de 17e Augustus een schrijven gericht, waarin geconstateerd werd, dat door het gemeenschappelijk vieren van de tweede verjaardag van de Republiek de Indonesiërs hier te lande aan het Nederlandse volk eens te meer gedemonstreerd hebben, dat voor ieder waarlijk nationaal voelend Indonesiër, van waar ook afkomstig of waar ook woonachtig, de Republiek Indonesia het ware en hoogste symbool is van de Indonesische vrijheid en drang tot eigen verantwoordelijkheid. Verder werd de verzekering gegeven, dat de Vereniging Nederland-Indonesië en allen, die zich door haar vertegenwoordigd weten in de nu volgende perioden meer dan ooit hun beste krachten zullen geven aan de vrijheid van het Indonesische volk.

Uitvoeriger verslag over deze periode, zal U gegeven worden in het tweede jaarverslag op de tweede jaarvergadering, zo mogelijk in October a.s.

Behalve dat de achter ons liggende maanden gebruikt zijn voor het voeren van directe actie, is de tijd besteed voor het nemen van voorbereidende maatregelen. Een centrale stuwung en een centrale leiding kan bij de uitwerking hiervan niet worden gemist, hoewel het zeker niet in de laatste plaats van de activiteit en het werfvermogen van onze leden zal afhangen, of het organisatorische apparaat, dat in opzet aanwezig is tot actief leven kan worden gewekt.

Zie hier dan de schets van deze opzet:

1. CONTACTCOMMISSIE NEDERLAND-INDONESIE.

Op Woensdag, 13 Augustus werd een vergadering gehouden tussen de vertegenwoordigers van vele progressieve bladen en organisaties en de ver-

tegenwoordigers

tegenwoordigers van de Vereniging Nederland-Indonesië. Besloten werd:

- a. onder leiding en langs de kanalen van de Vereniging Nederland-Indonesië zal in de volgende maanden een zo breed mogelijke actie worden georganiseerd, teneinde een nieuwe basis te leggen voor overeenstemming tussen Nederland en de Republiek Indonesia. Teneinde deze actie te kunnen voeren, werd ingesteld:
- b. een landelijke contact-commissie Nederland-Indonesië en zal tot de stichting van plaatselijke contact-commissies worden overgegaan.
- c. bij het voeren van de actie zal in de allernaaste toekomst worden uitgegaan van de richtlijnen, zoals deze door het Bestuur van de Vereniging Nederland-Indonesië zijn opgesteld in een vergadering van 6 Augustus 1.1. Deze richtlijnen zijn sedertdien verouderd en er zal op de week-end conferentie getracht worden, deze nader aan de situatie aan te passen. (zie hierover punt 2.)
- d. alleen de Vereniging Nederland-Indonesië, m.a.w. het landelijk apparaat hiervan, de afdelingen op de uit personen bestaande actie-comité's Nederland-Indonesië, welke tevens fungeren als afdelingen in oprichting, zullen alleen naar buiten optreden, omdat de Vereniging Nederland-Indonesië naar doelstelling en structuur allen ~~samen~~ brengt, die menen, dat na de afkeurenswaardige geweldactie van Nederlandse zijde, een nieuwe vertrouwenbasis en wilsovereenkomst tussen Nederland en Indonesië moet worden gevonden.
- e. Het secretariaat van de Landelijke contact-commissie valt samen met het centraal secretariaat van de vereniging Nederland-Indonesië, evenals de secretariaten van de plaatselijke contact-commissies zullen samenvallen met de secretariaten van de afdelingen van Nederland-Indonesië, zo een afdeling ter plaatse aanwezig is. Teneinde ten spoedigste tot oprichting van nieuwe actie-comité's te kunnen overgaan, zullen alle organisaties, die hun medewerking toezeggen of reeds hebben toegezegd, zoveel mogelijk adressen-materiaal, o.a. de adressen van hun afdelingssecretariaten en/of personen, die bijzonder geschikt zijn, het werk van de comité's ter hand te nemen, doorgeven aan het secretariaat van de vereniging Nederland-Indonesië. Na briefwisseling en persoonlijk bezoek kan dan, vanuit het secretariaat het oprichten van plaatselijke comité's in de juiste vorm worden bevorderd.

(an deze besluiten werden de afdelingen per brief op 16 Augustus in kennis gesteld. Het is dus nu aan de leden en de afdelingsbesturen, om deze besluiten in overleg met/centraal secretariaat ten uitvoer te brengen.

2. WEEK-EIND-CONFERENTIE.

Teneinde de richtlijnen van 6 Augustus onder c. genoemd zo goed mogelijk aan te passen aan de huidige situatie is op 4 en 5 October een week-end-conferentie belegd. Wanneer U kennis heeft genomen van de bijzonderheden hierover, vervat in de speciale bijlage, is een woord van aanbeveling en opwekking ongetwijfeld overbodig.

3. DE BRUG-DJAMBATAN.

De pogingen van ons bestuur, gedurende vele maanden ondernomen, om de Brug weer in een nieuwe gedaante te doen verschijnen, beloven met succes bekroond te worden. Dit is hoog tijd, want een inzicht in de feitelijke situatie, zoals deze gegroeid is en groeit in Indonesië, begint aan steeds meerderen te ontvallen. Zelfs bij verschillende van onze leden merken wij, dat zij onvoldoende op de hoogte zijn. Worden onze plannen uitgevoerd, dan zal de Brug als wekelijks berichten-orgaan verschijnen in een omvang van 4 pagina's. Zodra wij in staat zijn, definitieve gegevens te verstaten

strekken

strekken, zult U dien ten spoedigste vernemen.

4. PAMFLETTEN EN BROCHURES.

Het is de bedoeling, dat als resultaat van de inleiding, die Prof. Wertheim op de week-end-conferentie zal houden en de daarop volgende discussie een pamflet zal worden samengesteld, dat evenals de folder van 22 Juli in zo groot mogelijke oplage gratis zal worden verspreid. Reeds zijn verder bijna gereed 2 pamfletten, getiteld: "Voor de Vrede, het Geweten"; "Voor de Vrede, de Feiten". Deze pamfletten, die voor colportage zijn bedoeld kosten 25 cent per exemplaar. Een 3e pamflet getiteld: "Voor de Vrede - de wereldopinie" - "Indonesië in de Veiligheidsraad" is in voorbereiding. Verder zal in de maand October van de hand van Mr. Fruin een historisch overzicht verschijnen van de "Worsteling om een nieuwe verhouding tussen Nederland en Indonesië" gedurende de laatste twee jaar.

Dat het tot de taak wordt gerekend van de afdelingen met hun contact-commissies en de leden om aan dit materiaal zo groot mogelijke verspreiding te geven, lijkt niet meer behoeven te worden herhaald.

5. ACTIE VOOR EEN RIJDENDE KINDER-POLIKLINIEK IN DE INDONESISCHE REPUBLIEK.

Het is buitengewoon moeilijk gebleken, door daden sympathie te betuigen met de vrijheidsstrijd an het Indonesische volk. Toch bestaat er de mogelijkheid om door een actie tot het verlenen van medische hulp aan het kind in de Republiek Indonesia, iets in te lossen van de schuld, welke na de 20ste Juli meer dan ooit op het Nederlandse volk ten aanzien van Indonesië rust. Concreet betekent dit, dat wij een actie gaan voeren om een rijdende kinder-polikliniek naar de Indonesische republiek te kunnen sturen. De inzameling wordt begonnen met de verkoop van sluitzegels en briefkaarten, (kosten sluitzegels 10 cent per stuk, f2.50 per vel van 28 exemplaren, briefkaart, verpleegster met kind à 10 cent) terwijl deze actie na alle waarschijnlijkheid zal worden ingesteld met een verklaring van de medische sectie, welke een bijeenkomst voor Vrijdag 26 September, 8 uur, Keizersgracht 462, heeft uitgeschreven.

6. GELDACTIE.

De 28ste Augustus was het 2 jaar geleden, dat de vereniging Nederland-Indonesië haar strijd voor een vrijwillig samengaan van de volken van Nederland en Indonesië begon. Zonder dat zij over de nodige middelen beschikte werd van haar gevraagd, de strijd aan te binden met de naar voren tredende reactionnaire krachten en met het vooroordeel en wanbegrip levend in ons volk inzake Indonesië. In steeds bredere lagen dringt in de laatste maanden het nut door, van onze organisatie, die door haar uitgangspunt en structuur in staat is, alle krachten samen te brengen, die strijden tegen het geweld en voor een rechtvaardige oplossing. Het aantal leden neemt dan ook dagelijks toe en nam vooral zeer snel toe op de openbare vergaderingen, die na 20 Juli werden georganiseerd. Begrijpelijk is, dat dit resultaat, evenals de in de aanhef genoemde activiteiten van de vereniging, slechts mogelijk is geworden, door vele financiële uitgaven. Onze vereniging gaat dan ook op dit ogenblik gebukt onder een grote financiële schuldenlast. Dit is op het meest ernstige uur van de verhouding Nederland-Indonesië des te catastrophaler, omdat op de vereniging een belangrijk deel van de taak rust, om niet de laatste kansen van vriendschap en samenwerking in het strijdgewoel te doen ondergaan. Teneinde deze situatie het hoofd te kunnen bieden, heeft ons bestuur Mevr. Meulenhoff-de Haan, Prof. Dr. W. Asselbergs, Prof. Dr. J. M. Burgers, Prof. Dr. W. Hellinga, Lou Lichtveld, W. L. Salm, Drs. G. Schipper Jr., Johan Winkler bereid gevonden om een commissie van financiële bijstand te vormen. Deze commissie ont-
leende

leende aan de bovengeschatte situatie de vrijmoedigheid om zich tot een 100tal leden te wenden, met de vraag, of zij bereid waren een groot bedrag en wel zo mogelijk f.100.-- af te staan om de schuldenlast van de vereniging Nederland-Indonesië te delgen, zodat het enerzijds mogelijk zou worden, de ramspoedige gedachte te laten varen, dat de Vereniging op dit uur door gebrek aan middelen zou worden opgeheven en anderzijds, dat het mogelijk zou worden geacht, dat zij zich met hernieuwde energie aan ~~aan~~ nieuwe actie's zal kunnen wijden.

In ons laatste schrijven aan U werd gesproken over plannen voor een herfst campagne. Onze plannen liggen thans in eerste aanleg voor U, maar zij zijn voor zeer veel uitbreiding en verbetering vatbaar. Op de a.s. algemene vergadering bestaat voor wijzigingen en aanvullingen alle gelegenheid, maar laten wij nu reeds allen de schouders zetten onder datgene, wat nu reeds is uitgestippeld.

J.W.E.Riemens-Secretaris.

VERENIGING N E D E R L A N D - I N D O N E S I E .

AMSTERDAM C.,
Keizersgracht 462
Telefoon 35014.

L.S.,

Zoals U reeds bekend zal zijn, belegt onze organisatie de 4e en 5e October een Weekend-Conferentie met als inleiders:

Mr. Th.A.Fruin
Prof. Dr. H. Kramer
Prof. Mr. W. F. Wertheim.

Voor de meningsvorming van progressief Nederland kan deze Conferentie van grote betekenis zijn. Het zal daarom op hoge prijs worden gesteld, als U door Uw aanwezigheid en zo mogelijk door Uw deelname aan de discussies in deze richting zult willen meewerken.

Gegevens welke U bij eventuele deelname nodig hebt, vindt U als bijlage.

De wens uitsprekend, dat onze bijeenkomst een nieuw inzicht en een nieuwe activiteit tot resultaat zal hebben, teken ik namens het bestuur

w.g. J.W.E.Riemens.

DE VERENIGING NEDERLAND-INDONESIE, Keizersgracht 462, Amsterdam, organiseert op Zaterdag, 4 en Zondag 5 October een Weekend-Conferentie in de Internationale school voor Wijsbegeerte te Amersfoort (Leusden).

Inleiders: Mr. Th. A. Fruin: De worsteling om een nieuwe verhouding tussen Nederland en Indonesië;
Prof. Dr. H. Kraemer: De 20ste Juli in de Aziatische werkelijkheid;
Prof. Mr. W. F. Wertheim: Richtlijnen voor een Indonesisch beleid.

Ruime gelegenheid tot discussie en onderling contact in rustige omgeving. Max. 75 logerende deelnemers, inschrijving in volgorde van opgave. Totale kosten (logies, maaltijden, enz.) f.7.50 per persoon.

Aangezien een instituut als de Internationale school voor Wijsbegeerte helaas niet de beschikking over hoteltoewijzingen heeft kunnen krijgen, zijn wij genoopt, U vriendelijk te verzoeken voor het bijwonen van de studie-conferentie, mee te willen brengen per persoon, de volgende bonnen: brood 800 gram, boter 50 gram, suiker 50 gram en zo mogelijk een kaasbon, een melkbon, iets koffie en thee. Het gevraagde (behalve brood) kunt U natuurlijk ook in natura meebrengen. Tevens is het buitengewoon wenselijk, dat U zelf voor 2 lakens, sloop en handdoek zorgt.

PROGRAMMA.

Zaterdag: 3.30 - 4 uur. Aankomst te Amersfoort (richting A'dam a.15.49, Utrecht 15.12 of 15.52, Apeldoorn 15.33, Zwolle 15.10 of 15.37). Bij het station zal bij voldoende deelname een speciale bus gereed staan. Kosten per rit f.0.25. Laatzomers kunnen gebruik maken van de normale busdienst, richting Arnhem, vertrek station, uitstappen halte Hertekop.

5.00	"	Opening van de conferentie.
5.05	"	Inleiding Mr. Th.A.Fruin.
7.15	"	Maaltijd.
8.30	"	Inleiding Prof.Dr. H.Kraemer.

Zondag: 8.30-9.30" Ontbijt.
9.30 " Kerkgang of wandeling.
10.45 " Discussie over de inleidingen van Mr.Fruin en Prof.Kraemer.
12.00 " Lunch.
1.00 " Inleiding Prof.Mr.W.F.Wertheim.
2.30-2.45 Pauze.
2.45 uur Discussie over de inleiding van Prof. Wertheim.
5.00 " Sluiting van de Conferentie. Met de bus naar Amersfoort, vertrek trein richting A'dam 18.00, Utrecht 17.58, Apeldoorn 19.16, Zwolle 19.12 uur.

C/13-953'47.

R A P P O R T .

Verslag van een weekend-conferentie, georganiseerd door de vereniging Nederland-Indonesië, gehouden op Zaterdag 4 en Zondag 5 October 1947 in de Internationale school voor Wijsbegeerte te Amersfoort (Leusden). Als sprekers traden op: Mr.Th.A.FRUIN, Prof.Dr. H.KRAEMER, Prof. 5221 Mr.W.F.WERTHEIM en een zekere SANDERS, aangeduid als de secretaris van de Commissie-Generaal. Voor het programma, alsmede de convocatie wordt verwezen naar de bijlagen. Het programma werd volgens plan afgewerkt. De belangrijkste aanwezigen waren:

- Prof. Mr. W. F. WERTHEIM, Amsterdam.
- Prof. Dr. H. KRAMMER, Amsterdam.
- Mr. Th. A. FRUIN en echtgenote, Amersfoort.
- J. W. E. RIEMENS, Amsterdam, secretaris ver. Nederland-Indonesië.
- ALBERT DE LA COURT,
- Prof. E. DE VRIES en echtgenote.
- SANDERS (secretaris Commissie-Generaal).
- H. M. VAN RANDWIJK
- VAN HEUVEN GOEDHART.
- STOKVIS, kamerlid C.P.N.
- GOBÉ
- MIDDENDORP en echtgenote (oud assistent resident, lid vm. S.D.A.P.).
- Mr. RAJIB NAPIS, Maartensdijk (Utrecht).
- Dr. MOHAMMED AMIR, geb. te Talana 27-10-1900, won. te Zeist.
- DALILOEDIN (Perhimpoenan Indonesia), Amsterdam.
- ZAIN)
- ISMAIL +)
- SOEDIBJO) Malino-studenten. -
- BAZOEKI)
- BETOMO)
- GIJP)
- SLOTEMAKER DE BRUINE
- DAVIDS -
- GOUDEKES
- RAS
- SCHIPPERS en echtgenote.
- BEGEMAN (Med. student te Utrecht, gegevens nog onbekend).
- Dr. VERDOORN en echtgenote.
- VAN LEEUWEN
- RIEMENS en echtgenote. (ouders van de secretaris van de Ver. Ned.-Ind.)
- RIEMENS (broer van de secr. van de Ver. Ned.-Ind.).
- BOVENKAMP
- Ir. RUTGERS
- Prof. BURGERS, Delft.
- Mr. B. VAN TEIJN (Haarlem, Israëliet).
- MINNAERT-COELINGH, geb. te Amsterdam 16-2-1900, echtgenote van Prof. Dr.
- Marcel Gilles Jozef MINNAERT, geb. te Brugge 12-2-1893, won. te Utrecht.
- HULLEMAN en echtgenote.
- Dr. WITTENBERG, Amsterdam. (is als medicus na de bevrijding naar Indone-
sie geweest en zou deel hebben uitgemaakt van een progressieve groep
aldaar)
- SCHUURMAN (psychiater) en echtgenote.
- Mevr. EGGINK.
- BIANCHI
- VEENSTRA.
- DE GRAF of DE GRAAF.
- TEN KRONNIE, Delft.
- KLINKENBERG, Amsterdam, student en journalist.
- VAN WEZEL en echtgenote.
- OUWEHAND.

Mevr. de Jager

Mevr. DE JAGER.
Ir. SCHUT, Amersfoort.
KOSTER of COSTER.

De lezingen en de discussies hadden over het algemeen een zeer rustig verloop en waren van ernstige aard.

De strekking van het besprokene kwam hier op neer:

- 1e. Feitelijke liquidatie der koloniale verhoudingen,
- 2e. Geen Malino-politiek,
- 3e. Erkenning van de Republiek en wel zo snel mogelijk,
- 4e. Geen terugtrekking der troepen alvorens een overeenkomst is bereikt en de Republiek over een machtsapparaat beschikt, dat de Nederlandse troepen kan vervangen,
- 5e. Personeelwisseling over de gehele linie.

Hoofdzaken van de lezing van Mr. Th.A. Fruin:

- a. De verhouding tussen Nederland en Indonesië is misgelopen door verzuimde kans op de Hoge Veluwe en door Linggadjati,
- b. Er is geen werkelijke erkenning van de Republiek,
- c. Er bestaat geen positieve samenwerking van de zijde van Nederland,
- d. De Malino-politiek is onjuist; men wil van de verschillende staten der Republiek, provincies maken,
- e. De breuk met de Republiek dateert niet van 20 Juli, maar van 27 Mei.

Voorts:

Verbetering van de situatie alleen door volledige erkenning van de Republiek en wel zo snel mogelijk.

Troepen kunnen niet terug voor overeenstemming is bereikt en de Republiek beschikt over een politie-apparaat dat de taak der Nederlandse troepen kan overnemen.

Het Republikeinse gezag moet ook in de bezette gebieden erkend worden, dus geen interim regering en in de uitvoering van Linggadjati moet de Republiek een overwegende positie innemen.

De inzet van de discussie hierover was dus, dat de fouten uitingen zijn van opzettelijk regeringsbeleid.

Discussie:

MIDDENDORP: Op de Hoge Veluwe wilde de K.V.P. niet mee, wanneer doorgezet was zou er een Kabinetscrisis zijn gekomen en een koloniale oorlog. De Republiek heeft zich bewust niet aan Linggadjati gehouden.

FRUIN: Er was geen koloniale oorlog mogelijk door gebrek aan troepen. De buitenlandse contacten van de Republiek waren formeel in strijd met Linggadjati, maar noodzakelijk om relief te vertonen aan de zelfstandigheid van de Republiek.

WEZEL EN KOSTER: Van Mook is onjuist vooral met de Malino-politiek. Men moet van Mook in alles wantrouwen.

Ir. SCHUT: De eerste fout is geweest de mentaliteit van September 1945.

KLINKENBERG: Van Mook, Spoor en Den Haag zijn schavuiten (hierop volgde een ernstig protest van de voorzitter en het publiek in de zaal).

Mevr. MINNAERT: De regering is geheel te kwader trouw en heeft op alle beslissende momenten roet in het eten gegooid.

TAJIB NAPIS: De Nederlandse houding is een vechten voor de executieve macht van de Kroon.

Hoofdzaken van de lezing van Prof. Dr. H. Kraemer:
Deze onderscheidt vier vlakken:

1e. Het

- 1e. Het Nederlandse vlak,
- 2e. Het Indonesische vlak,
- 3e. Het Internationale vlak,
- 4e. Het Aziatische vlak.

Voorts:

Van Nederlandse zijde is er onmacht. Men herkent niet het revolutionaire in de situatie. Men lijdt aan zelfverblindings door te geloven dat de koloniale verhouding werkelijk is geliquideerd.

Alle daden van de Nederlanders worden door de Indonesiërs beoordeeld vanuit hun streven naar zelfstandigheid.

De Indonesische kwestie is geen interne.

Men verliest de Aziatische solidariteit uit het oog.

Conclusie:

We moeten goed beseffen, dat we ingrijpen in Aziatische verhoudingen, door onze strijd in Indonesië.

Discussie:

Prof. DE VRIES: Ziet in alle Aziatische landen twee groepen en wel een feodaal-kapitalistische en een communistische groep. Daartussen bevindt zich een tussen-partij, nl. een socialistische. Met deze tussen-partij moet nu Europa in contact treden, d.w.z. in Indonesië met de partij van Sharir.

TAJIB NAPIS: Aziatische solidariteit, tengevolge van de verdrukking door het Westen en niet een band door de Islam.

Ir. SCHUT: Informeerde naar de houding van China.

Prof. KRAEMER: China is Azië, dus steunt China de Republiek.

VAN WEZEL: Als van Mook de Aziatische constellatie niet begrijpt, is hij geen goed staatsman.

Hoofdzaken van de lezing van Prof. Mr. W. F. Wertheim:

Volgens hem is er niet veel waarde te hechten aan de actie van de Vereniging Nederland-Indonesië, o.a. wegens geldgebrek. Als onze idealen verwezenlijkt worden, dan is het alleen doordat Nederland door internationale verhoudingen aldus wordt gedwongen. De Vereniging Nederland-Indonesië heeft tevergeefs geprobeerd om de regerings-politiek te beïnvloeden. Pogingen om na de politieke actie voor de radio te mogen spreken zijn mislukt. "Maar we hebben één ding in ons voordeel, we hebben de tijd mee", aldus spreker.

De Non-coöperatie in de bezette gebieden bewijst duidelijk, dat men aan de opbouw van een eventuele staat "Java" niet kan beginnen, want daarvoor heeft met de medewerking van de nationalistes nodig. En daarboven Amerika zal Nederland niet steunen. "Er moet echter snel een oplossing komen, want ik weet uit zeer betrouwbare bron dat er kapers op de kust zijn", aldus spreker.

Het allereerste is, dat men moet zorgen weer met de Indonesiërs aan één tafel te komen. De Republiek zal echter garanties van derden eisen. "Tevens moeten wij andere mensen hebben, die de onderhandelingen zullen voeren. Belangrijk is echter, dat die andere mensen met dezelfde mensen van de Republiek zullen onderhandelen. Van Mook moet weg", aldus besloot Prof. Wertheim zijn lezing.

Hierna sprak Sanders ongeveer als volgt:

De Regering heeft geen positief programma, maar wacht af. Hij acht het niet onmogelijk, dat militair optreden door gaat, omdat de Republiek volgens de Nederlandse opvattingen genoeg fouten maakt om dit te rechtvaardigen.

De Commissie-Generaal heeft direct na de politieke actie een ontwerp-verklaring opgesteld:

- 1e. Erkenning van de Republiek op basis Linggadjati,
- 2e. Geen versnipperingspolitiek,

3e. Onderhandelingen

- 3e. Onderhandelingen moeten met dezelfde Republikeinse regering worden gevoerd,
 - 4e. De bijstand aan de Republiek, moet door haar zelf worden gekozen,
 - 5e. Orde en rust moeten gehandhaafd worden door Indonesische politie, onder internationale contrôle, en het Republikeinse bestuur in de bezette gebieden moet onmiddellijk worden hersteld.
- Spr. achte' echter een verklaring van de regering in deze geest niet te verwachten. *by goerhs*

Discussie:
Prof. DE VRIES:

De Indonesiërs moeten eerst zelf over de federatie plannen praten en daarna met de Nederlanders over hun verhouding tot Nederland.

VAN HEUVEN GOEDHART:

Deze was zeer pessimistisch. Hij zeide: "Wij kunnen geen propaganda voeren door geldgebrek".

STOKVIS:

Linggadjati is zeer wankel en misleidend. Wij voeren daarmede een politiek van schone phrasen; in de grond van de zaak gaat het toch om de deviezen. "Wij hebben alleen een oplossing te verwachten door de werking van internationale machtsverhoudingen. In de eerste plaats moet men de Republiek een eigen plaats in de federatie geven".

Hieronder volgen enige opgevangen vertrouwelijke mededelingen:

SANDERS:

Beweerde, dat de verklaring van 27 Mei op de volgende manier tot stand is gekomen: De Commissie-Generaal had vlak voor haar vertrek naar Nederland richtlijnen opgesteld over een nota aan de Republiek. Sanders en van Mook zouden deze richtlijnen uitwerken. Van Mook verklaarde echter het wel alleen af te kunnen en heeft een en ander in geheel andere geest uitgevoerd.

ALBERT DE LA COURT:

De heren Kraemer, Riemens, Wertheim, Van Randwijk en de La Court zijn in de maand September tijdens een weekend op uitnodiging van de "Fabian Society" naar Londen geweest. Ze hebben daar een onderhoud van drie uur met Sharif gehad. Deze was uitermate opgewekt en was stellig van plan tot een overeenkomst te komen en wilde de uitvoering van deze overeenkomst laten garanderen door een derde partij. Hij zou zeker aan dit laatste punt vast houden.

TAJIB NAPIS:

Kort na Linggadjati waren plannen in ver gevorderde staat van voorbereiding om in Nederland een bureau van de Republiek te vestigen om Nederlandse krachten voor de Republiek te werven. Dit is inmiddels niet doorgegaan.

TEN KRONNIE:

Deze heeft in Delft gestudeerd en is aldaar voorzitter van de Vereniging Nederland-Indonesië. Thans is hij tijdelijk leraar aan de M.T.S. te Rotterdam. Volgens hem is de terugtrekking van Van Heuven Goedhart als voorzitter van de Vereniging Nederland-Indonesië niet zoals vermeld wordt, maar hij heeft dit alleen gedaan, omdat hij volgens betrouwbare bron aast op het gezantschap te Praag.

Bem.: De aanwezige verslaggever van het A.N.P. mocht de discussies niet publiceren.

Utrecht, 6 October 1947.

UITGEBOKT

OPGELEGD

28 October

7.

B.21869.

XXXX
XXXX

VIII. 154.

GEHEIM.

lic 25128

11 Augustus 1947.

W.Teyn.

In het mij bij Uw terzijde gemeld schrijven toegezonden verslag van de Groepscommandant te Aalsmeer d.d. 28 Juli 1947, No.29/47 betreffende een op 26 Juli 1947 te Aalsmeer gehouden vergadering van de Vereniging Nederland-Indonesië en de C.P.N. werd als spreker genoemd W.Teyn, wonende te Haarlem.

Bij een terzake ingesteld onderzoek is gebleken, dat de naam W.Teyn niet in de Bevolkingsregisters van Haarlem of de randgemeenten voorkomt, doch wel Bernard Eugène van TIJN, geb. te Haarlem 30 Juli 1910, Israëliet, advocaat en procureur, wonende te Haarlem, Parklaan 65. Hij is vermoedelijk lid van de Partij van de Arbeid. Zijn persoonsbeschrijving is als volgt: Lengte 1.70 M. Gezet postuur. Donkerbruin haar met kale schedel. Joods uiterlijk. Heeft een kunstgebit en draagt een donkere bril met dikke glazen.

Ik moge U verzoeken te willen doen nagaan of aan de hand van deze persoonsbeschrijving wellicht kan worden vastgesteld of spreker W.Teyn identiek is aan B.E.van Tijn bovengenoemd, met het resultaat waarvan ik gaarne in kennis zal worden gesteld.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST
Namens deze: *[handwritten signature]*

J.G.Crabbendam.

Aan de Heer Districtscommandant
der Rijkspolitie,
te
AMSTERDAM. (O.).

*(Benjamin v. Teyn
6-1-00)
lic ook nota
BOG a.d. 18-7-47
bij no 593330*

POLITIE HAARLEM

GEHEIM

Afd. Inlichtingendienst

Volgno. CPGELEGD

No. I.D.
~~94~~/1947

HAARLEM.

7 OCT. 1947
4 October 1947

Bijlage: 1.

Bericht op brief

van: 2.9.1947

No. B.20197

ACD/2/869

Naar aanleiding

~~Onder terugzending der bijlage(n)~~

van Uwterzijde

vermelden brief, heb ik de eer U hierbij te doen toekomen

het proces-verbaal
rapport

No.I.D. 94/
1947

Typ: RW Coll:

De Hoofdcommissaris van Politie

Fontijne

J. Fontijne.

Aan den Heer
Hoofd van de Centrale Veiligheids-
dienst, Javastraat 68, AS-GRAVENHAGE.

Stamp area with handwritten date: 8-10-47

POLITIE HAARLEM
Afd. Inlichtingendienst
No. I.D.94/1947

R A P P O R T

Ter voldoening aan het verzoek van het Hoofd van de Centrale Veiligheidsdienst te 's-Gravenhage, vervat in diens schrijven dd. 2 September 1947, No. B.20197, geheim, rapporteert ondergetekende, GERARDUS SIMON KAPTEIJN, agent van gemeentepolitie te Haarlem, tevens onbezoldigd rijksveldwachter, dienstdoende bij opgemelde afdeling, het volgende.

In de registers van het Bureau van Bevolking te Haarlem, noch in die van de randgemeenten komt de naam voor van W. TEYN, die propagandist zou zijn van de Vereniging "Nederland-Indonesië". Blijkens verkregen inlichtingen is in de gemeente Haarlem wel een lid van die vereniging met overeenkomstige naam woonachtig, namelijk B.E. van Tijn.

Blijkens de registers van het Bureau van Bevolking te Haarlem is BERNARD EUGENE VAN TIJN, geboren 30 Juli 1910 te Haarlem, van Nederlandse nationaliteit, van beroep advocaat en procureur, Israëliet, de zoon van ELIAS VAN TIJN, geboren te Puttershoek 22 Januari 1869 en HENDRICA OOSTRA, geboren te Utrecht 15 Februari 1875. Blijkens verkregen inlichtingen studeerde hij na zijn middelbaar onderwijs aan een universiteit te Amsterdam. Zijn vader (overleden) was werkzaam bij het destijds bestaande bijkantoor van de "Nationale Bank" alhier. Zijn moeder oefende het beroep uit van vroedvrouw.

Op 21 Augustus 1939 huwde betrokkene in de gemeente Haarlem met een Christenvrouw genaamd JELTJE ATTEMA, geboren te Sloten 4 October 1916, die vóór haar huwelijk verpleegster was. Zij zijn in deze gemeente woonachtig aan het adres Parklaan 65.

Tijdens de Duitse bezetting werd B.E. VAN TIJN uit het kustgebied verwijderd en hij vestigde zich te Amsterdam aan het adres Sparrenweg 25 II. Naar verluidt werd hij later niettemin gearresteerd, doch hij zou, door zich te hebben laten steriliseren, in vrijheid zijn gesteld. Momenteel oefent hij tezamen met Mr. H.J.M. TONINO een advocatenpraktijk uit aan de Damstraat 23 alhier. Blijkens verkregen inlichtingen is hij vermoedelijk lid van de Partij van de Arbeid. Het is echter niet vastgesteld kunnen worden of betrokkene als spreker van de vereniging Nederland-Indonesië optreedt.

Ter oriëntatie of met W. TEYN wellicht B.E. VAN TIJN wordt bedoeld zij de navolgende persoonsbeschrijving vermeld.

Lengte + 1.70 M. Gezet postuur. Donkerbruin haar met kale schedel. Joods uiterlijk. Kunstgebit en donkere bril met dikke glazen.

Tenslotte zij vermeld, dat van B.E. VAN TIJN op politieeel, noch op politiek gebied alhier iets nadeligs bekend geworden is.

Typ: RW
Coll: *[handwritten initials]*

Haarlem, 30 September 1947
De agent van gemeentepolitie
te Haarlem,

[Handwritten signature]
G.S. Kapteijn.

Gezien:
Haarlem, 4 October 1947
De Hoofdcommissaris van Politie,

[Handwritten signature]
J. Fontijne.

UITTREKSEL

Voor OD 296 Naam Ver. Nederland-Indonesie
Origineel in OD 1082 Naam Correspondentie met Republiek Indonesia
Volg nr. Ag. nr. 21200 Aard van het stuk lijst van buitenl. organisaties
Afs. Mr. Fock Datum 13.9.47

Lijst van buitenlandse organisatie, welke zeer gaarne publicaties uit Indonesie ontvangen. Door R.V.D. in beslag genomen. Uit Min. van Voorlichting der Indon.Rep. - Tjilatjapweg 4 Batavia - gehaald op 22 Juli 1947.

NEDERLAND.

3. De Ver. "NEDERLAND-INDONESIE"
Keizersgracht 462
AMSTERDAM C
NEDERLAND

PERHIMPOENAN INDONESIA
27 J.W. Brouwersplein
A M S T E R D A M

Uitgetrokken door EQ Afd./Sectie AGD-4a Datum 7.7.48

2 September 7.

D 20197

GEHEIM

~~XIII~~ 182730

UITGEDOEN

OPGELESD

IIIA

IIIC 3

W. Teyn.

V.K.
nie verslag vergadering
296
00720

Hiermede heb ik de eer U te berichten, dat op een op 26 Juli 1947 te Aalsmeer gehouden openbare vergadering, welke was belegd door de Vereniging Nederland-Indonesië en de C.P.N., o.a. het woord werd gevoerd door zekere W. TEYN, wonende te Haarlem, welke propagandist zou zijn van de Vereniging "Nederland-Indonesië".

Ik moge U verzoeken mij wel in kennis te willen doen stellen met de volledige personalia en eventuele bijzonderheden aangaande de politieke instelling of activiteit van genoemde Teyn.

Uw betreffende berichten zie ik met belangstelling tegemoet.

Het Hoofd van de
CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST
namens deze:

J.G. Grabbendam.

Aan de Heer Hoofdcommissaris van Politie
te
Haarlem.

UITTREKSEL

Voor OD 296 Naam Ver. Nederland-Indie Organisatie

Origineel in OD 720 Naam EVC en CPN i.z. Indie

Volg nr. Ag, nr. 20197 Aard van het stuk Verslag verhadering

Afz. Rijkspolitie Aalsmeer Datum 28.7.47

Vergadering van de Vereniging Nederland-Indonesie en de CPN te
Aalsmeer op 26 Juli 1947.

Uitgetrokken door PR Afd./Sectie Acd 4 Datum 8.1.48

CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST

's-Gravenhage, 12 Augustus 1947.
Javastraat 68.
Tel.: 182730.

B.20065.

Dict.: III. Typ.: TZ.

Onderwerp: **Protestvergadering tegen het gebruik van geweld in Indië.**

M. L. Einthoven
Gene van Hoop B

G E H E I M.

Kort verslag van de openbare protestvergadering, gehouden door "de Nederlandse Vrouwenbeweging", in samenwerking met "de Vereniging "Nederland - Indonesië"" en "de Algemene Nederlandse Vredesactie" (A.N.V.A.) op Dinsdag, 29 Juli 1947 in het gebouw "De Vereniging" aan de Willemstraat te 's-Gravenhage.

In de omgeving van het gebouw werd door leden van de R.C.P. (Tribune), het A.N.J.V., "de Nederlandse Vrouwenbeweging" en de P.I. gecolpporteerd. Verder werden steunbonnen aangeboden voor Nederlandse militairen, die de dienst in Indië hebben geweigerd en daardoor thans in moeilijkheden verkeren.

Er waren circa 700 personen aanwezig, waaronder een groot aantal Indonesiërs. Nadat de vergadering was geopend door: Mr. Madeleine Vilma Margaretha Aurelia VOITUS VAN HAMME, geboren te Wenen, 16 Augustus 1915, wonende te 's-Gravenhage, verkreeg PALAR het woord. Hij werd met een langdurig applaus ontvangen, waarop hij antwoordde met: "Ik zal U begroeten met de oude groet van de S.D.A.P., maar dan vertaalt in het Maleis: "Merdeka". Hierbij hief hij de rechterhand met gebalde vuist op. Een der aanwezigen riep: "Indonesia moet vrij", waarna een spreekkoor van jongelui "Merdeka" driemaal herhaalde.

Palar besprak de politieke actie in Indië en de omstandigheden, die hiertoe hebben geleid. Volgens hem hebben beide partijen zich gesteld op het standpunt van het accoord van Linggadjati, doch beiden zouden het anders hebben geïnterpreteerd. Nederland ging uit van de historische rechten, terwijl de Republiek uitging van het zelfbeschikkingsrecht. Hij besprak de verschillende bestandsschendingen aan weerszijden, van Indoncsische zijde een duizendtal- en van Nederlandse zijde enkele tientallen gevallen. "Aan de republikeinse zijde heeft geen gebiedsuitbreiding plaatsgevonden en van Nederlandse zijde wel. Onder druk van buitenlandse mogendheden heeft de republiek vrijwel alle eisen ingewilligd". Verder weidde hij uit over het verloop van de onderhandelingen, waarna hij een uitspraak van SJARIFOEDIN: "Liever dood dan slaaf" aanhaalde.

"Nederland zegt", aldus spreker, "dat in Indonesië een onhoudbare toestand bestaat en dat daarom de Nederlandse troepen zijn opgetreden, doch in Nederland bestaat een onhoudbare toestand, daar het militair optreden elke dag 3 miljoen gulden kost en Nederland dit niet langer kan volhouden.

Het

Verzonden aan:

Z.E. de Minister van Binnenlandse Zaken,
Z.E. de Minister van Justitie,
De Heer Hoofd der Afd. III B van de Generale Staf,
De Heer Hoofd Sectie III, M.I.D., Marinestaf,
De Heer Hoofdcommissaris van Politie te Amsterdam,
De Heer Hoofdcommissaris van Politie te Rotterdam,
De Heer Hoofdcommissaris van Politie te Utrecht,
De Heer Hoofdcommissaris van Politie te Groningen.

Het grootste struikelblok, dat nu verhindert om tot redelijke verhoudingen te komen is de aanwezigheid van de militaire macht, welke aanvankelijk bedoeld was als beschermingswapen, doch nu een aanvalswapen is geworden. Wij willen thans niet onderhandelen met het pistool op de borst. Dat kan alleen als "Dr. VAN MOOK van het geweld" de troepen terugroept en de toestand wordt hersteld, zoals die was tijdens de afgelopen periode der onderhandelingen".

Palar ontving aan het einde van zijn rede een stormachtig applaus.

Hierna wekte een bestuurslid, een meisje (naam onbekend) namens het A.N.J.V. de Nederlandse jeugd op om samen met de Indonesische jeugd te strijden tegen het voeren van "de koloniale oorlog".

Vervolgens sprak: Gerard NABRINK, geboren te 's-Gravenhage, 1 November 1903, wonende te Lochem, namens de "Algemene Nederlandse Vredesactie". Hij zeide zich te schamen deel uit te maken van het Nederlandse volk, dat na vijf jaar dictatuur en na kennis te hebben gemaakt met concentratiekampen, het aandurft thans in Indonesië een oorlog te ontketenen. "Wij moeten alles doen om aan dit gebeuren een halt toe te roepen. Deze oorlog is alleen begonnen om Nederland weer in het genot van de economische voordelen te stellen. Deze oorlog kan een zeer lange duur hebben en wanneer onze moeders kinderen baren, is dat voor de oorlog en wanneer onderwijzers kinderen opvoeden in de allerchristelijkste plichten, dan staat deze opvoeding toch in het teken van de oorlog. Het einde aan deze oorlog kan alleen door Uw houding worden gemaakt. De grote algemene werkstaking is uitgebleven en zelfs de partiële werkstakingen hadden geen effect. Wij moeten onze totale persoonlijkheid inzetten om een einde te maken aan deze totale koloniale oorlog".

Na de pauze sprak Mevrouw Anna Aleida ALMA - HEYNEN, geb. te Emmen, 8-1-1909, won. te Amsterdam.

Zij verklaarde, dat de volksvertegenwoordiging niet representatief meer is. "Dit blijkt uit de algemene stemming ten aanzien van het optreden van de Nederlandse troepen in Indonesië, alsmede uit mensen uit Protestants-Christelijke kringen en uit de houding van de Zendingen. Wij moeten de moed hebben op onze eigen mening af te gaan. Het gaat niet uitsluitend om kennis van zaken, doch om het hebben van inzicht in de gebeurtenissen van deze dagen. We kunnen sproken van een ontwaakt Oosten en dit betreft dus niet alleen Indonesië.

Men spreekt nu van "Politieel optreden" en zelfs van "Geweldtoepassing van eigen soort". HITLER is op dezelfde wijze begonnen. We moeten de feiten simpel zien. Er wordt nu weer gesproken over de mogelijkheid, dat binnenkort de onderhandelingen weer zullen worden heropend, doch is dat mogelijk na deze twee weken. In onze democratische samenleving is alles vastgelopen en nu moeten wij een oplossing zoeken. We moeten een regering hebben, die werkelijk ons volk vertegenwoordigt. Het nieuwe elan van het vrijheidstreven in Indonesië moet ons de kracht geven om te bereiken, dat Indonesië werkelijk vrij wordt".

Hierna verkreeg Mevrouw Mr. Petronella Everdina ELDERING, geb. te Rotterdam, 6-10-1909, won. te Amsterdam, het woord.

Zij beweerde met ontroering kennis te hebben genomen, dat de Nederlandse Regering niet in staat is geweest, het conflict in Indonesië zonder wapengeweld op te lossen. Zij besprak het gebeuren in Zuid Celebes, waar duizenden voor de ogen van hun vrouwen en kinderen door onze soldaten werden doodgeschoten. "Het is juist, wat Prof.ROMIJN in "Vrij Nederland" schrijft, dat niet wij het zijn, die het onrecht ondergaan, doch het zelf doen uitvoeren. Over dit alles hebben wij ons diep te schamen en dit schaamtegevoel moet in daden worden omgezet". Verder behandelde zij de valse voorlichting van onze militairen in Indië, zowel door de R.V.D., als door hun superieuren, "door wie onze jongens tegen de Indonesiërs worden opgehitst". "Deze schande kan alleen uitgewist worden, wanneer wij bewijzen, dat wij waard waren in Mei 1945 bevrijd te worden". Zij deed een beroep op "ons verstand en onze gevoelens, opdat alleen die ene kreet gehoord zal worden "staakt het vuren". "Geen oorlog, doch terugkeren tot onderhandelen". Voorts maakte zij een vergelijking tussen Indië en Spanje en de vrijheidsstrijd, die nu nog wordt gevoerd. Hierbij haalde zij de woorden aan "Beter staande te sterven, dan knielend te leven". Na gememoreerd te hebben, dat tijdens de betoging tegenover Franco-Spanje op 18 Juli 1947 op de Dam te Amsterdam, niet over Indië gesproken mocht worden, hekeldde zij de Nederlandse democratie. "De Indonesiërs zullen hun rechten zolang opeisen, tot zij de vrijheid hebben. Wij hebben de plicht om de volken, die nog onderdrukt worden, te helpen en onze stem zal gehoord worden, Indië was meer geholpen met de 3 miljoen, die dagelijks voor ons leger in Indië wordt uitgegeven", aldus spreekster.

Verder deed zij een beroep op alle vrouwen om intensief mede te leven. "De moeders moeten het als eerste plicht voelen zich niet alleen te wijden aan de levens van onze kinderen, doch ook aan die van de Indonesische. Onze taak is een einde te maken aan de oorlog in Indonesië". Zij eindigde haar toespraak met de opwekking overal protest te laten horen, zowel in protestvergaderingen, als bij de Regering.

Mej. Voitus van Hamme las daarna een resolutie voor, welke aan de Regering zou worden verzonden. In deze resolutie werd de teleurstelling uitgesproken over het feit, dat de Regering tot het aanwenden van geweld is overgegaan en het geschil niet op vreedzame wijze heeft kunnen oplossen en eindigde met een verzoek deze heilloze weg te verlaten en de oplossing op vreedzame wijze door arbitrage te zoeken.

Er ontstond rumoer en uit de zaal werd geroepen "Eisen". Na kort overleg werd medegedeeld, dat het laatste in de resolutie niet verzocht, maar geëist zal worden.

De vergadering werd te 22.30 uur gesloten. De collecte voor de bestrijding van de onkosten bracht f.97.97 op.

C.V.D.

Coll.:Z/D.

D E L F T.

No. 392a/1947.

Volgno.

- 4 AUG 1947

ACD/19968

0/295

⊗

1966

E

UITGEBOEKT

In aansluiting op het bericht van de I.D. Delft, No. 392/47 dd. 24 Juli 1947, betreffende de afdeling Delft, van de Vereniging Nederland-Indonesië, bericht I.D. Delft het volgende:

Volgens verkregen inlichtingen bestaat het bestuur van de afdeling van genoemde vereniging uit de navolgende personen:

Voorzitter: Albert Willem de la Court, geboren te Soerabaja, 1 Juni 1925, student, wonende Maerten Trompstraat 26 te Delft. Hij is sinds enige weken naar Amerika vertrokken en men is bezig een nieuwe voorzitter te zoeken. Zijn ouders wonen te Wassenaar.

Secretaris: Gerrit Hendrik te Kronnie, geboren te Winterswijk, 20 Juni 1918, landmeter, wonende Hof van Delftlaan 40 te Delft. Zie omtrent hem bericht I.D. Delft No. 166/46.

Penningmeester: Petrus Johannes Brandenburg, geboren te Rotterdam, 16 Maart 1898, electrotechnisch installateur, wonende Oude Langedijk 22 te Delft. Zijn naam komt niet voor in de alhier gehouden administratie. Van hem is bekend dat hij links georiënteerd is.

Propagandiste: Christina van Bergen, geboren te Delft, 6 Maart 1917, voet-pedicure, wonende Maerten Trompstraat 26 te Delft. Haar naam kwam voorheen in de alhier gehouden administratie niet voor.

Aan den Heer Hoofd van de C.V.D.
Javastraat 68
's-Gravenhage.

I.D. Delft.

UITGEBOEKT

UITGEBOEKT

296

CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST

's-Gravenhage, 1 Augustus 1947.
Javastraat 68.

No.: B.19823.

tel.: 182730.

Dict.VIII. typ.: SvD.11.

Onderwerp: Protestvergadering
tegen het Regeringsbeleid
t.o.v. Indië.

G E H E I M.

Verslag van de openbare "Protestvergadering, tegen het geweld in Indonesië", onder auspiciën van de vereniging Nederland-Indonesië en de vereniging Nederlandse Vrouwenbeweging, gehouden te Amsterdam, op Zaterdag 26 Juli 1947, te 20 uur, in de Apollohal.

Deze vergadering was aangekondigd door middel van aanplakbiljetten en was toegankelijk op vertoon van een toegangsbewijs à f.o.25.

De leiding berustte bij: Trees HEYLIGERS, e/v Soenito, geb. te Zwolle 18 October 1915, won. Gerrit van der Veenstraat 51 te Amsterdam. (Bestuurslid van de Ned.Vrouwenbeweging).

Sprekers waren:

- 1) Elisabeth FINEELMAN, geb. te Echtveld 11 December 1892, e/v v.d.Sluis, won. te Amsterdam. (Gemeenteraadslid voor de P.v.d. Arbeid en bekend strijdster voor de vredesgedachte).
- 2) Hendrik Mattheus van RANDWIJK, geb. te Gerslothem, 9 November 1909, onderwijzer, won. te Amsterdam. (Hoofdredacteur "Vrij Nederland" en bestuurslid van de vereniging "Nederland-Indonesië").
- 3) Lambertus Nicodemus PALAR, geb. te Roeroekan (Manado) 5 Juni 1900, won. te Amsterdam. (Hij bedankte als lid van de P.v.d. Arbeid, in verband met militaire actie in Indonesië en zal zijn Kamerzetel ter beschikking stellen).
- 4) Johannes Jacobus BUSKES, geb. te Utrecht 16 September 1899, won. te Amsterdam. (Hij behoort tot één der zeven Hervormde predikanten, die zich bij de S.D.A.P. hadden aangesloten).

Voor het gebouw en in de zaal werd gecolpporteerd met verschillende tijdschriften o.a. "De Vlam", "Eén", "Vrij Nederland", "Werkend Nederland" en "het Socialisme". In het gebouw werden

AAN:

- Z.E. de Minister van Binnenlandse Zaken
- Z.E. de Minister van Justitie
- Z.E. de Minister van Overzeese Gebiedsdelen
- dHr. Commissaris der Koningin in de Prov. Noord Holland
- dHr. Hoofd afdeling IIEB van de Generale Staf.
- dHr. Hoofd Sectie III, M.I.D., Marinestaf
- dHr. Hoofdcommissaris van Politie, Rotterdam
- dHr. Hoofdcommissaris van Politie, Den Haag
- dHr. Hoofdcommissaris van Politie, Utrecht
- dHr. Hoofdcommissaris van Politie, Groningen.

werden steunbonnen verkocht voor de dienstweigeraars. De zaal, waarin zitplaatsen waren aangebracht, had een capaciteit voor ongeveer 6000 personen. Aanwezig waren circa 4000 bezoekers, waaronder een 50 militairen en 50 Indonesiërs. Achter het podium was een doek gespannen met het opschrift "Spaar onze jongens".

Te 20 uur marcheerde een groep van de A.N.J.V. het gebouw binnen met vlaggen, waaronder 4 vlaggen der Sowjet-Unie, gedragen door militairen en opschriften als "Staakt de oorlog", "Vrede met Indonesië" en dergelijke. Deze groep stelde zich op aan weerszijden van het podium. Tijdens het opstellen werd staande "De Internationale", gezongen.

Te 20,15 uur werd de bijeenkomst geopend door Mevrouw Mr. Soenito-Heyligers. In haar openingswoord verwelkomde zij de sprekers en de aanwezigen. Zij sprak over de oorlog in Indonesië, die door de Nederlanders ontketend was en wees er op, dat deze oorlog niet noodzakelijk en onvermijdelijk was. Zij sprak over de grote groepen der Nederlandse bevolking, die deze oorlog niet wilden en riepen diep medelijden uit tot de vrouwen, wier mannen, zonen en verloofden, thans in de strijd werden gebracht in Indonesië. "In deze protestvergadering", aldus sprekerster, "zal een actie worden gevoerd tot opheffing van de oorlog". Hierna gaf zij het woord aan Mevrouw v.d. Sluis.

Deze besprak de politieke actie, die door de Nederlandse Regering is ingezet in Indonesië. "Dit wordt genoemd een politieke actie, maar wij weten allen, dat dit oorlog betekent". Zij wijddé uit over de verschrikkingen van een oorlog, die allen zo van nabij hebben gezien en mede gemaakt. "De oorlog in Indonesië is geen opgedrongen oorlog, maar dit is een oorlog, die wij zelf hebben ontketend. En vanavond spreken wij uit met grote bezorgdheid: "Waar leidt dit heen?" "Er is bij ons pijn om de morele en geestelijke verwording, die ook deze oorlog brengt". Zij memoreerde dat Nederland een grote schuld heeft aan Indonesië door de "300 jaar koloniale overheersing". "Ik weet het wij hebben ook wel iets goeds gedaan in Indië, maar het verkeerde, door de koloniale overheersing, overtreft verre het goede. En nu zullen wij het de Indonesiërs laten weten dat er in Nederland honderd duizenden zijn die deze oorlog niet willen. Wij zullen het onze Regering duidelijk maken dat wij deze broedermoord niet dulden. Wij zullen onze stem doen horen aan Gerbrandy en zijn aanhangers". Sprekerster zette nog het doel van het socialisme uiteen zomede het streven naar vrijheid en recht en eindigde met een oproep tot de aanwezigen om te strijden, met alle hun ten dienste staande middelen, voor de vrede, tussen Nederland en Indonesië.

Hierna werd het woord gevoerd door Randwijk.

"De geschiedenis van de afgelopen twee jaren, tussen de jonge staat Indonesië en Nederland, is een aaneenschakeling van carzelingen, prijsgeven en hernomen standpunten en verwarring, waarin tenslotte een duizendmaal doelbewuster en wilskrachtiger oppositie haar zin gekregen heeft. En nu, op het moment waarop de kanonnen spreken, wil men ons, Nederlands volk, in slaap suspen met een politieke actie, geen oorlog, een beperkt doel, geen volledige bezetting van de Republiek, wapengeweld ter uitvoering van het vriendschapsovereenkomst enz. De oppositie heeft gewonnen in dubbele zin, omdat het gelukt is progressief Nederland als haar

uitvoerders te charteren.

Vervolgens besprak hij de schendingen van de demarcatielijn. "De Minister-President heeft gesproken over het duizendmaal schonden van de demarcatielijn door de Indonesiërs en onze militairen hebben deze lijn niet, of nagenoeg niet geschonden". Hierop las spreker een citaat voor uit een in Batavia verschijnend blad genaamd "In het Vizier", welk blad onder de militairen aldaar wordt verspreid en waarin het navolgende stond vermeld: "De Nederlandse militairen zijn wel in het bezit van een schietwepens maar niet van kogels. Dit was, volgens de schrijver in genoemd blad, geen bezwaar, want dan gebruiken zij maar hun blank stuk staal waarmee zij de tegenstanders aan de grond vast konden priemen. (geroep: "Schande" en een fluitconcert was hierop het gevolg). "Dit blad, aldus spreker, moet Minister Beel bekend zijn, terwijl hij met de inhoud hiervan op de hoogte moet zijn, of indien zulks niet het geval is dan dient het toch op de werktafel van Minister Jonkman voor te komen".

Hierna sprak hij over de terreur die, volgens hem, in Batavia bestaat. Mevrouw Schermerhorn had hem persoonlijk medegedeeld dat zij, indien zij Nederlandse militairen in de hospitalen bezoekt, haar naam niet durfde te noemen, uit vrees voor molest van de zijde der militairen. "Door in Indonesië een koloniale oorlog te ontketenen, begaat Nederland een zedelijk kwaad en een politieke dwaasheid. Nederland heeft het overleg en de arbitrage, als middel ter beslechting van geschillen aanvaard en daarom heeft Nederland geen recht de wapens op te nemen, zolang deze arbitrage niet is ingeroepen". Hij eindigde met het voorlezen van een gedeelte uit het Indonesische volkslied.

Na de pauze werd het woord gegeven aan Palar. Bij het verschijnen van deze spreker op het podium, werd er daverend geapplaudisseerd en werd door de aanwezigen staande, waarvan de meesten met gebalde vuist, de "Internationale" gezongen. Spreker dankte voor deze ontvangst. "Dit lied, aldus spreker, herinnert mij aan mijn oude partij, de S.D.A.P., waar ik nu met heimwee aan denk". Hij sprak over het standpunt van de P.v.d.Arbeid, betreffende Nederlands-Indonesische kwestie, welk standpunt hij niet deelde en waardoor hij deze partij had moeten verlaten.

Spreker stond uitvoerig stil bij het accoord van Linggadjati en hoe dat is bereikt namelijk door de Nederlanders via hun historische rechten en door de Republiek via haar zelfbeschikkingrecht. Daarna sprak hij over de argumenten door de Nederlandse Regering aangevoerd ter ontketening van de oorlog, n.l. dat de Republiek de grondgedachte van Linggadjati verwerpt en de onhoudbare toestand in Indonesië. "Zou deze onhoudbare toestand, aldus spreker, geen betrekking hebben op de enorme militaire uitgaven voor Nederland"?

Vervolgens sprak hij over het beroep dat Dr. v. Mook heeft gedaan op de vooraanstaande Indonesische leiders. "Met Dr. v. Mook onderhandelen en de troepen terug naar hun uitgangspunt dan zeg ik: "Van harte graag!". Maar met Dr. v. Mook en het geweld dan zeg ik: "Merdeka".

Ds. Buskes het woord verkregen hebbende, begon te spreken over de historische roeping van de Nederlanders tegenover Indonesië. "In de vervulling van deze historische roeping faalde onze Regering. Het is onze diepe overtuiging, waaraan wij met diepe weemoed denken, dat onze Regering tekort is geschoten. (Gefluit en geschreeuw in de zaal). Wij zijn het met de Regering eens dat er een onhoudbare toestand in Indonesië heerste. Wij ontkennen evenmin dat zij geen lankmoedigheid aan de dag heeft gelegd. Maar op de tweesprong gekomen, koos de Regering het politieel optreden, dat is de oorlog. Waarom heeft de Regering niet de weg van arbitrage en bemiddeling ingeslagen? Dit was haar roeping. Door inzetting van het militaire apparaat ontstaat de verwijdering tussen Nederland en Indonesië.

Over de Regeringspersonen zal ik niet spreken. Ik ben er van overtuigd, dat zij eerlijk zijn geweest in hun Christelijke en Sociale opvattingen. (Geschreeuw uit de zaal: "Kom er maar eerlijk vooruit, niets verbergen, durf je het niet te zeggen enz.") Ds. Buskes herhaalde hierna nogmaals de door hem uitgesproken overtuiging omtrent de Regeringspersonen. Wij moeten thans deze Regering het halt toeroepen terwille van Indonesië, terwille van het socialisme, terwille van het Christendom. De Regering moet de bemiddeling aanvaarden, opdat in de kortst mogelijke tijd een einde aan de oorlog komt".

Nadat nog een resolutie werd voorgelezen die aan de Regering zou worden gezonden, waarbij de vergadering haar diepe teleurstelling uitsprak over het optreden in Indonesië, de erkenning dat door beide partijen fouten zijn gemaakt; terwijl er met de meeste nadruk bij de Regering opaan werd gedrongen door arbitrage en bemiddeling een einde aan de oorlog te maken, werd de vergadering te 22.45 uur gesloten.

Nog moge worden opgemerkt, dat van de aanwezigen ongeveer 90% communistisch georiënteerd was, hetgeen bleek door hun interrupties, het reageren op het gesprokene en het opstaan met gebalde vuist. In het bijzonder werd Ds. Buskes vaak gointerrupteerd, daar deze spreker nog al vaak het geloof naar voren bracht en blijkbaar in zijn uitlatingen niet fel genoeg was, naar de mening van de aanwezigen. De interrupties, maakten op Ds. Buskes kennelijk nog al veel indruk daar hij, emotioneel uitriep, dat wilde men met hem in debat gaan, zij dit op straat konden doen. Vermoedelijk heeft Ds. Buskes zijn rede niet geheel uitgesproken.

C.V.D.

INLICHTINGENDIENST.

ROTTERDAM.

I.D. No. 761.

GEHEIM.

15
-5
UITGEBOKT

Volgno.
25 JULI 1947
ACD/1967a

Rotterdam, 24 Juli 1947.

BUREAU B
L. 100
20-7-47

ⓀⓀ

Dezerzijds wordt bericht, dat door het te Amsterdam gevestigde hoofdbestuur der vereniging Nederland - Indonesië, in verband met het politieel optreden van de Nederlandse troepen in Nederlands-Indië, op 21 Juli 1947 aldaar een bijeenkomst werd gehouden met de bestuurders der verschillende afdelingen, teneinde de houding te bepalen, welke de vereniging ten aanzien van dit optreden diende in te nemen.

Besloten werd, dat door de vereniging op legale wijze tegen dit gewelddadig optreden bij de Regering en verdere daarvoor in aanmerking komende instantie's zal worden geprotesteerd en stelling genomen, doch dat zij zich zal onthouden van het propageren of steunen van stakingen en verdere daadwerkelijke politieke actie hiertegen.

Namens de afdeling Rotterdam werd deze vergadering bijgewoond door de secretaris van deze afdeling Scheffer, Friedrich Hellmut Reinhard Hans, geboren 10-5-1917 te Weenen (Oostenrijk), wonende te Rotterdam, Schietbaanlaan No.17b.

Deze bijeenkomst werd ook bijgewoond door de te Amsterdam wonende Palar, L.N. (afgetreden 2e Kamerlid P. v/d Arbeid).

De afdeling Rotterdam, waarvan als voorzitter optreedt de Bruin, Willem, geboren 26-11-1896 te 's-Gravenhage, leraar Nederl. taal en geschiedenis der gem. H.B.S., wonende te Rotterdam, Burg. Meineszlaan No.47a, telt thans ongeveer 60 leden, onder wie 1 of 2 Indonesiers, van wie de namen nog niet bekend zijn.

Naar werd vernomen zou het ledental van de vereniging in zijn geheel circa 1600 zijn.

Voorts werd vernomen, dat de uitgifte van "De Brug - Djembatan" wegens gebrek aan financiële middelen moest worden gestaakt. Het voornemen zou echter bestaan om dit periodiek weer zo spoedig mogelijk te doen verschijnen.

*Staat niet in de
betreffende aanvraag*

Verzonden aan : Hoofd Centrale Veiligheidsdienst, Javastraat
68 te 's-Gravenhage.

Handwritten signature and initials

UITGEBOKT

1947
25 JULI 1947
ACD/9860

De I.D.Delft heeft de eer U hierbij te doen toe-
 komen een op Woensdag 23 Juli 1947 verspreid pamflet van
 het bestuur van de afdeling Delft van de "Vereniging Neder-
 land-Indonesië".

De samenstelling van dit afdelingsbestuur is nog onbekend
 doch hiernaar zal een onderzoek worden ingesteld, waarna de
 I.D.Delft U zal berichten.

I.D.Delft

Aan de Heer Hoofd van de C.V.D.
 Javastraat 68
 (s-Gravenhage.

25-7-'47

bijl. ACD - 1966

Vereniging "Nederland-Indonesië"

V I J F L A N G E J A R E N hebben wij gezocht onder de druk van de Moffenlaars. Zij kwamen, eerst met vliegtuigen, later met hun horden, die onderdrukking en terreur brachten.

N U Z I J N W I J V R I J ! ! !

Doch in Indonesië zijn nu Nederlanders gekomen, eerst met vliegtuigen, later met troepen, O N Z E J O N G E N S, en wat zullen zij Indonesië brengen ?

O O R L O G ! !

W I J hebben ons jarenlang verzet tegen onze onderdrukkers. Wij hebbenmisschien.....in die tijd iets geleerd.....

Maar ieder recht, om afkeurend te spreken over "MOFFENMETHODEN" zal U in de toekomst zijn ontzegd, indien G I J, W E R K E R S, toestaat dat bijna dezelfde methoden door onze eigen Nederlanders worden toegepast!

De Vereniging Nederland-Indonesië keert zich tegen de regering:

- 1e. Omdat de Republiek ons op alle punten tegemoetkwam, uitgezonderd de gemengde gendarmerie, een punt dat niet in de overeenkomst van van Linggadjati was opgenomen.
- 2e. Omdat de Regering een politiek van het stellen van ultimata heeft gevoerd, wat neerkwam op het eenzijdig afdwingen van concessies.
- 3e. Omdat het geweld, dat nu wordt toegepast iedere samenwerking in de toekomst onmogelijk maakt.

Bovendien werd het ontstellende besluit om tot acties over te gaan genomen, zonder eerst onze volksvertegenwoordiging te raadplegen, dus

I N S T R I J D M E T I E D E R E D E M O C R A T I S C H E O P V A T T I N G ! ! !

U W S T E M K W A M D U S N I E T A A N B O D .

Uw enig antwoord kan nu slechts zijn: U te verzetten tegen de onderdrukking van het Indonesische Volk, zoals gij U eens verzette tegen de Duitse terreur.

Uw afkeuring dient Z I C H C O N C R E E T T E U I T E N, zodat Regering Uw kreet zal horen :

V R E D E ! ! V R E D E I N I N D O N E S I E .
S P O E D I G E H E R V A T T I N G D E R
V R E E D Z A M E O N D E R H A N D E L I N G E N ! ! !

Bestuur afdeling Delft.

I.D.
D E N H A A G .

Doss.4/15.

296

Ø B

BUREAU B

G E H E I M .

24-~~U~~ITGEBOEKT

Van welingelichte zijde werd vernomen, dat het Hoofd-
bestuur van de "Perhimpunan Indonesia" veel moeite doet
om leden te werven onder de nieuw aangekomen Indonesische
(z.g. Malino) Studenten te Leiden. Zij tracht momenteel ook
nieuw kader te vormen en tracht dit te bereiken door het
systeem van cellenbouw.

~~Deze~~ Deze poging heeft tot heden geen succes opgeleverd en
geen enkel nieuw aangekomen student is lid geworden van de
P.I. In dit verband valt het ook op, dat geen enkel P.I.-
lid tot de "Roepi" werd toegelaten.

Verzonden op 17 Juni 1947.
aan: het Hoofd van de C.V.D., alhier.

Volgno.
19 JUN 1947
ACD/17437

A F S C H R I F T.

ACD

Afzender:

VERENIGING NEDERLAND-INDONESIE
Keizersgracht 462, Amsterdam-Centrum
Telefoon: 35014.

Amsterdam, April 1947.

Aan de Leden, Contactadressen en Afdelingsbesturen.

L.S.

Onze organisatie, die door velerlei oorzaken in de laatste tijd minder naar buiten is opgetreden, dan in voorgaande periodes, heeft nu, teneinde het hare bij te dragen tot een succesvolle uitvoering van Linggadjati, een pamflet in massa-oplage uitgegeven, waarin tegen de achtergrond van de huidige situatie in Indonesië, drie eisen worden geformuleerd. Deze drie eisen zijn;

- Ten eerste: dat de Regering eindelijk aan leger en ambtenarij laat voelen, dat het haar ernst is met haar politiek.
- Ten tweede: dat de Regering op de sleutelposten die figuren neerzet, die bereid zijn, de verantwoordelijkheid voor een werkelijke Linggadjati-politiek te aanvaarden.
- Ten derde: dat in verband met een snelle verwezenlijking van het accord van Linggadjati een begin moet worden gemaakt met de uitvoering van artikel 16, m.a.w. dat aanstonds begonnen wordt met het verminderen van de Nederlandse troepen-sterkte in Indonesië.

Om nu de verspreiding van dit pamflet tot een succes te maken, roepen wij al onze leden op, actief hieraan mede te werken. Dit kan, wat de afdelingen betreft, uitstekend gebeuren door op 1 Mei betogingen, welke zowel van de kant van de Partij van de Arbeid als van de C.P.N. worden gehouden, een colportage-avond te organiseren.

Individuele leden kunnen zeer goed op eigen gelegenheid dit werk ter hand nemen, b.v. met behulp van geestverwanten, die nog geen lid zijn van onze organisatie, terwijl dit werk ook na 1 Mei in hun omgeving kan worden voortgezet.

Leden, draagt Uw steentje bij voor een snelle en royale
ring van Linggadjati. Bestelt per omgaande Uw bestellingen!

De kosten hiervan zijn:

per exemplaar	f.	0.10
per 100 exempl.		9.--
per 1000 "		85.--

Ondergetekende

Naam :
Adres:

Z.O.Z.

De Afdeling
Bestelt hierbij exemplaren van het pamflet: Na Lingadjati: drie
voorwaarden voor succes.
De betaling is geschied op gironummer 321221
per postwissel.

typ.: SvD.1.
Coll.: *AB*

296

20 Juni

7.

17433.

een.

vdM.

Svd.3.

GEHEIM

UITGEBOKT

Vereniging "Nederland-Indonesië".

Ik heb de eer U ter kennisneming aan te bieden afschrift van een circulaire van de vereniging "Nederland-Indonesië", naar de inhoud waarvan ter bekorting verwezen moge worden.

HET HOOFD VAN DE CENTRALE
VEILIGHEIDSDIENST,
namens deze: *296*

AAN:
de Heer Hoofdcornissaris van
Politie
te
AMSTERDAM.

J.G.Crabbendam.

Vereniging

N E D E R L A N D - I N D O N E S I E .

Amsterdam-C. Mei 1947.
Keizersgracht 462
Telefoon 35014

Aan de Leden van de Vereniging Nederland-Indonesis.

L.S.,

1) DE BRUG-DJAMBATAN.

Hetgeen zich reeds maanden lang liet aanzien is gebeurd, het laten verschijnen van ons Maandblad "De Brug-Djambatan" is voorlopig niet meer mogelijk. Met een eenvoudig rekensommetje in noot 1 wordt dit nader toegelicht.

Telkens en telkens weer hebben wij een beroep op onze leden gedaan om voor vergroting van ons leden-aantal te zorgen. Sommigen hebben zich hiervoor moeite gegeven, maar helaas, hun aantal was veel en veel te gering.

Wanneer in Januari onze leden aan onze oproep gehoor hadden gegeven om ieder één lid aan te brengen en begrepen hadden, dat een beweging als de onze slechts een grote activiteit kan ontplooiën met steun, vooral materieel, van een groot ledental, dan zouden wij op dit ogenblik niet genoodzaakt zijn geweest het blad op te heffen, dat door haar naam en haar embleem een symbool is geworden van vreedzame samenwerking tussen Nederland en Indonesis.

Of is op dit ogenblik, nu een nieuwe, zeer ernstige crisis in Batavia is ontstaan, het verdwijnen van de Djambatan zelf een symptoom? Wij weten het niet, al zijn wij in het geheel niet gerust. Maar wel weten wij, dat de reactie zal juichen bij het verdwijnen van ons maandblad. Hoeveel harder zal zij juichen, wanneer het haar mocht gelukken een definitieve breuk tussen Nederland en de Republiek te bewerkstelligen.

2) PAMFLETACTIE EN LEDENWERVING.

Teneinde het onze bij te dragen, haar dit te beletten. Teneinde een energieke en loyale uitvoering van de Linggadjati-overeenkomst te verzekeren, heeft het Bestuur een pamflet uitgegeven: "Na Linggadjati, drie voorwaarden voor succes". Het is onze plicht te tonen, dat wij er nog zijn en dat wij actief zijn. Het is onze plicht alles te doen wat in ons vermogen ligt om het verder afglijden naar een gewapend conflict te voorkomen. Leden van Nederland-Indonesis, in de strijd tegen de reactie, die door haar rijkdom, haar militaire, economische en ambtelijke machtsposities steeds vaster in het zadel komt, moeten wij alle krachten mobiliseren. Uw bestuur vertrouwt, dat U het daarmee geheel eens bent en daadwerkelijk bereid bent,

a) van de U bij deze toegestuurde 6 pamfletten er 5 te verspreiden en de opbrengst van deze 5 pamfletten, zijnde f.0.50 per postwissel of op giro 32.12.21 over te maken.

b) onverwijld één lid te werven. Wil onze organisatie iets kunnen bereiken, ja, wil zij naar buiten blijven optreden, dan is dit absoluut noodzakelijk en wij menen, dat ieder lid, die ernst maakt met onze doelstelling, in staat is een geestverwant voor onze organisatie te winnen.

Al kan Djambatan dan niet verschijnen, het Bestuur zal haar activiteit niet verminderen en het zal, in nog grotere mate dan vroeger een beroep doen op de individuele leden en hun offervaardigheid, niet alleen in materiele zin, maar ook in werkkraft. 1)

3) REIZENDE TENTOONSTELLING.

Als eerste resultaat van onze plannen zal door onze Vereniging in samenwerking met de Stichting "Vrij Nederland" een reizende tentoonstelling worden georganiseerd van foto's affishes en films, welke een duidelijk beeld geven, hoe op dit ogenblik Indonesië leeft en werkt.

De tentoonstelling, welke bedoeld is ter voorlichting van het publiek in brede kringen, zal de grote lijn van de regeringspolitiek samenvat in het woord Linggadjati, ondersteunen.

Allen, die mede hun krachten willen geven voor het doen slagen - (ook in financieel opzicht) - van deze tentoonstelling, b.v. door het houden van toelichtende lezingen, door het mede helpen organiseren van plaatselijke vertoningen of door propaganda, kunnen zich daartoe aanmelden bij het Secretariaat van de Vereniging: Keizersgracht 462, Amsterdam-C., telefoon 35.014.

4) PLAN DE CAMPAGNE VOOR NAJAARSACTIE.

Deze zomermaanden worden voorts door het Bestuur gebruikt om voor het najaar een groots plan de Campagne op te zetten, dat enerzijds de doelstellingen der Vereniging kan dienen, anderzijds haar materiële grondslagen kan verstevigen. Voor de uitvoering van dit plan de campagne zal te zijner tijd dan een ernstig beroep op de werkkraacht en werfkracht der leden worden gedaan. Zo mogelijk moet in iedere plaats een actieve jeugdafdeling worden gevormd. Alleen al voor colportage-werkzaamheden moet iedere afdeling over jeugdige krachten kunnen beschikken. Van de jeugd moet onze Vereniging het vooral hebben. Ieder, die een constructief idee aan het Bestuur heeft te bieden, wordt verzocht zich daarmee zo spoedig mogelijk tot de Secretarie te richten.

Wij versagen niet! Nederlanders en Indonesiërs moeten in vriendschap tezamen optrekken. Een inspanning van het gehele Nederlandse volk om ons werk te steunen is meer dan ooit nodig!

Namens het Landelijk Bestuur,

J.W.E.Riemens - Secretaris.

1) Het laten verschijnen van één nummer van De Brug Djambatan kost bij 16 pagina's f.750.--, dit is voor 12 nummers f.9000.--. Daar het aantal leden 1750 bedraagt en het aantal abonne's thans 250, ontvangen wij dus: 1750 x 2.50 plus 250 x 3.75 = f.4375.- plus f.937.50 = f.5312.50.

Hier komen dan uit de aard der zaak nog administratiekosten en dergelijke bij. Een verdubbeling van het aantal leden en abonne's is dus minimaal nodig.

ONDERGETEKENDE

Naam:	Adres:
geeft als nieuw lid op:	
Naam:	Adres:

Zowel het nieuwe lid als de aanbrenger ontvangen het boekje van Prof. WERTHEIM "Nederland op de twee-sprong", waarvan de winkelprijs f.1.-- bedraagt, omgaande gratis toegestuurd.

Typ.:TZ.3.
Coll.:Dx/Z.

I.D.
D E N H A A G .

Doss. 27/16.

G E H E I M .

UITGEBOEKT

Hierbij wordt toegezonden afschrift van een door het Landelijk bestuur van de Vereniging Nederland - Indonesia aan de leden dier vereniging toegezonden circulaire, o.m. betrekking hebbende op het niet meer verschijnen van het Maandblad "De Brug-Djambatan".

Verzonden op 17 Juni 1947.
aan: het Hoofd van de C.V.D., alhier.

Volgno.

19 JUNI 1947

ACD/V 7433

BUREAU B

Handwritten notes in a box:

Handwritten notes in a box:

20-6-47

Amsterdam-C. Mei 1947
Keizersgracht 462
Telefoon 35014

Aan de Leden van de Vereniging Nederland-Indonesië.

L.S.,

1) DE BRUG-DJAMBATAN.

Hetgeen zich reeds maanden lang liet aanzien is gebeurd het laten verschijnen van ons Maandblad "De Brug-Djambatan" is voorlopig niet meer mogelijk. Met een eenvoudig rekensommetje in noot 1 wordt dit nader toegelicht. Telkens en telkens weer hebben wij een beroep op onze leden gedaan om voor vergroting van ons leden-aantal te zorgen. Sommigen hebben zich hiervoor moeite gegeven, maar helaas, hun aantal was veel en veel te gering. Wanneer in Januari onze leden aan onze oproep gehoor hadden gegeven om ieder één lid aan te brengen en begrepen hadden, dat een beweging als de onze slechts een grote activiteit kan ontplooiën met steun, vooral materieel, van een groot ledental, dan zouden wij op dit ogenblik niet genoodzaakt zijn geweest het blad op te heffen, dat door haar naam en haar embleem een symbool is geworden van vreedzame samenwerking tussen Nederland en Indonesië. Of is op dit ogenblik, nu een nieuwe, zeer ernstige crisis in Batavia is ontstaan, het verdwijnen van de Djambatan zelf een symptoom? Wij weten het niet, al zijn wij in het geheel niet gerust. Maar wel weten wij dat de reactie zal juichen bij het verdwijnen van ons maandblad. Hoeveel harder zal zij juichen, wanneer het haar mocht gelukken een definitieve breuk tussen Nederland en de Republiek te bewerkstelligen.

2) PAMFLETACTIE EN LEDENWERVING.

Teneinde het onze bij te dragen, haar dit te beletten. Teneinde een energieke en loyale uitvoering van de Linggad-jati-overeenkomst te verzekeren, heeft het Bestuur een pamflet uitgegeven: "Na Linggad-jati, drie voorwaarden voor succes". Het is onze plicht te tonen, dat wij er nog zijn en dat wij actief zijn. Het is onze plicht, alles te doen wat in ons vermogen ligt om het verder afglijden naar een gewapend conflict te voorkomen. Leden van Nederland-Indonesië, in de strijd tegen de reactie, die door haar rijkdom, haar militaire, economische en ambtelijke machtsposities steeds vaster in het zadel komt, moeten wij alle krachten mobiliseren. Uw bestuur vertrouwt, dat U het daarmee geheel eens bent en daadwerkelijk bereid bent,

- a) van de U bij deze toegestuurde 6 pamfletten er 50 te verspreiden en de opbrengst van deze 5 pamfletten, zijnde f.0,50 per postwissel of op giro 32.12.21 over te maken.
- b) Onverwijld één lid te werven. Wil onze organisatie iets kunnen bereiken, ja, wil zij naar buiten blijven optreden, dan is dit absoluut noodzakelijk en wij menen, dat ieder lid, die ernst maakt met onze doelstelling, in staat is een geestverwant voor onze organisatie te winnen. Al kan Djambatan dan niet verschijnen, het Bestuur zal haar activiteit niet verminderen en het zal, in nog grotere mate dan vroeger een beroep doen op de individuele leden en hun offervaardigheid, niet alleen in materiële zin, maar ook
- in-

Handwritten mark

in werkkraft. 1)

3. REIZENDE TENTOONSTELLING.

Als eerste resultaat van onze plannen zal door onze Vereniging in samenwerking met de Stichting "Vrij Nederland" een reizende tentoonstelling worden georganiseerd van foto's affiches en films, welke een duidelijk beeld geven, hoe op dit ogenblik Indonesië leeft en werkt.

De tentoonstelling, welke bedoeld is ter voorlichting van het publiek in brede kringen, zal de grote lijn van de regeringspolitiek samengevat in het woord Linggadjati, ondersteunen.

Allen, die mede hun krachten willen geven voor het doen slagen - (ook in financieel opzicht) - van deze tentoonstelling, b.v. door het houden van toelichtende lezingen, door het mede helpen organiseren van plaatselijke vertoningen of door propaganda, kunnen zich daartoe aanmelden bij het Secretariaat van de Vereniging: Keizersgracht 462, Amsterdam C., telefoon 35.014.

4. PLAN-DE CAMPAGNE VOOR NAJAARSACTIE.

Deze zomermaanden worden voorts door het Bestuur gebruikt om voor het najaar een groots plan de Campagne op te zetten, dat enerzijds de doelstellingen der Vereniging kan dienen, anderzijds haar materiële grondslagen kan verstevigen. Voor de uitvoering van dit plan de campagne zal te zijner tijd dan een ernstig beroep op de werkkraft en werfkraft der leden worden gedaan. Zo mogelijk moet in iedere plaats een actieve jeugdafdeling worden gevormd. Alleen al voor colportage-werkzaamheden moet iedere afdeling over jeugdige krachten kunnen beschikken. Van de jeugd moet onze Vereniging het vooral hebben. Ieder, die een constructief idee aan het Bestuur heeft te bieden, wordt verzocht zich daarmee zo spoedig mogelijk tot de Secretarie te richten.

Wij versagen niet! Nederlanders en Indonesiërs moeten in vriendschap tezamen optrekken. Een inspanning van het gehele Nederlandse volk om ons werk te steunen is meer dan ooit nodig!

Namens het Landelijk Bestuur,

J.W.E.Riemens - Secretaris.

1) Het laten verschijnen van één nummer van De Brug Djambatan kost bij 16 pagina's f.750,--, dit is voor 12 nummers f.9000,--. Daar het aantal leden 1750 bedraagt en het aantal abonné's thans 250, ontvangen wij dus: 1750 x 2.50 plus 250 x 3.75 = f.4375.- plus f.937,50 = f.5312,50. Hier komen dan uit de aard der zaak nog administratiekosten en dergelijke bij. Een verdubbeling van het aantal leden en abonné's is dus minimaal nodig.

ONDERGETEKENDE

Naam:

geeft als nieuw lid op:

Naam:

Zowel het nieuwe lid als de aanbrenger ontvangen het boekje van Prof. WERTHEIM §Nederland op de twee sprong§, waarvan de winkelprijs f.1,-- bedraagt, omgaande gratis toegestuurd.

Adress:

Adres:

Inlichtingendienst,
HOOFDCOMMISSARIAAT
VAN POLITIE
UTRECHT

UTRECHT, den 11 Maart

OD 296
19 47.

Lr A/13Nr 222 '47.

Bijlagen:

Bericht op schrijven No.

van

Onderwerp: Vereeniging "Nederland-Indonesië".

BUREAU B	
Nummer:	
Datum:	19-3-47

Volgno.
14 MAART 47
ACD 12198

Hierbij deel ik U mede, dat op 18 December 1946 te Utrecht is opgericht de afdeling Utrecht van de vereeniging "Nederland-Indonesië".

Het bestuur hiervan is als volgt samengesteld:

- o/229 ✓
K 7/13
K 11/1
P/3107
- Voorzitter: SJAMSOEDIN, Soetan Maharadjo, geb. te Fort de Kock 12-10-1905, van beroep kinderarts, godsdienst Mohammedaansch, gehuwd met Nelly Attema, wonende Frans Halsstraat 20 te Utrecht. Hij is Nederlandsch onderdaan en geabonneerd op het weekblad "Indonesia".
- Vice voorzitter: TAJIB NAPIS, Mr.S.H., werkzaam aan het Beheersinstituut te Utrecht, wonende Tuindorp te Maartensdijk. Hij is lid van de redactie van het maandblad "De Brug Djambatan". Is tevens penningmeester van de afd. Utrecht van de vereeniging "Nederland-Indonesië".
- Secretaris: SORBER, Ir. Jan Hendrik Christiaan, geb. te Tegal (N.I.) 5-11-1913, van beroep ingenieur, godsdienst Ned.Herv., wonende Lessinglaan 24 te Utrecht, gehuwd met C.E.A. van Vliet. Hij is Nederlander volgens art. 1 a wet 1892.
- Voorzitter Propaganda-commissie: SCHAMHARDT, Frans, geb. te Amsterdam 19-6-1920, van beroep kantoorbediende, godsdienst Ned.Herv., wonende Stolberglaan 31 te Utrecht, gehuwd met H.M.C. Kienecker. Hij is in het bezit van een pas no. 654404 geldig t/m. 23-7-1948.
- Lid: WOORHOEVE, Sonja Maria, (gegevens bekend).

De wnd. Hoofd-Commissaris van Politie,

(R.W.v.Eijk).

Aan den Heer Hoofd van den
Centralen Veiligheidsdienst,
Javastraat 68,
's-GRAVENHAGE.

GEMEENTEPOLITIE

~~COMMISSARIS VAN POLITIE~~

ZAANDAM

BUREAU B

ZAANDAM, 10 Maart 1947.
Telefoon 4741

Dict. C.
No. 825/47.
Doss.: C.I.D.

Nummer:	
Datum:	13-3-47

GEHEIM.

②

Volgno.
12 MAART 47
ACD/12040

Bijlage(n)

Ik heb de eer U EdelGestrenge hierbij te doen toekomen een verslag van een op Maandag 3 Maart 1947 in het gebouw "Ons Huis" te Zaandam gehouden vergadering, uitgaande van de vereeniging "Nederland-Indonesië".

Coll.

2

Aan

- De Commissaris van Politie,

Den Heer Hoofd van den Centralen Veiligheidsdienst

Javastraat 68 Bureau B.

IS-GRAVENHAGE.

[Handwritten Signature]
(C. Roscher).

COMMISSARIAAT VAN POLITIE
ZAANDAM

ZAANDAM, 5 Maart 1947.

Telefoon 4741

Dict. G.K.

No.

Doss.:

Bijlage(n)

R A P P O R T

Ik ondergeteekende, Gradus Kusters, Agent-rechercheur van Politie te Zaandam, tevens onbezoldigd rijksveldwachter, heb de eer Uedelgestreng beleeft het volgende te rapporteeren

Op Maandag 3 Maart 1947 te 20 uur, werd in het gebouw "Ons Huis", gelegen aan de Gedempte Gracht te Zaandam, een vergadering gehouden uitgaande van de vereeniging Nederland-Indonesië. Deze vergadering was belegd door een voorloopig comité, teneinde alhier een Afdeling van genoemde vereeniging op te richten, hetwelk door den voorzitter van genoemd comité den heer R. Hille, wethouder te Zaandam, in zijn openingswoord werd medegedeeld, waarna deze het woord gaf aan den eersten spreker voor dezen avond den heer B. Blokzijl, voorzitter der Eenheids Vakcentrale. Spreker begon zijn betoog met te verklaren dat het vrijheidsstreven van het Indonesische volk reeds bestond voor beide wereldoorlogen. Er is thans, aldus spreker, een kleine groep in Nederland, die poogt elke vreedzame regeling met het Indonesische volk te saboteeren en het Indonesische volk terug te brengen naar de koloniale verhoudingen van voor Mei 1940, dit zijn de Gerbrandy's en de Welter's. Zij suggereeren dat de Republiek Indonesia van Japansche makelij is. Spreker was tot de conclusie gekomen, dat deze reactie, er in geslaagd was, ondanks onderlinge meeningsverschillen, zich hecht aan één te sluiten, teneinde het ontwerp verdrag Linggadjatji in de prullebak te doen verhuizen. Zoolang deze reactie blijft bestaan en door gaat met iederen avond haar propaganda via den aether in de Nederlandsche huiskamers te brengen, blijft dit een gevaar voor oorlogsgeweld en al wat daar aan vast zit. Daarom is het volgens spreker noodig, dat dat gedeelte van het Nederlandsche volk hetwelk gehoor geeft aan den stem uit Indonesië, zich in de vereeniging "Nederland-Indonesië" dicht aan één sluit, om zich teweer te stellen tegen deze reactie en ondanks deze, het geschil op vreedzame wijze op te lossen. Alle partijen die van goeden wille zijn moeten de onderlinge geschillen aan kant zetten, hetwelk bij de reactie zoo wonder wel gelukt is, teneinde samen te werken om het groote doel een vreedzame regeling tusschen het Nederlandsche en het Indonesische volk, te bereiken. Ook na de onderteekening van Linggadjatji blijft samenwerking geboden en zal stelling moeten worden genomen tegen de Gerbrandy's en Welters, die er niet voor terug zullen deinzen om ook de uitvoering van het verdrag te saboteeren. Spreker wekt de vergadering op om de klare taal van Minister Jonkmans te ondersteunen. Hierna haalt sprker een gezegde van Multatuli aan die in zijn tijd reeds waarschuwde voor een koloniale overheersching, hetwelk als volgt luidde: Eenmaal zal er in alle hoofdsteden der wereld een lied weerklinken, waarvan het refrein luidt: "Er ligt een roofstaat tusschen Eem en Schelde". Laat er mijne toehoorders, aldus sprker, binnenkort in alle hoofdsteden der wereld een refrein weerklinken dat als volgt luidt: "Er leeft een vreedelievend volk tusschen Eem en Schelde, dat niet duldt dat een ander vreedelievend volk onderdrukt wordt". Na nogmaals opgewekt te hebben zich in de vereeniging Nederland-Indonesië dicht aan één te slui-eindigde spreker zijn rede.

Hierna trad de pauze in en werd gecolporteerd met het orgaan van de vereeniging Nederland-Indonesië "De Brug-Djambattam"

Aan den
Heer Commissaris van Politie te Zaandam

Aan het einde der pauze deelde genoemde heer Hille mee, dat de volgende spreker voor dien avond den heer van Heuven Goedhart (Pieter 't Hoen, door een auto-ongeluk, verhinderd was als zoodanig op te treden, en na de mededeeling dat de vereeniging Nederland-Indonesië, niet alleen een strijdgemeenschap was, doch zich ook bewoog op cultureel gebied, sloot hij te omstreeks 22 uur de vergadering.

Genoemde vergadering die werd bijgewoond door circa 250 personen, had een ordelijk verloop.-----
Waarvan door mij opgemaakt dit rapport, Zaandam, 5 Maart 1947.

[Faint, mostly illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page]

Sluk 12190
uit don OK 296.
Maar KB 21/11 '47

A stylized handwritten signature or flourish consisting of a single continuous line that starts with a small loop at the top, curves down and to the right, then loops back up and to the left, ending in a sharp hook.

296

27 December

6.

B.X. 8804

GEHEIM.

een

vdm. RD.

*Afz. van K. E. Enthoven,
Zijn wett. woord B*

Ik heb de eer Uwer Excellentie hiernevens aan te bieden afschrift van een brief d.d. 16 December j.l. van de C.P.N. aan de vereeniging "Nederland Indonesië", voorkomende in het dagblad "De Waarheid" van 17 dezer, houdende het voorstel om de grondslag van laatstgenoemde vereeniging te verbreden en er naar te streven, dat zij tot een verbindingsschakel wordt tusschen de partijen, vakorganisaties en andere massaorganisaties, die bereid en in staat zijn de steun van progressief Nederland tegenover die van de "koloniale reactie" te laten hooren.

AAN: Zijne Excellentie den
Minister-President
te
's-GRAVENHAGE.

Het Hoofd van den
CENTRALEN VEILIGHEIDSDIENST
namens dezen
de Luitenant-Kolonel

J.G.Crabbendam.

BRIEF VAN DE C.P.N. AAN NEDERLAND-INDONESIË.

In verband met de reactionaire campagne rondom de overeenkomst van Linggadjati heeft het Dagelijks Bestuur van de C.P.N. (de Waarheid) zich gister met de volgende brief tot het Bestuur van de Vereniging Nederland-Indonesië gewend.

Mijne Heren,

Het aanvaarden van de ontwerp-overeenkomst van Linggadjati door de Nederlandse regering draagt helaas nog niet het karakter van een definitieve regeling van de verhouding tussen Nederland en Indonesië. Van hoe grote betekenis de formele erkenning van de republikeinse regering in dit document ook moge zijn, waarover wij ons met Uw Vereniging verheugen, toch staat nog vrijwel alles op lossen schreeven. De verdergaande eisen van de regering inzake de economische aanspraken van het Nederlandse en buitenlandse kapitaal, het voorbehoud betreffende de zgn. concessies op Java en Sumatra, en vooral het door de regering uitgesproken voornemen om niet tot vermindering van de troepenmacht over te gaan, vormen een ernstige verzwakking van het oorspronkelijke ontwerp. Op deze punten is ook van Indonesische zijde weerstand te verwachten, daar door invloedrijke persoonlijkheden aldaar is uitgesproken, dat door de Republiek op deze punten de uiterste concessies waren gedaan. Het is te verwachten, dat de druk van de onverzoenlijke voorstanders der koloniale overheersing, die zich in de laatste weken heeft doen gevoelen, nog verder zal toenemen. Het optreden van deze krachten, zowel hier als in Indonesië, heeft er reeds toe geleid, dat de wapenstilstands-overeenkomst grotendeels aan effect heeft ingeboet en er moet worden gevreesd, dat ondanks wapenstilstands-overeenkomst en politieke overeenkomst de gevechten in Indonesië blijven voortduren. De "koloniale diehards" zullen hun activiteit voortzetten en al de te hunner beschikking staande hefbomen in beweging brengen om de uitwerking van de overeenkomst van Linggadjati teniet te doen. Wij zijn er van overtuigd, dat U het met ons betreurt, dat tegenover hun agitatie geen krachtiger weerstand tot uiting is gekomen van diegenen, die het gevoel van de grote meerderheid van ons volk vertolken, dat een onduubbelzinnig democratische oplossing van de Indonesische kwestie, vrede en samenwerking met het Indonesische volk wenst.

Naar wij reeds in de aanhef schreven, menen wij dat deze weerstand in de naaste toekomst meer dan ooit zijn geboden. De progressieve krachten ons volk zijn sterk genoeg om de oorlogsdrijvers tot rede te brengen. Het komt er slechts op aan hen te verenigen en in beweging te brengen. Wij hebben de hoop, dat Uw Vereniging in deze een belangrijke rol zal kunnen vervullen. Het zou ons hier toe wenselijk lijken naar wegen te zoeken om de grondslag van Uw vereniging te verbreden en er naar te streven, dat zij tot een verbindingschakel wordt tussen de partijen, vakorganisaties en andere massa-organisaties, die bereid en in staat zijn de stem van progressief Nederland tegenover die van de koloniale reactie te laten hooren. Wij zouden U in verband hiermede willen voorstellen stappen te overwegen, teneinde tot een collectieve aansluiting van zulke organisaties te komen, in het bijzonder van de P.v.d.A., de C.P.N., het N.V.V. en de E.V.C. Op deze wijze zou het optreden voor vrede en overleg van zulke organisaties gecoördineerd kunnen worden en een zo groot mogelijke activiteit voor het door Uw Vereniging nastreefde doel kunnen worden ontplooid.

Wij hopen, dat U ons voorstel in overweging zult willen nemen, en zijn gaarne tot eventueel overleg in deze bereid.

Wij verblijven, met vriendelijke groeten,

DAGELIJKS BESTUUR DER
C.P.N. (DE WAARHEID).

296

4 SEC.

acd/8114 K

c.v. GEHEIM
No. 76

R A P P O R T.

Te Groningen is thans definitief opgericht, de afdeling GRONINGEN van de Vereeniging "NEDERLAND-INDONESIE", waarvan het voorloopig bestuur als volgt werd samengesteld:

- Voorzitter: Leendert Desiderius Gerardus KNIPSCHEER, geboren te Wormerveer 17 Juli 1903, Doopsgezind Predikant, wonende te Groningen, Sav. Lohmanlaan no.41:
- Vice-Voorzitter: Johannes Leonardus AMERIKA, geboren te Noordbroek 25 Juni 1897, van beroep hoofd eener school, wonende te Groningen, Nassaplein no.12/b:
- Penningmeester: Rudolf van HOLST PELLEKAAN, geboren te Amsterdam 8 Juni 1919, van beroep kantoorbediende, wonende te Groningen, Heerestraat no.33/a:
- Secretaris: J. STOKHORST, nadere gegevens nog onbekend. - - - - -

Groningen 29 November 1946.

As. We must
SS. *Wm*

INLICHTINGEDIENST
- AMSTERDAM -

No. I.D. 993b/46.

Uw brief: 2701/XXVII/46 dd.28.8.46

Amsterdam, 1 November 1946.

Onderwerp: Indonesiërs.

Bijlagen:

Geheim.

B 4940

29.10.

2 NOV.

In aansluiting op de reeds hierover gevoerde correspondentie wordt bericht, dat Raden SOENITO geboren is te Pasoeroean op 4 Juni 1912. Hij is van beroep leraar Javaans.

Op 15 Februari 1945 trad hij te Amsterdam in het huwelijk met Trees HEYLIGERS, geboren te Zwolle, 18 October 1915. Zijn vrouw staat alhier ingeschreven op het adres Gerrit van der Veenstraat 51 bhs.

Hoewel aanvankelijk zelf ook op dat adres wonende, werd hij op 30 September jl. afgeschreven naar Leiden, De Sitterlaan 88.

VERZONDEN AAN: Hfd.CVD., Haag.

F.2.

[Handwritten signature and scribbles]

[Handwritten scribbles]